

Ketvirtadienis 2008 m. rugsėjo 4 d.

PIRMININKAVO: Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOU

Pirmininko pavaduotoja

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 10.00 val.)

Bernd Posselt (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, kalbėsiu labai trumpai. Gal kai kurie kolegos to nežino, bet man pranešė, kad vakar buvo nuspręsta, kad kita sesija vyks Briuselyje. Girdėjau, kad Briuselyje šiuo metu sunku pernaktuoti, nes viešbučių kambariai dėl vykstančios prekybos mugės užimti. Ši sesija paprasčiausiai turėtų būti atidėta arba pakeista trumpąja sesija. Toks sprendimas būtų geriausias. Jei būtų buvę pakankamai geros valios, tai jau buvo galima padaryti.

Kitas klausimas, kurį norėčiau trumpai aptarti, yra toks: ar buvo iš tikrųjų patikrinta šio pastato sauga? Girdėjau, kad jame yra didelių konstrukcinių defektų. Ar šis pastatas buvo patikrintas naudojant tuos pačius kriterijus, kaip ir Strasbūre?

Pirmininkė. – Ponios ir ponai, nepradėkime diskusijų šia tema. Pranešimai bus skelbiami šią popietę, per balsuoti skirtą laiką.

Vykdomos visos reikiamos prevencinės pastatų Strasbūre tikrinimo priemonės ir remontas – kad galėtume kuo greičiau grįžti dirbti.

Kol nebūsime tikri, kad ten saugu, negrįšime.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, kalbėsiu trumpai, nes pritariu jums dėl to, kad diskusijų nereikia. Jei 12 val. bus skelbiamas pranešimas, gal tame pranešime būtų galima paskelbti, ar Biuras svarsto galimybę – stengiuosi neprovokuoti – ilgiau pasilikti Briuselyje, – kad būtų galima tinkamu metu priimti sprendimus dėl viešbučių ir posėdžių salių? Šie nuolatiniai pavieniai sprendimai mums visiems sunkina gyvenimą. Ar tai galėtų būti įvertinta ir 12 val. pranešime pateiktas atsakymas?

Pirmininkė. – Philipai Bushillai-Matthewsai, Parlamente nėra įprasta be priežasties perkelti posėdį iš Briuselio į Strasbūrą. Buvo rimta, netikėta priežastis, ir Parlamentas stengiasi šį reikalą spręsti ramiai, ryžtingai ir nuosekliai. Mes taip pat turime būti ramūs, brandūs ir rimtai vertinti situaciją.

Kai bus surinkti faktai, bus pateikta informacija. Parlamento nariams bus suteikta laiko užsakyti tinkamus kambarius.

Manau, kad sprendžiant šią problemą būtina branda, tinkamas požiūris ir ramybė. Nemanau, kad ši padėtis yra krizė, pvz., tokia, kokia galėjo įvykti, ir kurios išvengėme.

2. Gauti dokumentai: žr. protokolą

3. Palestiniečiai, kalintys Izraelio kalėjimuose (pateikti pasiūlymai dėl rezoliucijos): žr. protokolą

4. 2004–2010 m. Europos aplinkos ir sveikatos veiksmų plano laikotarpio vidurio ataskaita (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas darbotvarkės punktas yra Frédérique Ries pranešimas (A6-0260/2008) Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu dėl 2004–2010 m. Europos aplinkos ir sveikatos veiksmų plano laikotarpio vidurio ataskaitos (2007/2252(INI)).

Frédérique Ries, pranešėja. – (FR) Gerb. pirmininke, valstybės sekretore – vertinu tai, kad pasistengėte būti čia, kai vyksta diskusijos. Komisijos nary Stavrosai Dimai, ponios ir ponai, sveikata ir aplinka – ne visada suderinami dalykai, ypač 21-ojo amžiaus pradžioje. Mūsų piliečiams kenkia įvairi tarša, kuri dažniausiai atsiranda dėl įvairių veiksmų. Priklauso nuo to, ar gyvenate mieste, ar kaime, prie jūros ar kalnuose.

Todėl neatsitiktinis dalykas, kad pagal naujausią „Eurostato“ statistiką šeši iš dešimties europiečių mano, kad labai tikėtina, jog aplinkos užterštumas kenkia jų sveikatai, taip pat, kad – tai svarbu – Europos Sąjunga nėra aktyvi šioje srityje, nors tokia yra visų šio ryto diskusijų tema.

Pirmiausia norėčiau padėkoti kolegoms, ypač šio pranešimo bendraautoriams Elisai Ferreirai, Antonios Trakatelliui, Hiltrudai Breyer, Irenai Belohorskaitei, Bairbre de Brun už puikų bendradarbiavimą nuo šio projekto pradžios – 2003 m. Būtent 2003 m. Europos Komisija, paskelbdama SCALE iniciatyvą, skirtą vaikų sveikatai, pradėjo šį procesą. Po metų pradėtas vykdyti veiksmų planas, skirtas veikti iki 2010 m. Manome, kad šios iniciatyvos taikymo sritis yra netinkama. 2005 m. vasario mėn. Parlamentas priėmė gana kritišką rezoliuciją, kuri buvo pagrįsta paprastu vertinimu, kad vienintelis veiksmų plano tikslas negali būti duomenų rinkimas ir mokslinių tyrimų vykdymas, nors jie ir labai svarbūs. Todėl buvome nusivylę, ypač dėl to, kad viena valstybė narė po kitos pradėjo kurti ambicingus nacionalinius planus. Tarp jų – Prancūzija, nustačiusi nacionalinį sveikatos ir aplinkos planą, taip pat daugelis Vokietijos žemių, Belgija, Liuksemburgas, Nyderlandai ir kt.

Ar per šiuos trejus metus pavyko daug nuveikti mažinant susirgimų, kuriuos galime susieti su taršos poveikiu, skaičių? Man atrodo, kad bendrijos lygmeniu nedaug, todėl noriu pateikti tinkamą laikotarpio vidurio ataskaitą apie realią padėtį. Nuolat kartojame, kad Europos Sąjunga gali didžiuotis daugeliu pasiekimų kovojant su įvairaus pobūdžio tarša. Jų visų išvardyti neįmanoma. Tarp jų – neseniai priimti teisės aktai dėl aplinkos oro kokybės – prie to labai prisidėjote jūs, Komisijos nary, – pesticidų teisės aktų paketas, kuris greit bus parengtas, ir, be abejo, – REACH iniciatyva, kuria nustatoma daugiau kaip 10 000 cheminių medžiagų kontrolė ir siūloma keisti tas, kurios kelia daugiausiai problemų. Taip pat norėčiau paminėti kitą svarbų aspektą – tai, kad per pastaruosius trejus metus Komisija pagal Šeštąją mokslinių tyrimų pagrindų programą finansavo daugiau kaip 38 sveikatos ir aplinkos projektus, iš viso skirdama daugiau kaip 200 mln. eurų. Kitais požiūriais, ir atsižvelgdamas į tai, kad sudėtinga įvertinti šio plano, kurio pobūdis neatitinka jo pavadinimo, poveikį, sakčiau, kad bendras išpūdis šiek tiek dvejopas.

Todėl mūsų rezoliucijos projekte daugiausiai dėmesio skiriama būtinybei atkurti prevencinį principą, kurį vertina ir valstybės sekretorė. Kaip ir ji, nuoširdžiai tikiu, kad turime sugrąžinti ir atgaivinti šį principą, kuris, kaip sakiau anksčiau, reiškia veiksmą, o ne susilaikymą, ir užtikrinti, kad jis būtų Bendrijos politikos dalis, kaip nustatyta mūsų Sutarties 174 straipsnio 2 dalyje, ir įtvirtinta nuolatine Teisingumo Teismo praktika. Taip pat manau, kad svarbu, kad visuose teisės aktuose dėl gaminių būtų pakeistos nuostatos dėl įrodymo pareigos; tai mes siūlome 13 mūsų rezoliucijos punkte, nes teisinga ir akivaizdu, kad už parodymą, kad gaminyje nekenksmingas, turi būti atsakingi gamintojai ir importuotojai. Pridėčiau, nors gal klystu – kad taip mano ir daugelis vartotojų.

Kita ne mažiau svarbi ir susirūpinimą kelianti tema – aptariama 23–25 punktuose – klimato kaitos problema. Šį svarbų klausimą nagrinėjome glaudžiai bendradarbiaudami su PSO ekspertais. Šie ekspertai daugiausiai kalba apie didesnio intensyvumo ir dažnio karščio bangas. Kaip galime pamiršti, kad po 2003 m. vasaros karščio bangos maždaug dešimtyje Europos miestų mirė 70 000 žmonių daugiau nei įprasta. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti sukurta prevencinių priemonių sistema – karščio poveikio sveikatai mažinimo priemonės, ankstyvojo išpėjimo sistema, ir, be abejo, pagalba vyresnio amžiaus žmonėms. Taip pat atkreipiu dėmesį į tai, kad esant didesnei temperatūrai randasi tam tikrų virusų – pvz., 2007 m. Italiją apėmęs čikungunijos virusas. Nors, bent jau ekspertų nuomone, šis virusas yra šalutinis reiškinys, gali būti, kad tai ankstyvas išpėjimas, kad Europą gali ištikti daug pandemijų. Akivaizdu, kad į šią problemą taip pat reikia atitinkamai reaguoti, ir, bent jau sukurti tinkamą Komisijos, Stokholme įsikūrusio Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro ir Europos šalių vyriausybės veiksmų koordinavimo sistemą.

Baigdamą pristatymą norėčiau pakalbėti apie daugelyje šalių – Prancūzijoje, Belgijos ir kitose – 2008 m. vasarą vykusią sveikatos sektoriaus muilo operą. Kalbu apie daug prieštaringos informacijos, straipsnių ir tyrimų apie įrodytą ar neįrodytą mobiliojo ryšio įrenginių pavojų sveikatai, ypač pažeidžiamų visuomenės grupių, o labiausiai – vaikų sveikatai. Gerai, gal net per daug gerai žiniasklaidą išmanantis Davidas Servanas Schreiberis buvo ne pirmas, pranešęs apie šį pavojų. Savo rezoliucijos 21 ir 22 dalyse teigiame paprastą dalyką – visi šie tyrimai rodo, kad elektromagnetiniai laukai veikia žmogaus sveikatą, be to, reikia prisiminti, kad poveikio sveikatai normos nuo 1999 m. nekeistos, ir yra oficialus Europos Sąjungos standartas, nors, kita vertus, mokslininkai visai nesutaria dėl to, ar GSM bangos yra pavojingos sveikatai.

Šis mokslinis neaiškumas vis tęsiasi. Ateis laikas, kai politiką formuojančios institucijos turės priimti sprendimus. Šiandien pateikiama savo rezoliucija tai mes ir darome.

Nathalie Kosciusko-Morizet, einanti Tarybos pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, Frédérique Ries, ponios ir ponai, visų Europos šalių piliečiai visiškai pagrįstai nerimauja dėl aplinkos kokybės ir vis labiau domisi aplinkos ir sveikatos ryšiu.

Aplinkos ministrai turėjo galimybę aptarti šį klausimą praėjusį gruodžio mėn.; Taryba šiam reikalui teikia vis daugiau reikšmės. Su šia problema susijusios įvairios patologijos; nors jų daug, faktai ir taršos ir sveikatos ryšiai dar nėra tinkamai patvirtinti. Kalbame apie kvėpavimo takų ligas, astmą, alergijas, vėžį ir endokrinus ardančias medžiagas, ypač tas, kurios, kaip minėjo Frédérique Ries, neigiamai veikia labiausiai pažeidžiamas visuomenės grupes, įskaitant vaikus, nėščias moteris, vyresnio amžiaus ir neturtingas žmones.

I 2006 m. birželio mėn. ES valstybių ir vyriausybių vadovų priimtą naująją Europos Sąjungos tvariosios plėtros skatinimo strategiją pagrįstai įtraukta visuomenės sveikata, nes tai viena svarbiausių mūsų problemų. Šia strategija siekiama, kad sveikatos srityje nebūtų diskriminacijos, taip pat – pagerinti apsaugą nuo šiuo metu sveikatai kylančių grėsmių. Visa tai turi būti pasiekta – apie tai dar kalbėsiu – stipriomis prevencinėmis priemonėmis.

Yra keliolika būdų pagerinti esamą padėtį, visi jie išvardyti. Tai geresnis sveikatos ir aplinkos sektorių, kurie dažnai vystosi skirtingomis kryptimis, bendradarbiavimas. Taip pat aplinkos kokybės gerinimas. Tai mes ir darome, ypač kalbant apie TIPK direktyvą ir pasiūlymą dėl direktyvos dėl dirvožemio kokybės, kurią netrukus aptarsime, taip pat bendrijos kompetencijos šioje srityje gerinimas. Tai tarptautiniu lygmeniu, ypač Pasaulio sveikatos organizacijoje mūsų dirbamas darbas. Galų gale yra tikslas, kurio siekiame. Šis tikslas – geriau įtraukti aplinkos klausimus į kiekvieną su jais susijusią politinę programą ar planą, ypač į 2004–2010 m. sveikatos ir aplinkos programą. Trumpai tariant, svarbu sėkmingai įgyvendinti šią laikotarpio vidurio ataskaitą, taip užtikrinant veiksmų efektyvumą.

Kaip ir Frédérique Ries, norėčiau pabrėžti, kad visose veiksmų srityse ir visais jūsų dokumente minėtais klausimais būtinos prevencinės priemonės.

Taryba savo praėjusio gruodžio mėn. išvadose pabrėžė, kad būtina kuo greičiau imtis veiksmų. Taip šiandien mano ir Parlamentas. Turime veikti greitai ir aplenkdami įvykius. Turime veikti vadovaudamiesi prevencijos ir apdairumo principais – rengti naujas priemones, kurios padėtų prognozuoti grėsmes, kai tik jos arba įtarimas dėl jų atsiranda, o tada vertinti šias problemas įvairiais požiūriais, pvz., klimato kaitos ir biologinio saugumo problemų, kurios yra susijusios su žmogaus sveikata, požiūriu.

Stavros Dimas, *Komisijos narys.* – (EL) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, maždaug prieš metus Komisija patvirtino 2004–2010 m. Europos aplinkos ir sveikatos veiksmų plano laikotarpio vidurio ataskaitą. Ši ataskaita yra pranešimas, kaip iki šios dienos įgyvendinamas veiksmų planas.

Džiaugiuosi, kad Europos Parlamentas laikotarpio vidurio ataskaitą įvertino teigiamai, ir kad Parlamentas, kaip ir Komisija, mano, kad aplinkos ir sveikatos ryšys yra labai svarbus. Ypač džiaugiuosi, kad šį Europos piliečiams svarbų klausimą ir šiandien, ir anksčiau – per ministrę – parėmė Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija.

Europos veiksmų plano dėl aplinkos ir sveikatos ryšio tikslas yra informacijos teikimas ir aplinkos ir žmonių sveikatos mokslinių tyrimų skatinimas – siekiant geriau suprasti aplinkos žmonių sveikatai keliamas grėsmes ir rizikos veiksnius. Tai padės Europos ir valstybių narių politiniams vadovams sukurti veiksmingesnius Europos piliečių sveikatos apsaugos teisės aktus ir priemones.

Plane numatyta 2004–2010 m. vykdyti 13 veiksmų programų. Planas parengtas intensyviai konsultuojantis su Europos aplinkos, sveikatos ir mokslinių tyrimų sektorių ekspertais ir institucijomis.

Veiksmų plane pabrėžiama, kad ypač svarbu, kad aplinkos, sveikatos ir mokslinių tyrimų sektoriai glaudžiai bendradarbiautų ir valstybių narių, ir Europos lygmeniu. Šis bendradarbiavimas yra iš esmės svarbus siekiant kuo geriau spręsti aplinkos ir sveikatos sąveikos problemas.

Džiaugiuosi galėdamas pranešti, kad praėjus ketveriems metams po veiksmų plano priėmimo, glaudus įvairių tarnybų bendradarbiavimas sustiprėjo. Remiantis praėjusiais metais patvirtinta laikotarpio vidurio ataskaita, tai labai teigiamas poslinkis.

Leiskite pateikti konkretų pavyzdį. Valstybės narės šiuo metu bendradarbiauja siekdamas suderinti Europos žmogaus biologinės stebėsenos principus. Šiame procese dalyvauja mokslinių tyrimų, sveikatos ir aplinkos ministerijos.

Svarbu pridurti, kad, patvirtinusi praėjusių metų pažangos ataskaitą, Komisija taip pat ėmėsi kitų svarbių veiksmų, ypač žmogaus biologinės stebėsenos, klimato kaitos ir sveikatos ryšio, patalpų oro kokybės, aplinkos mokslinių tyrimų, elektromagnetinių laukų poveikio sveikatai srityse. Todėl džiaugiuosi, kad šie klausimai įtraukti į Europos Parlamento pranešimą.

Trumpai aptarsiu naujausius veiksmus. Šiuo metu Komisija tvirtina platesnę patalpų oro kokybės koncepciją. Ši koncepcija atitinka ir 2005 m. Europos Parlamento rezoliuciją. Vykdomi įvairūs veiksmai, kuriais siekiama daugiau nei numatyta veiksmų plane. Pvz., Komisija finansuoja naujus mokslinių tyrimų projektus, įsteigta ekspertų darbo grupė ir patvirtinta Žalioji knyga dėl tabako dūmų ir mokslinių nuomonių. Dar nenuspręsta, kokios teisinės priemonės būtų tinkamiausios sprendžiant patalpų oro klausimą.

Kalbant apie žmogaus biologinę stebėseną – Komisija apgailestauja, kad 24 valstybių narių konsorciumo pateiktas pasiūlymas nebuvo tinkamas finansuoti pagal 7-ąją bendrąją programą. Bet kuriuo atveju šį mėnesį bus paskelbtas kvietimas teikti pasiūlymus dėl žmogaus biologinės stebėsenos.

Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, toliau rengs bandomąją ERA-NET sistemos projektą pagal administracinį susitarimą su Ispros Jungtinių tyrimų centru.

Kalbant apie elektromagnetinius laukus – Komisija nuolat stebi mokslo pažangą – padedama Atsirandančių ir nustatomų naujų pavojų sveikatai mokslinio komiteto ir MNT elektromagnetinių laukų tinklo, kuris yra 6-osios pagrindų programos projektas.

Komisija skatina mokslinius tyrimus svarbiausiose srityse – siekdama nustatyti, ar turėtų būti persvarstytos Tarybos rekomendacijoje pateiktos ribinės poveikio normos. Komisija neseniai paprašė Atsirandančių ir nustatomų naujų pavojų sveikatai mokslinį komitetą atsižvelgti į naujausius duomenis ir pranešimus ir persvarstyti savo nuomonę.

Laikotarpio vidurio ataskaitoje nurodoma, kad vis svarbesnis darosi klimato kaitos ir sveikatos ryšis. Šis ryšys bus nagrinėjamas Baltojoje knygoje dėl prisitaikymo prie klimato kaitos, kuri bus netrukus patvirtinta.

Šie veiksmai rodo, kad Komisija siekia, kad sveikatos aspektas būtų dar labiau įtrauktas į Europos aplinkos politiką. Neseniai priimti teisės aktai, pvz., REACH teisės aktai dėl cheminių medžiagų ir naujoji direktyva dėl aplinkos oro kokybės, stiprina aplinkos ir sveikatos apsaugą. Tai pavyzdžiai, kaip abiem sritims naudingu būdu, vadovaujantis Europos piliečių interesais, spręsti aplinkos ir sveikatos problemas.

Norėčiau padėkoti pranešėjai Frédérique Ries už parengtą pranešimą, puikų darbą ir ypatingą susidomėjimą aplinkos ir sveikatos ryšio klausimu. Taip pat norėčiau dar kartą pabrėžti, kad Komisija ketina toliau įgyvendinti aplinkos ir sveikatos veiksmų planą. Komisija pasiryžusi parengti veiksmingus aplinkos teisės aktus ir užtikrinti, kad šiuo metu galiojantys teisės aktai būtų tinkamai įgyvendinami – kad būtų apsaugota ir aplinka, ir Europos piliečių sveikata.

Su šiais ketinimais Komisija aktyviai dalyvaus rengiant penktąją ministrų konferenciją aplinkos ir sveikatos klausimais, kuri vyks 2009 m. liepos mėn.

Françoise Grossetête, PPE-DE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, pirmiausiai norėčiau pasveikinti Nathalie Kosciusko-Morizet, kurios, kaip ir Komisijos nario, įsitikinimai ir pasiryžimas šioje srityje yra gerai žinomi. Žinoma, taip pat norėčiau pasveikinti Frédérique Ries dėl jos atlikto puikaus darbo nagrinėjant šią mūsų piliečiams ypač svarbią ir opią problemą. Hipokratas yra pasakęs, kad, jei nori studijuoti mediciną, turi studijuoti klimatą. Nors mes vertiname Komisijos pastangas, dėtas nuo aplinkos ir sveikatos plano įgyvendinimo pradžios 2004 m., apgailestaujame, kad ši iniciatyva nėra pagrįsta tikra prevencijos politika, kuria būtų siekiama sumažinti su aplinkos veiksniais susijusių susirgimų skaičių, ir kurios tikslas būtų aiškus ir tinkamai įkainotas. Prieš dešimt metų, diskutuojant apie klimato kaitą, apie pavojų sveikatai net nebuvo užsiminta. Šiuo metu dėl dažnų karščio bangų, potvynių, miškų gaisrų ir visų kitų gaivalinių nelaimių Europos Sąjungoje kinta bakterijų ir virusų sukeltų ir kai kurių vabzdžių pernešamų susirgimų dažnumas. Turime geriau suprasti šių pokyčių poveikį žmogaus, ypač labiausiai pažeidžiamų visuomenės narių sveikatai – kad galėtume geriau valdyti su šiais pokyčiais susijusią riziką. 2008–2013 m. sveikatos programos objektas – tradiciniai sveikatos veiksniai – mityba, rūkymas, alkoholio ir narkotikų vartojimas; 2004–2010 m. veiksmų plane daugiausiai dėmesio skiriama naujų sveikatos ir svarbiausių aplinkos veiksnių, veikiančių žmogaus sveikatą, problemų sprendimui. Kalbu apie oro kokybę, nagrinėtus elektromagnetinius laukus, pavojingas nanodaleles – kaip parodė REACH programa – kancerogenines, mutagenines, toksiškas reprodukcijai, endokrinus ardančias medžiagas, taip pat apie visus dėl klimato kaitos atsirandančius pavojus sveikatai, apie kuriuos jau kalbėjau. Taip pat norėčiau pabrėžti, kad kvėpavimo takų ligos yra antra pagal dažnumą mirties priežastis, jos taip pat yra antros pagal susirgimų skaičių, paplitimą ir išlaidas ligos; ES šios ligos yra pagrindinė vaikų iki penkerių metų mirties priežastis; susirgimų šiomis ligomis skaičius didėja – ypač dėl patalpų ir lauko oro užterštumo.

Komisija turėtų padaryti daugiau sprendama miesto aplinkos poveikio sveikatai, ypač patalpų oro kokybės problemas – atsižvelgiant į tai, kad europiečiai vidutiniškai 90 proc. savo laiko praleidžia patalpose. Žinome,

kad aplinkos ir sveikatos ryšys yra ypač opus klausimas, ir, siekdami naudos piliečiams, turime kuo greičiau tinkamai reaguoti.

Anne Ferreira, PSE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, Nathalie Kosciusko-Morizet, Komisijos nary, ponios ir ponai, aš irgi norėčiau pasidžiaugti kolegės darbu ir jos ryžtu nagrinėjant šį klausimą. Aš taip pat esu ryžtingai nusiteikusi, nes būtina spręsti šiuo metu plačiai pripažįstamo aplinkos ir sveikatos ryšio problemas – imtis politinių veiksmų.

Todėl labai svarbu daryti pažangą – atnaujinti savo žinias šioje srityje, ir, svarbiausia, – įgyvendinti veiksmus, skirtus riboti neigiamą aplinkos poveikį žmogaus sveikatai.

Veiksmų plane aiškiai nurodyti ir išnagrinėti skirtingi šios temos aspektai. Būtina ne tik atsižvelgti į klimato kaitos poveikį ir sukurti rizikos įvertinimo metodus, bet ir išnagrinėti kitus veiksnius, pvz., elektromagnetinius laukus.

Taip pat džiaugiuosi, kad pranešime yra nuoroda į 2007 m. Europos aplinkos agentūros dokumentą, kuriame teigiama, kad atmosferos tarša, ypač susijusi su smulkiosiomis dalelėmis, ir žemės lygyje susidarantis ozonas yra labai pavojingi vaikų vystymuisi ir mažina vidutinę gyvenimo trukmę ES.

Tačiau apgailestauju, kad tekste nepaminėtos problemos, susijusios su darbo aplinkos poveikiu sveikatai. Reikia prisiminti, kad šiuo metu milijonai žmonių serga ligomis, susijusiomis su jų darbo aplinka. Jų priežastys įvairios: stresas, darbo intensyvumas, įvairūs teršalai, su prasta darbo vietos ergonomika susiję raumenų ir skeleto sutrikimai ir kt. Tikiuosi, kad kiti komitetai rimtai svarstys šį klausimą.

Kaip sakė Frédérique Ries, didžiausia problema yra ta, kad mes atsilieiname. Man atrodo, kad Komisija nepakankamai aktyviai vykdė savo pačios priimtus įsipareigojimus. Šiuo atveju nurodyčiau nanodalelių problemą, kuri yra daugelio pranešimų tema, ir dėl kurios kyla daug klausimų.

Pvz., Komisijos 2007 m. komunikate dėl 2004–2006 m. tikslų skaičiau, kad ji ketina įvertinti galimą nanodalelių poveikį sveikatai ir aplinkai. Per 2007–2010 m. laikotarpį numatyta vykdyti galimo nanodalelių pavojaus žmogaus sveikatai tyrimus. Tai reiškia, kad išgilinimui į klausimą skiriami treji metai, o tyrimų atlikimui – dar treji. Man atrodo, kad galėtume veikti efektyviau.

Aišku, yra tokio netinkamo požiūrio priežastys – žmogiškųjų išteklių ir finansinių priemonių stygius. Tačiau koks bus ES patikimumas, jeigu ji nesilaikys savo pačios priimtų įsipareigojimų? Suprantame, kad išsprendus šiuos klausimus europiečiai pripažins Europos aspekto pridėtinę vertę. Nenuvilkime jų.

Pasisakymą baigsiu klausimu Tarybai ir Komisijai. Komisijos nary, kalbėjote apie teigiamai vertintiną įvairių tarnybų ir mokslinių tyrimų grupių bendradarbiavimą. Ar taip pat koordinuojami valstybių narių vyriausybių rengiami nacionaliniai sveikatos planai ir Europos veiksmų planas? Galų gale, gerbiamoji ministre, kai vėl darysite pranešimą, gal galėtumėte pasakyti, ar, pvz., Prancūzija sieja savo veiksmus su *Grenelle* aplinkos apskritojo stalo nuostatomis?

Lena Ek, ALDE frakcijos vardu. – (SV) Gerb. pirmininke, mėgstu sakyti, kad ES privalo būti siauresnė, bet atštresnė. Kitais žodžiais – daugiausia dėmesio turėtume skirti veiksmams, tačiau laikytis subsidiarumo principo. Šie teiginiai visiškai tinka šiam veiksmų planui. Norėčiau aptarti kelis klausimus, kuriuos savo pranešime nagrinėjo Frédérique Ries. Jos kritika dėl kiekybiškai įvertinamų tikslų ir rodiklių nebuvimo yra labai rimta. Privalome papildyti veiksmų planą. Taip pat rimta Frédérique Ries ir kelių kitų Parlamento narių kritika dėl prevencinių priemonių nepakankamumo. Ji skirta šiai medžiagai, ir šiame darbe privalome į ją atsižvelgti.

Ypač norėčiau pabrėžti tris klausimus – silpnas ekspertų grupės, endemijas ir klimato ir sveikatos ryšį. Privalome geriau atskirti suaugusiųjų ir vaikų, moterų ir vyrų gydymą ir vaistus. Skandalinga, kad tai dar nelaikoma savaime suprantamu dalyku ir nėra įgyvendinta medicinos moksliniuose tyrimuose ir gydant.

Neseniai pradėtas darbas dėl pacientų judumo vidaus rinkoje yra labai svarbus įvairioms pacientų grupėms – pvz. pacientams su kaklo traumomis, kurių gydymo standartai įvairiose valstybėse narėse skirtingi.

Teigiamai vertinu tai, kad Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija daug dėmesio skiria Alzheimerio ligai – vienai didžiausių šių laikų endemijų, tačiau taip pat reikėtų suderinto požiūrio į diabetą, astmą, reumatizmą ir kitas ligas. Tas pats pasakytina apie su darbo aplinka susijusias traumas.

Šiuo metu Europoje ir visame pasaulyje užfiksuojama vis daugiau pandemijų, plinta daugiau virusų, bakterijų ir parazitų. Jie plinta taip, kaip labai ilgai nebuvo plitę. Dauguma šių reiškinių yra natūraliai susiję su klimato kaita.

Vaistai ir gydymo būdai neveiksmingi prieš antibiotikams atsparias bakterijas. Šią problemą reikia spręsti nedelsiant. Apgailėtina, kad didžiausiose farmacijos įmonėse naujų antibiotikų kūrimas beveik nevyksta. Tikiuosi, kad Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir Komisija nedelsdamos spręs šią labai rimtą ir didelę problemą.

Taip pat būtina skirtingų klimato kaitos scenarijų analizė. Kokį poveikį europiečių sveikatai turės visuotinis temperatūros padidėjimas dviem, keturiais laipsniais ar daugiau. Šiuo metu tokios medžiagos nėra. Jei norime priimti konkrečius ir gerus sprendimus dėl klimato kaitos teisės aktų paketo, mums reikia patikimos medžiagos apie įvairius ateities klimato kaitos scenarijus.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, *UEN frakcijos vardu*. – (PL) Gerb. pirmininke, turėdamas galimybę UEN frakcijos vardu pasisakyti diskusijose dėl 2004–2010 m. Europos aplinkos ir sveikatos veiksmų plano laikotarpio vidurio ataskaitos, norėčiau atkreipti dėmesį į šiuos klausimus.

Pirma – tinkamoms natūralios aplinkos gerinimo ir kovos su klimato kaita priemonėms reikia papildomų finansinių išteklių. Dėl to naujųjų valstybių narių valdžios institucijos ir ūkio subjektai atsiderintys ypač sunkioje padėtyje. Naujosios valstybės narės daugiausiai dėmesio akivaizdžiai skiria labiau plėtos požiūriu išsivysčiusių Europos Sąjungos šalių vėjimuisi.

Antra – Europos Sąjunga siekia pirmą kartą išmetamo anglies dvideginio kiekio ribojimo srityje, tačiau Komisija nustatė ribas neatsižvelgdama į tai, kiek lėšų atskiros valstybės narės turi skirti plėtrai. Taigi, mano šaliai, Lenkijai, buvo nustatyta žemesnė taršos anglies dvideginiu riba. Dėl to elektros kainos tuoj pat išaugo 10–20 proc. Bijau pagalvoti, kiek elektros kainos išaugs po 2013 m., kai jėgainės turės pirkti visus taršos leidimus atviroje rinkoje. Taip protinga išmetamo anglies dvideginio kiekio ribojimo – ir kovos su klimato kaita – priemonė tapo našta vartotojams, ir dėl to kilo didelis visuomenės nepasitenkinimas.

Trečia – pranešime nurodytoms sveikatos priežiūros priemonėms vykdyti taip pat reikia papildomų finansinių išteklių. Mažiau išsivysčiusioms valstybėms narėms ypač sunku rasti šiuos išteklius, nes jos jau patiria didelius sunkumus finansuodamos pagrindinę savo piliečių sveikatos priežiūrą. Baigdamas norėčiau padėkoti Frédéricui Ries už platų ir išsamų pranešimą apie gamtinės aplinkos poveikį žmogaus sveikatai.

Hiltrud Breyer, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, veiksmų planas įpusėtas vykdyti, ir atėjo laikas ataskaitai. Vertindami tai, kas iki šiol padaryta, privalome savęs paklausti: ar yra kokių nors apčiuopiamų rezultatų?

Komisija patogiai sėdi ir sako, kad ji patenkinta. Tačiau, jei nuo oro, kuriuo kvėpuojame, ir vandens, kurį geriname, susergame, Europai pats laikas imtis veiksmų ir nustatyti naują bendrą šių grėsmių sveikatai vertinimo koncepciją. Štai kodėl veiksmų planas negali būti tik esamos ES politikos priedas. Jame turi būti nustatytos naujos gairės.

Džiaugiuosi, kad Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas labai kritiškai įvertino veiksmų planą ir pareikalavo jį iš esmės patobulinti. Esame tvirtai įsitikinę, kad, jei veiksmų planas nebus pagrįstas aktyvia prevencijos politika, jis pasmerktas nesėkmei. Turi būti aišku – nesant aiškių kiekybiškai įvertinamų tikslų, jis liks popieriniu tigru.

Džiaugiamės, kad aplinkos ataskaita yra kritikuojama ekologijos požiūriu, ypač kalbant apie nanotechnologijas. Akivaizdu, kad veiksmų plane nėra tinkamai atsižvelgta į galimas naujas grėsmes. Iš tikrųjų skandalinga, kad Europos Sąjunga vengia nagrinėti su nanotechnologijomis susijusių pavojų sritį ir teigia, kad visiškai pakanka šiuo metų galiojančių teisės aktų. Žinome, kad yra visiškai priešingai. Nanotechnologijas leidžiama vystyti teisiniame vakuume.

Kita problema – elektros smogas. Žinome, kad elektromagnetinė spinduliuotė yra didelė ir vis aktualesnė problema, taigi, mums, Europos Parlamentui, visiškai nepriimtina, kad norima padidinti ir taip per dideles ribines normas. Dar viena problema – patalpų oro kokybė. ES nustatė apsaugos nuo smulkiųjų dalelių gaires, tačiau kaip dėl patalpų oro kokybės – atsižvelgiant į tai, kad daugiausiai laiko praleidžiame uždarose patalpose? Komisija negali toliau ignoruoti šios problemos.

Raginame Komisiją pateikti aiškius pasiūlymus dėl teisės aktų dėl oro kokybės gerinimo visose svarbiose srityse – kalbant apie statybos projektus, klijus, baldus ir kt.

Mums taip pat labai svarbi geresnė ypač pažeidžiamų visuomenės grupių, pvz., vaikų ir nėščių moterų, apsauga. Šios srities teisės aktuose reikėtų vadovautis prevencijos principu. Aišku, norėtume, kad būtų pasiekta daugiau, tačiau tikimės, kad Komisija tuo neapsiribos. Šioje srityje negalima sustoti, ir mes tikime, kad joje galime pasiekti pažangą.

Bairbre de Brún, GUE/NGL frakcijos vardu. – (GA) Teigiamai vertinu šį Frédérique Ries pranešimą.

Raginu Komisiją ir valstybes nares iš naujo svarstyti Europos aplinkos ir sveikatos veiksmų plano tikslus ir šį planą patobulinti – padaryti jį ambicingesnį ir labiau atitinkantį mūsų poreikius. Ypač teigiamai vertinu Komisijos nario Stavros Dimo teiginius. Tai, kad daugėja susirgimų tam tikromis vėžio formomis, rodo, kad negalime ilsėtis ant laurų.

Ypač noriu pabrėžti, kad labai svarbūs veiksmai psichikos sveikatos srityje. Psichikos sveikatos sutrikimai yra pagrindinis savižudybių Airijoje rizikos veiksnys, o savižudybės yra didžiausias mūsų jaunimo žudikas. ES turėtų labiau skatinti tinkamų prevencijos strategijų kūrimą. Sveikintini visi veiksmai ES ir tarptautiniu lygmeniu, skirti remti psichikos sveikatą.

Taip pat pritariu raginimui spręsti patalpų oro kokybės ir įrenginiuose, ir balduose naudojamų cheminių medžiagų saugos problemas. Komisija ėmėsi kelių svarbių veiksmų, tačiau, atsižvelgiant į kvėpavimo takų susirgimų ES mastą, būtina išsami patalpų oro politika.

Taip pat privalome remti MVĮ – siekdami užtikrinti, kad jos laikytųsi aplinkos poveikio sveikatai reikalavimų ir imtųsi veiksmų, kad jų veiklos poveikis aplinkai būtų ne toks žalingas. Mano rinkimų apygardoje pagal *Interreg* programą buvo paremtas puikus su šia problema susijęs projektas.

Mūsų klimatas keičiasi – dėl to sveikatos ir aplinkos srityse kyla naujų problemų. Naujas klimato kaitos sukeltas grėsmes reikia atvirai įvertinti ir veiksmingai su jomis kovoti.

Padaryta nemažai, tačiau raginu Europos Komisiją imtis ambicingesnių ir protingų veiksmų!

Irena Belohorská (NI). – (SK) Dėkoju jums, Komisijos nary, taip pat jums, ministre, kad atėjote išklausti mūsų nuomonių. Dėkoju pranešėjai Frédérique Ries. Ši programa yra labai ambicinga, tačiau ją įvertinti labai sunku, netgi neįmanoma. Be to, mes vertiname, kaip ambicingi tikslai įgyvendinami 27 labai skirtingose valstybėse narėse, kurių sveikatos apsaugos sistemos ir gamtinė aplinka yra skirtingos.

Viena rimčiausių progresuojančių problemų yra vėžys. Mums dažnai pateikiamos grėsmingos prognozės. Yra statistinių duomenų, kurie rodo, kad dėl šios ligos miršta labai daug darbingo ir pensinio amžiaus žmonių. Daugeliu atvejų aplinkos poveikis gyventojų sveikatai parodytas aiškiai.

Ne mažiau svarbu – tai pabrėžiama ir pranešime – informacijos apie aplinkos poveikį sveikatai ir rimtų susirgimų skaičių, taip pat apie įvairių nevyriausybinių organizacijų galimybes remti šią veiklą teikimas visuomenei.

Yra dvi kiekvienos monetos pusės. Viena vertus, informacijos teikimo srityje labai svarbios Europos Sąjunga ir vietos institucijos, kita vertus, labai svarbu, kad visuomenė turėtų prieigą, kad žinotų, kaip gauti informaciją ir patarimus, kaip elgtis.

Prevencija veiksminga tik tada, jeigu ji tinkamai suprantama ir interpretuojama. Jei įgyvendinamos šios sąlygos, rezultatus galima įvertinti kiekybiniu požiūriu. Galima vertinti šį planą trumpo laiko požiūriu, tačiau svarbiausius šių priemonių įgyvendinimo rezultatus geriausiai galima stebėti ir kiekybiniu požiūriu įvertinti per ilgą laiką.

Avril Doyle (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, nors labai teigiamai vertinu šią ataskaitą, manau, kad šiose diskusijose reikia kalbėti atviriau, kad privalome pripažinti negalį apsaugoti žmonių – savo piliečių – nuo jų pačių, taip pat negalime sukurti teisės aktų visiems pavojams gyvenime. Jei sudarysime išpūdį, kad siekiame reguliuoti visus gyvenimo aspektus – būtent taip šiuo metu žmonės ir mano – ES projektas gali netekti visuomenės paramos. Privalome labai išaiškinti, kas yra ES projektas.

Taip pat norėčiau, kad būtų dar kartą patvirtinta, kad rengiant šį planą nebūtų iš naujo rengiami ir pervadinami jau suplanuoti projektai. Reikia, kad valstybės narės geriau įgyvendintų šiuo metu galiojančius ES teisės aktus, o Komisija vykdytų geresnę stebėseną ir geriau užtikrintų teisės aktų įgyvendinimą. Man svarbiausia – geresnis šiuo metu galiojančių teisės aktų turinio ir veiksmingumo įvertinimas, ir, aišku, su tuo susijusios diskusijos.

Svarbiausias klausimas šiuose Rūmuose priimamų teisės aktų požiūriu – klimato ir energijos teisės aktų paketas. Klimato kaita paveiks sveikatą daugeliu aspektų: dėl maisto trūkumo suprastės mityba; dėl ekstremalių gamtos reiškinių – karščio bangų, potvynių, audrų ir gaisrų – padaugės mirčių ir traumų, dėl to atsiras atitinkamų socialinių problemų; padidės su įvairiomis vidurių ligomis susijusi našta; padaugės susirgimų širdies ir kvėpavimo takų ligomis; bus rimtų problemų dėl vandens trūkumo – daugiau negu 40 proc. pasaulio per 10 metų susidurs su vandens, taip pat ir geriamo vandens, trūkumo problemomis. Labai sveikintina, kad šioje rezoliucijoje dėl laikotarpio vidurio ataskaitos pripažįstamas klimato kaitos poveikis sveikatai.

Kitas labai rimtas klausimas, kuriam Europos ir valstybių narių lygmeniu vis dar skiriama per mažai dėmesio, yra visa Europos psichikos sveikatos sritis. Vienas iš keturių europiečių bent kartą per gyvenimą kenčia nuo psichikos sveikatos problemų. Vien Airijoje išlaidos psichikos sveikatos srityje sudaro beveik 4 proc. BVP. Tragiška, bet per praėjusius metus užregistruotų savižudybių buvo daugiau negu 460. Tai 12 proc. daugiau negu 2006 m. Kalbame apie Airiją, kuri pagal apklausą, kurioje šalyje geriausia gyventi, yra antroje vietoje po Liuksemburgo. Nežinau, kas rengia šių barometrų kriterijus. Tačiau privalome jais suabejoti.

Psichikos sveikatai Europoje ir su ja susijusioms problemoms reikia skirti dėmesį ir kurti tinkamas prevencijos strategijas. Pranešėjos prognozė, kad veiksmų planas ar bent jo dalis nebus įgyvendintas, kelia nerimą, ir aš norėčiau, kad Komisija ir Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė dar kartą patvirtintų, kad tai neįvyks.

Evangelia Tzambazi (PSE). – (EL) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, sveikinu pranešėją, parengusią išsamų pranešimą, kuriame objektyviai įvertinama pažanga įgyvendinant 2004–2010 m. Europos veiksmų planą, taip pat atkreipiamas dėmesys į trūkumus ir naujus duomenis.

Jums leidus, atkreipsiu dėmesį į su patalpų oro kokybe susijusias problemas ir jos poveikį žmogaus sveikatai, ypač labiausiai pažeidžiamoms visuomenės grupėms, pvz., vaikams ir vyresnio amžiaus žmonėms. Atsižvelgdama į tai, kad 90 proc. savo laiko praleidžiamose patalpose, Europos Komisija nedelsdama turėtų pradėti rengti šio klausimo strategiją ir didžiausią dėmesį turėtų skirti gairių sukūrimui ir piliečių, kuriems kelią pavojų įvairi biologinė ir cheminė tarša, apsaugai.

Būtina sukurti tinkamą neigiamo cheminių medžiagų poveikio mažinimo sistemą. Ypatingą dėmesį reikia skirti viešųjų pastatų, biurų ir mokyklų būklei, kad galėtume apsaugoti labiausiai pažeidžiamus gyventojus.

Janusz Wojciechowski (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, sveikatos ir aplinkos ryšys yra akivaizdus – kaip ir aplinkos ir žemės ūkio ryšys, nes protingas ir racionalus ūkininkavimas padeda apsaugoti aplinką.

Deja, žemės ūkyje vyksta aplinkai žalingi pokyčiai. Nedideli šeimos ūkiai nyksta, Europos žemės ūkis tampa vis labiau industrializuotas, o tai kenkia aplinkai. Žemės ūkio politikos nuostatos turėtų labiau saugoti mažesnius šeimos ūkius, nes toks ūkininkavimas ekologiškesnis.

Kitas pavojus – GMO technologijos. Jos toliau plinta, nepaisant nuogastavimų dėl neigiamo GMO pasėlių poveikio aplinkai, žmogaus ir gyvulių sveikatai. Europos Sąjunga GMO klausimu turėtų elgtis atsargiai. Pritariu Frédérique Ries pranešimui. Pranešėja dėl savo puikaus darbo nusipelno pasveikinimo.

Satu Hassi (Verts/ALE). – (FI) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, nuoširdžiai dėkoju pranešėjai Frédérique Ries už jos puikų darbą. Deja, turiu sutikti su daugelio išsakyta pačios programos kritika. Programa pagrįsta šiuo metu taikomomis priemonėmis, joje nenumatytos būsimos priemonės.

Žmonės žavisi naujais išradimais, tačiau atsargumo principas ir vėl pamiršamas. Tai akivaizdu kalbant apie nanomedžiagas ir elektromagnetinius laukus. Nanomedžiagos tampa vis labiau įprastu reiškiniu, net plataus vartojimo gaminiuose, tačiau teisės aktai nuo tikrovės atsilieka – nors mokslininkai įspėja, kad, jei rimtai neįvertinsime pavojaus, nanomedžiagos gali tapti tokia pat didele problema sveikatai kaip asbestas. Tas pats pasakytina apie elektromagnetinius laukus, kurie veikia šimtus milijonų žmonių, nors apie jų poveikį žinome nedaug. Kai kuriose šalyse, pvz., Italijoje, nustatyta, kad tarp mokyklos ir bazinės stoties turi būti 500 metrų saugos zona, o Suomijoje bazinės stotys įrengtos ant kai kurių mokyklų stogų. Dėl to būtina naujos Europos normos, kuriomis būtų atsižvelgta į mokslinius duomenis.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Ponios ir ponai, visiškai pritariu Frédérique Ries pateiktam aplinkos ir sveikatos veiksmų plano įvertinimui. Kaip ir pranešėja, manau, kad šio plano neįmanoma interpretuoti, kad jis pasmerktas nesėkmei. Kai kurie jo tikslai, pvz., savižudybių prevencija ar informavimo apie klimato kaitos poveikį žmogaus sveikatai, yra puikūs. Planas yra prastai pagrįstas finansiniu, o ypač – organizavimo požiūriu. Veiksmai, kuriuos ketinama vykdyti, yra neaiškūs ir sukelia daugiau klausimų nei suteikia atsakymų. Dokumentas yra Pasaulio sveikatos organizacijos plano kopija.

Deja, Europos aplinkos sveikatos veiksmų planas yra dar vienas pagrįstos kritikos objektas, nes juo švaistomi mokesčių mokėtojų pinigai ir Briuselyje sukuriamas beprasmiškas biurokratinis našta. Manau, kad Komisija turėtų nedelsdama nutraukti šio plano įgyvendinimą, glaudžiau bendradarbiauti su Pasaulio sveikatos organizacija ir neskelbti apie kitą sveikatos plano etapą Europos lygmeniu.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Noriu pradėti pasveikindama Frédérique Ries. Blogų aplinkos sąlygų ir pavojaus sveikatai ryšis dabar aiškus. Šiuo metu dažniau sergama su aplinkos veiksniais ir klimato kaita susijusiomis ligomis, pvz. kvėpavimo takų uždegimais, alergijomis ir vėžiu.

Pagrindinė naujų pandemijų priežastis – visuotinis atšilimas. Tyrimai rodo, kad dėl sausrų ir potvynių miršta daugiau žmonių negu dėl bet kokios kitos gaivalinės nelaimės. Rimtų problemų taip pat kelia prasta oro kokybė mokyklose ir sveikatos įstaigose.

Vis daugiau žmonių suserga dėl oro užterštumo dideliuose miestuose ir pastatuose, dėl vandens ir netgi gruntinio vandens užterštumo, dėl žemės ūkio paskirties žemės užterštumo augalų apsaugos preparatais, nuotekų ir komunalinių atliekų nevalymo. Siekiant išvengti problemų ateityje, reikia imtis priemonių.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Ponios ir ponai, Frédérique Ries pranešimas yra visiškai nepriekaištingas – todėl, kad pranešėja išsamiai nagrinėja, kaip Komisija įgyvendina planuotus veiksmus, užduoda klausimus ir reikalauja veiksmų kuriant laukiamą prevencijos strategiją, kuri apibrėžtų, kokių veiksmų bus imamasi Europos politikos lygmeniu.

Taip pat teigiamai vertinu raginimą Komisijai paskelbti Žaliąją knygą dėl patalpų oro kokybės, atkreipiu dėmesį į pranešėjos susirūpinimą dėl elektromagnetinių laukų poveikio žmogaus sveikatai.

Pritariu visiems Frédérique Ries teiginiams ir tikiuosi, kad pranešimui pritars didžioji dauguma Parlamento narių.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Klimato kaita labai veikia žmogaus sveikatą – plintant infekcinėms ir parazitinėms ligoms, kurias daugiausiai sukelia temperatūros kilimas.

Dėl dažnų karščio bangų, potvynių ir gaisrų nedarbamojoje žemėje gali atsirasti kitų ligų, gali susidaryti netinkamos higienos sąlygos ir mirti žmonės.

Vasarą Rumunijoje vis karštesnis oras, daugiau potvynių ir audrų. Po šios vasaros potvynių tūkstančiai Rumunijos piliečių liko be pastogės ir higienos sąlygų.

Raginu Komisiją suteikti Rumunijai tinkamą finansinę paramą ir sumažinti šių gaivalinių nelaimių poveikį.

Sumažinus transporto taršą, kuri sudaro 70 proc. miesto taršos, pagerėtų oro kokybė. Direktyvos dėl degalų kokybės, motorinių transporto priemonių taršos sumažinimo ir ekologiškų transporto priemonių naudojimo mieste skatinimo padėtų sumažinti aplinkos taršą.

Be to, svarbu stebėti jų įgyvendinimą ir rezultatus.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Tarptautinėje „BioInitiative“ ataskaitoje apie elektromagnetinius laukus ir jų poveikį žmogaus sveikatai reiškiamas susirūpinimas ir teigiama, kad šiuo metu galiojančios apsaugos nuo nejonizuojančiosios spinduliuotės normos yra pasenusios, ir kad būtina imtis veiksmų, kad būtų sumažinta judriojo ryšio operatorių naudojamos įrangos sukeliamas spinduliuotės.

Moksliniai tyrimai parodė, kad ši spinduliuotė sukelia sveikatos problemų, pvz., miego sutrikimus, vaikų leukemiją, labai padidina stresą, o mobiliojo telefono naudojimas dešimt metų dvigubai padidina riziką susirgti smegenų vėžiu. Naujuose veiksmuose ir sveikatos plane turi būti tinkamai atsižvelgta į šias grėsmes, kurios dėl naujų technologijų plitimo didėja, ir yra pavojingiausios kaimo vietovėse ir besivystančiose šalyse.

Turime tęsti šioje srityje vykdomus mokslinius tyrimus, taip pat psichikos sveikatos, pvz., streso ir depresijos mokslinius tyrimus – kad nustatytume, ar jie iš tikrųjų susiję su nejonizuojančiąja spinduliuote.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Gerb. pirmininke, norėčiau pasveikinti pranešėją, puikus pranešimas, labai svarbus visiems mums, europiečiams. Norėčiau skirti dėmesį vienam konkrečiam klausimui – biologinei stebėsenai. Vykdamas šią procedūrą vertinamas aplinkos užterštumo ir europiečių sveikatos ryšys. Šiai strategijai lėšų taupyti neturėtume. Turėtume investuoti į mokslinius tyrimus, tada įgyvendinti pagal jų rezultatus parengtas rekomendacijas. Be to, neturėtume tik kalbėti apie prevencijos principą. Šį principą turėtume taikyti, kai tik esame netikri dėl galimo neigiamo kokio nors aplinkos aspekto poveikio sveikatai. Prevencijos

principo taikymas taip pat užkerta kelią ligų plitimui. Jį taikant bus užkirstas kelias alergijų plitimui ir pagerės europiečių gyvenimo ir darbo sąlygos. Manau, kad Europos Sąjunga ligų, kurias lemia aplinka, srityje privalo padaryti daugiau ir imtis veiksmingesnės veiklos, kad padėtų piliečiams. Tikiuosi, kad Komisija taip ir padarys.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Norėčiau pasveikinti pranešėją Frédérique Ries. Jos pranešime apibūdinama, kokių mastu įgyvendinamas veiksmų planas, ir pateikiama daug kitam etapui skirtų rekomendacijų.

Teigiamai vertinu Europos Komisijos pasiūlytas priemones dėl patalpų aplinkos gerinimo. Būdamas gydytojas, manau, kad šis žingsnis labai svarbus. Biuruose, mokyklose ir namuose – uždaroje erdvėje – praleidžiamė didžiąją savo laiko dalį. Dėl didelės taršos galima susirgti astminėmis ligomis, alergijomis, net vėžiu. Todėl pritariu pasiūlymui šiuo klausimu paskelbti žaliąją knygą ir patvirtinti tinkamą Europos strategiją.

Taip pat manau, kad reikėtų atkreipti dėmesį į elektromagnetinę spinduliuotę. Jei techninė pažanga naudojama netinkamai ar be saiko, tai kelią tikrą pavojų sveikatai, pvz., sutrinka miegas, susergama Alzheimerio liga, leukemija ar kitomis ligomis. Todėl Europos Komisija turi būti aktyvesnė, nustatyti savo požiūrį į šias naujas grėsmes ir imtis veiksmų.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Norėčiau pridurti, kad Sąjungos gyventojai senėja, manau, kad Europos aplinkos ir sveikatos planu turėtų būti sprendžiamos vyresnio amžiaus žmonių problemos.

Nepaisant to, 2010 m. perspektyva nėra labai artima. Manau, kad reikalinga ilgalaikė perspektyva ir tinkama strategija. Taip pat neturėtume pamiršti, kad per pastaruosius metus sumažėjo gimstamumas. Kai kuriose valstybėse narėse didelis vaikų mirtingumas. Sąjungos ekonomikos stabilumas pagrįstas jaunais ir sveikais Europos gyventojais, taigi, Sąjunga turi parengti konkretų veiksmų planą, kad užtikrintų natūralų bendrijai reikalingą augimą.

Pabaigoje priminsiu apie būtinybę, prižiūrint Komisijai, vykdyti epidemiologinius tyrimus – siekiant nustatyti elektromagnetinės spinduliuotės poveikį žmogaus sveikatai.

Nathalie Kosciusko-Morizet, einanti Tarybos pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, norėčiau pabrėžti, kad daugelis šiose diskusijose kalbėjusių Parlamento narių aptarė kitas aplinkos problemas, manau, kad jie yra teisūs, būtent dėl to jūs raginate labiau koordinuoti ir integruoti skirtingas aplinkos politikos programas. Atkreipiau dėmesį į, pvz., Lenos Ek, Silvijos-Adrianos Țicău ir net Zbigniewo Krzysztofo Kuźmiuko, kurio ketinimai priešingi, teiginius apie klimato kaitą, ir Januszo Wojciechowskio teiginius apie žemės ūkio problemas, taip pat Edite Estrelas teiginius apie miesto nuotekų direktyvą. Visi šie klausimai yra tarpusavyje susiję, ir šis akivaizdus sudėtingumas yra dar vienas motyvas gerinti žinias apie aplinkos poveikį sveikatai. Taip, Avril Doyle, Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė yra visiškai pasirengusi dirbti šia kryptimi. Tai bus pasiekta priėmus direktyvas, kurias šiuos metu nagrinėjame – TIPK direktyvą, pasiūlymą dėl dirvožemio direktyvos ir energijos ir klimato teisės aktų paketą – kadangi užsiminta apie ryšį su klimato kaita. Šiomis direktyvomis iš dalies sprendžiame klausimus ir nustatome ryšius su įvairiomis pripažintomis patologijomis, pvz., vėžiu, apie kurį jau kalbėjo Irena Belohorska.

Tačiau atsiranda ir daug naujų problemų, apie kurias šiandien kalbėjo daug kalbėtojų. Elektromagnetinių bangų problema iš dalies nagrinėta „Interphone“ tyrime, tačiau į rinką nuolat pateikiamos naujos technologijos, kurios mus bet kuriuo atveju verčia kurti labai ilgalaikes koncepcijas. Mąstau apie daugelio jūsų minėtą patalpų oro kokybės klausimą – jo nereikėtų vertinti kaip nedelsiant sprendtino, nes jis egzistavo visada. Tačiau jis daug mažiau ištirtas negu lauko oro kokybė, nors 90 proc. laiko praleidžiame patalpose.

Elisa Ferreira norėjo žinoti, ar, pvz., Prancūzijoje šalies lygmeniu yra ryšys tarp *Grenelle* aplinkos apskritojo stalo ir Europos veiksmų plano. Jeigu kalbame apie *Grenelle* aplinkos apskritąjį stalą – mes padarėme daug darbų sprendami aplinkos poveikio sveikatai klausimus. Pamatėme problemas, kurias minėjote ir jūs. Pirmiausia yra pripažintos patologijos – šios sritys pagrįstos tyrimais, taip pat žinoma, kurioje srityje reikalinga pažanga, įskaitant su aplinkos veiksniais susijusias vėžio atmainas. Be to, yra naujų problemų, kurias sprendami galime padaryti daug daugiau. Pvz., per *Grenelle* aplinkos apskritojo stalo susitikimą patvirtinome nuostatą dėl visų nanodalelių klasifikavimo, dėl privalomo į rinką teikiamų nanodalelių deklaravimo nustatymo proceso pradžios, dėl geresnės patalpų oro stebėsenos sistemos ir dėl geresnės visos interjero įrangos ir baldų kontrolės, kuri reikalinga dėl to, kad kai kurie iš šių gaminių blogina oro kokybę.

Elisa Ferreira, klausė apie koordinavimą ir ar valstybių narių aplinkos ir sveikatos sąveikos programos ir Europos veiksmų planas iš viso koordinuojami. Akivaizdu, kad bet koks ryšys sukeltų problemų. Šiuo metu visos valstybės narės rengia savo planus atsižvelgdamos į konkrečias savo problemas. Man atrodo, kad

koordinavimas gali prasidėti tik tada, kai baigsis šis pradinis etapas ir atsiras pagrindas kitam proceso etapui. Galų gale jums, gerbiamoji pirmininke, leidus, norėčiau atkreipti dėmesį į faktą – nenorėdama ižvesti šiuo metu dalyvaujančių Parlamento narių vyrų, kuriems noriu padėkoti už jų indėlį – kad ši rytą kalbėjo daugiausiai šio Parlamento narės. Manau, kad tokia padėtis yra ne problema, bet galimybė ir, galbūt, vilties ženklas.

Stavros Dimas, *Komisijos narys.* – (EL) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, dėkoju jums už konstruktyvią diskusiją svarbiu aplinkos ir sveikatos ryšio klausimu. Manau, kad ši diskusija yra labai naudinga galimybė pasikeisti nuomonėmis dėl pažangos ir svarbiausiose srityse atliktų tyrimų. Šių diskusijų tikslas – nuspręsti, ar reikia persvarstyti Tarybos rekomendacijoje pateiktas ribines poveikio normas.

Komisija neseniai paprašė savo Atsirandančių ir nustatomų naujų pavojų sveikatai mokslinio komiteto pasvarstyti iš naujo savo nuomonę atsižvelgti į naujausią šiame pranešime pateiktą informaciją.

Labai reikšmingi naujausi Komisijos veiksmai ir iniciatyvos dėl konkrečių aplinkos ir sveikatos ryšio problemų. Jie rodo, kad galima ne tik vystyti aplinkos, sveikatos ir mokslinių tyrimų sektorių vidutinės trukmės ir ilgalaikį bendradarbiavimą, bet ir imtis skubių veiksmų siekiant įtraukti sveikatos aspektą į aplinkos politiką ir padaryti, kad tai būtų naudinga ir aplinkos, ir sveikatos sektoriams.

Dabar apie vieno kalbėtojo minėtą koordinavimo klausimą. Įvairių valstybių narių aplinkos ir sveikatos veiksmų planų koordinavimas pirmiausiai vyksta Europos Komisijos globojamame Aplinkos ir sveikatos forumo ir per PSO, kurių atitinkamuose veiksmuose Komisija aktyviai dalyvauja.

Kalbant apie nanomedžiagas – prieš šešias savaites, 2008 m. birželio 17 d., Komisija patvirtino komunikatą dėl ES teisės aktų taikymo nanomedžiagoms masto, kuriame pabrėžiama, kad svarbu, kad šioje srityje būtų taikomas prevencijos principas.

Galbūt ES teisės aktuose terminas „nanomedžiagos“ tiesiogiai nepasakomas, tačiau reikėtų pripažinti, kad ES teisės aktuose su nanomedžiagomis susijusi rizika yra aprašoma. Komisija, žinoma, priėjo prie išvados, kad būtina geriau vykdyti šiuo metu galiojančius teisės aktus, kad reikia iš naujo svarstyti atitinkamus tekstus, pvz., technines sąlygas ir instrukcijas – kad jie būtų labiau tinkami taikyti nanomedžiagoms. Komisija, žinoma, toliau remis mokslinius tyrimus – siekama užpildyti žinių spragas.

Remiantis tarpiniu vertinimu, klimato kaitos ir sveikatos ryšys neabejotinai tampa vis svarbesnė problema, ir aš džiaugiuosi, kad daugelis kalbėtojų tai pabrėžė. Šis klausimas bus nagrinėjamas Baltojoje knygoje dėl prisitaikymo prie klimato kaitos. Knyga bus netrukus patvirtinta.

Kalbant apie kolegos iš Lenkijos pastabą, kuri nėra tiesiogiai susijusi su aptariamu klausimu, tačiau yra labai svarbi energijos ir klimato kaitos teisės aktų paketo požiūriu – turiu aiškiai pasakyti, kad elektros kainų Lenkijoje ir kitose šalyse padidėjimas nebus susijęs su Europos prekybos šiltnamio efektą sukeliančių dujų taršos leidimais sistemos įdiegimu. Kainos padidės dėl naujų investicijų į energetikos sektorių poreikio, nes jei nebus pelno iš investicijų į energetikos sektorių perspektyvos, nebus ir investuotojų. Kainos taip pat padidės dėl energetikos sektoriaus liberalizavimo ir ES energijos rinkos suvienodinimo.

Dalyvavimas prekybos CO₂ dujų taršos leidimais sistemoje, skirtoje kovoti su klimato kaita, lems maždaug 15 proc. padidėjimo, ir privalau visiškai aiškiai pasakyti – noriu tai pabrėžti, nes neseniai daugelyje laikraščių skaičiau Lenkijos pareigūnų pareiškimus, kad Lenkija dėl to patirs ekonomikos problemų ir pan. – kad, nepaisant to, kokios sumos bus reikalingos CO₂ dujų taršos leidimams pirkti, tie pinigai liks atitinkamoje šalyje, pvz., Lenkijoje. Be to, Lenkija turės papildomą palankią sąlygą – persikrstant iš prekybos leidimais gautas lėšas, gautas šalyse, kuriose pajamos vienam gyventojui didesnės už ES vidurkį, Lenkija papildomai gaus 1 mlrd. eurų.

Todėl šie nuogastavimai nepagrįsti. Ši sistema ir teisės aktų paketas, kuris bus svarstomas Europos Parlamente ir Komisijoje, Lenkijai gali duoti tik naudos.

Veiksmų planas yra veiksminga priemonė sutelkti visas aplinkos, sveikatos ir sektorių priemones valstybių narių ir bendrijos lygmeniu, kad aplinkos ir sveikatos ryšys bus dar veiksmingiau įtrauktas į aplinkos politikos nuostatas.

Šio tikslo reikia siekti dar intensyviau, bendradarbiaujant su visomis suinteresuotosiomis šalimis ir remiant Europos Parlamentui. Jums leidus dar kartą pabrėšiu, kad džiaugiuosi bendradarbiavimu su Tarybai pirmininkaujančia Prancūzija ir jos parama.

PIRMININKAVO: Alejo VIDAL-QUADRAS*Pirmininko pavaduotojas*

Frédérique Ries, pranešėja. – (FR) Gerb. pirmininke, norėčiau pasveikinti visus čia esančius Parlamento narius, nes šiandienos diskusijos buvo labai konstruktyvios. Manau, kad ši sritis europiečiams yra labai svarbi, ji yra svarbiausias „Žmonių Europos“ koncepcijos aspektas. Tai svarbiausia. Norėčiau padėkoti visiems kolegoms ir bičiuliams Parlamente už jų požiūrius ir vertinimus, taip pat už jų pateiktus pasiūlymus, kurių dauguma yra iš tikrųjų ambicingi. Nesiruošiu jų visų apibendrinti – tai jau padarė valstybės sekretorė ir Komisijos narys Stavrosas Dimas.

Norėčiau grįžti prie elektromagnetinių laukų klausimo.

Nathalie Kosciusko-Morizet minėjo „Interphone“ tyrimą, tačiau šiai problemai mes taip pat skiriame daug dėmesio. Paskelbti ne visi šio tyrimo rezultatai, nes kai kas juos laiko prieštarais. Tuo tarpu kai kurie šiame tyrime dalyvavę Izraelyje dirbantys ekspertai neseniai atkreipė dėmesį į ryšį tarp GSM bangų poveikio ir paausinės liaukos vėžio. Todėl prieš veikdami laukiame įrodymų. Kaip sakiau anksčiau, kai yra mokslinių neaiškumų, sprendimą priimti turi politikai.

Baigdama atkreipiu dėmesį į plenariniame posėdyje mūsų pateiktą 1 pakeitimą ir raginu jus pritarti, nes jį pateikė dauguma Parlamento frakcijų. Jame patvirtinama, kad vystantis ir keičiantis technologijoms – tai šioje konkrečioje srityje kaip tik ir vyksta – taip pat turėtų būti keičiamos poveikio normos. Kitaip nepadėsime pavojuje galintiems atsidurti vartotojams. Labai tikiuosi, kad Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija pritarė pasiūlymui iš dalies keisti 1999 m. rekomendaciją.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks šiandien 12 val.

Rašytiniai pareiškimai (pagal Darbo tvarkos taisyklių 142 str.)

Gyula Hegyi (PSE), raštu. – (HU) Frédérique Ries pranešime nagrinėjami svarbūs klausimai dėl Europos aplinkos ir sveikatos plano laikotarpio vidurio ataskaitos. Šiame, kaip nustatyta, trumpame pareiškime norėčiau kalbėti apie gėlą vandenį. Vengrijai ir daugeliui kitų Sąjungos šalių visuotinė klimato kaita reiškia ekstremalų kritulių kiekio pasiskirstymą.

Potvynius keičia sausros mėnesiai, todėl reikalinga nauja vandens valdymo strategija. Privalome atsakingai valdyti kiekvieną gėlo vandens lašą. Tai galima pasiekti tik bendradarbiaujant Sąjungos lygmeniu, ir vėliausiai per 2013 m. biudžeto laikotarpį vandens valdymui turi būti skirta pakankamai bendrijos išteklių. Su šiuo klausimu susiję geros geriamojo vandens kokybės visoje Sąjungos teritorijoje užtikrinimo ir mineralinio vandens ir geoterminės energijos naudojimo šilumai gaminti klausimai.

Per karščio bangas miestuose mirė keliolika tūkstančių europiečių. Norint sumažinti šių karščio bangų poveikį taip pat reikia vandens. Rengiant Sąjungos projektus gali padėti mūsų puikūs ekspertai – naudodamiesi besivystančių šalių vandens projektais. Nepamirškime, kad dvidešimt pirmajame amžiuje gėlas vanduo yra turbūt brangiausias turtas!

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Manau, kad į pranešimą reikėtų įtraukti nuostatą apie Komisijos ir valstybių narių įpareigojimą remti Europos vaikų aplinkos ir sveikatos planą. Europos vaikų sveikatai reikia skirti tinkamą dėmesį – atsižvelgiant į rimtas valstybių narių problemas.

Norėčiau pranešti apie nerimą keliančią praėjusių metų Rumunijos mokyklų statistiką – vienas iš keturių mokinių serga chroniška liga. Pagal oficialų pranešimą pagrindinės to priežastys – netinkama mityba, fizinio aktyvumo trūkumas ir per sunkūs mokykliniai portfeliai. Dažniausi sveikatos sutrikimai – regėjimo sutrikimai, augimo sustojimai, stuburo deformacijos, kalbos sutrikimai ir anemija.

Daug mokinių ir mokyklinio amžiaus vaikų turi atsvarę. Nutukimą lemia maitinimasis greitu maistu. Gamtinė aplinka tampa vis pavojingesnė vaikų sveikatai, tačiau socialinė aplinka, kurioje vaikai vystosi, taip pat nėra pati tinkamiausia. Dėl to manau, kad visa Europa turi labai rimtai įvertinti vaikų sveikatos problemas – kol nepradėjome svarstyti, kokia bus ateities Europa.

Bogusław Rogalski (UEN), raštu. – (PL) Žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų laikymasis yra vienas iš Europos Sąjungos prioritetų. Kai reikia, Sąjunga taiko ribojančias priemones – sankcijas – jei jų

reikia norint pasiekti minėtų tikslų. Sankcijos gali būti taikomos tik rimtos grėsmės saugumui ir žmogaus teisių pažeidimų atvejais arba kai taikinimo ar diplomatinės priemonės neveiksmingos.

Sankcijos taip pat pateisinamos padarius negrįžtamą žalą gamtinei aplinkai, kai tai tampa grėsme saugumui, taigi, ir žmogaus teisių pažeidimu. Tačiau negalima taikyti vadinamųjų dvigubų standartų. Kalbu apie nuoseklumo ir lygybės trūkumą taikant ar įgyvendinant sankcijas. Europos Sąjungos dažniausiai taikomos sankcijos yra atsisakymas išduoti vizas ir ginklų embargas. Be to, sankcijos yra vienas iš ginklų kovojant su terorizmu.

Svarbus ES kovos su terorizmu politikos elementas yra juodasis su teroristų veikla susijusių institucijų ir subjektų sąrašas.

Siekiant pagerinti taikomų sankcijų veiksmingumą, būtini suderinti tarptautiniai veiksmai.

Sąjunga, siekdama spręsti konkrečias problemas, turėtų toliau taikyti tinkamai nustatytas protingas sankcijas, tačiau taip pat turėtų kuo labiau sumažinti humanitarines pasekmes ar neigiamą poveikį asmenims, kuriems jos netaikomos.

5. Dirvožemio apsauga (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės punktas yra Mirosłavo Ouzkų žodinis klausimas Tarybai Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu dėl pažangos Taryboje svarstant pagrindų direktyvą dėl dirvožemio apsaugos (O-0070/2008 - B6-0455/2008).

Mirosław Ouzky, autorius. – Gerb. pirmininke, leiskite pabrėžti, kad 2006 m. rugsėjo mėn. Komisija, siekdama visoje Europos Sąjungoje apsaugoti dirvožemį, patvirtino siūlymą dėl pagrindų direktyvos dėl dirvožemio apsaugos. Dėl šio pasiūlymo mūsų komitete – Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete – vyko gyvos ir įdomios diskusijos. Pranešėja Christina Gutiérrez-Cortines sunkiai dirbo siekdama kompromiso.

2007 m. lapkričio 14 d. per pirmąjį svarstymą Europos Parlamentas priėmė poziciją. Nuo to laiko nėra aišku, kada Taryba priims bendrąją poziciją, kada ji bus perduota Europos Parlamentui.

Siekdamas sužinoti daugiau apie Tarybos pažangą nuo Parlamento pozicijos priėmimo, birželio pradžioje mūsų komitetas pateikė žodinį klausimą Tarybai. Komiteto vardu norėčiau paprašyti Tarybos išsamiai paaiškinti pasiektą pažangą. Be to, mūsų komitetas norėtų sužinoti, kada Taryba, remdamasi esamais planais, galės pateikti savo bendrąją poziciją dėl pagrindų direktyvos dėl dirvožemio apsaugos Europos Parlamentui.

Nathalie Kosciusko-Morizet, einanti Tarybos pirmininkės pareigas. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, Mirosławai Ouzky, Šeštojoje bendrijos aplinkosaugos veiksmų programoje pripažįstama, kad dirvožemio ištekliai riboti, kad tai yra sritis, kuriai reikia taikyti aplinkos apsaugos apribojimus. Programa, naudojant aiškias ir nedviprasmiškas sąvokas, siekiama nustatyti specialią dirvožemio apsaugos strategiją, kurioje būtų atsižvelgta į subsidarumo ir regionų įvairovės principus, kuriuos visi labai gerai supranta.

2007 m. vasario mėn. – vėl primenu istoriją – Taryba surengė konsultacines diskusijas dėl Komisijos komunikato dėl teminės strategijos ir dėl pasiūlymo dėl direktyvos. 2007 m. gruodžio mėn. Taryba įvertino pasiūlymus dėl kompromisų dėl per Portugalijos pirmininkavimą Tarybai parengtų direktyvų. Taip prasidėjo labai didelis darbas dėl šio pasiūlymo. Šiuose pasiūlymuose atsižvelgta į Europos Parlamento per pirmąjį svarstymą pareikštą nuomonę. Deja, nepaisant didelių Tarybai pirmininkavusios Portugalijos pastangų, per tą laiką politinio susitarimo pasiekti nepavyko. Nesutarimų buvo įvairių. Kai kurios valstybės narės abejojo pačiu iniciatyvos pagrįstumu, kitaip tariant, būtinybe nustatyti bendrijos taisykles dėl dirvožemio apsaugos. Kitos manė, kad pagrindų direktyva suteiktų daugiau lankstumo, ir ypač padėtų atsižvelgti į jau įgyvendintas valstybių narių programas, kurios pateiktame pasiūlyme dėl direktyvos nepakankamai įvertintos. Nuo tada valstybės narės turėjo laiko įvertinti padėtį, ir Prancūzija nori vėl pradėti svarstymus Taryboje. Mūsų diskusijose ir atnaujinant svarstymus, kuriuos norime užbaigti iki galo, Europos Parlamento požiūris, be abejo, bus svarbus. Žinome, kad turėjote rasti pusiausvyrą tarp tų, kurie nenori pažeisti teisėtų valstybių narių galių dirvožemio apsaugos srityje, ir tų, kurie ragina sukurti ambicingą suderintą bendrijos taisyklių sistemą. Manome, kad Parlamento nuomonė yra geras pagrindas siekiant parengti suderintą teisės aktų paketą, kurį galėtume visi toliau nagrinėti.

Todėl šiandien ši iniciatyva buvo vėl prisiminta, nors dar anksti sakyti, ar Taryboje pavyks pasiekti susitarimą, ir, jei pavyks, kada, kokių pagrindų. Būtų nesąžininga šiais klausimais teigti ką nors konkretaus. Galiu tik pažadėti, kad Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija darys, ką gali – vėl pasikartosiu – atsižvelgdama į

Parlamento, priėmusio savo suderintą nuomonę, poziciją, kuri dėl to šiose sunkiose diskusijose yra ypač vertinga. Tačiau esame realistai, nes tai labai opi sritis – kaip matėme per vykusias diskusijas. Net geriausiu atveju antrasis svarstymas neįvyks anksčiau nei kitais metais vyksiantys EP rinkimai. Todėl neskubame ir skirsime tiek laiko, kiek reikės, kad susitarimai šiuo, kiek žinome iš ankstesnių laikų, labai sudėtingu klausimu būtų kuo labiau suderinti.

Cristina Gutiérrez-Cortines, PPE-DE frakcijos vardu. – (ES) Gerb. pirmininke, norėčiau skirti savo pastabas ministrei, nes manau, kad jos intelektualiniai sugebėjimai leis suprasti, kad šis klausimas yra visiškai naujas.

Komisija, vykdydama įprastas procedūras, pateikė siūlymą dėl privalomos ir tam tikra dalimi supaprastintos direktyvos. Tačiau mes Parlamente supratome, kad tokios sudėtingos sistemos kaip dirvožemis problemos, gali būti sprendžiamos taikant išsamias ir teorija pagrįstas nuostatas. Taip yra todėl, kad dirvožemis veikia CO₂ kaupimą. Jis yra žmogaus gyvenimo aplinka, veikia gamybos sistemą, žemės ūkį, gaivalines nelaimes ir infrastruktūrų statybą. Trumpai tariant, jis veikia viską, ir mes suprantame, kad daugelis iš 27 valstybių narių, kurios turi labai didelę teisėkūros patirtį, negali taikyti supaprastintais kriterijais ir išplėsta komitologijos procedūra pagrįstos direktyvos. Dėl to, pirmą kartą per šio Parlamento istoriją, parengėme atvirą, lanksčią, pagrįstą sisteminiiais saviorganizavimo principais ir skirtą naujai interpretuoti Sutarties 249 straipsnį direktyvą, kuria nustatoma, kad valstybių narių tikslai turi būti tie patys, kad jos privalo šiuos tikslus įgyvendinti, tačiau suteikiama laisvė ją taikant.

Šioje direktyvoje atsižvelgiama į kiekvienos šalies teisės aktus, sąrašus ir biurokratinės procedūras. Valstybės narės gali nedaryti nieko – jei jos įrodys, kad direktyvos tikslai įgyvendinti. Daug šių šalių jau visiškai įgyvendino visus šiuos tikslus. Tačiau daug valstybių nesuprato šios laisvės ir sudėtingumo sąveikos – kad atviroje sistemoje galima tvarka, ir kad atviros ir lanksčios sistemos gali veikti saviorganizavimo principu. Jos pasirinko ignoruoti šį teisės aktą, kuris veikia gyvenimą ir žemę.

Nesuprantu, kad vyriausybės, kurioms rūpi klimato kaita, gali leisti sau prieštarauti direktyvai, kuria siekiama spręsti dirvožemio, žemės ir klimato kaitos problemas, kuria skatinama gaivalinių nelaimių prevencija, remiamas miško atkūrimas, žemės ūkis ir gamyba, taip pat laikomasi visų ankstesnių susitarimų.

Kartoju – turime suprasti, kas yra laisvė, nes daug kas nežino, kaip joje gyventi.

Inés Ayala Sender, PSE frakcijos vardu. – (ES) Gerb. pirmininke, ministre, Komisijos nary, ponios ir ponai, bendrijos teisės aktais reguliuojami visi svarbūs gamtos ištekliai ir terpės, pvz., vanduo, oras, augmenijos ir gyvūnijos rūšys ir buveinės, tačiau dirvožemis, kuris yra neatsinaujinantis ir negausus išteklius, kaip ką tik sakė ministrė, yra nesaugomas.

Ši spraga turi būti nedelsiant ištaisyta, nes dėl jos kenčiame visi, ypač šiais nuogąstavimų dėl maisto ir svarstymų apie fundamentalias ekonomines ir energijos alternatyvas, kurios daugiausiai pagrįstos dirvožemiu, laikais.

Šios Bendrijos teisės aktų spragos užpildymas reiškia, kad bus naudojamos mūsų remiamos kovos su klimato kaita, įskaitant erozijos ir dykumėjimo aspektus, priemonės, taip pat atsižvelgiama į rimtas dirvožemio taršos ar sandarinimo problemas, kurios atsiranda dėl sparčios ir netvarios plėtros, kuri yra ne tik pagrindinė esamos ekonominės krizės priežastis, bet ir naikina ypač svarbų išteklių – dirvožemį.

Be to, šio klausimo įtraukimas į Europos institucinę teisėkūros sistemą paskatintų tobulinti teisėkūros procesą – šiam klausimui spręsti sukuriant nuoseklią sistemą, pagrįstą reguliavimu ir galbūt Europos finansavimu, kurį galėtume susieti su kovai su klimato kaita skirtais ištekliais.

Neturėtume pamiršti, kad grėsmės šiam baigtiniam ir neatsinaujinančiam ištekliui daugiau ar mažiau egzistuoja visoje Europos Sąjungos teritorijoje, įskaitant didelį poveikį tarpvalstybiniu požiūriu.

Yra valstybių narių – kaip ką tik pasakė kolega Parlamento narys – kurios nėra linkusios Europos lygmeniu standartizuoti dirvožemio apsaugą. Jos turėtų nepamiršti, kad Parlamento patvirtinta priemonė yra ne tik lanksti, pritaikoma ir ambicinga, bet ir ne per daug reguliuojanti. Ši priemonė galėtų padaryti kovą su klimato kaita ryžtingesnę ir veiksmingesnę.

Dirvožemis taip pat yra labai svarbus žaliavų ir anglies baseinas, nekalbant apie pasiūlymus dėl CO₂ kaupimo, apie kuriuos šiuo metu diskutuojama, ar teisės aktuose dėl vandens trūkumo nurodytą poveikį.

Taryba blokuoja šį pasiūlymą dėl direktyvos nuo 2007 m. lapkričio mėn. Nuo tada, kai Parlamentas pateikė savo nuomonę, praėjo beveik metai, todėl manau, kad reikia padaryti viską, kad ši padėtis pasikeistų.

Jei taip įvyktų, valstybės narės turėtų konkretų dirvožemio apsaugos teisės aktą, kuriuo siekiama ne tik apsaugoti aplinką, bet ir kovoti su klimato kaita, miškų nykimu ir dykumėjimu. Šiuo teisės aktu taip pat būtų sukurtos naujos mokslinių tyrimų, naujovių ir technologijų sritys, naujos darbo vietos ir socialinės galimybės, dėl jo ypač pagerėtų Europos piliečių gyvenimo kokybė.

Pareiškimą baigsiu ragindamas Tarybai pirmininkaujančią valstybę narę dėti visas pastangas, kad ši gyvybiškai svarbi direktyva būtų priimta. Nathalie Kosciusko-Morizet, nenusiminkite. Visi žinome, kad Taryboje įvyko viltingai nuteikiančių pokyčių, tačiau turėtumėte atminti, kad neleisime šią direktyvą palikti be turinio.

Nathalie Kosciusko-Morizet, jūsų prezidentas dažnai tam tikrais svarbiais klausimais rodo didelę drąsą ir ambicijas. Vienas šių klausimų turi būti ir dirvožemio apsauga.

Jan Mulder, ALDE frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, einanti Tarybos pirmininkės pareigas Nathalie Kosciusko-Morizet savo kalboje minėjo, kad šis klausimas yra labai opus. Visiškai su tuo sutinku. Pasakyčiau daugiau – esu pirmasis kalbėtojas, kuris aiškiai sako, kad šios direktyvos visiškai nereikia. Nematau priežasčių, kodėl Europa turėtų priimti kitą direktyvą. Kodėl taip manau?

Pirma – jau yra priimta daug su dirvožemiu susijusių direktyvų, kurios skirtos dirvožemio kokybei ir dirvožemio aplinkai. Prisiminkite Vandens direktyvą, Požeminio vandens direktyvą, Nitratų direktyvą ir 18 su kompleksiniu paramos susiejimu susijusių direktyvų. Visos jos turi įtaką dirvožemio kokybei. Europoje – Prancūzijoje ir kitose šalyse – taikoma per daug administracinių taisyklių. Vidutiniam ūkininkui visų formų pildymas užima daugiau laiko, nei įprastas darbas ūkyje. Jei šalia to atsirastų dar viena direktyva, tai būtų jau per daug.

Pirmiausia turėtume palaukti jau galiojančių direktyvų rezultatų – įvertinti, ar jų pakanka, ar jų indėlis atkuriant gerą dirvožemio kokybę yra tinkamas. Požeminio vandens direktyva įsigalios tik 2009 m., todėl iki to laiko naują direktyvą priimti visiškai nebūtina. Komisija parengė siūlymą ir įvertino galimą naudą. Tačiau vertinime niekur nebuvo nurodyta, kokia bus šio teisės akto įgyvendinimo našta visiems su juo susijusiems subjektams. Pasikartosiu – administracinėms funkcijoms, formų pildymui, susitikimams ir dar net nežinau kam skiriama per daug laiko.

Ką galime šiuo metu padaryti? Komisija gali būti labai svarbi keitimosi patirtimi srityje. Vienos šalys dirvožemio kokybės atkūrimo srityje labai patyrusios, kitos – ne. Šalys, kurios atkūrė dirvos kokybę, tai darė be Europos pagalbos. Kodėl problemų turinčios šalys negalėtų pasinaudoti šiais gerais pavyzdžiais?

Kartoju – manau, kad šiuo metu yra per daug biurokratinių kliūčių, ir kad Europa ir visa Europos Sąjunga tikrai netaps populiaresnė, skelbdama vieną teisės aktą po kito, ir tada sakydama piliečiams: „tvarkykitės, kaip norite“. Netaps, todėl kuo labiau sumažinkime biurokratinę naštą ir sekime pavyzdinėmis valstybėmis narėmis.

Janusz Wojciechowski, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti Mirosławui Ouzky už pateiktą klausimą, nes man taip pat rūpi, kiek dar užtruksime, kol baigsime teisėkūros darbą dirvožemio apsaugos klausimu. Vis labiau jaučiama maisto krizė, pasaulyje gyventojų daugėja, o žemės ūkiui naudojama vis mažiau žemės. Taigi, mažėja galimybės didinti žemės ūkio gamybą. Atsižvelgiant į šią padėtį, ypač būtina protinga dirvožemio apsauga.

Geriausias būdas apsaugoti dirvožemį – protinga žemės ūkio veikla ir ūkininkavimas. Žemės ūkio tikslams nenaudojamas dirvožemis greitai degraduoja. Visi žinome, kad didelė dalis žemės ūkio paskirties žemės nėra dirbama ir degraduoja. Tai turėtų pasikeisti. Europos Sąjungos žemės ūkio politika turėtų užtikrinti, kad dirbti žemės ūkio žemė būtų pelninga, o teisės aktai turėtų skatinti dirbti žemę. Tokiomis mintimis norėjau pasidalinti su jumis šioje diskusijoje.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Vets/ALE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, Tarybos atstovė pasakė, kad šiuo klausimu Taryboje nuomonės labai skiriasi, Europos Parlamente – taip pat.

Toliau kalbėsiu apie šių skirtumų priežastis. Viskas priklauso nuo dirvožemio apibrėžimo. Ar tai brangus derlingumo šaltinis, kurio paskirtis – maitinti mūsų pasėlius, kuris yra gyvybės ekologiško ūkininkavimo sistemoje pagrindas, ir kuris kaupia CO₂? Ar tai paprasta medžiaga, kuri maitina augalus žemės ūkio ir pramonės gamybos sistemoje, kurioje naudojama nafta, cheminės medžiagos, genetinės technologijos ir kurios poveikis klimatui ypač pavojingas? Pasaulyje ir Europos Sąjungoje egzistuoja šie du vertinimai. Taip pat yra dirvožemio, kuris žemės ūkyje nenaudojamas.

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas patvirtino nuomonę, kuri sukėlė nemažai prieštarų nuomonių, nes paskirtas pranešėjas norėjo direktyvą atmesti. Tada komiteto narių dauguma pateikė suderintą su protingais dirvožemio valdymo principais nuomonę, kuri buvo įtraukta į pranešimą. Žemės ūkio požiūriu būtų ypač naudinga, jei ši direktyva būtų patvirtinta.

Negaliu suprasti – nekalbant apie paramą – tradicinių ūkininkų asociacijų prieštaravimų. Man atrodo, jie šaudo sau į kojas, nes per ilgą laiką žemės ūkis sukūrė mūsų kultūrinį kraštovaizdį, kurį turime išsaugoti.

Negaliu pritarti požiūriui, kad šiais teisės aktais bus sukurta per daug biurokratinių procedūrų. Janai Mulderi, sakėte, kad keliose šalyse, pvz., Vokietijoje, tai jau vyksta. Nenorime biurokratinės naštos. Kodėl jūsų minėtų pavyzdžių neįtraukiame į pagrindų direktyvą – taikant aiškų subsidiarumo principą, atsižvelgiant į regionų, kultūrines, socialines ir klimato sąlygas, kad sprendimai dėl to, kas reikalinga, galėtų būti priimti visuomenės lygmeniu?

Ilda Figueiredo, GUE/NGL frakcijos vardu. – (PT) Gerb. pirmininke, žinome, kad ši sritis labai opi, nes dirvožemio, kurio ištekliai nedideli ir neatsinaujinantys, apsauga yra gyvybiškai svarbi – todėl, kad nuo jos priklauso žemės ūkis ir biologinės įvairovės apsauga, taip pat todėl, kad dirvožemis yra žmogaus veiklos, susijusios su miestais ir infrastruktūra, taip pat su gamta ir kaimo vietovėmis, vieta. Todėl apsauga būtina siekiant apsaugoti mūsų paveldą, gamtos išteklius, paviršinio ir požeminio vandens kokybę, sveikatą ir žmonių gyvybę.

Kadangi dirvožemio apsauga yra labai dinamiška sistema, kuri atlieka daug funkcijų ir yra gyvybiškai svarbi žmogaus veiklai ir ekosistemų išlikimui, taip pat siekiant apsaugoti ateities kartas, ją vykdyti yra mūsų bendra pareiga. Tai reiškia, kad jai neturėtų būti taikomos konkurencijos taisyklės. Tačiau dirvožemiui labai kenkiama, spekuliuojama nekilnojamojo turto, jis degraduoja ir yra teršiamas – taip pat ir pasienio teritorijose. Tai reiškia, kad valstybės narės turi geriau bendradarbiauti ir nustatyti bendrus tikslus, atitinkančius subsidiarumo principą ir socialinę žemės funkciją.

Yra daug bendrijos politinių programų, kurios yra susijusios su dirvožemiu ir gali pakenkti jos apsaugai. Todėl siekdami nustatyti tinkamas dirvožemio apsaugos priemones, turime toliau tirti pavojus ir įvairias galimybes. Svarbus indėlis būtų bendrosios žemės ūkio politikos pakeitimas, pagal kurį būtų labiau remiamos šeimos, maži ir vidutiniai ūkiai.

Norime žinoti, kokia šiais klausimais Tarybos pozicija, ir stebėti, kaip ji kinta.

Françoise Grossetête (PPE-DE). Gerb. pirmininke, mano pirmoji reakcija į vykstančią diskusiją dėl pasiūlymo dėl pagrindų direktyvos buvo klausimas, ar mums iš tikrųjų reikia tokio teksto, ar toks sprendimas yra tikrai tinkamas. Jau turime daug teisės aktų dėl dirvožemio apsaugos, atliekų, pesticidų, gamtinės aplinkos, požeminio vandens ir kt. Be to, atsižvelgiant į „geresnio reguliavimo“ principą, kurį tam tikrą laiką rengė ir Parlamentas, svarbu nesudaryti įspūdžio, kad vėl jungiame Komisijos malūną ir rengiame vieną teisės aktą po kito. Taip pat pagalvojau apie vietos atstovus ir savivaldybių merus, kuriems, išgaliojus šiai pagrindų direktyvai, teks dar daugiau darbo.

Tačiau tikrovė yra kitokia. Iš tikrųjų žmogaus veikla dirvožemio atžvilgiu buvo netinkama, buvo naudojami intensyvios gamybos metodai ir vykdoma urbanistinė veikla. Dėl to dirvožemis buvo nualintas ir suprastėjo. Manau, kad Cristina Gutiérrez-Cortines padarė puikų darbą ir pateikė mums labai priimtinius pasiūlymus, bandydama suderinti skirtingas nuomones – iš tikrųjų, Parlamente, kaip ir Taryboje, yra gana didelė opozicija. Įsiklausiusi į nuomones Parlamente, ji galų gale pateikė pasiūlymus, dėl kurių sutarimas pats didžiausias. Ji parengė suderintų nuostatų rinkinį, kuriuo atsižvelgė į subsidiarumo principą, ypač kalbant apie metodus, kuriuos, įgyvendindamos teisės aktų dėl dirvožemio nuostatas, privalo naudoti valstybės narės. Ji nepateikė nuostatų, kuriomis būtų didinama administracinė našta, ji skatina atitaisyti praeities klaidas – pakeisti žemės ūkio, pramonės ir urbanistikos praktikas, kuriomis nebuvo atsižvelgta į dirvožemį.

Kreipiuosi į Tarybą: kai Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė sako, kad mums nereikia skubėti, tai reiškia, kad Taryba ketina pristabdyti teisės akto priėmimą. Jie ketina pristabdyti teisės akto priėmimą, nors iš tikrųjų labai reikia – atsižvelgiant į valstybių narių nuomonių skirtumus – priimti nuostatas, kuriomis, laikantis subsidiarumo principo, būtų aiškiai siekiama išsaugoti ir apsaugoti dirvožemį.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Gerb. pirmininke, kaip sakė ministrė, šis klausimas yra labai opus ir labai sudėtingas. Kaip matome, dėl jo 27 valstybės narės ir net Parlamentui susitarti nelengva. Kaip pasakė kolegė Inésa Ayala Sender, dirvožemis yra neatsinaujinantis išteklis, susijęs su gaivalinėmis nelaimėmis ir žemės ūkio

gamyba, taip pat su kebliais ir reikalaujančiais daug dėmesio klausimais, pvz., dirvožemio naudojimu, vystymu ir gamtos apsauga.

Ant kortos pastatyta daug interesų ir daug kolegų Parlamento narių klausia, ar ši direktyva būtina. Kiti abejoja dėl jos lankstumo. Labai griežta teisinė sistema – ne visada geriausias būdas pasiekti tikslus – atsižvelgiant į tai, kad situacijos skirtingos. Mano nuomone, ši direktyva yra svarbi ir reikalinga siekiant palaikyti ekosistemų pusiausvyrą.

Neil Parish (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, einančiai Tarybos pirmininkės pareigas Nathalie Kosciusko-Morizet norėčiau pasakyti – labai gerai, kad jūs įmetėte kamuolį į žaidimą, tačiau jį reiktų pasiimti atgal ir įdėti į dėžę. Mano požiūriu, šios direktyvos visai nereikia. Manau, kad ankstesnės sudėties Taryba buvo visiškai teisi, kai pasakė, kad jiems šios direktyvos nereikia. Kartoju Jano Mulderio žodžius, kad jau turime Nitratų direktyvą ir Požeminio vandens direktyvą. Veiksmai dėl dirvožemio jau prasideda, siekiama užtikrinti, kad visoje Europos Sąjungoje dirvožemis būtų išvalytas.

Sutinku su Friedrichu-Wilhelmu Graefe zu Baringdorfu, kad ūkininkai iš tikrųjų yra dirvožemio saugotojai, ir kad dirvožemis labai svarbus viskam, ką auginame, tačiau, ar dirvožemio direktyvos mums iš tikrųjų reikia? Ši dirvožemio direktyva problemiška tuo, kad apima per daug aspektų. Bandome spręsti pramoninės paskirties žemės ir pramonės taršos problemas, kalbame apie miestų plėtrą, o tada – apie žemės ūkio paskirties žemę ir žemės ūkio dirvožemį.

Tiesiog nesąmonė per šį etapą pateikti tokį teisės aktą. Manau, kad viena Europos Sąjungos problemų – kuri kyla dėl gerų ketinimų – tai, kad manome, kad turime iškart priimti pasiūlytus teisės aktus. Aš taip nematau. Manau, kad kuriam laikui turime sustoti ir įvertinti padėtį. Manau, kad Taryba tai gerai suprato. Manau, kad dabar ne laikas vėl svarstyti šį teisės aktą. Siūlau jį per kitą Parlamento sesiją grąžinti naujos sudėties Komisijai ir naujos sudėties Tarybai. Jie gali vėl įvertinti padėtį.

Raginu valstybes nares, kurios nekontroliuoja pramoninės paskirties žemės ir pramonės taršos, šalies lygmeniu šią kontrolę nustatyti. Manau, kad Europos lygmeniu kištis nereikia. Manau, kad norime sumažinti esamą biurokratijos mastą. Žmonėms visiškai įgriso vis naujos biurokratinės procedūros. Taigi, einančiai Tarybos pirmininkės pareigas Nathalie Kosciusko-Morizet sakau: nemeskite kamuolio į žaidimą, pasiimkite jį.

Glenis Willmott (PSE). - Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau priminti kolegoms ir Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai, kad per pirmąjį svarstymą, vykusį 2007 m. lapkričio 14 d., didelė dalis Europos Parlament narių – iš tikrųjų 295 nariai – balsavo prieš šią direktyvą.

Nėra abejonių, kad yra daug nuogastavimų dėl to, kiek siūloma direktyva kainuos – ypač skyriai apie užterštą žemę ir nacionalinius sąrašus.

Šiuo požiūriu pagrindinis klausimas – subsidiarumas – atsižvelgiant į tai, kad dirvožemio, kitaip nei oro, kuris juda, poveikis tarpvalstybiniu požiūriu yra nedidelis. Dėl siūlomos direktyvos daug valstybių narių turės panaikinti savo veiksmingas vidaus taisykles, nes jos bus nesuderinamos su direktyva.

Nenoriu pasakyti, kad ES veiksmai dirvožemio apsaugos srityje nereikalingi, – teminėje strategijoje yra daug gerų pasiūlymų – tačiau bet kuri nauja ES dirvožemio apsaugos strategija turėtų pridėti vertės galiojančioms valstybių narių politinėms programoms, jas papildyti, o ne pakeisti.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, dirvos apsauga yra labai svarbi užduotis siekiant ateities kartoms užtikrinti sveiką žemės ūkio aplinką. Man svarbu viskas, kas iki šiol pasakyta. Tačiau nė vienas argumentas nereikia, kad dirvožemio apsauga turėtų būti Europos lygmens užduotis. Ne kiekviena problema Europoje yra Europos problema. Dirvožemis yra lokali, neplintanti terpė. Paprastai dirvos užterštumas tarpvalstybiniu požiūriu poveikio neturi, taigi nėra priežasties, kodėl dirvožemio apsauga turėtų būti Europos Sąjungos užduotis. Dirvožemio apsauga taip pat nesuteikia Europos lygmens pridėtinės vertės. Daugelyje Europos šalių veikia labai veiksmingi dirvožemio apsaugos teisės aktai, taigi nėra nė mažiausios priežasties taikyti Europos lygmens taisykles toms šalims, kuriose tokie teisės aktai neveikia. O gal jūs, Komisijos nary, – klausiu rimtai – tikite, kad, jei kokios nors valstybės narės savo kompetencijos srityje nesiima veiksmų, šią spragą turėtų užpildyti Komisija? Tai būtų absurdiška.

Vadovaujantis subsidiarumo principu, dirvožemio apsauga yra valstybių narių užduotis, ir jos visiškai pajėgios ją įgyvendinti. Dėl to Taryba – įskaitant ir jūsų šalį, valstybės sekretore, – šią iniciatyvą laikinai sustabdė. Labai tikiuosi, kad Prancūzijos Respublika laikysis šios pozicijos. Neabejoju, kad būtų naudinga parengti Europos dirvožemio apsaugos strategiją. Neprieštaraučiau, jei Europos Sąjunga suteiktų finansinę paramą toms šalims, kuriose dar nepasiektas tinkamas dirvožemio apsaugos lygmuo. Tačiau griežtai prieštarauju

tam, kad, vien dėl to, kad kai kuriose šalyse nėra dirvožemio apsaugos teisės aktų, visiems būtų taikomos bendrijos finansuojamos suderintos dirvožemio apsaugos taisyklės. Ne tokios Europos siekiame. Tai būtų visiškai nereikalingos biurokratinės procedūros, panašios į tokias, pagal kurias piliečiai, norėdami pareikšti nuomonę rinkimuose ar referendume, turi atsinešti voką. Tai turi būti sustabdyta.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Nors Wilhelmas Graefe zu Baringdorfas teigus, sakydamas, kad ūkininkai saugo dirvožemį, per pastaruosius dešimtmečius dėl intensyvaus ūkininkavimo, trąšų ir cheminių medžiagų naudojimo dirvožemis tapo gana nešvarus. Tai vyksta ir senosiose, ir naujosiose valstybėse narėse. Per pastaruosius dvidešimt metų naujosios valstybės narės trąšoms ir cheminėms medžiagoms neturėjo pinigų, dėl to, pvz., Vengrijoje vienam hektarui naudojama keturis kartus mažiau trąšų nei Nyderlanduose. Todėl iš tikrųjų šio klausimo sprendimas susijęs su ūkininkavimu – su tuo, kad ateityje turėsime naudoti metodus, kurie padeda apsaugoti biosferą ir dirvožemį, taip pat sumažinti našą dirvožemiui. Taigi, siekiant apsaugoti dirvožemį, reikalingi nauji metodai ir naujos koncepcijos – tai naudinga visiems Europos ūkininkams. Šioje sistemoje daug neracionalių dalykų, pvz., po derliaus nuėmimo nesėjami pasėliai, prarandama energija. Gali būti sėjami kompostavimui skirti pasėliai – taip galima sumažinti trąšų našą dirvožemiui. Dėkoju už dėmesį.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). - (EL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, einanti Tarybos pirmininkės pareigas Nathalie Kosciusko-Morizet, visi pritariame šiam teisės aktui ir visi norime, kad žemė būtų apsaugota. Ši žemė maitina gyventojus, ir mes norime, kad ji toliau mums teiktų maistą, svarbiausia – sveiką maistą. Visi sutinkame, kad žemė yra aplinkos dalis, ir norime ją apsaugoti, tačiau rimtai nuogąstauju, kad mes ją naikiname.

Dirvožemio apsaugos direktyvoje aiškiai atskiriamos žemės ūkio sektoriaus sukeliamą taršą, ir pramoninę taršą. Kalbant apie žemės ūkio sektoriaus sukeliamą taršą – matome, kad, vykdant bendrąją žemės ūkio politiką ir jos patikimumo patikrinimą, daroma daug veiksmų; neseniai paskelbta ataskaita dėl to, kad žemės ūkyje naudojama žymiai mažiau cheminių medžiagų. Visi šie veiksmai susiję su žemės ūkiu.

Tačiau pagrindinė problema yra veiksmai pramoninės taršos srityje. Mes, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nariai, esame susirūpinę dėl didėjančio dirvožemio užterštumo poveikio mūsų žemės ūkio produktams ir aplinkai.

Šis užterštumas pasireiškia dirvoje ir vandenyje, todėl patartina prieš priimant negrįžtamus sprendimus patvirtinti rodiklius ir ribines normas. Todėl raginu labai dažnai vertinti oro užterštumą – mes tai darome iš pagrindų – taip pat stebėti dirvos užterštumą. Turėtume tai daryti ypač industrializuotose srityse.

Tikiuosi, kad Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija atsižvelgs į valstybių narių pozicijas ir ras visiems priimtina šio klausimo sprendimą.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Gerb. pirmininke, nuo tada, kai per pirmąjį svarstymą patvirtinome poziciją dėl direktyvos dėl dirvožemio apsaugos, praėjo metai. Tačiau Taryba iki šiol nesugebėjo pasiekti susitarimo. Kelios valstybės narės vis dar veikia kaip blokuojanti mažuma. Yra vilčių, kad kompromisas bus pasiektas per Prancūzijos pirmininkavimą Tarybai. Prancūzijos atstovės kalba parodė, kad šios viltys realios.

Projekto atžvilgiu girdėjome daug kritikos. Buvo išsakyta kaltinimų, kad dėl jo padidės biurokratinė našta, bus kartojami šiuo metu galiojantys valstybių narių ar bendrijos teisės aktai. Manau, kad bus atvirkščiai. Tokia direktyva reikalinga, nes ji padės suvienodinti šios srities teisės aktus, ir Sąjungos lygmeniu sutelks visus dirvožemio apsaugos veiksmus. Jei norime sustabdyti dirvožemio degradaciją, būtini veiksmai ne tik vietos ir regionų, bet ir Sąjungos lygmeniu. Dirvožemis yra bendras visų mūsų išteklius. Todėl turi būti nustatyti bendri principai ir tikslai ir imtasi atitinkamų veiksmų. Svarbu, kad visi Sąjungos piliečiai sužinotų apie dirvožemio svarbą ekosistemai, taip pat kasdieniam gyvenimui ir ekonomikai.

Deja, daugumos valstybių narių teritorijoje vis dar randama pavojingų medžiagų. Kalbu apie anksčiau ten buvusios sovietų armijos užkastas atliekas ir cheminius ginklus. Tam tikros šalys šių problemų vienos išspręsti negali. Todėl, siekiant šias medžiagas pašalinti, reikia valstybes tinkamai skatinti ir suteikti joms pagalbą. Nedelsiant reikalingos teisinės nuostatos, kurios sudarytų sąlygas vėl pradėti naudoti nualintą dirvožemį, stabdytų dirvožemio alinimą ir užtikrintų, kad dirvožemis būtų naudojamas tvariai. Visa tai neabejotinai būtų žingsnis teisinga kryptimi gamtinės aplinkos apsaugos ir dirvožemio, kuris yra vertingas gamtos išteklius, išsaugojimo požiūriu. Šiuo požiūriu direktyva būtų labai naudinga. Todėl teisėkūros procesas turi būti tęsiamas. Be to, turi būti konsultuojamasi su nepriklausomais ekspertais ir į jų nuomones atsižvelgiama.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, ši rytą kalbėjau su ūkininke. Deja, ūkininkė sėdi ir žiūri į permirkusius laukus – Airijoje ir kituose šiaurės Europos regionuose derlius iš tikrųjų labai prastas. Manau, kad ši rytą turėtume į juos atsižvelgti. Ši jauna ir apmokyta ūkininkė perskaitė dirvožemio direktyvą ir yra labai susirūpinusi dėl to, kad ši direktyva jai ir kitiems ūkininkams, kurie minimaliai dirba dirvožemi – tai dirvožemiui yra naudinga – pakenks, ypač esant netinkamoms oro sąlygoms. Ji šiuos reikalus išmano. Manau, kad, siekiant pagerinti dirvožemio kokybę, direktyva nebūtina. Būtina, kad atsakomybę prisiimtų valstybės narės, o labiausiai reikia, kad gerus ūkininkų patarimus dėl to, kas geriausia dirvožemiui, patvirtintų valstybių narių vykdomi moksliniai tyrimai.

Manau, kad viena didžiausių problemų – bent jau Airijoje – yra labai blogas planavimas, dėl kurio kilo labai didelių potvynių ir su jais susijusių problemų. Palikime šias problemas valstybėms narėms. Nustatykite joms kryptį, bet ne kitą direktyvą – dar vieną šalia 18-os, kurių jie turi laikytis.

James Nicholson (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, sakyčiau, kad Komisija ir Taryba, svarstydamos šią direktyvą, gali užtrukti tiek laiko, kiek joms reikės. Iš tikrųjų, mano nuomone, jos gali ją visam laikui atsiimti. Mano nuomone, ši direktyva mums nei reikalinga, nei būtina.

Šiuo metu ūkininkai kenčia dėl biurokratinės naštos ir mano, kad ją visą uždeda Briuselis. Tai galėtų būti šiaudas, kuris sulaužys kupranugario stuburą.

Tiesa – dirvožemis yra labai svarbus, ir jį reikia apsaugoti, tačiau dar nesutikau ūkininko, kuris nesaugotų jo žemėje esančio dirvožemio – nuo dirvožemio priklauso jo ateitis. Skirtingų Europos šalių poreikiai labai skirtingi. Šiaurėje, pietuose, rytuose ir vakaruose dirvožemi reikia saugoti skirtingai.

Šis klausimas yra opus. Prašau, atsiimkite šią direktyvą ir ją užkaskite. Kaip sakė Janas Mulderis, direktyvų pakanka. Ketinimai gali būti geri, tačiau jų mums nereikia.

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, tose srityse, kuriose Europos Sąjunga gali iš tikrųjų sukurti Europos pridėtinę vertę, ji turi veikti savo kompetencijos ribose. Nepastebiu, kad šiuo konkrečiu atveju sukuriama kokia nors pridėtinė vertė. Tačiau pastebiu, kad tam tikros šalys nerimtai vertina savo vidaus politikos išpareigojimus arba bent jau jų iki šiol neįvykdė. Galbūt jos paprasčiausiai mano, kad tokiu būdu gali gauti Europos pinigų. Nepastebiu jokios pridėtinės vertės, tačiau pastebiu papildomas sąnaudas ir biurokratinę naštą – ypač toms šalims, kurios įgyvendino savo vidaus politikos išpareigojimus ir taiko protingas dirvožemio apsaugos priemones.

Jim Allister (NI). - Gerb. pirmininke, dirvožemio apsauga, be abejo, yra būtina, tačiau dar viena ES direktyva tikrai nebūtina. Kaip sakė Janas Mulderis, jau yra daugybė direktyvų ir kompleksinio paramos susiejimo taisyklių. Tai yra valstybių narių problema. Kokia šalis leis jos dirvožemiui irti ir prastėti? Iš tikrųjų, ar yra ūkininkas, kuriam reikia Briuselio patarimo, kad jo turtui negalima leisti sunykti? Tai absurdiška. Papildoma Briuselio priežiūra pridėtų ir taip nepakenčiamos biurokratinės naštos ūkininkams, kurie dėl kvailų formų pildymo turi vis mažiau laiko prižiūrėti savo žemę. Parlamentas ir Komisija turėtų sulaužyti savo ilgalaikius įpročius ir šią priežiūrą pamiršti.

Robert Sturdy (PPE-DE). - Gerbiamasis pirmininke, visiškai pritariu tam, ką šiose patraukiančiose dėmesį diskusijose kalbėjo kolegos.

Jei Komisija atvyktų į mano ūkį, sužinotų, kad jame buvo ūkininkaujama jau 3000 metų prieš Kristaus gimimą, ir ūkininkaujama toliau. Dirvožemis – labai geros kokybės. Iš tikrųjų iš vieno akro pasėlių iškuliame keturias su puse tonų kviečių, kitaip tariant, iš vieno hektaro pasėlių iškuliame daugiau negu 10 tonų kviečių – aišku, jei juos nupjauname.

Mes prižiūrime ir valdome dirvožemį. Palikite dirvožemio priežiūrą ir valdymą tai išmanantiems žmonėms. Nekurkite daugiau Briuselio biurokratijos, nes dėl jūsų prastėja mūsų visų vardas, o mes darome gerą darbą. Neatsilikite ir taip pat darykite gerus darbus, tačiau leiskite juos daryti ir valstybėms narėms.

Nathalie Kosciusko-Morizet, *einanti Tarybos pirmininkės pareigas.* - (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad šiuo klausimu nenoriu daugiau neaiškumų. Tarybai pirmininkaujančią šalį ši direktyva labai motyvuoja, ir ji yra įsitikinusi, kad šiuo klausimu direktyva būtina. Taip pat kartoju, kad tokia pozicija yra nuolatinė, kad ji tokia yra ne tik nuo Prancūzijos pirmininkavimo Tarybai pradžios, todėl negaliu pritarti šiuo klausimu skleidžiamiems prasimanymams. 2007 m. gruodžio mėn. per pirmąsias diskusijas Taryboje kai kurios valstybės narės – apie tai kalbėta šiose dienos diskusijose – oficialiai prieštaravo direktyvos principams. Kitos valstybės narės, kurios tuo metu jau rengė savo nacionalinę šios srities politiką, išreiškė nuomonę, kad, nors direktyva yra geras sumanymas, pateiktu pasiūlymu

netinkamai laikomasi subsidarumo principo ir nepakankamai atsižvelgiama į jau padarytus darbus, įskaitant techninio pobūdžio aspektus. Tuo metu Prancūzija priklausė šiai valstybių grupei. Šiuo metu, kai pirmininkaujame Tarybai ir toliau laikomės šios pozicijos, esame labai motyvuoti ir pasiryžę pasiekti susitarimą dėl direktyvos dėl dirvožemio apsaugos. Šiandien matėme, kad šiuo klausimu nuomonės labai skiriasi, tokia padėtis yra ir Europos Vadovų Taryboje. Siekiame susitarimo, galbūt tai pavyks per Prancūzijos pirmininkavimą Tarybai. Tačiau, kaip visi matome, tai nėra paprasta.

Stavros Dimas, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, dėkoju už galimybę dalyvauti diskusijose dėl Parlamento žodinio klausimo Tarybai. Leiskite pabrėžti, kad Komisija dar kartą patvirtina, kad ji pasiryžusi pasiekti susitarimą dėl dirvožemio apsaugos direktyvos, ir darys viską, kad šis tikslas būtų pasiektas.

Komisija pateikė savo siūlymą remdamasi Parlamento ir Tarybos rezoliucijomis, kuriose raginama nustatyti išsamias Europos Sąjungos dirvožemio apsaugos nuostatas. Labai aiškiai prisimenu, Hartmutai Nassaueri, kad 2006 m. pavasario pabaigoje gavau Vokietijos vyriausybės laišką, kurį pasirašė dauguma – jei ne visos – Vokietijos žemės. Jame raginama priimti dirvožemio direktyvą. Teigiamai vertiname didelę Parlamento paramą dirvožemio direktyvai, nepaisant to, kad Komisijos pasiūlymas buvo pakeistas. Tikiuosi, kad sugebėsime pasiekti reikiamą sudėtingumo lygmenį, apie kurį kalbėjo Cristina Gutiérrez-Cortines.

Gailimės, kad Taryba nesugebėjo pasiekti politinio susitarimo gruodžio mėn. – nepaisant ypač didelio tuo metu Tarybai pirmininkavusios Portugalijos nuveikto darbo, 22 valstybių narių paramos ir Komisijos lankstumo. Pabrėžiu, kad išliekant šiai politinei aklavietei, dirvožemis toliau degraduoja – tai aiškiai pasakė mokslinė bendruomenė, pvz., Komisijos neseniai surengtoje aukšto lygio konferencijoje dėl dirvožemio ir klimato kaitos.

Todėl džiaugiuosi Prancūzijos pasiryžimu atnaujinti darbą ir tikiuosi konstruktyvaus darbo su Prancūzija ir kitomis valstybėmis narėmis – kad Taryboje kuo anksčiau būtų pasiektas politinis susitarimas, kuriuo būtų užtikrinta aukšto lygio dirvožemio apsauga.

Tačiau Komisija turi užtikrinti, kad galutinis tekstas būtų įgyvendintas, ir kad, palyginti su esamu dirvožemio apsaugos lygmeniu, jis suteiktų pridėtinės vertės. Užtikrinu jus, kad esu pasiryžęs šią užduotį įgyvendinti.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

PIRMININKAUJA : H.G. PÖTTERING

Pirmininkas

6. Klaidų ištaisymas (Darbo tvarkos taisyklių 204a straipsnis): žr. protokolą.

*

* *

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, norėčiau pasisakyti dėl tvarkos. Vakar, prieš balsuojant dėl pasiūlymo dėl rezoliucijos, mūsų kolega M. Schulzas oficialiai visos Europos akivaizdoje apkaltino prezidentą M. Saakashvilį, kad jis sukėlė konfliktą. Tai Rusijos propaganda, panaši į propagandą, kuri truko 50 metų, kad Lenkijos kariai Katynėje buvo nužudyti vokiečių.

Manau, kad M. Schulzui ir visai frakcijai dar daug reikia sužinoti apie Rusijos būdus, jos intrigas ir propagandą.

(Nepertraukiami plovimai iš dešinės pusės)

Pirmininkas. – Ponai ir ponios, šiandien mūsų laukia labai ilgas balsavimas. Kadangi M. Schulzą paveikė Z. Zelskio pasakyti žodžiai, jam bus suteikta teisė pasisakyti, bet tik po balsavimo. Vakar vyko diskusijos dėl Gruzijos. Esame parengę rezoliuciją, todėl šiandien nebūtina visko kartoti. Norime balsuoti. Tačiau dėl M. Schulzui pateiktos replika jis turi teisę pasisakyti.

Martin Schulz (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, turbūt Z. Zaleskis ne visiškai girdėjo, ką sakiau vakar. Nekaltinau jokios tautos. Neketinu kaltinti jokios konkrečios tautos. Kalbant apie Vokietijos įvykdytus nusikaltimus žmonijai Antrojo pasaulinio karo metu, jau ne vieną kartą esu pasisakęs, kad man gėda dėl savo tautos, kuri visus šiuos nusikaltimus įvykdė.

Norėčiau čia ir dabar pakartoti. Esu vienas iš tokių vokiečių, norinčių užtikrinti, kad tai niekada daugiau nepasikartos. Nepaisant to, vienas dalykas yra teisybė – visi, kurie yra atsakingi politikai, vyrai ar moterys,

vadovaujantys vyriausybei, kurie nori išspręsti problemas savo šalies teritorijoje ginklais, patenka už tarptautinės teisės ribų. Tai taikytina ir M. Saakashviliui.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Ponai ir ponios, šis klausimas labai jaudina mus visus. Nenoriu teigti, kad mano kalba Europos Vadovų Taryboje buvo sėkmingas bandymas jungti visus skirtingus požiūrius, tačiau rekomenduočiau jums ją perskaityti. Manau, kad joje atsispindi daugumos esančių šiuose rūmuose nuomonė.

Jörg Leichtfried (PSE). - (DE) Gerb. pirmininke, galbūt aš nepastebėjau, bet labai džiaugčiausi, jei pagaliau oficialiai iš jūsų išgirsčiau, ar Parlamente sklindantys gandai yra teisybė ir kaip bus su Strasbūru per artėjančias savaites.

Pirmininkas. – Ketinau šiuo klausimu pateikti pranešimą posėdžio pabaigoje, nes dabar norėčiau išvengti diskusijų ta tema.

(Plojimai)

Ar galima sutarti, kad pabaigoje pateiksiu pranešimą, kas buvo nuspręsta, kad dabar galėtume balsuoti? Taip pat yra parengta informacija dėl šio klausimo, ji bus jums pateikta. Norėčiau paprašyti patikrinti savo elektroninį paštą. Tačiau posėdžio pabaigoje pateiksiu pranešimą, kol jūs dar visi būsite čia.

7. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. - Dabar toliau pereikime prie balsavimo.

(Išsamūs balsavimo rezultatus: žr. protokolą)

7.1. Elgesio su kompiuterinėmis rezervavimo sistemomis kodeksas (A6-0248/2008, Timothy Kirkhope) (balsavimas)

– Prieš balsavimą:

Jeanine Hennis-Plasschaert, ALDE frakcijos vardu. – Pirmininke, pasisakau ALDE frakcijos vardu dėl T. Kirkhope pranešimo. Pagal Darbo tvarkos taisyklių 168 straipsnį ALDE frakcija norėtų pateikti prašymą dėl klausimo grąžinimo komitetui. Kad būtų aiškiau, norime pasakyti, kad neketinama ardyti priimto kompromisinio dokumento su Taryba, tačiau mano frakcija mano, kad turėtų vykti išsamesnės diskusijos dėl pagrindinio vežėjo sąvokos apibrėžimo.

Komisija rengia oficialų pranešimą, kurio visi labai laukiame. Tačiau jis nesuteiks šiuo metu mums būtino šimtaprocentinio aiškumo. Turėtų vykti atitinkamos derybos bei konsultacijos su mūsų teisės tarnybomis. Dabar nėra skubos balsuoti dėl šio klausimo.

Brian Simpson (PSE). - Gerb. pirmininke, labai džiaugiuosi pasisakydamas dėl ALDE frakcijos pasiūlymo grąžinti klausimą komitetui. Per visus savo ilgo buvimo šiame Parlamente metus nepamenu, kad transporto srityje būtų buvęs toks kaip šis pranešimas, kuris sukeltų tiek daug painiavos ir abejonių. Mes čia kuriame teisę. Todėl esame atsakingi, kad visiškai susipažintume ir suprastume tekstą, už kurį gerbiame Parlamento narių bus prašoma balsuoti. Vis dėlto daug narių abejoja. Daugelis narių visomis jėgomis stengiasi geriau suprasti šį painų teisinį dokumentą, kuris tapo dar labiau komplikuotas įsikišus Tarybai. Šiuos rūmuose tvyro didelė nežinomybė ir nepasitenkinimas. Dėl to manau, kad mes turime atidžiau peržiūrėti, iš naujo įvertinti ir ištirti Transporto komitete šių pasiūlymų reikšmę. Svarbu juos suprasti teisingai, o ne skubiai priimti. Tai darant nekils problemų, o mes, kaip teisės aktų leidėjai, veiksime atsakingai, išsaugodami Parlamento teisę dirbti taip kaip įpratę, o ne taip, kaip nurodo pramonės lobistai ir Ministrų Taryba.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, ponai ir ponios, ką tik B. Simpsono pasakytus žodžius yra gana sudėtinga suprasti. Jis visą klausimą apvertė aukštyn kojomis. Tam tikri pramonės atstovai siekia užkirsti kelią teisės aktui, gindami savo kompanijų interesus. Ar galiu pasakyti, kad šiuo elgesio kodeksu mes siekiame gerinti vartotojų teises. Norime stiprinti vartotojų teises, kad sulauktume sąžiningų pasiūlymų dėl kompiuterinių sistemų naudojimo.

Pasisakome prieš socialistų vykdomą vilkinimo taktiką, kuria mėginama sužlugdyti pasiektą kompromisą su Prancūzijos vyriausybe ir tai padaryti šios kadencijos metu. Primygtinai reikalauju pasisakyti prieš klausimo grąžinimą komitetui.

Timothy Kirkhope, *pranešėjas*. – Gerb. pirmininke, raginu, kad šis klausimas nebūtų grąžintas komitetui. Manau, kad vykdoma vilkinimo taktika nėra reikalinga ir daro didelę žalą mūsų atstovaujamiems vartotojams Europoje. Pirmuoju svarstymu susitarimas su Taryba ir Komisija buvo pasiektas liepos mėn. po įvairiapusių diskusijų ir palaikymo Transporto komitete. Mano politinių partijų paskirti stebėtojai dalyvavo visame procese ir, kiek man žinoma, pritarė rezultatams.

Dvi pirmininkaujančios valstybės – Slovėnija ir Prancūzija – su manimi bendradarbiavo dėl šio klausimo. Nesuprantu, kodėl dabar mums reikia daugiau laiko šiam klausimui aptarti ar nagrinėti šią esminę priemonę. Teisingiausias ir demokratiškiausias kelias būtų perėjimas prie balsavimo dėl šio susitarimo. Dauguma pasisakančiųjų prieš vakar vakare neatvyko į diskusijas, kurių metu Komisijos narys P. Mandelsonas mano prašymu patikino Parlamentą, kad oficialus pranešimas bus paskelbtas oficialiame leidinyje prieš įsigaliojant šiam reglamentui, pateikė aiškų Komisijos reglamento išaiškinimą bei nustatytus labai konkrečius ir griežtus kriterijus (konkurencijos klausimais) įgyvendinant šias priemones vardan vartotojų Europoje interesų. Nemanau, kad vartotojai supras šiuos protestus, jeigu nepateiksime priemonės. Todėl nuoširdžiai visų jūsų prašau paremti mane ir visą mūsų atliktą sunkų darbą politinės partijose, kad šis klausimas būtų išspręstas kaip galima greičiau.

(Parlamentas atmetė pasiūlymą grąžinti klausimą komitetui)

7.2. Centrinės Azijos šalių atitiktis reikalavimams pagal Tarybos sprendimą 2006/1016/EB * (A6-0317/2008, Esko Seppänen) (balsavimas)

7.3. Palestiniečiai, kalintys Izraelio kalėjimuose (balsavimas)

7.4. ES sankcijų kaip ES veiksmų ir politikos žmogaus teisių srityje vertinimas (A6-0309/2008, Hélène Flautre) (balsavimas)

– Prieš balsavimą dėl 10 pakeitimo:

Hélène Flautre, *pranešėja*. – (FR) Gerb. pirmininke, pakeitimas buvo panaikintas ir dėl jo nereikia balsuoti.

7.5. Gimdyvių sveikata (balsavimas)

– Po balsavimo dėl 6 dalies:

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Balsuojant vardiniu būdu penkis kartus nesuveikė mano balsavimo įranga. Tai supratusi prašiau žodžio, tačiau man nebuvo leista pasisakyti. Taip neteisinga. Be to, kurį laiką nebuvo vertimo žodžiu į lenkų kalbą ir šis klausimas taip pat nebuvo išspręstas. Norėčiau paprašyti, kad būtų baigta taip elgtis su mumis.

Pirmininkas. – E. Tomaszewska, labai apgailestauju, kad jūsų balsas nebuvo įtrauktas. Tikiuosi, kad tai daugiau nepasikartos. Prašau pateikti savo balsą čia. Po to, kai jis bus tinkamai užregistruotas, įrašas apie jūsų nuomonę bus išsaugotas.

7.6. Prekyba paslaugomis (A6-0283/2008, Syed Kamall) (balsavimas)

7.7. Europos uostų politika (A6-0308/2008, Josu Ortuondo Larrea) (balsavimas)

7.8. Krovininis transportas (A6-0326/2008, Michael Cramer) (balsavimas)

7.9. 2004–2010 m. Europos aplinkos ir sveikatos veiksmų plano laikotarpio vidurio ataskaita (A6-0260/2008, Frédérique Ries) (balsavimas)

Pirmininkas. – Balsavimas baigtas.

8. Pirmininko pranešimas

Pirmininkai. – Gerbiamieji Parlamento nariai, noriu paskelbti pranešimą dėl Strasbūro. Vakar biuras svarstė šį klausimą ir vieningai priėmė sprendimą, taip pat S. Fazako pasiūlymu, kurį mes ketiname paskelbti dabar, informavus pirmininkų sueigą, kad rugsėjo mėn. II mėnesinė sesija taip pat vyks Briuselyje.

(Plojimai)

Nenoriu, kad jūsų džiaugsmas būtų pirmalaikis. Šiame pastate mes aptikome keletą vietų, per kurias patenka lietus ir jas dabar tiriamo. Norime, kad Briuselyje būtų taikomos tokios pačios saugos normos, kokios yra ir Strasbūre. Galiu užtikrinti, kad saugumas visada bus svarbiausias.

Galutinį patikrinimą ekspertai atliks rugsėjo 22 d. Taip mums lieka pakankamai laiko priimti sprendimą dėl rugsėjo sesijos. Noriu palinkėti jums saugios ir malonios viešnagės Briuselyje ir artėjant pietų metui taip pat linkiu *bon appétit*!

PIRMININKAUJA: M. MAURO

Pirmininko pavaduotojas

9. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

– **Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Palestiniečiai, kalintys Izraelio kalėjimuose (RC-B6-0343/2008)**

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Norėčiau pareikšti, kad Europos Parlamento rezoliucijai dėl Izraelio ir Palestinos, atsižvelgiant į paskutinius įvykius, nėra parinktas tinkamas laikas, nes praėjusią savaitę Izraelis paleido iš kalėjimo dar 198 palestiniečius. Šis gestas rodo Izraelio norą sukurti abipusį pasitikėjimą taikos procese, nepaisant labai kritiškos Izraelio visuomenės.

Tas pats taip pat buvo pritaikyta paskutiniam apsikeitimui belaisviais prie Libano sienos. Labai liūdna, kad Izraelio kalėjimuose laikomi ir paaugliai palestiniečiai. Tačiau pagrindinė priežastis yra ta, kad teroristų organizacijos juos naudoja skatinti neapykantą ir pasiryžimą žudyti. Per pastaruosius aštuonerius metus 16 proc. teroristų savižudžių ir galimų teroristų sudarė nepilnamečiai ir jie jaunėja. Vaikų auklėjimas ir švietimas yra pagrindiniai veiksniai, kurie gali padaryti poveikį ateityje vystant Izraelio ir palestiniečių koegzistavimą.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Gerb. pirmininke, šiuo reglamentu Parlamentas parodo, kad nesilaikome neutralios pozicijos sprendžiant labai sudėtingus konfliktus Artimuosiuose Rytuose ir nesame nešališki veikėjai. Priešingai, šis Parlamentas visada palaiko palestiniečius prieš Izraelį.

Matyt, šiam Parlamentui neužtenka to, kad kiekvienais metais dešimtys milijonų Europos gyventojų mokesčiams mokamų pinigų dingsta neišmatuojamuose, korumpuotuose, nusistačiusiose prieš Vakarų Palestinos teritorijose. Neabejotinai šiam Parlamentui nepakanka to, kad nevyriausybinių organizacijų, kurios, pabrėžiu, atvirai pritaria ir pateisina teroristinius veiksmus, taip pat yra finansiškai remiamos Europos mokesčių mokėtojų milijoninėmis lėšomis. Dabar Parlamentas tiesiogine prasme to prašo savo rezoliucijoje – paleisti nuteistuosius teroristus. Ši pozicija gali atspindėti liberalias pažiūras. Manau, kad mes pasigailėsime tai padarę.

Philip Claeys (NI). – (NL) Gerb. pirmininke, aš taip pat balsavau prieš rezoliuciją dėl palestiniečių, kalinčių Izraelio kalėjimuose, nes mažiausiai ką daro ši rezoliucija, tai parodo, kad Europos Parlamentas nelabai rimtai žiūri į terorizmo pasmerkimą. Šioje rezoliucijoje kalbama apie žmonių, kurie dalyvavo teroristinėje veikloje, paleidimą. Bent vienas iš jų yra atsakingas už daugelio Izraelio gyventojų mirtį. Pritarimas šiai rezoliucijai nedidina Parlamento patikimumo. Tačiau dar blogiau, kad yra apskritai kenkiama kovai su terorizmu.

– Pranešimas: Hélène Flautre (A6-309/2008)

Véronique De Keyser (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, H. Flautre pranešime aš balsavau už 4 ir 5 pakeitimus, kurie pakeisti ir yra susiję su Izraeliu. Norėčiau paaiškinti, kodėl taip dariau. Šie pakeitimai neturi nieko bendro su sankcijomis Izraeliui. Jie labiau, ypač 5 pakeitimas, yra skirti tarptautinės teisės pažeidimams, kuriuos padarė Izraelis. Šie pažeidimai yra patvirtinti dokumentais.

Noriu pasakyti, kad apskritai aš esu prieš sankcijas, nesvarbu, ar jos taikomos palestiniečiams, ar Izraeliui. Tačiau apgailestauju, kad šis pakeitimas, kuriame yra kalbama apie nukreiptas prieš sankcijas iniciatyvas, kurių galima būtų imtis Izraelio atžvilgiu, nebuvo paliktas. Jeigu mes atsisakysime tos minties, kad Europos Sąjungoje privalome imtis iniciatyvų, užkertančių kelią žmogaus teisių pažeidimams, tai mūsų demokratinė sistema žlugs.

Taip pat norėčiau pasakyti, kad pateikdami šią nuomonę, nekritikuojame žydų tautos, nes ji mums yra brangi ir smerkiame visas antisemitizmo išraiškas. Nekritikuojame ir Izraelio valstybės, nes remiame jos gyvavimą ir norime, kad ji būtų saugi. Tačiau nepritariame žmonėms, esantiems Izraelyje, kurie kenkia demokratijai toje šalyje. O tai jau visai kita kalba. Be to, remiame visas Izraelio nevyriausybines organizacijas, kurios propaguoja žmogaus teises ir tarptautinę teisę.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Gerb. pirmininke, vakarykštėse diskusijose trumpai užsiminiau, kad H. Flautre pranešimas dėl Europos Sąjungos politikos žmogaus teisių srityje yra visai puikus ir suderintas dokumentas. Tačiau apgailestauju, kad pranešime nėra aiškiai kalbama apie islamizacijos Europoje ir pasaulyje problemą bei grėsmę. To negalime paneigti, todėl daugumai svarbiausių Europos ir Vakarų šalių teisių bei žmogaus teisių kyla pavojus. Manau, kad pirmiausia yra svarbu atskirti bažnyčią nuo valstybės bei užtikrinti vyrų ir moterų lygybę.

Islamo šalys šiame pranešime taip pat lengvai išsisuko, nors kai kuriose iš vadinamųjų išsivysčiusių šalių, dažnai labai turtingose šalyse, tokiose naftą išgaunančiose valstybėse kaip Saudo Arabija, egzistuoja nepriimtini dalykai, pradedant realia prekyba vergais, vergų darbu ir baigiant ypač toli siekiančia ir žeminančia moterų diskriminacija. Dėl to tikrai turi būti pasisakyta vėlesniame pranešime.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, H. Flautre pranešimas parodo, kad tai yra vienas iš svarbiausių pranešimų, priimtų šios sesijos metu. Šiame pranešime kalbama apie sankcijas – priemonę, kurios mes, kaip Europos bendrija, negalime atsisakyti. Tačiau privalome šią priemonę ne tik naudoti labai atsargiai ir nedažnai, kad ji nebūtų sumenkinta ar kentėtų nuo *sui generis*.

Nepaisant to, norėčiau įspėti, kad nebūtų taikomi dvigubi standartai naudojant šią priemonę. Sankcijos neturi būti naudojamos kaip grasinimo priemonė mažoms ir neturtingoms šalims, kuriose yra pažeidžiamos žmogaus teisės. Turtingesnės ir didesnės šalys, kurios yra geros Europos Sąjungos verslo partnerės, taip pat turi jausti šių sankcijų poveikį ir privalo suvokti, kad Europos Sąjunga gali jas panaudoti.

– Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Tūkstantmečio vystymosi tikslai ir gimdyvių mirtingumas (RC-B6-0377/2008)

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Manau, kad bendras pasiūlymas dėl rezoliucijos įvertinti penktą tūkstantmečio vystymosi tikslą dėl gimdyvių mirtingumo turi būti labai gerai suderintas.

Pritariu rezoliucijos turiniui, kad gimdyvių sveikata yra sritis, kurioje iš visų tūkstantmečio vystymosi tikslų yra padaryta mažiausia pažanga. Nėra tikėtina, kad tai šis tikslas bus pasiektas iki 2015 m., ypač Afrikoje ir pietus nuo Sacharos ir pietų Azijoje, todėl sutinku, kad turime imtis priemonių.

Mane ypač jaudina keturi pakeitimai, pasiūlyti ALDE ir GUE/NGL frakcijų, dar kartą verčiančių Europos Parlamentą priimti sprendimą dėl klausimų, kurie priklauso valstybių narių suverenitetui. Tai susiję ir su leidimu saugiai ir teisėtai nutraukti nėštumą. Deja, šie pakeitimai šiandien balsavimo metu buvo priimti.

Kiekviena ES valstybė narė turi savo požiūrį į nėštumo nutraukimą, todėl sprendimą dėl šios problemos jos priima remiantis subsidarumo principu. Net ir referendumas dėl Lisabonos sutarties žlugo dėl abortų katalikiškoje Airijoje. Abortai yra uždrausti Lenkijoje, Slovakija turi kitoki požiūrį į abortus. Todėl aš balsavau prieš šį pasiūlymą dėl rezoliucijos.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Gerb. pirmininke, balsavau prieš šią rezoliuciją, net tik todėl, kad esu prieš dar vieną propagandą dėl nėštumo nutraukimo, kuri yra šioje rezoliucijoje, bet ir todėl, kad bendras Parlamento požiūris į šį klausimą yra tikrai veidmainiškas. Viena vertus, Parlamentas teisingai sako, kad būtina padaryti

viską siekiant sumažinti gimdyvių mirtingumą besivystančiose šalyse. Tačiau, kita vertus, Parlamentas toliau prieštarauja dėl nuolat augančios daug didesnės legalios imigracijos ir Europos Komisijos pasiūlymų dėl vadinamosios „mėlynosios kortelės“. Būtent dėl vykdomos tokios imigracijos politikos vyksta protų nutekėjimas iš besivystančių šalių į Vakarų šalis. Būtent tokia politika iš besivystančių šalių atima joms reikalingus geriausius darbuotojus, įskaitant sveikatos apsaugos darbuotojus, gydytojus ir seses, kurių labiau reikia Afrikoje negu Vakarų šalyse. Nesutinku su tokiu veidmainišku požiūriu.

Daniel Hannan (NI). - Gerb. pirmininke, noriu paaiškinti dėl mūsų rezoliucijos dėl gimdyvių sveikatos. Turime palaukti, kad pamatytume, kokią poziciją užima šie rūmai, tačiau juose aiškiai buvo pasisakyta motinystės klausimu.

Nepaisant to, nelaukiu, kad paklaustumėte, kodėl manėme, kad privalome išsakyti savo nuomonę šiais klausimais. Tai labai delikatus, asmeniniai ir daugumai mūsų rinkėjų – etikos klausimai. Į juos tinkamai reikia atkreipti dėmesį naudojant valstybės narėse esančias demokratines procedūras. Kalbėdami šią popietę, parodėme savo spėjimus, išpuikimą ir troškimą be jokio pagrindo turėti centrinę valdžią, nekreipėme dėmesio į valstybių narių tradicijas. Pažiūrėkite į šią rezoliuciją ir suprasite, kodėl rinkėjai taip nemėgsta ir nepasitiki Europos Sąjungos institucijomis.

Linda McAvan (PSE). - Gerb. pirmininke, manau, kad Danielis Hannanas nesuprato esmės. Šioje rezoliucijoje yra kalbama apie Jungtinių Tautų tūkstantmečio vystymosi tikslų įgyvendinimą ir siekiama priversti pasaulio lyderius rimtai žiūrėti į penktąjį tūkstantmečio vystymosi tikslą dėl gimdyvių sveikatos. Tokia šio pranešimo esmė. Jis yra visai nesusijęs su nėštumo nutraukimu Lenkijoje ar Airijoje. Jame kalbama apie galimybę pasinaudoti savo teisėmis. Tačiau mano paaiškinimas dėl balsavimo yra ne apie tai.

Norėjau pasakyti, kad Addis Ababos ligoninėje, į kurią buvau nuvykusi kartu su AKR delegacijos moterimis, man teko matyti liūdniausią dalyką savo gyvenime. Ten mačiau eiles jaunų moterų, kurios iš tikrųjų buvo tik 13 ar 14 metų sulaukusios mergaitės. Gatvėje, kurioje jos laukė eilėje, tekėjo šlapimo upelis. Taip buvo todėl, kad joms išsivystė makšties fistulė, nes atokiaose Etiopijos vietose nėra teikiama medicininė priežiūra gimdymo metu.

Manau, kad labai svarbu, kad Europos Sąjunga investuotų į tinkamą motinų sveikatos priežiūrą vienose iš skurdžiausių šalių pasaulyje. Gėda, kad tokia nedidelė pažanga yra padaryta įgyvendinant šį tūkstantmečio vystymosi tikslą, nes jis yra vienas iš svarbiausių. Tikiuosi, kad tai bus atrama mūsų derybininkams, tokiems kaip Gleny Kinnockas, vykstantiems į Niujorką.

Taip pat manau, kad tokie žmonės kaip Danielis Hannanas turi domėtis ir žinoti, kas vyksta šiame Parlamente.

– Pranešimas: Syed Kamall (A6-0283/2008)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Gerb. pirmininke, tai labai svarbus pranešimas. Didžiulė paslaugų paklausa yra įprastas dalykas išsivysčiusios ekonomikos šalyse. Paslaugos lemia gyvenimo lygį ir visuomenės gerovę. Nuolat didėja paslaugų vystymo paklausa, paslaugų, susijusių su šiuolaikinėmis technologijomis ir aukštos kokybės paslaugomis, atitinkančiomis standartus bei vartotojų lūkesčius.

BVP augimas vis labiau priklauso nuo paslaugų sektoriaus dydžio. Paslaugos sudaro žymią prekybos dalį. Ši rinkos dalis nuolat auga. Todėl vyko tiek daug diskusijų dėl prekybos paslaugomis pasauliniu lygmeniu liberalizavimo sąlygų ir principų PPO. Yra daugybė labai pelningų paslaugų rūšių. Ypač tos, kurios užpildo konkrečias sritis. Tai yra viena iš priežasčių, kodėl prekybos paslaugomis liberalizavimas lėtai juda į priekį ir sulaukia tokio didelio pasipriešinimo. Baigdamas norėčiau pasakyti, kad šiuo metu gyvename tokiais laikais, kai paslaugos yra pagrindiniai vystymosi rodikliai.

– Pranešimas: Josu Ortuondo Larrea (A6-0308/2008)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Gerb. pirmininke, balsavau už pranešimo dėl Europos uostų politikos priėmimą, nes jame nagrinėjama daugybė svarbių šiam ekonomikos sektoriui klausimų. Šie klausimai yra svarbūs Lenkijai.

Klausiau savęs, kaip šiuos tekstus galima būtų pritaikyti Lenkijos laivų statykloms Gdanske, Gdynėje ir Ščecine. Jau kurį laiką Europos Komisija atlieka veiksmus dėl valstybės pagalbos teikimo Lenkijos laivų statykloms. Ščecino laivų statykla yra penkta pagal dydį statykla Europoje, kuri, kaip ir laivų statykla Gdynėje, susiduria su rimtais sunkumais. Visa tai yra dėl per daug metų susikaupusių problemų. Kaip vakar minėjau savo kalboje, taip yra dėl ekonominio režimo pasikeitimo ir tarptautinė padėties.

Kalbant apie dabartinę Lenkijos laivų statyklų padėtį, Komisija mano, kad jos nėra darbo vietų šaltinis. Jų neveikia nesąžininga konkurencija. Tai gali nuskambėti keistokai. Be to, Komisija pasiūlė uždaryti du laivų nuleidimo takus ir užtikrinti, kad statyklos veiktų visu pajėgumu. Tai tiesiog absurdiška. Šių laivų statyklų restruktūrizavimo planas yra nuolat atmetamas. Todėl šios statyklos žlugs, o ne sulauks pagalbos, kad Europos laivų statyba susigrąžintų savo vietą pasaulyje.

Pirmininkas. – Norėčiau priminti negalėjusiems pasisakyti kolegoms, kad jie gali pateikti rašytinį pranešimą. Taip užfiksuočiau jų paaiškinimus dėl balsavimo.

Rašytiniai paaiškinimai dėl balsavimo

– Pranešimas: Timothy Kirkhope (A6-0248/2008)

Glyn Ford (PSE), raštu. – Dėkoju T. Kirkhope už pranešimą, kuris leis teikti geresnes paslaugas vartotojams. Šiuo metu kaina, kurią vartotojai moka už bilietą valstybėje narėje, priklauso nuo šalies, kurioje jis yra įsigijamas. Savo šalyje, Anglijoje, moku tokią pačią kainą už bilietą, nepriklausomai nuo to, ar perku jį išvykimo, atvykimo mieste, ar kitame mieste. Nesuprantu, kodėl taip negalėtų būti visoje Sąjungoje.

Jörg Leichtfried (PSE), raštu. – (DE) Balsuoju už Timothy Kirkhope pranešimą dėl Elgesio su kompiuterinėmis rezervavimo sistemomis kodekso.

Naujasis elgesio kodeksas skatintų kompiuterinių rezervavimo sistemų konkurenciją. Tai būtų naudinga kainai ir paslaugų kokybei. Dabartiniai susitarimai yra pasenę, nes beveik 40 proc. bilietų pardavimų vyksta alternatyviuose tinklalapiuose, visiškai atsisakant su tuo susijusių mokesčių. Naujasis kodeksas bus naudingas vartotojams, nes didės konkurencija ir mažės mokesčiai, nes į rezervavimo sistemas taip pat įtraukiamos ir pigių skrydžių oro bendrovės.

Tam, kad vartotojai gautų geriausią informaciją ir būtų apsaugoti nuo konkurenciją ribojančių veiksmų, nuostatos dėl paslaugų privalo būti plečiamos, reguliuojamos ir kontroliuojamos visoje ES. Todėl svarbu, kad svarbiausiose reklamose būtų nurodoma visa skrydžio kaina su visais mokesčiais ir rinkliavomis. Taip vartotojas nebūtų kvailinamas specialiais pasiūlymais, kurių iš tikrųjų negalima įsigyti. Tą patį galima pasakyti ir apie degalų sąnaudas. Informacija apie tai turi būti aiški. Alternatyvus siūlymas pakeisti geležinkelio linijomis skrydžius, trunkančius trumpiau nei 90 minučių, duoda vartotojui kitą pasirinkimą ir suteikia reikalingą informaciją renkantis.

David Martin (PSE), raštu. – Atnaujinami elgesio su kompiuterinėmis rezervavimo sistemomis (KRS) kodeksą užtikriname, kad rezervavimo sistemomis teikiant skrydžių paslaugas bus tvirtai laikomasi sąžiningos konkurencijos principo. Tačiau aš baiminuosi, kad neiškus bendrovės „kapitalo valdymo“ apibrėžimas vežėjui darant „lemiamą įtaką“ KRS sukels sumaištį ir iškraipys konkurenciją. Šis pranešimas turi būti naudingas vartotojui ir savo nuomone pareiškiau balsavimu.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) Kompiuterinė rezervavimo sistema yra programa, kuri apima oro ir geležinkelio paslaugų teikėjus ir naudojama parduoti bilietus jų teikiamoms paslaugoms. Pranešimas dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento buvo skirtas padaryti šiuo metų galiojančių nuostatų pakeitimus ir sustiprinti konkurenciją tarp kompiuterinių rezervavimo sistemų.

Elgesio kodeksas buvo atnaujintas siekiant užtikrinti skaidrumą ir užkirsti kelią piktnaudžiavimui rinka ir konkurencijos iškraipymui. Balsavau prieš pranešimą dėl elgesio su kompiuterinėmis rezervavimo sistemomis kodekso, nes pritariu, kad jis būtų perduotas svarstyti į Transporto ir turizmo komitetą.

Manau, kad dauguma sąvokų Komisijos pranešime yra menkai apibrėžtos, ypač kalbant apie pagrindinio vežėjo sąvoką. Todėl, manau, kad vartotojų interesai bendroje Europos rinkoje nėra visiškai apsaugomi.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), raštu. – (RO) Balsavau, kad reglamentas dėl kompiuterinių rezervavimo sistemų būtų grąžintas atgal Komisijai, nes jame vis dar yra dviprasmiškų formuluočių. Todėl tekstas gali būti skirtingai aiškinamas. Reglamentas yra privalomas visiems ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse, todėl tekstas turi būti aiškus.

Manau, kad Europos Sąjungos oficialiame leidinyje paskelbimas patikslinimo, kuriame Europos Komisija pateiktų tam tikrų apibrėžimų išaiškinimą, nėra priimtinas problemos sprendimas. Europos Sąjungos institucijos įsipareigojo, kad teisės aktai būtų paprastinami bei užtikrintas teisės aktų pastovumas.

Akivaizdu, kad reglamento dėl kompiuterizuotų rezervavimo sistemų atnaujinimas ir patobulinimas yra reikalingas. Vertinu kolegų darbą Komisijoje. Nepaisant to, manau, kad reikalingas didesnis teksto aiškumas užtikrinant stabilią teisinę sistemą, kad tinkamai veiktų oro transporto keleivių sektorius.

Ewa Tomaszewska (UEN), raštu. – (PL) Balsuojant vardiniu būdu ir dėl 48 pakeitimo, balsavau prieš konkuruojančių subjektų vienodų teisių pažeidimą, nes yra išskiriamos trys Europos Sąjungos šalys, kurioms suteikiama privilegijuota vieta rinkoje. Deja, mano balsavimo įranga sugedo, o mano pastangos atkreipti dėmesį į šį faktą buvo ignoruojamos. Norėčiau, kad būtų užfiksuota, kad balsavau prieš antrąją šio pakeitimo dalį.

– **Pranešimas: Esko Seppänen (A6-0317/2008)**

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Žmogaus teisių gynimas visame pasaulyje yra viena iš Europos Sąjungos vertybių ir politinių uždavinių. Tačiau June List partijos nuomone, jos neturėtų būti naudojamos vykdant užsienio politiką ES lygmeniu, nes taip kėsinamasi į valstybių narių suverenumą užsienio politikoje.

Todėl mes esame dėkingi, kad EIB pagrindinis tikslas – kreditų, skatinančių demokratijos vystymąsi ir stabilumą Centrinėje Azijoje, teikimas. Tačiau esame prieš tendencijas, kai EIB tampa priemone remti ES ambicijoms, vykdant užsienio politiką.

Po kruopščių svarstymų nusprendėme balsuoti už Europos Parlamento pateiktus Komisijos pasiūlymo pakeitimus, nepaisant to fakto, kad kai kurie iš pakeitimų ne visai atitinka mūsų principus šioje srityje.

– **Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Palestiniečiai, kalintys Izraelio kalėjimuose (RC-B6-0343/2008)**

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Gerb. pirmininke, balsuoju už šį dokumentą, tačiau noriu atkreipti dėmesį, kad jau šimtąjį kartą priimame dokumentą, remiantį žmogaus teises šioje pasaulio dalyje. Kokį poveikį daro mūsų pareiškimai? Deja, be to, kad yra parodomas politinis solidarumas, labai mažą.

Jei Europa nori atrodyti patikimai, ji privalo būti vieninga ir tarptautinis saugumas turėtų būti aukščiau atskirų šalių interesų. Manau, kad svarbu rasti teisingą sprendimą dėl dviejų reikalavimų – palestiniečiams užtikrinti laisvą ir nepriklausomą valstybę, o Izraeliui – saugumą savo šalyje. Išskyrus šiuos du aspektus, bus gana sudėtinga užimti tinkamą poziciją ir rasti ilgalaikį sprendimą. Tikiuosi, kad ateityje mūsų Europos Sąjunga, kuri siekia taikos pasaulio dalyje, esančioje šalia mūsų, tarpininkaus daug veiksmingiau nei anksčiau.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu. – (PT) Balsavome už kompromisinę rezoliuciją, ne todėl, kad pritariame visiems punkтамs joje ar formuluotei, bet todėl, kad manome, kad ji pasmerktų Palestinos politinių kalinių padėtį Izraelio kalėjimuose.

Izraelis, padedant ir nuolaidžiaujant Jungtinėms Valstijoms ir jų sąjungininkams, yra neteisėtai užėmęs Palestinos teritorijas, įkūręs gyvenvietes ir pastatęs skiriančią sieną. Izraelis žudo, sulaiko, puola ir išnaudoja palestiniečius bei pažeidinėja tarptautinę teisę, nepaiso šių žmonių teisės į savo suvereną, perspektyvią ir nepriklausomą valstybę.

Šiuo metu Izraelio kalėjimuose nežmoniškais sąlygomis laikoma apie 10000 palestiniečių, įskaitant šimtus vaikų, kurie yra žeminami ir menkinami, su jais blogai elgiamasi bei kankinama. Daugumai iš jų draudžiama susitikti su savo šeimomis. Daugelis yra sulaikyti „administracine tvarka“, nepateikus jokių kaltinimų ar įvykus teismo procesui.

Izraelyje kalėjimuose sėdi apie vienas trečdalis išrinktų Palestinos įstatymų leidybos tarybos bei kitų Palestinos vietos valdžios atstovų.

Palestinos aktyvistų laisvės apribojimas yra priemonė kovojant su teisėtu palestiniečių pasipriešinimu ir siekiant išsaugoti Izraelio okupaciją.

Kad būtų rastas teisingas, perspektyvus ir ilgalaikis sprendimas užbaigti okupuotųjų teritorijų Izraelio okupaciją, Izraelis turi paleisti visus politinius palestiniečių kalinius.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), raštu. – (EL) Ši rezoliucija nėra priimtina, nes ji iš tikrųjų pateisina Izraelį dėl vykdomo palestiniečių genocido ir jų teritorijų užėmimo.

Pavyzdžiui, 4 dalyje yra remiama Izraelio kova su terorizmu. Žmonės, kovojantys už laivę, besipriešinantys Izraelio armijai, užėmusiai jų teritorijas, ir ekonominei, socialinei, politinei blokadi bei atsakomosioms

atakoms, nuo kurių jie kenčia, yra vadinami teroristais. Pavyzdžiui, Gazos Ruože aukos yra ir maži vaikai, nes išrinkta valdžia nepatinka Izraeliui, Jungtinėms Valstijoms ir ES.

Be to, 7 dalyje Palestinos valdžia prašoma kontroliuoti palestiniečių pasipriešinimą. Buvę kaliniai, netgi maži vaikai, yra kaltinami vykdę smurtinius ar net teroristinius veiksmus.

Tokie pareiškimai yra gėdingi. Europos Parlamentas turėtų reikalauti, kad Izraelis pasitrauktų iš okupuotųjų Vakarų Kranto teritorijų. Gėdos sieną Jeruzalėje reikia nugriauti, baigti žudikiškus išpuolius prieš civilius, moteris ir vaikus bei paleisti visus politinius kalinčius. Europos Parlamentas turėtų reikalauti, kad Izraelis laikytųsi tarptautinės teisės principų ir atitinkamų JT rezoliucijų

Olle Schmidt (ALDE), raštu. – (SV) Padėtis Izraelyje ir Palestinoje yra sudėtinga. Izraeliui yra problemiška susitvarkyti su saugumo stoka. Būdamas geras Izraelio draugas, tai žinau labai puikiai. Tačiau visada yra svarbu laikytis tarptautinės teisės. Todėl apsisprendžiau dalyvauti derybose dėl Europos Parlamento rezoliucijos dėl palestiniečių, kalinčių Izraelio kalėjimuose, padėties.

Po šių derybų galutinis rezultatas tapo labiau suderintas, todėl rezoliuciją aš palaikiau. Suprantu, kad yra svarbu nepamirkti Izraelio, kaip tai buvo padaryta H. Flautre pranešime dėl ES sankcijų kaip ES veiksmų ir politikos žmogaus teisių srityje vertinimo. Nebuvo ištirti visi faktai. Todėl balsavau prieš tą pranešimą.

Marek Siwiec (PSE), raštu. – (PL) Sprendimas dėl palestiniečių, kalinčių Izraelio kalėjimuose padėties, yra šališkas. Jame tiksliai neparodomas vykstantis konfliktas Artimuosiuose Rytuose. Rezoliucijoje neatsižvelgiama į politinę situaciją ar į tai, kad Izraelio valdžia privalo užtikrinti savo piliečių saugumą. Izraelis kenčia nuo nuolatinės teroristinės veiklos, kylančios iš palestiniečių teritorijų grėsmės, nepaisant tebevykstančių taikos derybų ir tokių geranoriškumo gestų, kaip paskutinis sprendimas išlaisvinti 198 palestiniečių kalinčius. Izraelis yra viena ir vienintelė demokratinė šalis šiame regione. Todėl su šia grėsme ji kovoja demokratiniais būdais ir priemonėmis.

Rezoliucijoje Izraelio valdžia yra smerkiama dėl netinkamo elgesio su nepilnamečiais. Tačiau joje neminima, kad, remiantis „Amnesty International“ pranešimais, tokios teroristinės organizacijos kaip al-Asqa Martyrs brigada, Hamas, islamo Jihad ir Palestinos liaudies išlaisvinimo frontas verbuoja nepilnamečius ir naudoja juos kaip kurjerius. Kai kuriais atvejais nepilnamečiai būna mūšio lauke arba yra naudojami vykdant teroro išpuolius prieš Izraelio kareivius ir civilius.

Dėl to, kad palestiniečių kalinių klausimas buvo sprendžiamas šališkai ir nėra pabaigtas, balsavau prieš šią rezoliuciją.

- Pranešimas: Hélène Flautre (A6-0309/2008)

Slavi Binev (NI), raštu. ?– (BG) Gerb. pirmininke, gerbiamieji kolegos, Helene Flautre pranešime kalbama apie sankcijas, kurių Europos Sąjunga turi imtis esant bet kokiam žmogaus teisių pažeidimui, nepaisant kur tai yra. Bet ar matome, kas vyksta mūsų panosėje?! Dar kartą norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į precedento neturinčius dabartinės koalicijos Bulgarijoje veiksmus. Liepos 30 dieną, kai turėjo būti balsuojama dėl nepasitikėjimo Bulgarijos parlamente, prieš EP narį Dimiterį Stoyanovą buvo panaudotos policijos pajėgos. Nors tuoj pat buvo nustatyti uniformuotųjų „pagalbininkų“ vardai, iki dabar nėra skirtos jokios baudmės ar atsiprašyta. Akį rėžia tokia arogancija bandant nuslėpti įvykį.

Vidaus reikalų ministerijos pareigūnų elgesys rodė, kad jie žinojo, ką mušė, nes D. Stoyanovas visą laiką prie savęs turėjo EP nario pažymėjimą ir kelis kartus paaiškino, kas jis yra.

Tokio atvejo, kaip neteisėtas Europos Parlamento nario sulaikymas ir mušimas, dar nėra buvę per visus 50 šios institucijos egzistavimo metų! Mūsų kolegos atvejis yra pavojingas smūgis pagrindiniams šiuolaikinės Europos demokratijos principams. Tai yra tiesioginis ir akivaizdus brovimasis į asmenines teises.

Po to, kai dabartinės valdžios represinis aparatas neatsižvelgė į Dimiterio Stoyanovo EP nario statusą, kas laukia eilinio Bulgarijos piliečio?

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu. – (PT) Paaiškinime dėl balsavimo neįmanoma aptarti daugybės svarbių klausimų, kurie buvo pateikti pranešime, ypač tų, kuriems mes visiškai nepritariame. Turbūt geriausias to pavyzdys būtų posėdžio metu pateikti pakeitimai dėl pagrindinio šios ES politinės priemonės tikslo.

Nepaisant pranešime esančių nuorodų į įvairias šalis, Parlamento dauguma atmetė šiuos du pasiūlytus pakeitimus:

- „.... Europos Sąjungos sankcijos skirtos palestiniečių vyriausybei, sudarytai 2006 m. po rinkimų, kurie ES buvo pripažinti kaip laisvi ir demokratiški, pakenkė Europos Sąjungos vykdomos politikos nuoseklumui ir davė priešingus rezultatus, todėl politinė ir humanitarinė padėtis žymiai pablogėjo“;

- „.... dėl nepalaujamų Izraelio tarptautinės teisės pažeidimų Sąjunga privalo imtis skubių veiksmų“.

Geriau būtų parodyti, kad ES sankcijų tikslui yra nepriimtinas kišimasis, akivaizdžiai taikant „dvigubus standartus“. Kitaip tariant, sankcijos yra naudojamos kaip spaudimo ir politinio kišimosi, siekiant apsaugoti „draugus“ bei kritiškai vertinant „kitus“, kuriuos ES (ir Jungtinės Valstijos) laiko savo taikiniu, priemonės.

Todėl mes balsavome prieš pranešimą.

Ona Juknevičienė (ALDE), raštu. – Bendroje užsienio ir saugumo politikoje (BUSP) ES taiko ribojančias priemones arba sankcijas, kad būtų laikomasi BUSP tikslų. Dabartinė ES sankcijų politika kencia nuo per didelio *ad hoc* atvejų skaičiaus. Dėl to dažnai atsiranda nenuoseklumas ir prieštaravimai. Manau, kad Komisija turėtų parodyti daugiau iniciatyvos apibrėžiant aiškiai ES politiką dėl sankcijų.

Manau, kad EP privalo labai aiškiai pasisakyti dėl sankcijų, ypač reikalaujant, kad ES imtųsi veiksmų dėl tarptautinės teisės pažeidimų, kaip šio pranešimo dėl Izraelio atveju. Manau, kad prieš prašydami ES taikyti tokias sankcijas, turime būti gerai informuoti apie konkrečius tarptautinės teisės pažeidimus ir susilaikyti nuo bendro pobūdžio pranešimų. Jei tokie atvejai yra, jie turėtų būti tiksliai aprašyti tekste arba pateikti atitinkamo dokumento išnašoje.

David Martin (PSE), raštu. – Balsavau už Héléne Flautre pranešimą dėl ES sankcijų, kaip dalies ES veiksmų ir politikos žmogaus teisių srityje, vertinimo. Pritariu pranešėjai dėl svarbios ES bendros užsienio ir saugumo politikos priemonės. Sankcijos turi būti taikomos atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį, nekenkiant nekaltoms šalims. Mane tenkina, kad H. Flautre pranešime nagrinėjami tokie klausimai.

Zita Pleštinská (PPE-DE), raštu. – (SK) ES laiko pagarbą žmogaus teisėms svarbiausiu principu, todėl visuose naujausiuose dvišaliuose susitarimuose su trečiomis šalimis yra įtraukiamas punktas dėl žmogaus teisių ir jų įgyvendinimo.

Šios dienos diskusijų tema yra politinis sankcijų veiksmingumas ir jų neigiamos pasekmės. Ypač tai jaučiame ES pasirenkant požiūrį dėl konflikto Kaukaze.

Todėl pritariu ir balsavau už Héléne Flautre pranešimą, kuriame pateikiama nauja koncepcija dėl sankcijų taikymo ir kitokia žmogaus teisių samprata.

Mums reikia veiksmingos sankcijų politikos, kurioje nebūtų taikomi „dvigubi standartai“, atsižvelgiant į strateginę partnerio svarbą, kaip tai yra dėl Rusijos ir Kinijos.

Privalome įvairioms šalims skirtus strateginius dokumentus ir kitus panašius dokumentus naudoti kaip pagrindą kuriant darnią strategiją dėl žmogaus teisių šalyje ir demokratijos padėties. Privalome naudoti objektyvią ir naujausią informaciją, gautą iš vietos atstovų ir nevyriausybinių organizacijų. Turime remti pilietinę visuomenę ir nubausti atsakingus už konfliktus, pavyzdžiui, išaldant turtą ir taikant draudimus keliauti. Sankcijos neturi paveikti skurdžiausio gyventojų sluoksnio.

Esu įsitikinęs, kad sankcijų politika nebus veiksminga tol, kol ji bus įtraukta į bendrą ES žmogaus teisių strategiją. Sankcijos tik tada bus veiksmingos, kai jas taikant keisis santykiai ir bus išspręsti konfliktai.

Pierre Schapira (PSE), raštu. – (FR) Po 2006 m. vasarį įvykusių teisėtų rinkimų Palestinoje buvau vienas iš pirmųjų, pasisakiusių Jeruzalėje ir Parlamente, kad neturėtume taikyti sankcijų Palestinos valdžiai, nes nuo to nukentės žmonės. Turime pripažinti, kad politinė padėtis Palestinos teritorijoje yra labai bloga, ypač tarp „Fatah“ judėjimo ir Hamas grupuotės. Tačiau ši politinė krizė neturi būti siejama vien tik su Europos Sąjungos sankcijoms. Dėl to aš susilaikiau balsuojant dėl 4 pakeitimo.

Taip pat norėčiau pareikšti, kad neabejotinai smerkiu nuolatinius Izraelio tarptautinės teisės pažeidimus. Apgailestauju, kad pranešime nebuvo paminėti kitų šalių Artimuosiuose Rytuose padaryti tarptautinės teisės pažeidimai. Atrodo, kad čia yra taikomi dvigubi standartai, todėl balsavau prieš 5 pakeitimą.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), raštu. – (DA) Nors kai kurie klausimai H. Flautre pranešime yra verti kritikos, balsuoju už pranešimą, palaikantį kovą už žmogaus teises.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) Europos Sąjungos sankcijos yra priemonė užtikrinti BUSP veiksmingumą. Tai gali būti diplomatinės priemonės, tačiau dažniausiai tai – ekonominės sankcijos, būtinos užtikrinti atitikimą pagrindiniams tarptautinės teisės, demokratijos ir žmogaus teisių principams.

Pranešėja kviečia visapusiškai ir nuodugniai peržiūrėti turimas ribojančias priemones. Manau, kad ji turi teisę to prašyti. Turi būti nustatytos atitinkamos normos taikyti sankcijas, kad jos būtų taikomos tik atlikus išsamią analizę.

Be to, taip pat manau, kad prioritetas privalo būti teikiamas ekonominėms sankcijoms, kurios nedaro neigiamo poveikio visuomenei ir nepažeidžia piliečių, kurių valstybėms yra taikomos sankcijos, žmogaus teisių. To ypač reikia sudarant juoduosius sąrašus. Dėl to palaikau pranešimą dėl ES sankcijų peržiūrėjimo žmogaus teisių srityje.

Paaiškęjus, kad reikia skirti sankcijas, manau, kad yra svarbu taikyti teigiamas priemones, padedant šalių, kurioms buvo skirtos ribojančios priemonės, piliečiams.

Charles Tannock (PPE-DE), raštu. – Aš ir mano kolegos konservatoriai iš Didžiosios Britanijos iš visos širdies palaikome žmogaus teises. Pritariame ES sankcijoms BUSP srityje, kurios yra skirtos kovai su didžiausiais žmogaus teisių pažeidėjais pasaulyje, su ta sąlyga, kad JK visada šiuo atžvilgiu taiko veto teisę. Apgailestaujame, kad tai buvo daroma nenuosekliai ir dėl tokių pažeidimų, o tuo pat metu prezidentui R. Mugabei kelis kartus buvo leista atvykti į ES, nepaisant jo režimui nustatyto draudimo keliauti.

Deja, H. Flautre pranešime pripažįstama Europos Teisingo Teismo teisė priimti sprendimą dėl draudžiamų teroristinių organizacijų. Tai privalo išlikti politiniu, o ne teismo sprendimu. Lisabonos sutartis privalo padaryti ES sankcijas dėl žmogaus teisių pažeidimų veiksmingesnes. Pranešime reikalaujama, kad Europos Parlamente būtų prižiūrimos valstybių narių saugumo tarnybos, o elgesio kodeksas dėl ginklų eksporto būtų privalomas. Dėl šių priežasčių mes nepritariame pranešimui.

Ewa Tomaszewska (UEN), raštu. – (PL) Vardinio balsavimo metu balsavau prieš 57 punktą. Deja, mano balsavimo įranga nesuveikė. Mano pastangų atkreipti į tai dėmesį nebuvo paisoma, kaip tai buvo ir kitų penkių vardinių balsavimų metu. Norėčiau, kad būtų pažymėta, kad balsavau prieš pirminį dokumento 57 punkto tekstą.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Tūkstantmečio vystymosi tikslai ir gimdyvių mirtingumas (RC-B6-0377/2008)

Marie-Arlette Carlotti (PSE), raštu. – (FR) Dokumente penktasis tūkstantmečio vystymosi tikslas sumažinti gimdyvių mirtingumą 75 proc. nuo dabar iki 2015 m. atrodo vienas iš lengviausiai pasiekiamų tikslų.

Iš tikrųjų tai vienas iš tikslų, kurį yra sunkiausia pasiekti. Faktai yra tokie – Afrikos dalyje, esančioje į pietus nuo Sacharos, gimdymo metu miršta viena iš 16 moterų. Per 20 metų šis skaičius beveik nepasikeitė.

Kur dar pasaulyje gali būti tokia padėtis žmogaus sveikatos apsaugos srityje? Be to, mirus motinai, yra 10 kartų didesnė tikimybė, kad vaikas taip pat mirs.

Todėl visomis jėgomis siekdami įgyvendinti tūkstantmečio vystymosi tikslus, turime ypatingą dėmesį skirti 5 tikslui.

Pagaliau tai suprato ir didysis G8. Paskutinio susitikimo Japonijoje metu buvo priimtas „sveikatos paketas“, skirtas įdarbinti ir apmokyti 1 milijoną sveikatos specialistų darbui Afrikoje, kad 80 proc. moterų gimdymo metu sulauktų pagalbos.

Dabar atėjo ES eilė.

Bendrija turi vienu metu ir iš esmės veikti keliomis kryptimis:

- teikti informaciją ir šviesti moteris,
- stiprinti viešą sveikatos apsaugos sistemą pietuose,
- skirti daug investicijų žmogiškiesiems ištekliams sveikatos priežiūros srityje.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Kiekvienais metais miršta 536 000 gimdyvių (iš jų 95 proc. Afrikoje ir Pietų Azijoje). Kiekvienai mirusiai moteriai tenka 20 ar daugiau moterų, kurios susiduria su rimtomis komplikacijoms, pradedant chroniškais infekcijomis ir baigiant luošinančiomis traumomis.

Viso to galima lengvai išvengti, jei būtų visuotinai prieinama elementari ir skubi akušerių priežiūra bei teikiamos reprodukcinės sveikatos paslaugos. Tą turi labiau remti išsivysčiusios šalys.

Šie skaičiai kelia didelį nerimą ir rodo, kad penktasis tūkstantmečio vystymosi tikslas ne tik turi būti pasiektas besivystančių šalių, bet taip pat vienintelis tikslas, dėl kurio nėra padaryta pažanga. Skaičiai šiandien yra tokie pat kaip buvo prieš 20 metų.

Gimdyvių mirtingumo galima būtų išvengti teikiant geresnę sveikatos priežiūrą ir užtikrinant visoms moterims galimybę gauti išsamią informaciją apie seksualinę ir reprodukcinę sveikatą bei paslaugas.

Todėl mes remiame priimtą rezoliuciją ir džiaugiamės, kad mūsų pateiktas pasiūlymas apsaugoti teisę į veiksmingą kontracepciją ir teisėtą bei saugų abortą buvo priimtas posėdžio metu.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Siaubinga, kad tokia didelė pasaulio gyventojų dalis gyvena visiškame skurde, tose šalyse ir vietovėse moterys miršta besilaukdamos arba gimdymo metu bei tiek daug žmonių negauna informacijos ir negali pasinaudoti saugia kontracepcija. Tai yra ne moterų, gyvenančių skurde, bet ir žmogaus gyvybės vertės bei žmogaus teisių klausimas.

Šioje rezoliucijoje yra teikiami teigiami ir būtini pasiūlymai bei klausimai, kurie nepatenka į ES kompetenciją. Nusprendėme palaikyti pasiūlymus dėl geresnių sąlygų moterims sudarymo, ypač seksualinės ir reprodukcinės sveikatos srityje. Tačiau rezoliucijoje taip pat atkreipiamas dėmesys ir į kitus klausimus. Kai kurie iš jų susiję su užsienio politika. Todėl galutinio balsavimo metu mes susilaikėme.

Ona Juknevičienė (ALDE), raštu. – EP rezoliucija dėl gimdyvių mirtingumo yra labai svarbi atsižvelgiant į tūkstantmečio vystymosi tikslus. Joje pranešama, kad žinome apie dabartinę situaciją ir reikalaujame imtis veiksmų padėti milijonams moterų besivystančiose šalyse. Labai palaikau siūlymą paraginti Komisiją ir Tarybą sukurti programas ir politiką, padėsiančias užkirsti kelią gimdyvių mirtingumui, ypač pabrėžiant galimybę gauti informaciją apie seksualinę ir reprodukcinę sveikatą, raštingumą ir mitybą.

Šios rezoliucijos kontekste, manau, kad kontraceptikų naudojimas yra labai svarbus užkertant kelią ligoms, nepageidaujamiems nėštumams ir mažinant gimdyvių mirtingumą. Tačiau taip pat esu įsitikinusi, kad neturime teisės smerkti ar kritikuoti bažnyčios, kuri saugo moralę, bet neturi įstatymų leidžiamosios galios, skelbiančios savo tikėjimą, bet nedraudžiančios asmeninio pasirinkimo. Yra bažnyčių, kuriuose parapijiečiams nėra kalbama apie kontracepciją.

Rovana Plumb (PSE), raštu. – (RO) Balsavau už šią rezoliuciją, nes didelis gimdyvių mirtingumas yra ne tik besivystančiose šalyse, bet ir naujosiose ES valstybėse narėse.

Kelia nerimą tai, kad kiekvienais metais 536 000 šeimų lieka be motinos paramos. Taip netenkama pusiausvyros šioje pagrindinėje visuomenės ląstelėje. Žinome šio reiškinio priežastis ir kovos būdus. Tik nuo mūsų priklauso, kokie bus veiksmai ir planai.

Tikrai manau, kad daugiausia dėmesio reikia skirti moterų galimybei gauti informaciją apie sveiką reprodukciją. Mūsų veiksmai nebus sėkmingi, jei pačios moterys nežinos apie pavojus, kurie gali kilti prieš ar nėštumo metu. Taip pat turime skirti kiek galima daugiau lėšų, kad visi galėtų gauti kokybiškas paslaugas.

Toomas Savi (ALDE), raštu. – Gerb. pirmininke, pritaręs pakeitimams, kuriuose yra smerkiamas Jungtinių Valstijų „Global Gag“ sprendimas dėl abortų ir kai kurių bažnyčių remiamas draudimas naudoti kontraceptines priemones, balsavau už rezoliuciją. Tačiau mane šokiravo kai kurie kolegos, kuriems popiežiaus pareiškimai yra svarbesni nei besivystančių šalių gyventojų sveikata ir gerovė.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), raštu. – (RO) Dėl išaugusio kūdikių mirtingumo ir sumažėjusio gimstamumo bei senėjančios visuomenės, valstybės narės ir Europos Sąjungos institucijos turi imti ryžtingų ir skubių veiksmų.

Balsavau už rezoliuciją dėl gimdyvių mirtingumo prieš rugsėjo 25 d įvykstant JT aukšto lygio susitikimui, kuris yra skirtas peržiūrėti tūkstantmečio vystymosi tikslus. Šioje rezoliucijoje reikalaujama, kad Taryba ir Komisija išplėstų nuostatas dėl motinų sveikatos apsaugos paslaugų ir ypač daug dėmesio skirtų nėščiąjų priežiūrai, gimdyvių mitybos programoms, tinkamai pagalbai gimdymo metu, siekiant išvengti itin dažnai daromo cezario pjūvio ir suteikti skubią akušerinę pagalbą, siuntimo pas specialistą paslaugoms nėštumo, gimdymo ir su nėštumo nutraukimu susijusių komplikacijų atvejais, priežiūrą po gimdymo ir šeimos planavimui. Šioje rezoliucijoje prašome, kad Taryba ir Komisija užtikrintų prieinamas, įperkamas ir aukštos kokybės reprodukcinės sveikatos paslaugas.

Svarbu kuo daugiau lėšų skirti programoms ir politikos sritims, kurios sustabdytų gimdyvių mirtingumą.

Taip pat manau, kad yra svarbu viešųjų fondų lėšomis remti šeimos planavimo veiklą.

Ewa Tomaszewska (UEN), raštu. – (PL) Rezoliucijoje yra nuostatos, kuriose netiesiogiai skatinami abortai, o kitose nuostatose yra atvirai prašoma įteisinti nėštumo nutraukimą. Pareiškimų šiuo klausimu įtraukimas pažeidžia subsidarumo principą. Taip pat tai reiškia, kad lėšos iš valstybių narių, kuriose nėštumo nutraukimas yra draudžiamas, gali būti panaudotos skatinti atlikti nėštumo nutraukimus trečiojoje šalyje.

Yra veidmainiška pateisinti dalyvavimą propaguojant nėštumo nutraukimą, remiant gimdyvių sveikatą ir skirti lėšas nėštumo nutraukimui, o ne gimdyvių sveikatos gerinimui. Dėl to aš balsavau prieš šią rezoliuciją.

Anna Záborská (PPE-DE), raštu. – (SK) Balsavau prieš šią rezoliuciją. Gimdyvės sveikatos apsauga yra būtina, kad išliktų žmonija. Šiuo metu motinos besivystančiose valstybėse susiduria su pandemija, negalėdamos gauti elementarios sveikatos priežiūros paslaugų, aspirino arba puodelio geriamo vandens. JT generalinis sekretorius aiškiai nurodė, kad mažiau nei 10 proc. biudžeto lėšų yra skiriama spręsti problemoms, kurios veikia 90 proc. pasaulio gyventojų. Plaučių uždegimas, užkrečiamas viduriavimas, tuberkuliozės ir maliarija – šios ligos sukelia milžiniškas sveikatos problemas besivystančiose šalyse. Jas galima išgydyti skiriant mažiau nei 1 proc. lėšų iš biudžeto.

JT patvirtino strategiją dėl gimdymo, prižiūrint kvalifikuotiems medicinos darbuotojams. Ja siekiama sumažinti motinystės riziką, kūdikių mirtingumą ir suteikti galimybę pasinaudoti paslaugomis.

Tačiau mūsų rezoliucijoje, be kitų dalykų, yra nuostata dėl „suteikimo visapusiškų ir saugių nėštumo nutraukimo paslaugų“ ir apgailestaujama dėl paslaugų stygiaus reprodukcinės sveikatos srityje. Joje reikalaujama, kad Taryba ir Komisija užtikrintų, kad reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugos būtų pasiekiamos, prieinamos ir kokybiškos bei visos moterys galėtų naudotis išsamia informacija ir paslaugomis seksualinės ir reprodukcinės sveikatos klausimais“. Raginame, kad Taryba ir Komisija įsikištų į šią sritį, bet nėštumo nutraukimas yra išimtinė valstybių narių, o ne ES kompetencija. Negalima pateikti motinoms besivystančiose šalyse neaiškios, supaprastintos ar net idėjiškai šališkos sveikatos apsaugos vizijos.

- Pranešimas: Syed Kamall (A6-0283/2008)

Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR) Bendrasis susitarimas dėl prekybos paslaugomis, kuris numato paslaugų liberalizavimą tarptautiniu lygmeniu, iš tikrųjų nėra nieko daugiau kaip F. Bolkestein direktyva pasauliniu mastu. Vakarykštis „lenkų santechnikas“ rytoj bus kinas ar pakistaniečiai.

Vienintelė išimtis yra taikoma paslaugoms, kurios „teikiamos vykdant vyriausybines funkcijas“, kurios „nėra komercinės paskirties ar konkuruoja su vienu ar daugiau paslaugų teikėjų“. Kitaip tariant, tai nepaveiks policijos, teismų, diplomatinės tarnybos ir kariuomenės. Kita vertus, bendrasis susitarimas dėl prekybos paslaugų bus dar vienas žingsnis viešųjų paslaugų panaikinimo link. Šį procesą pradėjo Komisija prieš 15 metų dėl konkurencijos ir bendrosios rinkos.

Šiandien Europos Sąjungoje manoma, kad ji turi konkurencinį pranašumą ir tvirtinama, kad paslaugų teikėjai neturi pakankamų galimybių patekti į trečiųjų šalių rinkas. Tačiau paslaugų sektorius atsidurs tokioje pačioje padėtyje kaip ir mūsų pramonė, perkeliama ir mažinant etatus bei papildomai vykstant socialiniam dempingui. Socialinės, aplinkos apsaugos ir kokybės normos, kurios pranešėjo žodžiais neturėtų tapti kliūtimi prekybai, palaipsniui suskaidys Europos socialinį ir ekonominį modelį.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu. – (PT) Nepaisant to, kad rezoliucijoje buvo atsakyta kai kurių labiau neigiamų aspektų ir sušvelnintos kai kurios jo formuluotės, kurios neprieštarauja liberalizavimo procesui, bando jį „padaryti humaniška“, iš tikrųjų ši rezoliucija vis dar yra vadovėlis, kuriame ginamas paslaugų liberalizavimas, įskaitant ir viešąsias paslaugas (kurios yra ribotos dėl „diferencijuoto“ požiūrio į liberalizavimą).

Tačiau, nepaisant Parlamento daugumos susirūpinimo, dabartinė tarptautinė padėtis nėra tokia pati, kokia buvo prasidėjus Dohos derybų etapui 2001 metais. Jungtinės Valstijos ir ES stengiasi iš visų jėgų įtikinti PPO pristoti savo tvarką dėl ekonominio viešpatavimo pasaulyje.

Tačiau, nepaisant pakartotinių nesėkmių, ES ir „socialiniai demokratai“ P. Mandelson ir P. Lamy vėl bando užkirti kelią nesėkmingai derybų pabaigai, kad būtų galima išsaugoti ir neprarasti pagrindo, jau įgyto derybų metu.

Kaip minėjome anksčiau, pagrindinių ekonominių ir finansinių grupių tikslas yra tarptautinės prekybos kontrolė kapitalistinėje konkurencijoje, valstybių ekonomikos (žemės ūkio, pramonės, paslaugų, darbo jėgos, gamtinių išteklių) ir pačių valstybių kontrolė.

Liberalizavimas kenkia darbininkų pergalėms ir tautų suverenumui bei ardo aplinką.

Todėl mes balsavome prieš rezoliuciją!

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), raštu. – (PL) Paslaugos sudaro daugiau nei du trečdalius Europos ekonomikos. Paslaugų sektorius yra gyvybiškai svarbus Europos konkurencijai ir inovacijoms, kuri iš esmės yra grindžiama žiniomis. Veiksmingas Europos Sąjungos paslaugų vidaus rinkos veikimas yra labai svarbus ES įmonių konkurencingumui pasaulinėje rinkoje. Laiku ir atitinkamas perkėlimas ir įgyvendinimas bus gyvybiškai svarbus gerai rinkos veiklasi ypač Paslaugų direktyvos atveju.

Į prekybą paslaugomis patenka pasikeitimas specializuotomis žiniomis tarp šalių. Todėl laisva prekyba paslaugomis yra svarbi visose plėtros strategijose, nes leidžia greičiau ir veiksmingiau perduoti daugiau praktinių žinių. Be to, didėjant galimybėms patekti į paslaugų rinką, tai yra gerai ne tik išsivysčiusioms šalims, bet ir besivystančioms, kurios dažnai neturi galimybės pasinaudoti praktinėmis žiniomis.

Prieiga prie paslaugų rinkos yra sudėtingas klausimas vykstant deryboms PPO. Tačiau būtina atsiminti, kad derybos dėl prekybos paslaugomis tenkintų ES interesus ir skatintų neturtingiausių šalių vystymąsi. Jei bus galima panaudoti dideles užsienio investicijas, būtent prekybos paslaugomis liberalizavimas gali palengvinti išaugusią ir tvaresnę gamybą bei visų ekonomikų infrastruktūros modernizavimą.

David Martin (PSE), raštu. – S. Kamall pranešime dėl prekybos paslaugomis ieškoma būdų, kaip ES bendrovės galėtų įgyti prieigą prie trečiųjų šalių paslaugų rinkų. Iš tikrųjų paslaugos tampa vis svarbesnės tarptautinėje prekyboje. Būtent dėl to yra svarbu atskirti komercines ir būtinas viešąsias paslaugas. Aš tai parodžiau savo balsavime.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), raštu. – (EL) Pagal bendrąjį susitarimą dėl prekybos paslaugomis (GATS), dvišaliais ir daugiašaliais susitarimai bei atviru ar paslėptu spaudimu ir grasinimais, ES skatina besivystančių šalių rinkas skverbtis į mažiau išsivysčiusių šalių rinkas, kad išaugtų pelnas ir jos įtaka. Komisijos pranešime tokia politika yra palaikoma ir jai pritariama.

Monopolijos yra nusietaikiosios į tokias viešas prekes kaip vanduo, sveikata ir gerovė, švietimas ir t.t. Jos siekia liberalizuoti ir atverti šalių rinkas bei privatizuoti ūkio subjektus. Kapitalistinis restruktūrizavimas bus dar labiau pražūtingas darbininkams skurdesnėse šalyse.

Dėl imperialistinio lenktyniavimo ir skurdesnių šalių pasipriešinimo žlugo paskutinės PPO derybos. Įtakos jėgos varžosi viena su kita sudarinėdamos dvišalius ir daugiašalius susitarimus, siekdamos sustiprinti savo pozicijas.

Dėmesys skiriamas tiesioginiam ir netiesioginiam viešųjų paslaugų panaikinimui, ypač pelninguose sektoriuose ir visų saugumo apribojimų panaikinimui. Taip bandoma sulgyinti paslaugas su prekėmis ir vykdyti jungtines derybas dėl žemės ūkio gamybos. Visa tai yra elementarūs Europos kapitalistinių imperialistų agresijos pavyzdžiai, kurie gali sukelti karą, siekiant primesti savo pasirinkimą.

Tokia Saïfi (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už pranešimą dėl prekybos paslaugomis, norėdama paraginti Komisiją, vykdant prekybos derybas toliau skatinti atidaryti paslaugų rinką ir vykdyti skaidrumo didinimo politiką. Europos Sąjunga, būdama didžiausia eksporto teikėja ir didžiausia paslaugų teikėja pasaulyje, turi užtikrinti didesnę prieigą prie paslaugų rinkos tiek išsivysčiusioms, tiek besivystančioms šalims.

Nepaisant to, šis liberalizavimas turi būti pažangus ir glaudus, atsižvelgiant į susijusių šalių įvairius interesus. Apie tai galvodamas balsavau už 2 pakeitimą, kuriame yra pabrėžiamas reikalingumas atskirti komercines ir nekomercines paslaugas bei skirtingai vertinti visuotinės svarbos paslaugų rinkų atvėrimą. Taip pat balsavau už 5 pakeitimą, kuriame EPS srityje prašoma užtikrinti galimybę gauti visuotines, prieinamas ir tvarias viešąsias paslaugas.

Be to, balsavau už 7 pakeitimą, kuriame pripažįstama, kad tokie produktai kaip vanduo turi būti laikomi viešuoju turtu. Noriu pabrėžti, kad būtinos atsargumo priemonės siūlant atverti tokio pobūdžio paslaugų rinkas.

Olle Schmidt (ALDE), raštu. – (SV) Prekyba paslaugomis šiandien reikalinga visų šalių ekonomikoms. Jokia šalis negali pasiekti ekonominės sėkmės turėdama brangią ir neveiksmingą paslaugų infrastruktūrą. Audinių,

pomidorų ir kitų prekių gamintojai bei eksportuotojai nebus konkurencingi negalėdami pasinaudoti veiksminga bankininkystės sistema, draudimo kompanijomis, buhalterijos firmomis, telekomunikacijų ir transporto sistemomis.

Tačiau, taip pat yra svarbu siūlyti viešąsias paslaugas tvarkyti privačioms bendrovėms. Todėl nusprendžiau nepritarti bet kokiai besąlygiškai asmeninio naudojimo ar privačiųjų paslaugų išskyrimui. Manau, kad konkurencija viešojoje sferoje taip pat prisideda prie geresnio veiksmingumo ir paslaugų. Tai yra akivaizdu, ar kalbėtume apie mūsų vidaus rinką ar prekybą paslaugomis kitose šalyse, už ES sienų.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) Pranešimas dėl prekybos paslaugomis skirtas pabrėžti prekybos paslaugomis kaip pagalbinio sektoriaus vaidmenį kuriant naujas nuolatinės darbo vietas ir gerinant piliečių gyvenimo kokybę. Šiuo metu šiuos paslaugos sudaro 75 proc. Europos Sąjungos BVP.

Pranešėjas ragina atverti prekybos paslaugomis rinką ir jas liberalizuoti. Tikrai yra būtina atverti rinką ir gerinti konkurencingumą. Tačiau, manau, kad prekybos paslaugomis rinkos atidarymas neturi būti suprantamas kaip privatizacija. Turi būti aiškiai nustatyta, kad komercinės paslaugos skiriasi nuo viešųjų paslaugų. Todėl, taip pat privalome užtikrinti, kad požiūris dėl viešųjų paslaugų prekybos atidarymo gana skiriasi nuo prekybos komercinėmis paslaugomis.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), raštu. – (RO) Balsavau už pranešimą dėl prekybos paslaugomis, kuriame akcentuojama prekybos paslaugomis svarba kuriant darbo vietas.

Socialistų frakcijos pateiktame 2 pakeitime yra akcentuojamas poreikis kitaip vertinti visuotinės svarbos paslaugų rinkos atidarymą ir ypač atskiriant komercines ir nekomercines paslaugas.

Laikau 5 pakeitimą, kuriama kalbama apie visuotines, prieinamas, tvarias ir įperkamas aukštos kokybės viešąsias paslaugas ir 10 pakeitimą, kuriame Komisija raginama ryžtingiau veikti kovojant su padirbinėjimu, ypač Interneto ir prašoma Komisiją pateikti Parlamentui ir Tarybai pasiūlymą, kuriame Bendrijai ir valstybėms narėms būtų pateikti kokybiniai ir statistiniai duomenys dėl padirbinėjimo, ypač Interneto, Europos lygmeniu.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), raštu. – (PL) Dėl vadinamosios paslaugų revoliucijos, kuri vyksta nuo XX a. vidurio, paslaugos tapo svarbiausiu sektoriumi daugumos šalių ekonomikose. Technologinė pažanga, ypač telekomunikacijų ir informacinių technologijų srityse, iš esmės pakeitė paslaugų sampratą ir jų potencialų vaidmenį tarptautinėje prekyboje. Stulbinanti aukščiau minėtos sistemos plėtra, kartu su technologine pažanga, išplėtė tarptautinę prekybą paslaugomis.

Lenkija niekada per daug nedalyvavo tarptautinėje prekyboje paslaugomis. Tą patį galima pasakyti apie kitas Vidurio ir Rytų Europos sritis. Taip buvo todėl, kad šis sektorius nebuvo pakankamai išvystytas centralizuotose planinėse šalių ekonomikose. Esminiai pokyčiai vystant paslaugų sektorių prasidėjo tik pereinamojo laikotarpio metu, po komunistinės epochos pabaigos ir tęsėsi stojimo į Europos Bendrijas metu. Pagrindiniai pasikeitimai paslaugų sektoriuje jau akivaizdūs. Be to, Lenkijos įstojimas į Bendrijas ir jos ekonomikos pritaikymas prie EB reikalavimų turėtų paslaugų sektoriaus plėtrai ir Lenkijai suteikti didesnių galimybių dalyvauti tarptautinėje prekyboje paslaugomis.

Todėl manau, kad ES turėtų stengtis gerinti prekybos paslaugomis kokybę, nes šis sektorius skatina gerovę ir darbo vietų kūrimą visose pasaulio šalių ekonomikose. Be to, tai spartina vystymąsi.

- Pranešimas: Josu Ortuondo Larrea (A6-0308/2008)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu. – (PT) Pritardami pranešime išreikštam susirūpinimui dėl investicijų į uostų regionus, technologinę modernizaciją ir aplinkos apsaugą, manome, kad šiame pranešime nėra minima tai, kad vienas iš Europos Sąjungos tikslų dėl uostų politikos ateityje yra įvairiose valstybėse narėse vykdyti šių strateginių viešųjų paslaugų liberalizavimą.

Todėl apgailestaujame, kad buvo atmestas mūsų pasiūlymas, kuriame:

- atsisakome bet kokių pastangų liberalizuoti uostų paslaugas ES lygmeniu taikant vidaus rinkos konkurencijos taisykles;

- reikalaujame imtis iniciatyvos stengiantis įveikti saugumo trūkumą ir nelaimingų atsitikimų riziką šiame sektoriuje, užtikrinti ir gerbti uosto darbuotojų teises, ypač užimtumo, deramo atlygio, orumą atitinkančių darbo sąlygų, socialinės gerovės, kolektyvinių susitarimų, profsąjungų teisių ir profesinio mokymo srityse.

Turi būti užtikrinta Europos uostų įvairovė ir papildymai. Uostų valdymas turi remtis pažangiomis kokybės ir saugumo normomis – strateginiu elementu ekonomikos vystymesi. Europos uostų valdymo perdavimas tarptautinėms bendrovės, kuris, atrodo, šiuo metu vyksta, nuvertins darbo santykius ir kolektyvines derybas, padidins uostų nesaugumo riziką.

Todėl mes susilaikėme balsuojant.

Ona Juknevičienė (ALDE), raštu. – Balsavimo metu savo poziciją išreiškiau balsuodama prieš GUE frakcijos pateiktus pakeitimus. Uostų sektorius yra labai svarbus Europos Sąjungai ekonomine, komercine, socialine, aplinkos apsaugos ir strategine prasme. Tačiau galvodama apie sektoriaus svarbą, negaliu pritarti nuomonei, kad uostai turi likti valstybės turto.

Priešingai, pritariu, kad valstybės narės turi teisę žiūrėti savo interesų sprendamos leisti ar ne liberalizuoti uostų sektorių. Sprendimai ar privatizuoti ir/ar taikyti viešo ir privataus sektoriaus partnerystę uostų atžvilgiu yra valstybių narių kompetencija. Europos Sąjungos institucijos dėl to nesprenžia, jei tai atitinka Europos Sąjungos teisės aktus. Tiesą sakant, kai kuriuos uostus Europoje jau valdo trečiųjų šalių administracija arba kompanijos. Manau, kad uostų sektorius, kaip ir bet kuris kitas sektorius, turi veikti tokiu pačiu konkurenciniu principu.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), raštu. – (EL) Graikijos komunistų partija balsuoja prieš pranešimą, nes jame yra pritariama ir laikomasi pagrindinio Komisijos komunikato dėl uostų, remiančio nustatytą ES tikslą dėl uostų privatizavimo. Uostų privatizacija iki dabar buvo sustabdyta uostų darbininkų pastangomis. Tačiau šios minties nebuvo atsisakyta, nes tai yra pagrindinis ES kapitalo tikslas. Štai kodėl Komisija tai skatina fragmentacijos priemonėmis – perduodama pelningas uosto paslaugas kapitalui. Tuo pat metu ES žvilgsnis yra nukreiptas į valstybės subsidijas uostams. Ketinama jų atsisakyti arba smarkiai sumažinti, taip atveriant kelių jų privatizavimui. Valstybių narių ekonomikoje uostai yra strategiškai svarbūs sektoriai, kurie tiesiogiai susiję su valstybių narių gynybiniais gebėjimais ir suverenumu. Dėl šios priežasties planai liberalizuoti uostų paslaugas ir privatizuoti uostus liečia ne tik juose dirbančius žmones, bet visą darbo klasę ir didžiąją žmonių dalį.

Vien darbo klasės ir darbininkų budrumo ir pasipriešinimo privatizavimo planams neužtenka. Jie privalo kovoti, kad priklausytų žmonėms, vykdamą jiems palankią ekonomiką valdant žmonių išrinktai valdžiai.

- Pranešimas: Michael Cramer (A6-0326/2008)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu. – (PT) Nepaisant to, kad pritariame pranešime išreikštam susirūpinimui ir pateiktiems pasiūlymams, manome, kad pranešime nėra kalbama apie svarbiausius nacionalinės politikos šiame strateginiame sektoriuje klausimus socialine, ekonomine ir aplinkos apsaugos prasme. Ypač apie tai, kad ši sistema turėtų būtų sukurta stipraus viešojo sektoriaus viduje bei kovoti prieš nuolatinį jos pažeidimą bei neatitikimą ir už darbuotojų teises šiame sektoriuje.

Todėl manome, kad neišsprendus pagrindinio klausimo dėl šio sektoriaus profesionalų darbo sąlygų, pranešime nėra pateisinamas jo tikslas. Laikinių sutarčių sudarymo praktika, kurią naudojant nėra atsižvelgiama į darbo laiką, poilsio valandas ir kolektyvines darbo sutartis, ne tik pažeidžia darbuotojų teises, bet jų (ir trečiųjų šalių) saugumą. Todėl privalome sustabdyti darbo vietų naikinimą ir padidėjusią darbo santykių saugumo stoką, skatindami darbo jėgos integraciją bendrovių viduje ir vertindami profesijas bei mokėdami žmogaus orumo nepažeidžiančius atlyginimus.

Taip pat nesutinkame, kad būtų taikomi „moka naudotojas“ ir „teršėjas moka“ principas, nes šios priemonės labiausiai paveiks galutinį vartotoją, o naudą gaus tik tie, kurie bus finansiškai pajėgūs „naudoti“ arba „teršti“, bet nebūtinai prisidedantys prie krovinių transporto pagerinimo.

Jörg Leichtfried (PSE), raštu. – (DE)

Balsuoju už Michaelio Cramerio pranešimą dėl tvarios ir veiksmingos logistikos ir krovinių transporto sistemos Europoje.

Ši sistema yra gyvybiškai svarbi stiprinant ir plečiant Europos kaip tarptautinės konkurencinės ekonomikos padėtį. Tai turi vykti ne aplinkos ir piliečių sąskaita. Žalieji transporto koridoriai yra pagrindinė koncepcija, skirta gerinti Europos transportą ir tai daryti kaip galima tausiau.

Investicijos į tokias naujas technologijas kaip kompiuterizuotas stojimo kontroliavimas kroviniame transporte bei kitų transportavimo būdų nei kelių transportas rėmimas atlieka svarbų vaidmenį ir rodo ateities kryptį.

Valdymo ir administracinės tvarkos suderinimas ES mastu taip pat padės Europos transporto sistemai tapti geresnei ir veiksmingesnei. Kad Europai sektųsi, būtina konkurencinė ir pažangi ekonomika.

Bogusław Liberadzki (PSE), raštu. – (PL) Pritariu T. Cramerio mintims, kad reikia stengtis gerinti krovinio transporto Europoje veiksmingumą, integraciją ir tvarumą.

Pritariu visoms propaguojamoms priemonėms siekiant norimų tikslų. Tai apima transporto koridorius, paramą pažangioms technologijoms, pažangią infrastruktūrą ir veiksmingesnį krovinio transporto valdymą. Taip pat buvo paminėtas poreikis supaprastinti administracinę tvarką bei krovinio transporto tinklą, padaryti patrauklesnį transportą, kuris nepriklausytų nuo kelių tinklo. Pritariu visiems šiems pasiūlymams. Manau, kad pranešėjo nustatyti prioritetai padės žymiai pagerinti krovinio transporto Europoje padėtį.

- Pranešimas: **Frédérique Ries (A6-0260/2008)**

Liam Aylward (UEN), raštu. – Mes su kolegomis pritariame atsinaujinusiui susidomėjimui moksliniais tyrimais dėl galimo pavojaus sveikatai, atsiradusio dėl ilgai truncančio buvimo šalia elektromagnetinių laukų. Turime būti atsargūs šiuo klausimu. Tai klausimas, kuris man asmeniškai rūpi, į jį bandžiau atkreipti dėmesį sausio mėnesį. Savo laiške buvusiam Komisijos nariui M. Kyprianou nurodžiau, kad šis klausimas nebuvo peržiūrėtas nuo 1999 m. liepos 12 d., nepaisant to, kad buvo numatyta jį peržiūrėti po 5 metų.

Balsavau už F. Ries pranešimą, kuriame pripažįstama naujų technologijų gausa. 1999 m. pranešimas yra pasenęs. Tačiau balsavau prieš pakeitimą, kuriame reikalaujama taikyti griežtesnius suderintus apribojimus konkrečių elektromagnetinių bangų sklaidimui. Tai sveikatos klausimas, kuris rūpi ir Airijai. Airijos vyriausybė neseniai paskelbė pranešimą su išvadomis, kad šiandien nėra nustatytas šių bangų kenksmingas trumpalaikis arba ilgalaikis poveikis sveikatai. Jį jau priėmė Pasaulio sveikatos organizacijos tarptautinės apsaugos nuo nejonizuojančiosios spinduliuotės komisijos (ICNIRP) gairės, kurios riboja viešą ir profesinį buvimą šalia elektromagnetinių laukų. Airija vadovaujasi PSO gairėmis.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Balsavome už šį pranešimą, nepaisant tam tikrų prieštaravimų. Tačiau jame yra daug svarbių teigiamų aspektų, ypač dėl pasisakymo už atsargumo principą, tvirtinant, kad tai turėtų tapti vienu iš kertinių akmenų bendrijos politikos sveikatos ir aplinkos apsaugos srityse.

Pranešime taip pat yra kritikuojamas veiksmų planas, teigiant, „kad jis bent iš dalies neveiks, nes yra numatytas tik kaip priedas prie esamos bendrijos politikos ir nėra pagrįstas prevencine politika, skirta mažinti ligas, susijusias su aplinkos veiksniais, jame nėra aiškiai nustatyto tikslo“.

Pranešime taip pat pabrėžiama, kad Europos Komisija privalo atsižvelgti į ekonominę MVĮ svarbą, suteikti techninę paramą, kuri padėtų joms laikytis privalomų aplinkos lemiamos sveikatos nuostatų ir skatintų imtis kitų pokyčių, kurie būtų teigiami aplinkos lemiamos sveikatos atžvilgiu ir paveiktų įmonių veiklą.

David Martin (PSE), raštu. – Balsavau už Frédérique Ries pranešimą dėl 2004–2010 m. Europos aplinkos ir sveikatos veiksmų plano laikotarpio vidurio ataskaitos. Palaikau reikalavimą, kad veiksmų plane dėmesys būtų skirtas vidaus ir išorės oro kokybei ir cheminėms medžiagoms. Taip pat teigiamas žingsnis yra reikalavimas, kad visi gamintojai ar importuotojai, prieš teikdami produktą į rinką, privalėtų parodyti, kad jis yra saugus. Tai užtikrintų atitinkamą vartotojų ir aplinkos apsaugą.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), raštu. – (EL) Beatodairiškas gamtinių išteklių naudojimas siekiant gauti pelną, kapitalistiniame restruktūrizavime, rinkų liberalizavime ir energijos privatizavime, transportui ir telekomunikacijoms niokoją aplinką. Blogėjant darbo sąlygoms, privatizuojant draudimą auga sveikatos problemos, ypač tos, kurios susijusios su aplinkos rizika. Dėl sveikatos priežiūros paslaugų komercinimo vykdoma ES aplinkos apsaugos politika, kai teršalais prekiaujama, taikomas „teršėjas moka“ principas, aplinka tampa preke, negalima užkirsti kelio rizikai ir ligoms ar valdyti riziką darbininkų naudai, nes pagrindinis jų tikslas yra didinti kapitalą.

Pranešime teisingai padarytos išvados dėl prevencijos ir saugos principų taikymo, esminių, griežtų priemonių stygiaus, išsamių tyrimų remiantis labiausiai pažeidžiamais gyventojų sluoksniais, psichinės sveikatos, magnetinių laukų poveikio ir t.t. Tačiau pranešimo pabaigoje pateikiami siūlymai dėl mokesčių netaikymo ir finansinių iniciatyvų bendrovėms. Šie siūlymai nulemti ES vykdomos promonopolistinės politikos. Taip yra ketinama atsakomybę dėl pasaulio perkelti asmeniui.

Rovana Plumb (PSE), raštu. – (RO) 2005 m. vasario mėn. entuziazmas, kai buvo patvirtintas „2004–2010 m. Europos aplinkos ir sveikatos veiksmų planas“ išblėso neįgyvendinus daugybės pasiūlytų veiksmų. Labai svarbu, kad veiksmai bus įgyvendinti laiku, ypač šį dešimtmetį, kai didžiausias iššūkis žmogaus sveikatai aplinkos apsaugos srityje yra prisitaikymas prie klimato kaitos.

Mažiau pasiturinčią visuomenės dalį bei biologiškai silpnesnius asmenis (vaikus, nėščias moteris ir senus žmones) šie pokyčiai palies labiau.

Specialus dėmesys turi būti skiriamas socialiniams prisitaikymo aspektams, įskaitant su užimtumu susijusią riziką ir poveikį gyvenimo sąlygoms.

Neigiamo poveikio žmogaus sveikatai dėl ekstremalių oro pokyčių prevencija yra labai svarbi. Todėl prašome, kad Komisija parengtų geros praktikos vadovus, o juose būtų nurodyti veiksmai, kuriuos regioninė ir vietos valdžia turėtų priimti kartu su kitomis institucijoms, gyventojų švietimo ir sąmoningumo programos, skirtos kelti sąmoningumą dėl klimato kaitos, poveikio.

10. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)

(Posėdis buvo sustabdytas 13.05 val. ir atnaujintas

15 val.)

PIRMININKAUJA: M.A. DOS SANTOS

Pirmininko pavaduotojas

11. Ankstesnio posėdžio protokolų tvirtinimas (žr. protokolą)

12. Diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės pažeidimo atvejų (diskusijos)

12.1. Valstybės perversmas Mauritanijoje

Pirmininkas. – Kitas klausimas darbotvarkėje yra diskusijos dėl šešių pasiūlymų dėl rezoliucijos dėl perversmo Mauritanijoje⁽¹⁾.

Alain Hutchinson, autorius. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, Mauritanijoje įvykęs perversmas yra tikra tragedija. Kaip ir daugelyje kitų šalių, Europos Sąjunga daug investavo į Mauritanijos demokratiją. Be to, dar svarbiau yra tai, kad Mauritanijos žmonės labai prie to prisidėjo. Asmenims, kurie yra atsakingi už neseniai įvykusį diktatoriaus Maaouya Ould Sid'Ahmed Tayją nuvertimą, pavyko sukelti didelis viltis tos šalies visuomenėje ir įvykdyti visus savo įsipareigojimus pradedant konstitucinio referendumo organizavimu 2006 m. liepos mėn. ir baigiant prezidento rinkimais 2007 m. kovo mėn., įskaitant vietos bei bendrus rinkimus 2006 metais. Šis ilgo proceso metu žodis buvo suteiktas visiems – profesinėms sąjungoms, pilietinei visuomenei ir, aišku, politikams. Šis perversmas, įvykęs vos po metų, visa tai sugriovė. Demokratų gretose tvyro didžiulis nusivylimas.

Ši demokratijos ir Mauritanijos žmonių nelaimė aiškiai parodė, kokios trapios yra visos jaunos demokratinės valstybės ir kaip reikėtų joms skirti specialių dėmesį. Labai svarbu, kad be jokių išsisukinėjimų pasmerktume naująjį Mauritanijos režimą. Jei išrinktas prezidentas padarė klaidų, Mauritanijos žmonės, jos parlamentas ir išrinkti šalies atstovai turėjo į tai reaguoti, kritikuoti ir taisyti. Kariuomenė, žandarmerija ar kitos policijos pajėgos neturėjo jokios teisės dalyvauti sprendžiant šį išskirtinai politinį klausimą.

Todėl prašome, kad naujieji Mauritanijos „stiprūs vyrai“ grąžintų Mauritanijos žmonėms valdžią, kurią iš jų atėmė. Reikalaujame, kad kaip galima greičiau būtų leista išrinktam prezidentui atnaujinti savo politines funkcijas, net jei dėl to sulauks kritikos. Tai turi būti padaryta demokratiškai ir gerbiant Mauritanijos žmones, kurie dar kartą tapo mažumos įkaitais.

⁽¹⁾ Žr. protokolą.

Gerb. pirmininke, taip pat norėčiau pridurti, kad man teko garbė vadovauti Parlamento stebėtojų misijai Mauritanijoje ir šis įvykis labai sujaudino. Savo kalbą baigsiu ir užleisiu vietą M. A. Islerai Béguin, kuri vadovavo Europos Sąjungos rinkimų stebėtojų misijai. Labai apgailestaujame dėl šių įvykių, nes Mauritanijoje buvome visų gyventojų norų, kurie buvo pildomi visus metus, liudytojai. Tai kas dabar įvyko yra tragedija.

Marios Matsakis, autorius. – Gerb. pirmininke, ši Afrikos tauta jau daug metų kenčia nuo politinio nestabilumo ir neramumų. Tai parodo faktas, kad per pastaruosius trejus metus šalyje įvyko du kariniai perversmai. Antrasis įvyko 2008 m. rugpjūčio 6 d. Generolas pažeidė konstitucines teises, užgrobė valdžią ir suėmė prezidentą, ministrą pirmininką, kitus vyriausybės narius ir daugybę civilių gyventojų. Keista, kad du trečdaliai Mauritanijos parlamento narių pasirašė deklaraciją, palaikančią karinio perversmo vadovybę.

Nepaisant to, kad tai galėjo įvykti bijant persekiojimo, yra demokratijos įžeidimas ir apgalėtina padėtis, kai išrinkti parlamento nariai pripažįsta demokratinės tvarkos žlugimą ir pritaria karinei diktatūrai. Kviečiame visas Mauritanijos politines jėgas pirmiausia atsižvelgti į savo tautos interesus ir vadovaujantis sveiku protu kartu veikti atkuriant konstitucinę tvarką savo šalyje. Todėl primygtinai reikalaujame ir tikimės, kad ES, JT ir Afrikos Sąjunga suteiks visą reikalingą paramą.

Esko Seppänen, rengėjas. – (FI) Gerb. pirmininke, karinės chuntos Mauritanijoje įvykdytas valstybės perversmas buvo teisingai visuotinai pasmerktas. Remiantis šalyje esančių tarptautinių stebėtojų žodžiais, 2006 m. ir 2007 m. rinkimai vyko pagal taisykles, todėl nėra jokių abejonių dėl pašalintos Mauritanijos valdžios teisėtumo.

Nuo tada, kai Mauritanija atgavo nepriklausomybę iš kolonijinės Prancūzijos, šalyje įvyko arba bandyta įvykdyti daugiau kaip 10 perversmų. Paskutinis perversmas įvyko tik prieš trejus metus. Jame taip pat dalyvavo karininkai, kaip tai įvyko ir dabar. Šį įvykį sunku būtų pavadinti stabilu arba demokratiniu.

Valstybės perversmui įtaką padarė vykę tarp demokratiškai išrinkto prezidento ir generolų ginčai dėl požiūrio į ekstremistinį islamizmą. Tai didžiulis iššūkis kitiems, kurie bando užtikrinti taiką ir stabilumą regione.

Rezoliucijos projekte gana teisingai pastebėta, kad norint užtikrinti stabilų ir demokratinį Mauritanijos vystymąsi būtina grąžinti teisėtą ir demokratiškai išrinktą valdžią. Todėl nėra priimtinas sprendimas rengti naujus rinkimus, nes tai suteiktų karinei chuntai teisę panaudoti jėgą. Padėtis yra pavojinga, nes jei šalis išliks izoliuota, puoselės ekstremistines nuotaikas ir veiklą. Taip bus nukrypta nuo demokratinio vystymosi. Todėl turime pritarti JT sprendimui, kad padėtis būtų ištaisyta kaip galima greičiau ir taikiu būdu. Mūsų frakcija pritaria rezoliucijos projektui dėl padėties Mauritanijoje.

Marie Anne Isler Béguin, autorė. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, jūsų dėka galėjau vadovauti rinkimų stebėjimo misijai Mauritanijoje.

Labai didžiuojamės rezultatais, nes po 24 m. kariuomenė perdavė valdžią į žmonių rankas.

Praėjusią savaitę buvau Mauritanijoje aštuonias dienas ir ką ten išgirdau? Išgirdau, kad žmonės, kurie anksčiau buvo tokie laimingi turėdami pilietinę valdžią, džiaugėsi, kad kariuomenė sugrįžo „pataisyti demokratiją“.

Aišku, kad tai vadiname perversmu, nes taip ir yra. Mes jį pasmerkėme. Tačiau manau, kad turime nuvykti ir pamatyti, kas ten vyksta. Gerbiamieji kolegos, patarčiau nusiųsti delegaciją, kad tai sužinotų. Afrikos Sąjungos atstovas J. Pingas tai vadina „netipiška situacija“. S. Djinnitas iš Jungtinių Tautų tai vadina „pasikeitimo situacija“. Abu jie sako, kad turime būti išradingi. Sakydami, kad padėtis yra be išeities, jie yra gana teisūs, nes taip ir yra. Tačiau tokia padėtis yra ne dėl perversmo. Tai prasidėjo balandį ir pasiekė apogėjų birželį arba liepą, pateikęs siūlymą pareikšti nepasitikėjimą, už kurį negalima buvo balsuoti, vykstant neįprastiems Parlamento posėdžiams, esant dviejų trečiųjų daugumai, o gal net ir daugiau, kurie palaikė nuverstą prezidentą, reikalaujančiai jį atsistatydinti. Tai buvo visiškai nesėkmė. Tiems, kurie neseka įvykių, yra sunku tai suvokti.

Gerb. kolegos, norėčiau paprašyti jūsų, kad nuvyktumėte ir pamatytumėte tikrąją padėtį. Prašau paremti demokratiją, kurią šalis sugebėjo pasiekti per pastaruosius rinkimus.

Taip pat turėtume prisiminti, kad tokios institucijos kaip senatas, parlamentas ir savivaldybių tarybos vis dar veikia. Todėl tikrai tikiu, kad šios institucijos yra tautos galių globėjos. Manau, kad jos turi rasti sprendimą. Turime pasitikėti savo kolegomis parlamente, kad jie pasiūlys sprendimą dėl šios karinės chuntos, kuriai mes nepritarėme. Išrinkti tautos atstovai, kaip ir mes, būdami savo piliečių atstovai, turi nuspręsti, ką daryti.

Manau, kad turime parodyti savo pasitikėjimą jais. Jeigu jiems nepavyks rasti teisėto ir teisingo sprendimo, tada galėsime įsikišti. Tačiau manau, kad šiandien šie teisėti tautos atstovai turi pateikti pasiūlymus, o mes turime juos paremti kaip savo kolegas.

Ryszard Czarnecki, autorius. – (PL) Gerb. pirmininke, visiems, kurie domisi Mauritanija, žinoma dabartinė padėtis šalyje. Taip pat yra EP nariai, kuriems teko garbė atstovauti Europos Parlamentui šioje šalyje. Aš irgi buvau šioje grupėje.

M. A. Islera Béguin turi didelę patirtį šioje srityje. Manau, kad ji yra teisi teigdama, kad turėtume didinti lėšas, kad Europos Parlamentas galėtų veiksmingai prisidėti šioje situacijoje, kaip tai jau buvo padaryta kitų šalių atvejais. Tai neturėtų būti susiję su teigimais, kas yra teisinga, kaip turėtų būti remiantis tam tikromis normomis. Vietoj to reikėtų suteikti tikrą pagalbą žmonėms, kovojantiems už piliečių teises ir demokratines vertybes tose srityse, kur tai daug sunkiau pasiekti nei Europos Sąjungoje. Dėl to buvo pasiūlyta paskirstyti išteklius taip, kad būtų galima efektyviai juos panaudoti.

Colm Burke, autorius. – Prieš balsavimą ketinu pateikti pakeitimą žodžiu. Šis perversmas Mauritanijoje kelia nusivylimą. Šaliai, kuri per pastaruosius metus kuriant demokratiją padarė didelę pažangą, tai yra grįžimas atgal.

Neturėtume nepakankamai įvertinti demokratinės Mauritanijos svarbos šiame trapiame Afrikos regione, todėl yra svarbu grįžti prie demokratijos ir pilietinės valdžios. Demokratiškai išrinktos valdžios nuvertimas yra paprasčiausiai nepriimtinas kaip ir besitęsiantis šios šalies prezidento ir ministro pirmininko namų areštas. Tačiau taip pat reikia paminėti, kad du trečdaliai Mauritanijos parlamento narių pasirašė deklaraciją, kurioje yra remiamas perversmo vadovas ir jo generolai. Praėjusį sekmadienį generolai sudarė savo vyriausybę, kuri turėtų būti laikoma neteisėta.

Nors ir nepripažindamas šios laikinos apsišaukėlės vyriausybės, vis tiek skatinčiau karinę chuntą kaip galima greičiau paskirti naujus prezidento rinkimus, kad vėl vietoj kariuomenės atstovų būtų paskirti civiliai ministrai. Chunta privalo laikytis rinkiminio neutralumo, kaip tai padarė po perversmo 2005 metais. Jei tai nebus padaryta artimiausiu metu, Europos Sąjunga privalo apsvarstyti griežtesnių priemonių taikymą – nehumanitarinės pagalbos teikimo sustabdymą. Komisija privalo rimtai apsvarstyti Kotonu susitarimo 96 straipsnio atnaujinimo galimybę. Taip būtų išaldytas chuntos narių turtas ir sustabdytas pagalbos teikimas. Baigdamas primygtinai reikalauju, kad Europos Sąjunga glaudžiau bendradarbiautų su Afrikos Sąjunga sprendžiant šią politinę krizę.

Laima Liucija Andrikienė, PPE-DE frakcijos vardu. – (LT) Tenka apgailestauti, kad rugpjūtį Mauritanijoje generolai vėl įvykdė karinį perversmą, dėl kurio, deja, labiausiai nukentės paprasti šios šalies piliečiai. Tikrovė yra ta, kad esant blogai ekonominei ir socialinei padėčiai po perversmo Pasaulio Bankas priėmė sprendimą sustabdyti paramą šiai šaliai, tai dar pablogino jos padėtį, o tai netruks pajusti šalies gyventojai. Situaciją galime vertinti tik vienareikšmiškai – mes smerkiame perversmo sumanytojus ir vykdytojus ir reikalaujame, kad konstitucinė ir pilietinė tvarka šioje šalyje būtų kuo greičiau atkurta. Taip pat reikalaujame, kad prezidentas Sidi Mohamedas Cheikhas Abdallahi būtų nedelsiant išlaisvintas, o vyriausybės nariai galėtų vykdyti savo pareigas.

Karinis perversmas nėra būdas įveikti krizę. Tik politinės diskusijos, laisvi ir teisingi rinkimai gali išvesti bet kurią šalį iš konstitucinės krizės, o mūsų, Europos Sąjungos, pareiga – padėti maksimaliai greitai ir efektyviai įveikti krizę suteikiant būtiną pagalbą šalies gyventojams, kurie yra labiausiai pažeidžiami ekonominės ir maisto krizės metu.

Leopold Józef Rutowicz, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, Mauritanija yra neturtinga šalis. Taip pat tai yra netipinė musulmonų šalis, kurioje be kraujo praliejimo yra įvykę daugybė valstybės perversmų. Tai šalis, kuri pripažįsta Izraelį ir remia Jungtines Valstijas kovoje su Al-Qaeda. Mauritanija turi demokratinę konstituciją. Šalyje vyko daugybė stichinių nelaimių. Čia vergovė vis dar yra įprastas dalykas, o tai reiškia, kad iš žmonių yra atimamas jų kultūrinis ir religinis identiškas bei tapatybė. Tačiau tai šalyje gyvuoja jau daug metų. Mauritanija gana neblogai panaudoja pagalbą, teikiamą jos infrastruktūros ir švietimo vystymui.

Paskutinio valstybės perversmo metu Al-Qaeda taip pat paskelbė šventąjį karą. Tai gali destabilizuoti šalį, padidinti badą ir panaikinti padarytą pažangą. Dėl to taip pat gali mirti daug žmonių, o šalyje būtų nežmoniškas radikalaus islamo valdymas. Atsižvelgiant į visus šiuos pavojus, Europos Sąjunga ir Afrikos šalių organizacijos turi skubiai užkirsti kelią tokiai tragedijai.

Raül Romeva i Rueda, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (ES) Gerb. pirmininke, tik vakar kalbėjome apie nesuderinamumą ir neveiksmingumą, kuris kartais atsispindi Europos Sąjungos sankcijų politikoje. Mauritanijos atvejis yra akivaizdus to pavyzdys. Privalome pasmerkti šią vasarą šalyje įvykdytą perversmą. Tai mes ir darome šioje rezoliucijoje.

Tačiau taip pat prašome sumažinti politinę įtampą atitinkamose šalyse, kurios turi kompetenciją tai padaryti šiuo metu.

Be to, tarptautiniu mastu neturėtų būti griežtai kritikuojami tie, kurie tokios kritikos nėra nusipelnę. Ypač Mauritanijos žmonės, kurie jau ir taip kenčia nuo ekonominių ir maisto krizių.

Todėl prašome Europos Komisijos nenutraukti finansinės paramos, skiriamos pilietinės visuomenės paramos projektams, kuri yra teikiama pagal Europos priemonę demokratijai ir žmogaus teisėms remti (EIDHR) bei iš naujo svarstyti Žuvininkystės susitarimo iššaldymą.

Taip pat kreipiamės į Komisiją, kad remiantis Kotonu susitarimo 8 straipsniu, ji dalyvautų politiniame dialoge, siekiant atkurti konstitucinį teisėtumą. Jei toks dialogas nepavyks, tada reikėtų atnaujinti Kotonu susitarimo 96 straipsnį, kad galima būtų išaldyti pagalbos teikimą, išskyrus maisto ir humanitarinę paramą.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Gerb. pirmininke, trapių demokratinų režimų Afrikoje nuvertimas kariniais valstybės perversmais yra nesibaigianti istorija, besitęsianti saga. Turbūt neperdėsiu sakydamas, kad šiame Parlamente praeityje jau daug kartų buvo pasmerkti visi perversmai Afrikoje. Daugiausiai Afrikos šalyse vis dar yra neteisėtų valdžių ir tie patys vadovai jau dešimtmečius užima postą. Milijonai, teikiami pagalbai, to nepakeitė. Gana dažnai despotai išlieka valdžioje, o mes per dažnai iškilmingai juos sutinkame. Tokia yra šio pesimizmo priežastis.

Rikimai, kuriuos šis Parlamentas padėjo stebėti, buvo sąžiningi. Dėl to visi sutinkame. Tačiau šios vasaros įvykiai Mauritanijoje parodė, kad norint, kad Afrikoje visam laikui išliktų demokratinės vertybės, vien rinkimų neužteks.

Šiandien mes sužinojome, kad Europa turi išdrįsti teikti ekonominę paramą ir vystymosi pagalbą atsižvelgiant į gerą valdymą ir demokratiją. Galų gale tai bus naudinga patiems Afrikos gyventojams. Tačiau iki dabar ES neišdrįso užimti tokios pozicijos. Vien tik žodžiu pasmerkti perversmo Mauritanijoje neužteks, jeigu Europos Sąjunga netaikys tuo pačiu metu konkrečių sankcijų chuntai izoliuoti.

Filip Kaczmarek (PPE-DE). – (PL) Gerb. pirmininke, apgailestauju, kad šiandien vyksta diskusijos dėl Mauritanijos. Praėjusiais metais Mauritanijoje įvyko pirmieji laisvi rinkimai. Tarptautinė bendruomenė, įskaitant Europos Parlamento stebėjimo misiją, šiuos rinkimus pripažino teisingais ir skaidriais. Mauritanija padarė didelę pažangą gyvybiškai svarbiose demokratinimo, stabilumo ir ateities vystymosi srityse. Čia kalbu apie vergovės pasmerkimą, žiniasklaidos liberalizavimą ir pabėgėlių sugrįžimą.

Dabar Mauritanija žengė žingsnį atgal, atšaukdama demokratinų rinkimų rezultatus ir rodydama savo nepagarbą teisei valstybei. Galima būtų įvairiai aiškinti ir vertinti prezidento Sidi Mohamedo Cheikho Abdallahi elgesį. Tačiau yra aišku, kad negalima pakeisti prezidento, išrinkto visuotiniuose, demokratinuose ir laisvuose rinkimuose, perversmu. Tai nėra priimtina šalyje, vystančioje demokratiją, kaip tai iki šiol darė Mauritanija. Europos Sąjunga turėtų bendradarbiauti su Mauritanijos vyriausybe ir Afrikos Sąjunga ieškodama išeities.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). – (FI) Gerb. pirmininke, rugpjūčio pradžioje, pirmasis demokratiškai išrinktas prezidentas Mauritanijoje buvo nušalintas ir kartu su ministru pirmininku bei vidaus reikalų ministru įkalintas po karinio perversmo.

Mauritanija yra viena iš neturtingiausių pasaulio šalių ir viena iš naujausių naftos teikėjų. Jei jos demokratiniam vystymuisi iškils grėsmė, reikės spręsti dėl bendradarbiavimo su šia šalimi tarptautiniu mastu. Šiuo metu Pasaulio Bankui išaldžius 175 milijonų JAV dolerių finansinės pagalbos bei ES svarstant dėl 156 milijonų eurų iššaldymo, kyla grėsmė, kad bus nutraukti keli vystymosi projektai. Tačiau labai atsargus požiūris ateityje naudos neduotų.

Akivaizdu, kad dėl griežtos pozicijos Mauritanijos gyventojams nebus nustota tiekti maisto ir humanitarinės pagalbos. Tačiau valdančiajai karinei chuntai reikėtų priminti apie Kotonu susitarimą, kad, nevykstant dialogui dėl demokratinės tvarkos atkūrimo, ES dar kartą nutrauks finansavimą.

Glyn Ford (PSE). - Gerb. pirmininke, norėčiau pakartoti daugelio šią popietę pasisakiusių kolegų žodžius – demokratinė Mauritanija užtikrina stabilumą šiame regione. Vos praėjus 12 mėnesių po to, kai Europos Sąjungos rinkimų stebėjimo misija paskelbė, kad rinkimai buvo teisėti, generolai Mauritanijoje įvykdė antrąjį per dvejus metus perversmą.

Reikalaujame, kad tuoj pat būtų paleistas prezidentas ir ministras pirmininkas. Manome, kad tai galima išspręsti dialogu. Pritariame Afrikos Sąjungos dalyvavimui šiame procese, tačiau primygtinai reikalaujame, kad Komisija dalyvautų taip pat ieškant taikaus ir demokratinio šios krizės sprendimo. Ir kad, esant reikalui, būtų pagrasinta nutraukti visos pagalbos teikimą, išskyrus maisto ir humanitarinę pagalbą, Mauritanijai, jei per ateinančius mėnesius nebus rasta tinkamo sprendimo.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, norėčiau pritarti F. Kaczmarek. Nieko nestebina valstybės perversmas Afrikoje, tiksliau Mauritanijoje. Vertinant padėtį šiame žemyne, galime teigti, kad, nors demokratinimo procesas jau yra prasidėjęs įvairiose srityse ir vis dar tęsiasi, jis dar yra silpnas. Tai faktas.

Mes turime padaryti viską, ką galime, kad padėtume vystyti demokratijai. Tai liečia ir mūsų misijas vykti stebėti parlamento ar prezidento rinkimus bei teikiamą finansinę paramą. Tikrai yra verta dalyvauti keliant žmonių sąmoningumą ir supratimą, kas yra demokratija, aiškinant, kaip jie gali dalyvauti šiame procese. Nemanau, kad turėtume nustoti tai daryti. Priešingai, turime būti dosnūs. Afrikos ateitis yra pavojuje.

Benita Ferrero-Waldner, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, keletą mėnesių Mauritanijoje buvo įtempta politinė situacija dėl didelės daugumos parlamento narių pasipriešinimo Mauritanijos prezidentui. 2008 m. rugpjūčio 6 d., po to, kai prezidentas Sidi Mohamedas Cheikhas Adallahi atleido kelis kariuomenės vadovus, greitai ir be kraujo praliejimo įvyko perversmas. Šiuo metu išrinktas prezidentas yra įkalintas svečių namuose. Būtina pažymėti, kad ministras pirmininkas taip pat buvo suimtas, tačiau kitų institucijų, pavyzdžiui, išrinkto parlamento, tai nepalietė.

Prieš trejus metus, 2005 m. rugpjūčio 3 d., tie patys generolai, kurie tada buvo pulkininkai, panašiai nuvertė 20 metų trukusį pulkininko Ouldo Taya režimą. Jis pateko į valdžią po valstybės perversmo.

Tačiau pastarasis perversmas visiškai skiriasi nuo 2005 m., kai buvo nuverstas diktatoriaus režimas ir prasidėjo perėjimas prie demokratijos, kurią labai politiškai ir finansiškai rėmė Europos Sąjunga. Po įvykusių laisvų ir teisėtų rinkimų pirmą kartą Mauritanijoje buvo demokratiškai išrinkta valdžia, kurios veiklą vis dar būtina gerinti.

Nuo pirmosios valstybės perversmo dienos mūsų pozicija yra aiški. Komisijos narys L. Michelis ryžtingai pasmerkė valstybės perversmą ir pareikalavo paleisti ir sugrąžinti į valdžią prezidentą Sidi Mohamedą Cheikhą Abdallahi bei skubiai grįžti prie konstitucinio valdymo. Visa tarptautinė bendruomenė laikosi panašios pozicijos.

Paskutiniai sprendimai, kuriuos priėmė karinė chunta, save vadinanti „Aukščiausia valstybės taryba“, yra formalizuoti perversmą ir paskirti naują ministrą pirmininką bei vyriausybę. Šie veiksmai yra neteisingi, prieštaraujantys tarptautinės bendruomenės reikalavimams.

Manau, kad šis perversmas akivaizdžiai pažeidžia pagrindinius Kotonu susitarimo punktus dėl demokratinių principų ir teisinės valstybės. Todėl 2008 m. rugsėjo 2 d. Komisija priėmė komunikatą Tarybai pradėti konsultacijas su Mauritanija, remiantis Kotonu susitarimo 96 straipsniu.

Priklausomai nuo šių konsultacijų rezultatų, bus pasiūlytos atitinkamos priemonės. Tačiau vertinant galimą neigiamą poveikį gyventojams, vis dar tikimės, kad bus rastas priimtinas sprendimas, neizoliuojant tokios strategiškai svarbios šalies.

Tuo tarpu toliau stebėsime įvykius Mauritanijoje ir palaikysime Afrikos Sąjungos pastangas atkurti konstitucinę valdžią šalyje.

Dar norėčiau pateikti savo pastabas dėl dviejų klausimų. Per anksti išsamiau kalbėti apie atitinkamus veiksmus, kurių reikėtų imtis dėl tam tikrų projektų ar bendradarbiavimo sričių. Manau, kad turėtume sulaukti išvadų dėl Kotonu susitarimo 96 straipsnio konsultacijų. Taip pat, gerb. M. A. Isler Béguin, būtų gerai sulaukti, kol ten nuvyks delegacija. Pirmiausia reikia pradėti konsultacijas dėl Kotonu susitarimo 96 straipsnio.

Galiausiai ten yra vykdomi du svarbūs projektai. Vienas iš jų yra Europos vystymosi fondo projektas (jo vertė yra 4,5 milijonų eurų) dėl pilietinės visuomenės paramos, o kitą projektą planuojame vykdyti dėl demokratijos

ir žmogaus teisių paramos (jo vertė – 300 000 eurų). Jei bus iš dalies išaldytas bendradarbiavimas, tikriausiai šie projektai bus toliau vykdomi. Taigi, šiuo metu esame tokioje stadijoje, kai turėtų būti taikomas Kotonu susitarimas ir vykti konsultacijos dėl 96 straipsnio. O tada jau bus matyti.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks po diskusijų.

Nuomonės raštu (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), raštu. – (RO) Deja, žmogaus teisių klausimas Afrikos šalyse yra amžina tema. Daugumai europiečių pagarba žmogaus teisėms yra dovana, kurią jie gauna gimę. Esu kilusi iš šalies, kuriai daugiausiai teko susidurti su komunizmu Europoje, kur žmogaus teisės nebuvo labai svarbios. Negalėčiau pasakyti, kad po 18 demokratijos metų visiškai nebeliko žmogaus teisių pažeidimo, tačiau padėtis yra daug geresnė negu buvo komunizmo laikais.

Trapus Afrikos žemynas, kurio istorija paliko žymę jos gyventojų mentalitete, šiuo metu po Mauritanijos kariuomenės lyderių įvykdyto perversmo susiduria su viso regiono destabilizavimo grėsme. Jie panaikino 2007 m. Mauritanijos žmonių priimtą demokratinį sprendimą, kai pirmą kartą prezidentas buvo išrinktas demokratiškai. Teisinė valstybė yra pirmas ir pagrindinis reikalavimas kuriant demokratiją.

Naujasis režimas Mauritanijoje nėra palaikomas žmonių. Tai tik nedidelės žmonių grupės noras. Tarptautinė bendruomenė vardan šalies gyventojų saugumo ir viso regiono stabilumo, kur terorizmas kelia tikrą grėsmę, privalo užtikrinti, kad reikalai šioje šalyje neblogėtų.

12.2. Mirties bausmės įvykdymas pakariant Irane

Pirmininkas. – Kitas klausimas darbotvarkėje yra diskusijos dėl šešių pasiūlymų dėl rezoliucijos dėl mirties bausmės įvykdymų pakariant Irane⁽²⁾.

Paulo Casaca, autorius. – (PT) Šiais metais sukanka 20 metų nuo mirties bausmės, įvykdytos tūkstančiams politinių kalinių Teherano kalėjimuose. Tai vienas didžiausių nusikaltimų žmonijai, įvykdytų nuo Antrojo pasaulinio karo.

Mirties bausmių vykdymas Irane yra visiškai nekontroliuojamas. Remiantis oficialiais Irano valdžios pranešimais, per vieną dieną Evino kalėjime Teherane buvo įvykdytos 29 mirties bausmės pakariant. Režimas negerbia nepilnamečių ar bet ko kito teisių. Kaip paskelbė Jungtinių Valstijų valdžia, Iranui gali būti perduota

Ashrafo stovykla, kur beveik 4 000 iranietų yra saugomi Ketvirtosios Ženevos konvencijos, turintys JAV valdžios suteiktą statusą. Nepaisant to, kad yra formaliai pripažinta, kad jie yra saugomi JAV valdžios, esame liudytojai vykstančių derybų dėl jų perdavimo šiuo metu ir šiomis sąlygomis.

Komisijos nary, ponios ir ponai, neturime leisti, kad tai įvyktų. Antraip mes bendradarbiausime vykdant baisiausią nusikaltimą. Taip mes taptume bendrininkais. Jokių būdu neturime leisti, kad tai įvyktų. Gerb. nariai, privalau jums pasakyti, kad tai yra baisiau nei Guantanamo ir turime padaryti viską, kad JAV valdžia tai suprastų. Negalime leisti, kad tai įvyktų. Kitaip visiškai žlugtų mūsų pilietinės vertybės.

Charles Tannock, autorius. – Gerb. pirmininke, panašu, kad žiaurus teokratinis režimas Teherane iškreiptai mėgaujasi šokiruodamas pasaulį ir nepaisydamas civilizuotų normų, kurios yra kitose šalyse. Teheranas yra liūdnei pagarsėjęs ne tik savo dideliu mirties bausmių skaičiumi, bet ir nuolatinėmis, negailėstingomis mirties bausmėmis, vykdomoms paaugliams ir jaunuoliams, kurie padarė nusikaltimus būdami vaikai.

Lyginant su dauguma šalių, kuriose vis dar skiriama mirties bausmė suaugusiems už sunkinančią žmogžudystę, Irane nusikaltimai, už kuriuos baudžiama mirties bausme, yra aiškinami labai plačiai. Į juos patenka homoseksualumas ir neištikimybė. Teismuose tokia bausmė dažnai yra skiriama už tai, kas Europoje vadinama nusižengimais ar visai nėra laikoma nusikaltimu.

Praeityje paauglės, kurios buvo seksualiai aktyvios neištekėjusios, galėjo būti baudžiamos už vadinamuosius „seksualinio persekiojimo nusikaltimus“. Turėtume tvirtai pasmerkti pasibaisėtiną Irano elgesį žmogaus

(2) Žr. protokolą.

teisių srityje bei urano sodrinimą branduoliniams ginklams gaminti. Šiuose rūmuose kreipiamės į Irano prezidentą būti gailėstingą, tačiau neturiu daug vilties.

Marios Matsakis, autorius. – Gerb. pirmininke, nepaisant praeityje šio Parlamento ir Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos priimtų rezoliucijų, teokratinis, totalitarinis Irano režimas, prieštaraujantis moralei ir etikai, toliau, be kitų blogybių, skiria mirties bausmę. Tačiau reiktų pasakyti, kad mirties bausmės vykdymas taikant baisų ir žiaurų užmėtimą akmenimis, jau greitai nebus naudojamas. Be abejonų, tai yra žingsnis teisinga linkme.

Vis dėlto daugumoje Irane vykstančių teismo procesų trūksta teisingumo. Daugeliu atvejų teisingumas vykdomas ne taip, kaip turėtų tai būti daroma XXI amžiuje. Be to, dažnai yra persekiojama dėl politinių ir/arba religinių įsitikinimų. Tai dar viena gėdinga dėmė Teherano valdžiai. Be to, toliau yra vykdomos mirties bausmės nepilnamečiams nusikaltėliams, nepaisant tarptautinio nepasitenkinimo.

Šiandien teikiant naują rezoliuciją tikimasi, kad Irano režimo vadovai pagaliau išiklausys į argumentus ir sveiką protą bei skubiai savo šalyje taikys tarptautiniu mastu priimtinas proto elgesio normas. Irano žmonės nusipelnė daugiau nei kentėti nuo riboto politinio ar religinio fanatizmo barbariškumo, kurį primeta visiškai trumparegiai ir nepaprastai žiaurūs vadovai. Jau seniai reikia liberalių pokyčių Irane. Tikėkimės, kad tai įvyks greitai.

Feleknas Uca, autorius. – (DE) Gerb. pirmininke, dar kartą reikia aptarti žmogaus teisių pažeidimus Irane. Tam nebuvo laiko nuo paskutinio mūsų pasisakymo.

Vos prieš tris mėnesius šiuose rūmuose buvo parengtas rezoliucijos projektas dėl mirties bausmių Irane. Deja, nuo to laiko niekas nepasikeitė. Priešingai, branduolinės krizės šešėlyje mulų valdomo režimo vykdomų žudymų nemažėja. Tik prieš savaitę viešai buvo įvykdyta mirties bausmė 18 metų Behnamui Saree. Dar prieš savaitę buvo įvykdyta mirties bausmė 20 metų amžiaus vyrui už nusikaltimą, kurį jis įvykdė būdamas 15 metų. Procedūra visada tokia pati. Jaunas vyras turi užlipti ant kėdės, ant jo kaklo užmaunama kilpa, ir, budeliui nuspyrus kėdę, kilpa tvirtai užspaudžia kaklą. Čia nėra jokio pasigailėjimo.

Stebint tokius žiaurius veiksmus, sunku įsivaizduoti, kas galėtų būti dar žiauriau. Noriu paklausti jūsų, kas dar gali būti blogiau? Turiu pasakyti, kad gali! Baisiau yra mirties bausmės vykdymas nepilnamečiams. Islamo respublika pažeidė tarptautinius įsipareigojimus ir pareigas skirdama ir vykdydama mirties bausmes jauniems žmonėms, kurie dar nėra sulaukę pilnametystės.

Iranas yra pasirašęs tam tikras tarptautines konvencijas, įsipareigodamas susilaikyti nuo mirties bausmės vykdymo nusikaltimus padariusiems nepilnamečiams. Baisu, kai Irano valdžios atstovai kritikuojami dėl tokios tvarkos teigia, kad mirties bausmės vykdymas yra sustabdomas, kol asmuo sulauks pilnametystės.

Iranas yra šalis, kurioje nepilnamečiams įvykdoma daugiausia mirties bausmių. Nuo 1990 metų, remiantis „Amnesty International“ duomenimis, nė vienoje kitoje šalyje nebuvo įvykdyta tiek daug mirties bausmių nepilnamečiams. Vien tik 2007 ir 2008 metais mirties bausmė buvo įvykdyta 15 jaunuolių. Padėtis Irane dėl nepilnamečių nusikaltėlių, kurių laukia mirties bausmė, yra kritinė. Šiuo metu mažiausiai 132 nepilnamečių yra laikomi mirties bausmės laukiančiųjų kameroje. Tikras skaičius gali būti dar didesnis.

Padėtis Irano kalėjimuose taip pat pavojinga. Nuo rugpjūčio 25 d. bado streiką Irano kalėjimuose yra paskelbę keli šimtai politinių kalinių kurdų. Jie protestuoja prieš nežmoniškas sąlygas, kankinimus ir prievartą bei mirties bausmę.

Todėl tarptautinė bendruomenė privalo imtis skubių veiksmų. Turime toliau tęsti kampaniją ir reikalauti, kad Iranas įsipareigotų gerbti žmogaus teises.

Padėtis yra pavojinga, kad galėtume toleruoti šio klausimo sprendimo vilkinimą.

Raül Romeva i Rueda, autorius. – (ES) Gerb. pirmininke, rugpjūčio pradžioje iš Irano sulaukėme puikių žinių. Irano teismas nusprendė sustabdyti užmėtimą akmenimis vykdant mirties bausmę.

Todėl mažiausiai 10 moterų nebus įvykdyta mirties bausmė šiuo žiauriu būdu. Tačiau šis džiaugsmas buvo trumpalaikis, nes pasiūlyme dėl baudžiamojo kodekso reformos, kurį šiuo metu svarsto Irano parlamentas, yra palikta mirties bausmė užmėtant akmenimis tam tikroms svertimavimo formoms.

Tačiau mūsų klausimas dėl Irano nėra vien tik dėl užmėtimo akmenimis, bet ir dėl pačios mirties bausmės buvimo, nes žmonių skaičius, kuriam Irane yra įvykdoma mirties bausmė, išlieka vienas didžiausių pasaulyje.

Pakartosiu, kas jau buvo pasakyta, kad šiais metais mirties bausmė buvo įvykdyta 191 žmogui ir 317 žmonių tokia bausmė buvo įvykdyta 2007 metais. Šis skaičius yra didesnis tik Kinijoje.

Mes atvirai smerkiame persekiojimą, įkalinimą ir dažną mirties bausmės vykdymą žmonėms, kurie gina ir propaguoja žmogaus teises, gina seksualinę laisvę ir vykdo kampanijas prieš mirties bausmę. Visi šie žmonės Irane dažnai apkaltinami veikę prieš šalies saugumą.

Yra daug atvejų, kuriuos turėtume paminėti, tačiau norėčiau pasisakyti bent dėl vieno iš jų. Dėl aktyvisto ir mažumų teisių gynėjo Yaghoubo Mehrnehado, etninės grupės „baluchi“ ir jaunimo asociacijos „Vocie of Justice“ vadovo, kuriam rugpjūčio 4 d. buvo įvykdyta mirties bausmė po to, kai jis viešai pasisakė dėl vietos pareigūnų elgesio.

Marcin Libicki, *autorius*. – (PL) Gerb. pirmininke, šiandien čia vyksta diskusijos dėl Irano padarytų nusikaltimų savo piliečiams. Šis klausimas labai skiriasi nuo kitų, dėl kurių vyksta diskusijos, nes Iranas su niekuo nekariauja. Todėl negalime daryti didelio spaudimo, nes gali atsirasti įvairaus pobūdžio kriminalinių veikų. Irano režimas buvo išrinktas gana demokratiškai. Tai dar viena priežastis kodėl neturėtų būti daroma jokio politinio spaudimo. Be to, Irane nėra jokios įtampos tarps skirtingų nacionalinių grupuočių.

Nepaisant to, kiekvieną dieną Irane mažiausiai vienas žmogui įvykdoma mirties bausmė. Vyresniems žmonėms mirties bausmės vykdomos už nusikaltimus, kuriuos jie padarė būdami 13 arba 14 metų. Mirties bausmė yra vykdoma ir nepilnamečiams. Tarptautinė bendruomenė turi padaryti atitinkamas išvadas. Iranas turi būti pašalintas iš visų įmanomų tarptautinių organizacijų. Tik tokio pobūdžio veiksmai gali padėti. Tai geriausiai parodo tas faktas, kad buvo sustabdytas mirties bausmės vykdymas užmėtant akmenimis. Taip pat kreipiuosi, kad Ashrafo stovyklos kaliniai nebūtų perduoti Iranui, nes jiems kiltų pavojus patekti į budelio rankas.

Tunne Kelam, *PPE-DE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, Komisijos nary, reikia skubiai pasmerkti Irano režimą dėl išaugusio mirties bausmių skaičiaus ir remti demokratinius pokyčius šioje šalyje. Tačiau mums susirūpinimą kelia beveik 4 000 Irano opozicijos narių likimas, esančių Ashrafo stovykloje Irake.

Todėl turime ryžtingai pareikalausti Irako ir JAV valdžios, kad nė vienas Irano pabėgėlis nebūtų jėga grąžintas į Iraną. Vietoj to reikia rasti tinkamą ilgalaikį sprendimą dėl žmonių, esančių Ashrafo stovykloje, kuriems, remiantis Ketvirtąja Ženevos konvencija, suteiktas saugomų asmenų statusas.

Proinsias De Rossa, *PSE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, man atrodo, kad kai tik bet kokia religija įgyja absoliučią valdžią bet kurioje pasaulio dalyje, ji tampa tokia pat žiauri ir nepakanti kaip bet kokia diktatūra pasaulyje. Irane homoseksualumas yra laikomas nusikaltimu, už kurį baudžiama mirties bausme. Kaip ir svetimavimas, šnipinėjimas, ginkluotas užpuolimas, prekyba narkotikais, išdavimas. Jei tiksliai nesilaikysi taisyklių, būsi pakartas.

Remiantis opozicijos informacija, politiniai aktyvistai buvo apkaltinti padarę nusikaltimus ir jiems įvykdyta mirties bausmė. Iranietis buvo pakartas už išprievartavimą, nors tariamoji auka atsiėmė savo kaltimus ir buvo numatytas teisminis nuosprendžio peržiūrėjimas. Paslankūs keliamieji kranai ir sunkvežimių kranai yra naudojami vykdamas viešas mirties bausmes pakariant. Kadangi nėra staigaus kritimo, žmonės, kuriems vykdoma mirties bausmė, yra pasmerkti lėtai, skausmingai mirčiai nuo uždusimo.

Turime daryti spaudimą Irano valdžiai, kad ji keistų jauniems nusikaltėliams skirtas mirties bausmes į kitas bausmes bei sustabdytų šiuo metu mirties bausmės vykdymą keturiems jauniems berniukams. Pritačiau, kad nebebūtų taikoma užmėtymo akmenimis bausmė moterims. Tikiuosi, kad taip ir įvyks. Tačiau, kaip yra sakoma rezoliucijoje, neramu, kad yra parengtas naujas teisės aktas, kuriame ketinama palikti šią bausmę už svetimavimą.

Marco Cappato, *ALDE frakcijos vardu*. – (IT) Gerb. pirmininke, gerbiamieji nariai, matydami Iraną kaip keliantį pasaulinę ir branduolinę grėsmę, turėtume imtis ryžtingų politinių ir diplomatinį veiksmų, pavyzdžiui, Rusijos atveju. Be to, Iranas pateikia aiškius įrodymus, kad žmogaus teisių klausimas turėtų tapti sudėtinė mūsų tarptautinės ir bendros saugumo politikos dalimi. Iranas kelia branduolinę grėsmę, tačiau ten kiekvieną dieną režimas prieš Irano piliečius taiko smurtą. Į tai turėtume atkreipti savo dėmesį.

Tikiuosi, kad Komisijos narys pasakys mums daugiau, kaip yra naudojamos lėšos, skirtos demokratijos ir teisinės valstybės propagavimui. Mums yra žinoma, kaip sudėtinga susisiekti su demokratine opozicija Irane. Be to, dar yra bendras mirties bausmės klausimas, dėl kurio balsavo Jungtinės Tautos. Šiuose rūmuose buvo daromas didelis spaudimas dėl moratoriumo, visuotinio nutraukimo. Dabar atėjo laikas sustiprinti šią poziciją

ir pasiūlyti, kad Jungtinės Tautos paskirtų specialųjį įgaliotą atstovą prie generalinio sekretoriaus dėl mirties bausmės. Siūlau tai pakeitime žodžiu ir tikiuosi, kad politinės grupės tam pritars.

Mogens Camre, UEN frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, manau, kad visi, esantys šiuos rūmuose, sutiks su manimi, kad skaitant šioje rezoliucijoje aprašytus atskirus žmogaus teisių pažeidimų atvejus atrodo, kad tai vyksta ne šiame amžiuje. Tačiau tai yra liūdna tiesa, atspindinti padėtį šalyje, kuri sugrižo į viduramžius ir naudoja elementarų brutalumą, siekdama nuslopinti savo žmones, kurie trokšta demokratijos, laisvės ir reformų.

Mes, demokratinės Vakarų šalys, negalime amžinai vesti derybų su nusikalstamu režimu Teherane, naiviai tikintis, kad mūsų silpni derybininkai ką nors pasieks iš režimo, kuris nesupranta ir negerbia šiuolaikinio pasaulio, jo vertybių ir akivaizdžiai nekenčia tiek savo žmonių, tiek mūsų. Tegul ši rezoliucija būna paskutiniu kreipimusi dėl teisingumo ir žmogaus teisių. Taip pat apgailestaudamas noriu paminėti, kad ES vis dar yra įtraukusi demokratinį Irano opozicijos judėjimą PMOI į teroristinių organizacijų sąrašą, nepaisant to, kad Europos Teisingumo Teismas Liuksemburge ir aukščiausiasis Didžiosios Britanijos teismas pripažino, kad tai nepagrįsta.

Pritariu T Keliam pakeitimams žodžiu dėl Ashrafo stovyklos ir A. Hutchinsono pakeitimams žodžiu. Jie pagerins rezoliucijos turinį.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Gerb. pirmininke, privalome neturėti jokių iliuzijų. Teokratija Teherane akivaizdžiai negerbia demokratijos Europoje. Nepaisant to, gerai, kad Parlamentas dar kartą pasmerkė abejotinomis sąlygomis vykdomas mirties bausmes Irane. Mirties bausmės vykdymas nepilnamečiams ne tik prieštarauja tarptautinei teisei, bet ir pasako viską apie dešimtmečius klestintį negailestingą režimą Teherane. Taip pat tai turėtų būti įspėjimas naivuoliams, kurie mano, kad su Iranu galima susitarti paprastai. Vis dėlto kai kas šioje rezoliucijoje nebuvo paminėta. Joje yra teisėtai pažymima, kad Irane mirties bausmių įvykdoma žymiai daugiau negu bet kurioje kitoje šalyje, išskyrus Kiniją. Tačiau būtina pridurti, kad nuo 2005 m. sausio mėn. vienintelės šalys, kuriose mirties bausmė buvo paskirta ir įvykdyta nepilnamečiams, yra Saudo Arabija, Sudanas, Jemenas ir Pakistanas. Tai ne sutapimas, nes šios šalys yra musulmoniškos, jose taikomas šariatą pagal formą ir turinį. Galbūt tai nėra tikslu politine prasme, bet faktai kalba patys už save. Tai dar kartą parodo, kad toks islamas nėra suderinamas su mūsų vakarietiškomis vertybėmis.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, kolega, sėdintis kairėje salės pusėje, ką tik panaudojo klausimą dėl mirties bausmės Irane ir ten vykdomų siaubingų nusikaltimų kaip pretekstą užsipulti religiją *per se*. Šiuos veiksmus jis priskyrė religiniam režimui. Manau, kad tai absurdiška.

Tai paprasčiausias totalitarinis režimas, kuris naudoja islamą savo tikslams. Tai yra problema. Privalome kategoriškai pasmerkti patį režimą, o ne islamą ar religiją *per se*.

Beje, patys baisiausi režimai pasaulio istorijoje buvo tie, kurie rėmėsi socializmu, tą šiandien daro Kinija.

Todėl mes turime sutarti dėl vienintelio klausimo. Šiame Parlamente nėra vietos ideologinėms diskusijoms, netgi Irano atveju. Kalbame ne apie ideologiją, o apie žmogaus teisių universalumą. Žmogaus teisių universalumas nugali ideologinius skirtumus. Nėra azijiečių ar musulmonų žmogaus teisių, kurios užtikrintų mažesnę saugumą žmonėms ar pateisintų mirties bausmę. Mes iš esmės esame prieš mirties bausmę, nesvarbu, ar ji būtų vykdoma Jungtinėse Valstijose, Kinijoje, ar Irane. Tačiau mums šios šalys nėra tokios pačios. Turime aiškiai suvokti vieną dalyką – Irano režimas yra totalitarinis ir norėtume, kad jis nustotų egzistuoti.

Józef Pinior (PSE). – (PL) Gerb. pirmininke, tarptautinė teisė yra skaidri kaip krištolas. Mirties bausmė negali būti taikoma asmenims, kurie padarydami nusikaltimą buvo jaunesni kaip 18 metų. Iranas pažeidžia tarptautinius teisės aktus.

Norėčiau pabrėžti, kad Iranas kaip valstybė yra tarptautinių konvencijų šalis. Ji yra prisiėmusi tokio pobūdžio įsipareigojimus. Šių metų liepos mėnesį 24 žmogaus teises ginančios organizacijos iš viso pasaulio pareikalavo, kad Iranas sustabdytų mirties bausmės vykdymą nepilnamečiams ir nutrauktų mirties bausmę savo teritorijoje. Šiais metais mirties bausmė buvo įvykdyta šešiems nepilnamečiams. Nuo 2005 metų šis skaičius pasiekė 26.

Gerb. pirmininke, Komisijos nary, šiuose rūmuose jau vyko kelios diskusijos dėl žiauraus teisės taikymo Irane. Negalime leisti, kad šiuo metu Ashrafo stovykloje esantys žmonės būtų perduoti Iranui, nes šioje šalyje nėra taikomas teisinės valstybės principas.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). - (PL) Gerb. pirmininke, padėtis dėl žmogaus teisių Irane negerėja. Vakar Arake ir Bužerde buvo pakarti du žmonės. Dar daug žmonių laukia bausmės įvykdymo. Keletas tūkstančių „Aytaollah“ režimo priešininkų šiuo metu yra laikomi Ashrafo stovykloje. Jie yra „People's Mujahadeen“ nariai. Grasinama juos išsiųsti iš Irako. Daugumai iš jų tai reikštų mirtį. Pagal Ketvirtąją Ženevos konvenciją stovyklos gyventojams saugumą užtikrina JAV pajėgos. Ketinant pakeisti šių pajėgų statusą reiškia, kad, kaip minima pasiūlyme dėl rezoliucijos, kaip galima greičiau reikia rasti ilgalaikį sprendimą dėl pabėgėlių iš Irano, gyvenančių stovykloje. Norėčiau dar kartą priminti, kad teismo sprendimai turi būti tinkamai įvykdyti ir „Mujahideen“ judėjimas pašalintas iš teroristinių organizacijų sąrašo.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE). - (PL) Gerb. pirmininke, daugėja viešai vykdomų mirties bausmių. Remiantis „Amnesty International“ duomenimis, kiekvienais metais apie 200 asmenų yra įvykdoma mirties bausmė tūkstančių žmonių akivaizdoje. Irane mirties bausmė, šalia kitų nusikaltimų, yra skiriama už šventvagiškas kalbas, išdavimą, svetimavimą ir prostituciją. Dėl griežtų bausmių, skiriamų dėl ištvirtimo ir išdavimo, už Irano ribų kilo teisėti žmogaus teisių gynėjų ir reformistų protestai.

Vakarų šalyse negali tiesiog pasyviai stebėti tokius baisius veiksmus. Europos Parlamentas turi aiškiai pasmerkti Irano režimo veiksmus. Tačiau Parlamentas turi remti taikius ir reformistinius opozicijos, atstovaujamos „People's Mujahadeen“, siekius. Logiška minėtos organizacijos, kuriai vadovauja Maryam Radjavi, demokratinio pasikeitimo seka būtų šios organizacijos pašalinimas iš Europos Sąjungos teroristinių organizacijų sąrašo.

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) Psichologiniu požiūriu įrodyta, kad griežtos bausmės niekada nepadedą, bet skatina neapykantą, smurtą ir norą atkeršyti žmonėms ir valdžiai. Nepasisakau už tai, kad nebūtų baudžiami tie, kurie yra kalti, bet nenaudojant mirties bausmės.

Nereikėtų pamiršti, kad žmones galima pataisyti šviečiant ir socialiai vėl integruojant į visuomenę. Nepamirškime, kad Irane mirties bausmė yra taikoma jaunuoliams, kuriems nėra suėję 18 metų, nors tarptautinė teisė, kurią pripažįsta Iranas, tai draudžia. Šiuo metu mes sužinojome, kad jaunuolių grupė iš Isfahano buvo nubausta dėl to, kad šoko per arti vieni kitų, kelių centimetrų atstumu. Būdamas mokytojas, norėčiau priminti, kad teigiamų rezultatų moksle negalima pasiekti naudojant baimę, spaudimą ir fizinės bausmės.

Aloyzas Sakalas (PSE). - Gerb. pirmininke, norėčiau atkreipti visų dėmesį, kad kiekvienais metais Irane mirties bausmė įvykdoma šimtams žmonių. Tai pastaraisiais metais nesėkmingai vykdomos mūsų Europos Sąjungos politikos su Iranu pasekmė.

Privalome suvokti, kad tik stipri opozicija Irano viduje gali pakeisti šią padėtį. Šiandien norėčiau paklausti, kodėl ES vis dar į savo juodąjį sąrašą yra įtraukusi Irano opozicijos judėjimą, nors Didžiosios Britanijos teismai liepė šią organizaciją iš sąrašo išbraukti? Ar neatėjo laikas Tarybai, pirmininkaujant dabartinei valstybei narei, įgyvendinti savo įsipareigojimus gerbti teisinę valstybę ir pašalinti opozicijos judėjimus iš juodojo sąrašo visam laikui? Manau, kad B. Ferrero-Waldner galėtų imti būtinų veiksmų.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Gerb. pirmininke, dešimties metų vaiko pasmerkimas mirčiai yra tiesiog nežmogiškas. Kranų naudojimas vietoj kartuvių yra nusikalstamas bei netinkamas technologijų panaudojimas. Be to, viešos mirties bausmės skatina agresyvų gyventojų elgesį. Jau daug kartų vyko diskusijos dėl padėties Irane. Iranas begėdiškai pažeidžia savo prisiimtus tarptautinius įsipareigojimus. Mūsų rezoliucijos nėra veiksmingos. Tikiuosi, kad Europos Komisija apsvartys galimybę taikyti sankcijas dėl nusikaltimų, kuriuos Irano vadovai įvykdė prieš savo pačių tautą.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (PL) Gerb. pirmininke, šiuo metu Irane esantį totalitarinį režimą geriausiai galima būtų apibūdinti kaip teisės *reductio ad absurdum* ir baimės panaudojimą. Teisė veikia, kai žmonės žino, už ką gali būti baudžiami. Tačiau viskas turi būti proporcinga. Tai rodo atitinkamas istorinis pavyzdys. Sovietinėje Rusijoje nebuvo jokios teisės, tik vieno viską žinančio asmens ir jo skyriaus, KGB, valia. Padėtis Irane yra absurdiška, nes mirties bausmė gali būti skiriama už bet ką ir viską. Irane nėra teismų, logikos ir teisingų teismo procesų. Todėl pritariu reikalavimui, kad jokie politiniai pabėgėliai, kaip tie, kurie yra Irake, būtų grąžinti į Iraną. Ypač nepilnamečiai, nes jie būtų paprasčiausiai nužudyti be jokio teismo proceso.

Benita Ferrero-Waldner, Komisijos narė. - Gerb. pirmininke, manau, kad šis atvejis yra vienas iš liūdniausių žmogaus teisių pažeidimų, t.y. mirties bausmė, ypač kai ji yra vykdoma jauniems žmonėms. Manau, kad mums visus sieja gilus, rimtas ir skubus noras ką nors daryti. Liepos mėn. tuo pačiu klausimu vyko diskusijos. Deja, nuo tada iki dabar padėtis ne pagerėjo, o pablogėjo. Reikalo mastą ir sudėtingumą taip pat atspindi ir augantis Europos Sąjungos nuo liepą vykusių diskusijų pareiškimų skaičius. Šiuo metu jų yra dar aštuoni.

Paminėjote daug atvejų. Norėčiau ir aš paminėti kelis. Pavyzdžiui, praėjusią savaitę, dieną po to, kai ES pasmerkė mirties įvykdymą pakariant nepilnamečiui R. Hejazi, dar vienam nepilnamečiui buvo įvykdyta mirties bausmė. Rugpjūčio 26 d. Zaree Shirazo kalėjime buvo įvykdyta mirties bausmė. Tai įvyko nepaisant konkrečių prašymų pasigailėti ne tik iš Europos Sąjungos, bet ir iš viso pasaulio, ypač iš JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro. Įvykdžius mirties bausmę S. Zaree, kaip jau minėta, mirties bausmių, įvykdytų nepilnamečiams, skaičius padidėjo iki šešių. Iš duomenų galima spręsti, kad savo eilės laukia šimtai nepilnamečių. Deja, mirčių skaičius didėja. Mums kalbant dar vienam nepilnamečiui B. Soleimanianui gresia neišvengiama mirties bausmė. Moratoriumas dėl mirties bausmių vykdymo paaugliams, kurį paskelbė Irano aukščiausias teismas, yra aiškiai ir pakartotinai pažeidžiamas pačių teisėjų.

Dėl Ashrafo stovyklos – Ženevos konvencijos turi būti taikomas kiekvienam. Priverstinio Ashrafo stovyklos gyventojų išsiuntimo į Iraną atveju, reikėtų pateikti atitinkamus pareiškimus Irano vyriausybei. Daug kartų badėme kalbėti atvirai ar diplomatiškai. Aš asmeniškai kiekvieną kartą, kai užsienio reikalų ministras ar parlamento pirmininkas atvykdavo pas mane pasikalbėti kitais klausimais, pavyzdžiui dėl branduolinių ginklų, visada aiškiai pasisakydavau dėl šio atvejo. Mums pasisekė tik dėl vieno – moterų užmėtymo akmenimis atvejo. Aš visada pasisakiau prieš tai, bet taip pat esu prieš tai, kas daroma jaunimui, ir apskritai prieš mirties bausmę. Tačiau Irano valdžia dažniausiai mūsų reikalavimų negirdi. Todėl kartais mes neturime kito pasirinkimo, tik griebtis vadinamosios „garsintuvo diplomatijos“, kurios Teheranas nekenčia ir nepripažįsta.

Iranas privalo laikytis savo įsipareigojimų. Jo elgesys mes šešėli jau ir taip ant suteptos tarptautinės jo reputacijos. Be konkretaus žmogaus teisių padėtis pagerinimo negalime tinkamai įgyvendinti bendro tikslo vystyti santykius tarp Europos Sąjungos ir Irano Islamo Respublikos, net jei klausimas dėl branduolinio ginklo bus išspręstas.

Tikiu, kad Europos Parlamentas ir visi ES partneriai sutars dėl šio klausimo ir veiks atitinkamai. Noriu šiandien dar kartą pareikalauti, kad Irano Islamo Respublikos valdžia laikytųsi tarptautinių konvencijų. Reikalauju, kad Iranas pasigailėtų visų nepilnamečių, kurie laukia mirties bausmės. Iš tikrųjų visa žmogaus teisių padėtis yra labai sudėtinga. Kaip žinote, vyko dialogas dėl žmogaus teisių, deja jis nedavė rezultatų. Bandėme pasitelkti diplomatiją ir glaudžiai bendradarbiaujame su ES valstybėmis narėmis, kad vykdoma viešoji diplomatija būtų tinkamai suderinta. 3 milijonus eurų skyrėme televizijos naujienų tarnybai Farsio mieste. Taip pat bandome dirbti su pilietine visuomene Irane, bet susiduriame su daugybe kliūčių.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks po diskusijų.

Nuomonės raštu

(Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Glyn Ford (PSE), raštu. – Šis Parlamentas pritaria visiškam mirties bausmės panaikinimui visame pasaulyje. Deja, dar daug reikia nuveikti. Todėl kiek galėdami stengiamės daryti pažangą. Pritariame užmėtymo akmenimis, kaip bausmės naudojimo moterims, Irane nutraukimui. Primygtinai reikalaujame, kad Majlis (Irano parlamentas) skubiai pakeistų teisės aktus ir užtikrintų, kad niekas nebūtų baudžiamas už nusikaltimus, jei juos padarė būdamas jaunesnis kaip 18 metų.

Taip pat turėtume pasmerkti Irano piliečių, propaguojančių žmogaus teises ir mirties bausmės panaikinimą, įkalinimą ir persekiojimą. Reikalaujame, kad Irako ir Jungtinių Valstijų valdžia jėga negrąžintų pabėgėlių ir prieglobsčio prašančiųjų į Iraną ir rastų ilgalaikį sprendimą dėl žmonių, šiuo metų įstrigusių Ashrafo stovykloje, padėties.

12.3. Albinosų žudymas Tanzanijoje

Pirmininkas. – Kitas klausimas darbotvarkėje yra diskusijos dėl šešių pasiūlymų dėl rezoliucijos dėl albinosų žudymo Tanzanijoje⁽³⁾.

Ryszard Czarnecki, autorius. – (PL) Gerb. pirmininke, XX a. žmonės yra žudomi tiesiog dėl to, kad yra albinosai. Tai vyksta Tanzanijoje, kur daugiau nei trečdalis žmonių gyvena žemiau skurdo ribos. Pastaruoju

⁽³⁾ Žr. protokolą.

metu 173 asmenys buvo suimti dėl galimo albinosų nužudymo ar sužalojimo. Tai parodo problemos mastą. Per pastaruosius šešis mėnesius dvidešimt penki žmonės buvo nužudyti arba sužeisti dėl to, kad yra albinosai.

Pasaulyje gyvena didelis skaičius albinosų. Tiesą sakant, vienam milijonui žmonių tenka 50 albinosų. Tačiau tik Tanzanijoje su jais yra elgiamasi taip žiauriai. Šioje šalyje yra prekiaujama albinosų krauju ir kūno dalimis. Atsakomybė už tai tenka žyniams ir jiems dirbančioms grupuotėms. Reikėtų pažymėti, kad dalis atsakomybės tenka ir policijai, kuri į tai žiūri pro pirštus.

Baigdamas norėčiau pastebėti, kad galėsime manyti, kad mūsų šiandieninis protestas buvo veiksmingas tik tada, jei albinosams Tanzanijoje bus užtikrinta medicininė priežiūra, švietimas ir galimybė integruotis į visuomenę.

Laima Liucija Andrikienė, autorė. – (LT) Šiandien mes svarstome mažumos diskriminacijos atvejį. Toji mažuma – albinosai, kurie Tanzanijoje žudomi, luošinami, nesigailint net vaikų. Ši problema aktuali visai į pietus nuo Sacharos esančiai Afrikos daliai. Dar priminsiu, kad vienas iš 20 000 žmonių pasaulyje yra albinosas. Kaip jau minėjo kolega, Tanzanijoje žyniai parduoda nupjautas albinosų kūno dalis, kraują šachtininkams ir žvejams, kurie naiviai tiki, kad tai jiems suteiks sėkmę, sveikatą ir turtą. Mūsų pozicija aiški – albinosų žudymas ir diskriminacija yra visiškai netoleruotini ir nepriimtini. Tanzanijos vyriausybė turi imtis nuoseklių priemonių padaryti tam galą. Tanzanijos prezidentas, vyriausybė ėmėsi tam tikrų priemonių ir mes sveikiname jas, tačiau jų nepakanka. Procesas, kuriame turi dalyvauti 173 įtariamieji albinosų žudymu, bus lakmuso popierėlis vertinant Tanzanijos valdžios politiką ir kaltieji turi būti nubausti. Tačiau labiausiai padėtų švietimas, tinkama sveikatos apsauga, jos prieinamumas visiems šioje šalyje, taip pat ir albinosams. Tarptautinė bendruomenė, taip pat ir Europos Sąjunga, turėtų padėti įveikti minėtas problemas. Juk daugelis albinosų miršta nuo odos vėžio nesulaukę net 30 metų.

Marios Matsakis, autorius. – Gerb. pirmininke, žmonės, turintys genetinį albinizmo defektą, be rimtų sveikatos priežiūros problemų kenčia nuo įvairaus lygio diskriminacijos tarptautiniu mastu.

Tačiau pastaruoju metu į pietus nuo Sacharos esančioje Afrikos dalyje, ypač Tanzanijoje, albinosai taip pat nukentėjo nuo neturinčių precedentų žiaurių suluošinimo išpuolių. Jų kūno dalys yra naudojamos žynių gaminant stebuklingus gėrimus, darančius žmones turtingus. Tokie veiksmai, be to, kad yra nusikalstami, parodo visuomenės, kurioje vis dar naudojamos žiauriai burtai, atsilikimą.

Tanzanijos vyriausybė privalo greitai ir ryžtingai veikti, kad albinosai būtų apsaugoti nuo tolimesnių išpuolių, ištirti visus nusikaltimus, įvykdytus prieš albinosus, ir atiduoti kaltus į teismą. Taip pat šviesti savo piliečius apie burtus ir prietarus bei užtikrinti, kad žmonėms su albinizmo sindromu būtų suteikta geriausia turima medicininė ir socialinė pagalba, kuri leistų jiems gyventi beveik normaliai, saugiai ir ramiai.

Erik Meijer, autorius. – (NL) Gerb. pirmininke, tai kas vyksta Tanzanijoje, nėra valstybės daromi nusikaltimai. Diskriminacija ir žiaurumas yra išlikę nuo tų laikų, kai dar nebuvo judėjų, krikščionių ir musulmonų civilizacijų, visi žmonės nebuvo laikomi lygiais.

Tanzanijoje yra 150 000 gyventojų, kurie dėl spalvos pigmento trūkumo turi raudonas akis, blyšką odą ir šviesius plaukus. Jie laikomi burtų vaisiais. Daug šių žmonių nužudoma, vėliau jų oda yra nulupama ir su kitomis dalimis naudojamas burtų ritualuose. Tanzanija, kurioje gyvena daugiausia albinosų, yra didžiausia žmogaus kūno dalių tiekėja visoje Afrikoje.

Ši siaubinga veikla nesibaigs tol, kol Tanzanijoje ir visoje Afrikoje nebus aktyviai šviečiami žmonės, teikiama geresnė sveikatos priežiūra bei suteikiamos geresnės galimybės albinosams gauti darbus. Tanzanijos vyriausybė imasi priemonių, įskaitant ir visų albinosų registraciją, siekdama juos apsaugoti. Jei požiūris į albinosus nepasikeis, ateityje šis registras gali būti netinkamai naudojamas žmonėms susekti ir sunaikinti. Europoje su tokia bloga patirtimi esame susidūrę penktajame dešimtmetyje, kai buvo registruojamos gyventojų grupės, kurioms grėsė pavojus.

Charles Tannock, PPE-DE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, albinosų padėtis šiame amžiuje atrodo sunkiai tikėtina. Kai pirmą kartą apie tai išgirdau, atrodė, kad tai ištrauka iš Josepha Conrado romano *Tamsos siela*. Kaip ir daugelis kitų mano kolegų šiuose rūmuose, norėčiau tikėti Afrikos atgimimu ir potencialu. Tačiau albinosų žudymas dėl jų kūno dalių negerina tarptautinio šio žemyno įvaizdžio. Deja, albinosų kančios nėra susijusios tik su Tanzanija – tai vyksta visoje Afrikoje.

Be to, kad albinosai kenčia nuo medicininių pasekmių atogrąžose, įskaitant didelę odos vėžio riziką, geriausiu atveju jie tradiciškai yra laikomi apsigimėliais arba keistenybėmis, o blogiausiu atveju – žudomi siekiant patenkinti tradicinės medicinos, labiau panašesnės į viduramžių raganavimą, paklausą.

ES neturėtų dvejojti agituodama dėl šio klausimo ir darydama spaudimą tokioms šalims kaip Tanzanija, kurioje nepakankamai gerbiamos žmogaus teisės ir orumas. Tačiau teikia vilčių, kad Tanzanijos prezidentas kreipėsi į savo žmones prašydamas pakeisti savo tradicinius papročius. Tikėkimės, kad kiti lyderiai visoje Afrikoje padarys tą patį.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *PSE frakcijos vardu*. – (PL) Gerb. pirmininke, šių metų kovą daugiau kaip 25 albinosai, gyvenę Viktorijos ežero kaimynystėje, buvo žiauriai nužudyti arba suluošinti. Tarp aukų buvo ir vaikų. Buvo manoma, kad šie žmonės, buvę užpulti ir anksčiau, turi antgamtinių galių.

Turėtume nepamiršti, kad 36 proc. Tanzanijos žmonių gyvena žemiau skurdo ribos. Šie žmonės beveik neturi galimybės naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis. Pagalbos įprasta kreiptis į vietos žynius. Žemas vietos gyventojų išsimokslinimo lygis prisideda prie tikėjimo antgamtinėmis savybėmis. Nemažai albinosų gyvena į pietus nuo Sacharos esančioje Afrikos dalyje. Dėl to, kad yra kitokie, jie tapo atviros diskriminacijos aukomis. Albinosai ne tik neturi teisės į sveikatos priežiūrą, bet ir teisės gauti socialinę ir teisinę pagalbą. Įprasta diskriminuoti albinosus mokyklose, valstybinėse institucijose ir darbo rinkoje. Albinosai jaučia, kad yra nuolat žeminami ir laikomi antrarūšiais piliečiais.

Reikia pasipriešinti dabartiniam nepakantumui ir ateityje sumažinti išpuolių prieš albinosus, baudžiant užpuolikus už žmogžudystes ir tuo pat metu keliant Tanzanijos visuomenės sąmoningumą. Šiuo atžvilgiu yra būtina paremti Tanzanijos vyriausybės iniciatyvas. Tai speciali albinosų vaikų apsauga bendradarbiaujant su pilietine visuomene ir nevyriausybėmis organizacijomis. Pirmiausia veiklą reikia nukreipti į kaimo vietoves, kur socialinis sąmoningumas yra mažiausias. Be to, Komisija ir valstybės narės turi tvirtai remti Tanzanijos albinosų bendrijos veiksmus. Ilgalaikės priemonės turėtų užtikrinti, kad albinosai turėtų visas teises į išsilavinimą, darbą, socialinę ir sveikatos apsaugą.

Ewa Tomaszewska, *UEN frakcijos vardu*. – (PL) Gerb. pirmininke, nuo šių metų kovo mėn. Tanzanijoje buvo nužudyti 25 albinosai. Šios žmogžudystės susijusios su tikėjimu antgamtinėmis jėgomis, kad albinosų kūno dalys – pėdos, plaštakos, plaukai ir kraujas gali padaryti žmogų sveiką, pasiturintį ir turtingą. Naujausia auka – septynerių metų vaikas. Praėjusiais metais taip pat buvo nužudyti 25 albinosai.

Šios okultinės apeigos įvyko Viktorijos ežero pakrantėse, ūkininkavimo vietovėse ir tarp žvejų bei angliakasių. Albinosai dažnai tampa diskriminacijos ir persekiojimo aukomis. Prezidentas J. M. Kikwete su policiją bandė rasti besislapstančius albinosus. Jis pažadėjo suteikti jiems apsaugą, tačiau jie tuo netiki, nes kai kurie iš policijos pareigūnų taip pat dalyvauja okultinėse apeigose. Raganių grupuotės atsako už albinosų žudynių organizavimą. Buvo suimta šimtas septyniasdešimt vietos žmonių, įtariamų dalyvavimu žudynėse.

Tanzanijos Prezidentas pripažindamas A. S. Kway-Geer kovą su diskriminacija, paskyrė ją pirmąją albinose parlamento nare. Remiame Tanzanijos albinosų bendrijos veiklą ir tikimės, kad Komisija suteiks jai savo paramą.

Urszula Krupa, *IND/DEM frakcijos vardu*. – (PL) Gerb. pirmininke, šiandien čia vyksta diskusijos dėl žmogaus teisių pažeidimo Tanzanijoje. Tai yra subtropinė šalis, kurioje diskriminuojami albinosai. Tai vyksta ir daugelyje kitų Afrikos šalių.

Tačiau Tanzanijoje albinosai yra žudomi ypač žiauriai. Parėjusiais metais gyvybės neteko 25 asmenys. Tanzanijoje gyvena 39 milijonai žmonių. Iš jų 270 tūkstančiai kenčia nuo genetinio defekto, kurį sukelia recesyvinis genas, kai odai trūksta pigmento. Todėl albinosai gali turėti regėjimo problemų, nudegimų, susirgti vėžiu ir sulaukti pirmalaikės mirties. Šio geno nešiotojai gali būti abu tėvai. Moterys, susilaukusios albinosų, yra verčiamos išsiskirti. Tokie vaikai laikomi prakeikimu šeimai. Manoma, kad jų siela nėra švari ir su jais elgiamasi kaip su gyvuliais. Žyniai yra paskleidę istorijas apie stebuklingas baltos albinosų odos savybes, nešančias sėkmę ir turtus. Dėl to albinosai žudomi, ketvirčiuojami, jų kūno dalys naudojamos gaminant stebuklingus gėrimus.

Sunkiai suvokiama tokio žiaurumo priežastis ir tikslas. Galbūt taip bandoma pašalinti genetinį defektą turinčius ligotus žmones. Neseniai vyriausybė pasmerkė jėgos naudojimą prieš baltaodžius afrikiečius ir vykdo auklėjamąsias kampanijas. Net parlamento nare buvo paskirta albinosė. Nepaisant to, šių žmonių tragedija besitęsia. Be to, stinga lėšų įsigyti apsauginius drabužius ir kitą paramą šiai menkinamai gyventojų daliai, kuri yra diskriminuojama ir negauna darbo bei išsilavinimo.

Tarptautinės bendruomenės protestai ir prašymai bei auklėjamoji ir finansinė pagalba padėtų įveikti šią kraštutinę diskriminaciją. Taip pat padėtų teisminiai procesai prieš 173 asmenis, suimant žynius ir apkaltinant žmogžudystėmis ir prekyba žmogaus organais.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, norėčiau pritarti ir palaikyti savo kolegas dėl elgesio su albinosais Tanzanijoje. Žinau, kad tai vyksta ir kitose Afrikos dalyse, bet Tanzanijoje tokių albinosų (apie 270 000) yra daugiausia. Jie diskriminuojami, menkinami, su jais žiauriai elgiamasi, dėl jų kūno dalių naudojimo burtams, raganystei ir įvairioms okultinėms apeigoms yra žudomi.

Iškeldami šį klausimą čia (kalbu apie visus savo kolegas, kurie šį klausimą iškėlė ir įtraukė šį klausimą į darbotvarkę), Europos Parlamente, prisidėsime prie tarptautinių protestų. Tikėkimės, kad Tanzanijos vyriausybė ir kiti mūsų klausysis.

Iš esmės klausimas yra susijęs su švietimu, bet svarbiausia reikia apsaugoti albinosus savo pačių bendruomenėse. Būtina atlikti tyrimą. Nerimą kelia tai, kad kai kurie asmenys policijoje yra susiję su šia problema ir jais negalima pasitikėti.

Benita Ferrero-Waldner, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, pritariame Parlamento pasipiktinimui dėl didėjančių išpuolių prieš albinosų bendruomenę Tanzanijoje bei atgrasios ir neteisėtos prekybos albinosų kūno dalimis tradicinėje medicinoje, prietarams ir raganių veiklą. Ypač pritariame susirūpinimui, kurį neseniai išreiškė JT komitetas dėl diskriminacijos panaikinimo moterims, kai, pavyzdžiui, moterys ir merginos albinosės yra ritualinių žudymų objektai. Smerkiame visas diskriminacijos ir persekiojimo formas. Esame įsipareigoję palaikyti politiką ir veiksmus, skirtus tai panaikinti.

Būtina pasakyti, kad Tanzanijos vyriausybė taip pat yra atsakinga, kad tokia praktika būtų panaikinta ir keliamas sąmoningumas dėl albinosų bendruomenės padėties. Todėl pritariame albinosės paskyrimui parlamento nare, paskutiniams kai kurių raganių suėmimams ir, kaip jau buvo minėta, prezidento įsipareigojimui nuteisti už tai atsakingus.

Kartu su valstybėmis narėmis ir kitais vystymosi partneriais atidžiai stebime bendrą žmogaus teisių padėtį Tanzanijoje. Kelios valstybės narės ir kiti partneriai remia tokias organizacijas kaip Teisės ir žmogaus teisių centras, kuris reguliariai stebi galimus žmogaus teisių pažeidimus. Komisija, kaip paramos teikėjų valdymui grupės narė, toliau derins paramos teikėjų atsiliepimus atkreipdama dėmesį į problemą, įskaitant ir albinosų asociaciją.

Komisija, kartu su valstybėmis narėmis, Tanzanijoje politinio dialogo su Tanzanijos valdžia metu iškels šį klausimą.

Iš EPF skiriami 3 milijonai eurų padės padidinti sąmoningumą. Yra organizuojami seminarai apie albinosų padėtį. Greitai Mvanzos regione šiaurės Tanzanijoje bus vykdoma nauja sensibilizacijos programa.

Apskritai dėl šio klausimo nuolat vyksta dialogas. Šie klausimai keliami skirstant viešas lėšas ir sveikatos, švietimo ir užimtumo sektoriuose. Manome, kad yra gyvybiškai svarbi nepriklausoma ir veikianti teismų sistema.

Taigi, mes, Komisija, bendraudami su valdžia pabrėšime atitinkamų teisinių veiksmų prieš šių siaubingų veiksmų kaltininkus svarbą.

Taip pat susisieksime su pirmąja albinose Tanzanijos parlamente A. S. Kway-Geer (apie ją jau kalbėjome) ir aptarsime galimus veiksmus, nes ji gali pasakyti, kaip geriau tai padaryti. Kartu su prezidentūra Tanzanijoje pažymint šešiasdešimtąsias visuotinės žmogaus teisių deklaracijos metines, kurių minėjimas yra planuojamas 2008 m. gruodžio 10 d. Tanzanijoje, galima aptarti esamą padėtį.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas įvyks tuojau po diskusijų.

13. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Dabar pereisime prie balsavimo.

13.1. Valstybės perversmas Mauritanijoje (balsavimas)

– Prieš balsavimą:

Colm Burke (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, atsiprašau, kad pavėlavau į diskusijas. Taip atsitiko todėl, kad bandėme susitarti dėl žodinio pakeitimo dėl 8 dalies sąlygų. Šis žodinis pakeitimas būtų toks „atkreipia dėmesį į chuntos pranešimą dėl naujų prezidento rinkimų, tačiau smerkia nesugebėjimą, priešingai nei 2005–2007 chuntos padėčiai, laikytis neutraliteto. Reikalauja, kad valdžioje esanti kariuomenė tuoju pat sudarytų grafiką, kada bus atkurtos demokratinės institucijos, bendradarbiaujant su politinėmis jėgomis.“

Dėl 10 dalies, ten yra spausdinimo klaidos pataisymas, dėl kurio buvo susitarta diskusijų metu. Paskutinė 10 dalies eilutė turi būti skaitoma taip „tai galėtų būti išaldyta parama, išskyrus maisto ir humanitarinę pagalbą“.

(Parlamentas pritaria žodiniam pakeitimui)

13.2. Mirties bausmės įvykdymas pakariant Irane (balsavimas)

– *Prieš balsavimą:*

Marco Cappato (ALDE). - *(IT)* Gerb. pirmininke, gerbiamieji nariai, siūlau šiuos pakeitimus pateikti rezoliucijos pabaigoje. Atsiprašau, kad juos teikiu paskutinę minutę, bet tai susiję su JT moratoriumu dėl mirties bausmės, dėl kurio Parlamentas jau yra pasisakęs tris kartus. Todėl manau, kad reikėtų priimti tik žodinį pakeitimą.

Siūlau tokias dvi dalis. Lėtai perskaitysiu jas angliškai:

„Reikalauja kitos JT generalinės asamblėjos metu pateikti rezoliuciją, kurioje būtų reikalaujama, kad visos šalys, kuriose yra likusi mirties bausmė, JT generaliniam sekretoriui ir visuomenei pateiktų visą informaciją apie mirties bausmę ir jos įvykdymą, atsisakant valstybės paslapties dėl mirties bausmės, kuri yra tiesiogiai susijusi su didesnių mirties bausmių skaičiumi.“

Antroji dalis tokia:

„Reikalauja priimti naują rezoliuciją, numatančią specialaus įgaliojimo prie generalinio sekretoriaus paskyrimą, kuris stebėtų padėti, užtikrintų maksimalų skaidrumą mirties bausmės sistemoje ir remtų vidinę tvarką įgyvendinant Jungtinių Tautų rezoliuciją dėl moratoriumo dėl mirties bausmės vykdymo.“

(IT) Kaip suprantu, tai yra ne tik papildomas klausimas, susijęs su Iranu, bet ir klausimas, kurį reikia skubiai spręsti. Todėl prašau pritarti šiam rezoliucijos papildymui.

(Parlamentas sutinka priimti žodinį pakeitimą)

Raül Romeva i Rueda, autorius. – Gerb. pirmininke, šie du pakeitimai yra pirmiausia susiję su 9 straipsniu. Iš UNHCR esame gavę konkretų prašymą neminėti rezoliucijoje. Manau, kad šis prašymas yra visiškai priimtinas. Todėl, remiantis šiuo pakeitimu, prašau žodžius „ypač pradėti darbą kartu su UNHCR“ išbraukti. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad į šį pakeitimą taip pat įtraukėme A. Hutchinsono žodinį pakeitimą, kuriame jis prašo, kad taip pat būtų įtraukti ir opozicijos atstovai.

Dėl konstatuojamosios dalies K turime tokį patį klausimą, kuris yra susijęs su jau mano minėtu klausimu. Prašome iš rezoliucijos išbraukti žodžius „pagal Ketvirtosios Ženevos konvencijos 27 straipsnį“. Norėtume atkreipti dėmesį, kad čia mes įtraukėme T. Kelam žodinį pakeitimą. Atsižvelgiant į tai, kad yra specialus UNHCR prašymas, primygtinai prašau į tai atsižvelgti.

Paulo Casaca, PSE frakcijos vardu. – *(PT)* Gerb. pirmininke, norėčiau pataisyti tai, kas ką tik buvo pasakyta. Galiu užtikrinti, kad Jungtinių Tautų vyriausiasis komisaras to nėra pasakęs ar pritaręs mūsų kolegų pasakytams žodžiams. Todėl prašau, kad nebūtų balsuojama dėl šio pasiūlymo. Dėl to būtų ginčijamas daug svarbesnis klausimas dėl Ženevos konvencijos taikymo kaliniams Ashrafo stovykloje, kurį akcentavo Komisijos narys. Todėl neturėtume pritarti šiam pakeitimui. Taip pat turiu pastebėti, kad tai visiškai prieštarautų mano kolegų A. Hutchinsono ir mūsų kolegų iš Europos liaudies partijos frakcijos pasiūlymui. Todėl visiškai esu prieš šį žodinį pakeitimą.

Bernd Posselt, PPE-DE frakcijos vardu. – *(DE)* Gerb. pirmininke, norėčiau tik pasakyti, kad mūsų frakcija taip pat pasisakė prieš šį žodinį pakeitimą ir mano, kad Konvencija turi būti minima. Dėl to savaitės pradžioje vyko derybos.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, esu prieš, kad mano žodinis pakeitimas, pagal kurį žodžiai „buvę nariai“ yra keičiami žodžiu „partneriai“, būtų sujungtas su Ženevos konvencijos minėjimo išbraukimu. Komisijos narys ką tik patvirtino, kad Ketvirtoji Ženevos konvencija taip pat yra taikoma Ashrafo gyventojams, todėl norėčiau paprašyti jūsų pritarti pirmajai šio pakeitimo daliai, ji yra tokia pat kaip ir A. Hutchinsono, ir pasisakyti prieš tai, kad būtų išbraukti žodžiai dėl Ženevos konvencijos.

Mogens Camre, UEN frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, noriu prisidėti prie dviejų paskutinių pasisakiusiųjų. UEN frakcija taip pat yra prieš, kad būtų pakeisti esantys žodiniai pakeitimai.

Alain Hutchinson, autorius. – (FR) Gerb. pirmininke, tiesiog norėčiau patvirtinti, kad mes nepritariame pakeitimui, kurį pateikė kolega. Mes esame pateikę žodinį pakeitimą dėl 9 straipsnio, kuriame išdėstyta tokia pati kaip ir šio EP nario pozicija, kurią mes, aišku, palaikysime.

(Žodiniams pakeitimams, pateiktiems R. Romeva i Rueda, nepritarta. Žodiniams pakeitimams, pateiktiems T. Kelam ir A. Hutchinsono, pritarta.)

13.3. Albinosų žudymas Tanzanijoje (balsavimas)

Pirmininkas. – Balsuoti skirtas laikas baigėsi.

14. Komitetų ir delegacijų sudėtis (žr. protokolą)

15. Sprendimai dėl kai kurių dokumentų (žr. protokolą)

16. Į registrą įrašyti rašytiniai pareiškimai

17. (Darbo tvarkos taisyklių 116 straipsnis): žr. protokolą

18. Kitų posėdžių kalendorinis planas (žr. protokolą)

19. Sesijos atidėjimas

Pirmininkas. – Skelbiu Europos Parlamento sesiją atidėtą.

(Posėdis baigtas 16.45 val.)

PRIEDAS (atsakymai raštu)

KLAUSYMAI TARYBAI (Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti valstybė priiima išimtinę atsakomybę už šiuos atsakymus)

Klausimas Nr. 7, kurį pateikė Gay Mitchell (H-0540/08)

Tema: ES vizija Airijai atmetus Lisabonos sutartį

Airijai atmetus Lisabonos sutartį, buvo daug kalbama, kad ES piliečiams trūksta supratimo apie ES ir (arba) bendravimo iš ES pusės, kurį lemia tai, kaip ES yra pristatoma nacionaliniuose kontekstuose – ES dažnai būna atpirkimo ožiu dėl sunkumų ir būna nepakankamai įvertinta dėl daugybės teigiamų rezultatų.

Jeigu taip yra iš tikrųjų kyla pavojus ES teisėtumui, ir tai reikėtų vertinti labai rimtai. ES turi bendrauti su piliečiais, ir Europos žmonėms turi būti perduota ES vizija.

Ar Taryba pareiškė nuomonę šiuo klausimu ir nurodys, kaip ES gali bendrai dirbti, kad būtų išspręstas nepakankamos ES vizijos klausimas?

Klausimas Nr. 8, kurį pateikė Christopher Heaton-Harris (H-0571/08)

Tema: 2009 m. rinkimai ir Lisabonos sutartis

Ar Taryba tikisi, kad Lisabonos sutartis bus ratifikuota prieš 2009 m. Europos Parlamento rinkimus?

Klausimas Nr. 9, kurį pateikė Martin Callanan (H-0576/08)

Tema: Lisabonos sutartis ir ateitis

Ar Taryba mano, kad ES reikia kito „svarstymo laikotarpio“ po to, kai buvo atmesta Lisabonos sutartis, ir ar taip kaip ir anksčiau ji numato parengti dar kitą perfrazuotą dokumentą svarstymo laikotarpio pabaigoje?

Klausimas Nr. 10, pateikė David Sumberg (H-0593/08)

Tema: Balsavimas dėl Lisabonos sutarties

Ar Taryba mano, kad antras referendumas dėl Lisabonos sutarties Airijos Respublikoje yra gera idėja, nepaisant to, kad dauguma rinkėjų atmetė tekstą ten vykusiam naujausiam referendumui?

Klausimas Nr. 11, kurį pateikė Georgios Toussas (H-0598/08)

Tema: Sutrikdytas Lisabonos sutarties ratifikavimo procesas

Po 2008 m. birželio 12–13 d. įvykusio referendumo Airijoje Komisijos Pirmininkas, ES vyriausybės vadovai ir Europos Vadovų Tarybos nariai padarė pareiškimus, siekiant šiek tiek užglaistyti skardųjį Airijos piliečių „ne“ dėl Lisabonos sutarties ir vėl tęsti ratifikavimo procesą, taip ignoruojant ne tik Airijoje priimtą sprendimą, bet ir 2005 m. Prancūzijoje ir Nyderlanduose surengto referendumo rezultatus, kuriais buvo atmesta Europos Konstitucija, kai neigiama nuomonė apie ES plinta kitose valstybėse narėse, kuriose vyriausybės panaikino teisę į referendumą dėl Lisabonos sutarties.

Ar Taryba ketina gerbti Airijos, Prancūzijos ir Nyderlandų piliečių sprendimą, pripažinti Lisabonos sutarties „baigtį“ ir sustabdyti tolesnį ratifikavimo procesą?

Bendras atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Birželio 19–20 d. Europos Vadovų Taryba pažymėjo Airijos referendumo rezultatus ir kad ratifikavimo procesas tęsiasi kitose valstybėse narėse.

ES pirmininkaujanti Prancūzija glaudžiai bendrauja su Airijos valdžios institucijomis. Kartu su Bernardu Kouchneriu Nicolía Sarkozy lankėsi Dubline liepos 21 d., siekdamas išklausti ir suprasti skirtingas nuomones. Jie susitiko su Airijos valdžios institucijų atstovais, politinių partijų lyderiais ir pilietinės visuomenės atstovais. Kiti susitikimai vyks ateinančiais mėnesiais Paryžiuje ir Dubline.

Pažymėjau naujausius Airijos užsienio reikalų ministro pareiškimus dėl galimo plano leisti Airijos piliečiams balsuoti kitame referendume.

Kaip Europos Vadovų Taryba nurodė birželio mėn., gerbiame opius klausimus ir Airijos piliečių pasirinkimą. Tačiau mes neturime užmiršti, kad 24 nacionaliniai parlamentai patvirtino Lisabonos sutartį.

Be to, jūsų Asamblėja labai gerai žino, kad naujame neaiškiamame tarptautiniame kontekste svarbu turėti galimybę Sąjungai pasinaudoti savo politiniais ir teisiniais ištekliu ir priemonėmis, kurios leistų įgyvendinti savo tikslus.

Atsižvelgdami į Europos Vadovų Tarybos susitikimą spalio mėn., stengsimės padėti Airijos valdžios institucijoms parengti ateities pasiūlymus. Svarbu, kad šie pasiūlymai būtų parengti iki spalio mėn., kad būtų galima kuo greičiau surasti visoms 27 valstybėms narėms priimtina sprendimą. Instituciniu lygmeniu negalime švaistyti laiko. Turime veikti. Turime užtikrinti, kad Airijos pasiūlymų pagrindu esame pasirengę įgyvendinti mūsų būsimą teisinę sistemą ir praktiškai įgyvendinti įgytą patirtį, kai turėsime organizuoti Europos rinkimus ir formuoti Komisijos sudėtį 2009 m.

*
* *

Klausimas Nr. 12, kurį pateikė David Martin (H-0542/08)

Tema: Izraelio gyvenviečių išplėtimas

Kokias pretenzijas Taryba pateikė Izraeliui dėl tebevykstančio Izraelio gyvenviečių plėtimo?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Sąjungos pozicija yra aiški. Ne kartą ji buvo kartojama:

kiek tai liečia Europos Sąjungą, gyvenviečių kūrimas okupuotose Palestinos teritorijose, įskaitant Rytinę Jeruzalę, pagal tarptautinę teisę yra neteisėtas. Gyvenviečių kūrimo veiksmais iš anksto nustatomi derybų dėl galutinio Palestinos teritorijų statuso rezultatai ir kelia grėsmę suderinto sprendimo galiojimui dviejų valstybių bendro egzistavimo pagrindu.

Liepos ir rugpjūčio mėn. Europos Sąjunga dar kartą ragino Izraelį sustabdyti visus gyvenviečių kūrimo veiksmus, ypač susijusius su „natūraliu augimu“, įskaitant Rytinėje Jeruzalėje, ir pašalinti 2001 m. kovo mėn. įsteigtas nekontroliuojamas gyvenvietes.

*
* *

Klausimas Nr. 14, kurį pateikė Bernd Posselt (H-0551/08)

Tema: Stojimo į ES derybos su Kroatija

Kokių priemonių imasi Taryba, kad užtikrintų, jog stojimo į ES derybos su Kroatija būtų užbaigtos metų pabaigoje, ir koks, Tarybos nuomone, būtų tvarkaraštis dėl visateisės Kroatijos narystės ES?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Stojimo derybose su Kroatija daroma pažanga pereinant į pagrindinį etapą 2008 m. Nuo derybų pradžios 2005 m. spalio mėn. buvo pradėtas taikytas 21 skyrius, o trys iš jų jau buvo laikinai netaikomi:

25 skyrius „Mokslas ir moksliniai tyrimai“

26 skyrius „Švietimas ir kultūra“

20 skyrius „Įmonės ir pramonės politika“

Papildomai vietoj 20 skyriaus, liepos 25 d. Stojimo į ES konferencijos nuomone, galima taikyti 1 skyrių „Laisvas prekių judėjimas“.

Derybų lygis priklauso ir priklausys visų pirma nuo pažangos, kurią Kroatija gali pasiekti įgyvendindama nustatytas sąlygas.

Dabar svarbiausias iššūkis yra pasiekta pažanga, siekiant padidinti reformų ir jų įgyvendinimo lygį, ypač: teisingumo sistemos ir viešojo administravimo reformų;

kovos su korupcija ir kovos už mažumų teises;

ekonomikos reformų.

Regioninio bendradarbiavimo srityje ES skatina Kroatiją toliau stengtis palaikyti gerus kaimynystės ryšius, siekiant:

surasti galutinius, abiem pusėms priimtinus sprendimus dėl visų neišspręstų dvišalių klausimų su kaimyninėmis šalimis, ypač dėl pasienio klausimų

dirbti, kad būtų įgyvendintas regiono gyventojų susitaikymas.

*

* *

Klausimas Nr. 16, kurį pateikė Marian Harkin (H-0556/08)

Tema: BŽŪP

Atsižvelgiant į visame pasaulyje plintantį maisto stygių ir didėjantį gyventojų skaičių pasaulyje, ar pirmininkaujanti Prancūzija sutinka, kad Europos Sąjungos piliečiams svarbu, jog Bendroji žemės ūkio politika įgyvendintų savo pradinį tikslą užtikrinti maisto saugą Europai, ir jeigu taip, kokių konkrečių pasiūlymų pirmininkaujanti valstybė turi, kad tai būtų užtikrinta?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Kaip žinote, 2008 m. liepos 3 d. kartu su Europos Komisija ir Europos Parlamentu pirmininkaujanti Prancūzija organizavo konferenciją pavadinimu „Kaip pamaitinti pasaulį?“, dalyvaujant daugelio ES institucijų ir tarptautinių organizacijų, įskaitant FAO, IFAD ir PPO, atstovams, taip pat kai kurių žemynų pilietinės visuomenės atstovams. Visi konferencijos dalyviai pripažino žemės ūkio, kaip augimo ir vystymosi katalizatoriaus, svarbą.

Birželio 19–20 d. Europos Vadovų Taryba pakartojo priemones, kurių ėmėsi Sąjunga, kad sumažintų spaudimą maisto kainoms:

intervencinių atsargų pardavimą,

eksporto grąžinamųjų išmokų sumažinimą,

reikalavimo atidėti 2008 m. pašalinimą,

pieno kvotų padidinimą ir importo muitų netaikymą grūdams.

Šios priemonės padėjo pagerinti tiekimą ir stabilizuoti žemės ūkio rinkas.

Europos Vadovų Taryba kvietė Komisiją toliau įgyvendinti papildomas priemones, kad būtų susidorota su šiomis problemomis.

Komisijoje taip pat rengiamos specialios priemonės, siekiant paremti labiausiai socialiai nuskriaustus Europoje ir viso pasaulio gyventojus, o Taryba jas nagrinės spalio mėn.

BŽŪP padėties vertinimu pirmininkaujanti Prancūzija tikisi, kad bus pradėtas svarstymas dėl bendrosios žemės ūkio politikos ateities, kad būtų nustatyta, ar mūsų gamybos metodai ir organizavimas yra tinkamai pritaikyti mūsų maisto saugos reikalavimams ir kitiems mūsų laiko iššūkiams.

*
* *

Klausimas Nr. 17, kurį pateikė Dimitrios Papadimoulis (H-0561/08)**Tema: Priemonės reaguojant į didėjantį pragyvenimo lygį**

Gegužės mėn. rekordinės infliacijos skaičiai, siekiantys 3,7 proc. Eurozonoje, 3,9 proc. – Europos Sąjungoje, ypač apsunkinant neturtingesnius visuomenės skyrius, įskaitant mažai apmokamus darbuotojus, pensininkus, bedarbius, jaunimą ir ekonominius migrantus, sukėlė susirūpinimą visoje Europoje.

Kokias priemones pirmininkaujanti Prancūzija rekomenduos reaguodama į didėjantį pragyvenimo lygį?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Pateikiau atsakymo dalį į šį klausimą liepos 8 d., atsakydamas į jūsų kolegos Ioanniso Matsiso iškeltą klausimą.

Tačiau tiesa, kad per vasarą padėtis šiek tiek pasikeitė. Dabar pastebime, kad ne taip sparčiai didėja žaliavos kainos. Tai yra geros žinios, net jeigu tai nėra vis dar pakankama. Vis dėlto vis tiek svarbu tai pabrėžti.

Kaip žinote, 2008 m. birželio 19–20 d. Europos Vadovų Taryba aptarė žemės ūkio ir maisto kainų vystymąsi. Todėl buvo pristatytos specialios priemonės, atsižvelgiant į 2008 m. spalio ar gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybą.

Kaip tik ką minėjau, svarbu pakartoti priemones, kurių jau ėmėsi Sąjunga, kad sumažintų spaudimą maisto kainoms ir stabilizuotų rinkas, pvz., intervencinių atsargų pardavimą, eksporto grąžinamųjų išmokų sumažinimą, reikalavimo atidėti 2008 m. pašalinimą, pieno kvotų padidinimą ir importo muitų netaikymą grūdams.

Kalbant apie priemones, kurių būtina imtis, Europos Vadovų Taryba pabrėžė, kaip svarbu užtikrinti biokuro politikos kryptį tvarumą, įvertinti galimus šių politikos kryptų poveikius žemės ūkio maisto produktams, o prireikus imtis veiksmų įvairioms problemoms spręsti.

Komisija taip pat rengia specialias priemones, skirtas remti labiausiai socialiai nuskriaustuosius Europoje ir visame pasaulyje, o Taryba jas nagrinės spalio mėn.

Žinoma, neužmiršau, kad tarp šio klausimo ir tarptautinės prekybos vystymosi yra ryšys.

Nepaisant visų ES pastangų, liepos mėn. derybose dėl Dohos rato nepasiektas suderintas susitarimas. Netinkamas laikas daugiašaliu arba dvišaliu ir regioniniu pagrindu ieškoti priemonių suteikti galimybes trečiosioms šalims pagerinti jų gamybą ir skatinti jų eksportą.

Europos Vadovų Taryba teigiamai įvertino Komisijos iniciatyvas nagrinėti ribojančių reglamentų mažmeniniame sektoriuje klausimą ir atidžiai stebėti veiklą su prekėmis susijusiose finansų rinkose, įskaitant spekuliacinę prekybą, ir jų poveikį kainų judėjimui ir taip pat politikai. Ji pasiūlė Komisijai iš anksto pateikti ataskaitą šiuo klausimu prieš 2008 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybą ir apsvarstyti pasiūlymą dėl atitinkamo politikos atsako, įskaitant gerinti rinkos skaidrumą skirtas priemones.

*
* *

Klausimas Nr. 19, kurį pateikė Sarah Ludford (H-0562/08)**Tema: Teisinė pagalba**

Ar po derybų dėl procesines įtariamųjų teises baudžiamosiose bylose stiprinančios priemonės žlugimo kaip neatidėliotiną klausimą Taryba nori svarstyti teisinės pagalbos klausimą?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Šiuo metu Taryba nesvarsto jokios iniciatyvos dėl teisinės pagalbos. Kartu su bet kokia kita Komisijos arba valstybės narės iniciatyva ji pasirengusi nagrinėti klausimą Sutartyje nustatyta tvarka.

*
* *

Klausimas Nr. 20, kurį pateikė Gunnar Hökmark (H-0565/08)

Tema: Europos mokslinių tyrimų erdvė (angl. ERA)

Tarybos ambicija sukurti bendra politinį ERA valdymą užsimenama apie daugelį svarbių klausimų, pvz., dėl politikos srities, geografinės ERA taikymo srities apibrėžimo ir subsidiarumo principo.

Kaip ir kada Taryba ketina spręsti šį klausimą?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Taryba žino apie pagrindinį Europos mokslinių tyrimų erdvės (angl. ERA) vaidmenį, kuris yra vienas iš pagrindinių ramsčių, įgyvendinant Lisabonos tikslus, ir Europos konkurencingumo katalizatorius.

Kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos ir 2008 m. gegužės mėn. Konkurencingumo tarybos susitikimo metu nubrėžtos plačios politinio ERA valdymo gairės. Valstybėms narėms buvo pasiūlyta sudaryti valdymo susitarimus dėl kiekvienos ERA iniciatyvos, t. y.:

- bendros programos mokslinių tyrimų srities,
- mokslinių tyrinėtojų partnerystės,
- teisinės sistemos Europos mokslinių tyrimų infrastruktūrai,
- veiksmingo intelektinės nuosavybės valdymo ir apsaugos,
- tarptautinio bendradarbiavimo strategijos ERA.

Žinome apie poreikį padidinti šį valdymą, o pirmininkaujanti Prancūzija tikisi, kad „2020 m. vizija“ bus apibrėžta iki metų pabaigos, atsižvelgiant į ilgalaikę Europos mokslinių tyrimų erdvę. Šiuo klausimu glaudžiai dirbsime su pirmininkaujančiomis Čekija ir Švedija, kadangi visos mūsų pirmininkaujančios valstybės laiko jį prioritetiniu.

*
* *

Klausimas Nr. 21, kurį pateikė Diana Wallis (H-0567/08)

Tema: Teisėjų mokymas Europos Sąjungoje

Bendrai sutariama, kad nacionalinis teisėjų ir teismo darbuotojų mokymas pirmiausia turi priklausyti valstybėms narėms. Kodėl yra taip, kad valstybės narės prisideda prie Europos teisėjų mokymo tinklo biudžeto ketvirčiu mažiau?

Pvz., atsižvelgiant į teisėjų ir teismo darbuotojų mokymui numatytus teisinius pagrindus Lisabonos sutartyje, ar Taryba mano, kad toks finansavimas yra pakankamas, kad būtų užtikrinta tinkama parama tokiam mokymui Europos Sąjungoje?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Taryba skiria didelį dėmesį teisėjų ir teismo darbuotojų mokymui, taip pat teismų bendradarbiavimui kuriant Europos teisingumo erdvę.

Žinoma, dar neapibrėžėme visų priemonių Bendrijos lygmeniu. Todėl buvo pradėtos įgyvendinti kitos toliau nurodomos iniciatyvos.

Liepos 7–8 d. Kanuose pirmininkaujanti Prancūzija skyrė reikšmingą neoficialaus Tarybos Ministrų, atsakingų už teisingumą ir vidaus reikalus, susitikimo dalį teisėjų ir teismo darbuotojų mokymo temai. Valstybės narės vieningai sutiko, kad pastangos šioje srityje turėjo būti gerokai padidintos.

Po to liepos 10 d. kartu su 10 kitų valstybių narių Prancūzija pasiūlė Tarybos ir valstybių narių vyriausybių atstovų susitikimo Taryboje rezoliucijos projektą, siekiant pasiūlyti esminę politinę paramą aktyvesniems veiksams teisėjų ir teismo darbuotojų mokymo srityje Europos Sąjungoje.

Tolesnė suderinti pastangas skirta iniciatyva – Europos teisėjų mokymo tinklas – buvo pradėta įgyvendinti ne pelno įmonės forma pagal Belgijos teisės aktus, nepatenkančius į Europos Sąjungos teisinę sistemą. Ši iniciatyva gauna Bendrijos finansavimą ir finansinę paramą iš dalyvaujančių valstybių narių. Tikimės, kad ji bus įtraukta į ES sistemą. Pirmininkaujanti Prancūzija ne tik jam pritaria, bet ir aktyviai palaikys projektą.

*
* *

Klausimas Nr. 22, kurį pateikė Laima Liucija Andrikienė (H-0568/08)

Tema: ES finansinė parama Afganistanui ir Irakui

Afganistanas ir Irakas tampa bandomaisiais tarptautinės vystymosi paramos ir daugiašalio bendradarbiavimo ir ypač Europos Sąjungos pavyzdžiais.

Ar Taryba ketina padidinti ES finansinę paramą Afganistanui ir Irakui ateinančiais metais? Kokia yra Tarybos pozicija klausimu, kad tarp išlaidų teisės aktų įgyvendinimui ir paramai karo veiksams, pilietiniam atkūrimui ir humanitarinei pagalbai, sveikatos ir švietimo paslaugų stiprinimui turi būti pasiekta teisinga pusiausvyra?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Savo 2008 m. gegužės 26–27 d. išvadose Taryba priminė, kad Europos Sąjunga nori matyti tikrą, stabilų, demokratinį, klestintį ir suvienytą Afganistaną, kuriame žmogaus teisės yra gerbiamos. Apskritai Europos Sąjunga yra labai įsipareigojusi Afganistanui. Ne tik visos jos valstybės narės, bet taip pat ir Europos Komisija finansuoja programas, kad būtų skatinamas valdymas ir teisinės valstybės principas, kaimo vystymasis, sveikatos ir socialinė apsauga, išminavimas ir regioninis bendradarbiavimas. Todėl birželio 12 d. Paryžiuje surengtoje Tarptautinėje konferencijoje palaikant Afganistaną Europos Komisija paskelbė, kad ji skirs 500 mln. EUR šiems veiksams 2008–2010 m. laikotarpiu. Kalbant apie ES veiksmus Afganistane, derėtų taip pat paminėti ESDP EUPOL Afganistano misiją, kuri atlieka nepaprastą darbą mokydama Afganistano policiją.

Be šių specialių Europos veiksmų Afganistane, gerbiamoji narė teisingai pabrėžia faktą, kad tarptautinės bendruomenės veiksmai Afganistane yra grindžiami dviem pagrindiniais elementais: kariuomenės ir pilietinio atkūrimo. Abu šie aspektai susijungę ir kyla iš visuotinio tarptautinės bendruomenės požiūrio Afganistane. Iš tikrųjų tarptautinės kariuomenės buvimas gali būti pateisinamas tik tokiu atveju, jeigu juo siekiama sukurti sąlygas, kurios skatintų institucinį, ekonominį ir socialinį vystymąsi Afganistane.

Todėl tarptautinės pastangos Afganistane turi apimti abu aspektus. Iš tikrųjų sustiprinusi savo karines pastangas Afganistane Bukarešto aukščiausio lygio susitikime balandžio mėn. Tarptautinėje konferencijoje palaikant Afganistaną birželio mėn. tarptautinė bendruomenė taip pat nusprendė iš esmės padidinti savo politinį ir finansinį įsipareigojimą atkurti Afganistaną ilgu laikotarpiu. Tai, kad buvo sukaupta beveik 14 mlrd. EUR ir atnaujinta partnerystė tarp tarptautinės bendruomenės ir Afganistano valdžios institucijų, parodė, jog konferencija buvo labai sėkminga Afganistano ir jo žmonių atžvilgiu. Tai buvo taip pat didelis pasiekimas Europos Sąjungai, kuri padarė pažangą iš esmės pabrėždama savo pozicijas dėl svarbiausių klausimų sėkmingam šalies vystymuisi.

Kalbant apie Iraką, Taryba savo išvadose 2008 m. gegužės 26–27 d. pakartojo savo troškimą matyti saugų, stabilų, demokratinį, klestintį ir suvienytą Iraką, kur žmogaus teisės yra gerbiamos. Europos Sąjunga vykdo pagalbos misijas šalies atkūrimui paremti. Kalbant apie teisinės valstybės principą, EUJUST LEX programa sudarytos sąlygos vykdyti mokymus 1 400 Irako policijos, teismų ir kalėjimo personalui. Atsižvelgiant į

teigiamus šios misijos rezultatus, jos įgaliojimas greičiausiai bus pratęstas 2009 m. birželio mėn., siekiant mokymą pritaikyti prie pasikeitusios saugumo padėties Irake, ir užtikrinti, kad Sąjungos pastangos kuo tiksliau atitinka dirbančiųjų šiuose sektoriuose poreikius. Papildomai šiai bendradarbiavimo veiklai Europos Sąjunga aktyviai dalyvauja Irako integracijoje į tarptautinę bendruomenę, teikdama paramą tarptautiniam susitarimui su Iraku ir palaikydama savo derybas dėl prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo sudarymo.

Taip pat būtina atsiminti, kad turi būti išlaikyta pusiausvyra tarp išlaidų karo veiksams ir išlaidų atkūrimui ir humanitarinei pagalbai, o svarbiausia, kad du operacijos elementai yra to paties tikslo gerinti saugumą ir palaikyti taiką dalis.

*
* *

Klausimas Nr. 23, kurį pateikė Liam Aylward (H-0579/08)

Tema: ES ir Artimieji Rytai

Ar Taryba gali pareikšti, kaip Europos Sąjunga sprendžia dabartinę politinę padėtį Izraelyje ir Palestinoje ir kaip ji ketina skatinti taiką ir susitaikymą šiame regione?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Kaip gerbiamasis narys žino, taika ir susitaikymas Artimuosiuose Rytuose yra Europos Sąjungos valstybių narių strateginis bendrosios užsienio ir saugumo politikos (BUSP) prioritetas.

Šiandien Sąjunga dalyvauja įgyvendinant dvi pagrindines pastangas skatinti taiką tame regione.

Pirma, ji glaudžiai bendradarbiauja su kitais Ketverto nariais ir jos partneriais regione, kad skatintų Izraelio ir Palestinos piliečius kartu spręsti ginčus, kurie juos sukelia, siekiant sudaryti taikos susitarimą iki 2008 m. pabaigos, kaip susitarta praėjusį lapkričio mėn. Anapolyje. Būtent daugiau kaip 10 metų Europos Sąjunga yra paskyrusi už taikos procesą atsakingą ypatingą atstovą dirbti abiem šalims. Šiuo metu šias pareigas užima ambasadoriaus Marc Otte.

Antra, Europos Sąjunga neseniai nustatė veiksmų strategiją pavadinimu „Taikos kūrimas Artimųjų Rytų valstybėje“ (angl. State-building for peace in the Middle East). Šioje 2007 m. lapkričio mėn. pristatytoje ir valstybių narių Bendrųjų reikalų ir užsienio santykių taryboje patvirtintoje strategijoje organizuojami ypač su ES dabartine ir būsima technine ir finansine pagalba sustiprinti Palestinos valstybės kūrimą susiję veiksmai.

Visiems žinoma, kad Europos Sąjunga ir jos valstybės narės ilgą laiką buvo didžiausios paramos teikėjos Palestinos savivaldai: tik jos vienos sudaro beveik vieną trečdalį jos biudžeto ir daugiau kaip pusę visos užsienio pagalbos. Ši ES parama yra teikiama ypatingu finansavimo mechanizmu, šiuo metu žinomu kaip PEGASE. Šiuo mechanizmu neseniai buvo remiamas trejų metų Palestinos reformos ir vystymosi planas, kurį tarptautinės finansų institucijos patvirtino 2007 m. gruodžio mėn. ir kuris yra susijęs su teritorijų, viešų infrastruktūrų, privačiojo sektoriaus vystymosi ir socialinio vystymosi valdymu.

Tačiau Europos Sąjunga nėra patenkinta būdama paprasčiausia paramos teikėja: pvz., ji taip pat dalyvauja mokyme ir aprūpina Palestinos policiją įranga (vadinamąja EUPOL COPPS (Europos Sąjungos policijos misija Palestinos teritorijose) misija, piliečių misija, reglamentuojama pagal ESGP misijų teisinį režimą). Kai leis aplinkybės, Sąjunga yra taip pat pasirengusi bet kuriuo metu atnaujinti savo pasienio paramos misiją Rafah perėjimo punkte (EUBAM Rafah).

Siekiant dar kartą sustiprinti Palestinos piliečių valstybės kūrimą, mažiau kaip per metus Europos Sąjunga taip pat suorganizavo arba smarkiai palaikė, glaudžiai bendradarbiaudama su Ketverto atstovu Tony Blairu, tris tarptautines konferencijas dėl Palestinos savivaldos finansavimo (Paryžiaus konferencija, 2007 m. gruodžio mėn.), privačių investicijų Palestinos teritorijoms (Betliejaus konferencija, 2008 m. gegužės mėn.) ir galiausiai paramos pilietiniam saugumui ir teisei valstybei (Berlyno konferencija, 2008 m. birželio mėn.). Kiekviena iš šių konferencijų sudarė galimybes skirti išteklius ir susitarti dėl naujų priemonių, kad būtų sustiprintas Palestinos piliečių valstybės kūrimas.

Galiausiai veiksmų strategijos pagrindu Sąjunga nagrinėja specialių įnašų, kurį ji galėjo padaryti įgyvendinant būsimą šalių palaikomą taikos susitarimą.

Todėl gerbiamasis narys gali būti užtikrintas, kad Europos Sąjunga ieško kiekvienos galimybės ir ketina pasinaudoti visa savo įtaka, kad užtikrintų, jog Artimųjų Rytų taikos procesas toliau tęsiasi.

*
* *

Klausimas Nr. 24, kurį pateikė Seán Ó Neachtain (H-0583/08)

Tema: ES taisyklės dėl muitais neapmokestinamų prekių pirkimo

Dažnai gaunu nusiskundimus iš Europos piliečių, kurie iš trečiųjų šalių keliauja per ES valstybių narių oro uostus, kuriuose Europos oro uosto valdžios atstovai konfiskuoja jų muitais neapmokestinamas prekes.

Ar Taryba galėtų pareikšti, kada ji ketina supaprastinti ir sušvelninti šias taisykles, sudarydama daugiau dvišalių susitarimų su trečiosiomis šalimis?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Pagal Bendrijos teisės aktus dėl PVM ir akcizo muitų visos į Europos Sąjungą iš trečiųjų šalių atvežtos prekės yra apmokestinamos.

Vis dėlto, siekiant išvengti dvigubo apmokestinimo, Bendrijos mokesčiais neapmokestinamų lengvatų sistema taikoma nekomerciniam prekių, kurios vežamos iš trečiųjų šalių atvykstančių keliautojų asmeniniame bagaže, importui. Dabar pagal Direktyvą 69/169/EEB⁽⁴⁾ valstybės narės netaiko mokesčių prekėms, kurių vertė neviršija 175 EUR. Šis skaičius bus padidinamas 300 EUR ir 430 EUR 2008 m. gruodžio 1 d. oro ir jūrų keliautojams pagal Direktyvą 2007/74/EB⁽⁵⁾.

Papildomai šioms piniginiams kliūtims tam tikras tabako produktų ir alkoholinių gėrimų kiekis taip pat gali būti importuojamas neapmokestinant muitais, o ribos šioms prekėms nustatytos direktyvose.

Turi būti pažymėta, kad Direktyvoje 69/169/EEB taip pat nustatytos kiekybinės ribos dėl akcizų lengvatų arbatai, kavai ir kvėpalams, kurios bus panaikintos nuo 2008 m. gruodžio 1 d. pagal Direktyvą 1007/74/EB.

Taryba negavo jokių rekomendacijų iš Komisijos, kad sudarytų susitarimus, kuriuos minėjo gerbiamasis narys.

*
* *

Klausimas Nr. 26, kurį pateikė Nirj Deva (H-0587/08)

Tema: Lisabonos sutartis ir gynybos politika

Ar etape, kai buvo sprendžiamos Lisabonos sutarties užsienio politikos nuostatos, buvo kalbama apie ES kariuomenę? Ar Taryba mano, kad ES kariuomenė vis dar galima, net jeigu dabar Lisabonos sutartis neišgalios, nes ją ratifikavo ne visos valstybės narės?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Kaip Europos Vadovų Taryba ne kartą teigė ypač Helsinkyje, Nicoje, Lakene ir Sevilijoje, ESGP vystymusi nesiekama sukurti Europos kariuomenės.

⁽⁴⁾ 1969 m. gegužės 28 d. Tarybos direktyva 69/169/EEB dėl įstatymais ir kitais teisės aktais nustatytų nuostatų dėl tarptautiniais maršrutais keliaujančių asmenų importuojamų prekių atleidimo nuo apyvartos ir akcizo mokesčių suderinimo, OL L 133, 1969 6 4, p. 6.

⁽⁵⁾ 2007 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2007/74/EB dėl keliaujančių iš trečiųjų šalių asmenų importuojamų prekių neapmokestinimo pridėtinės vertės mokesčių ir akcizais, OL L 346, 2007 12 29, p. 6.

ES pajėgumų kūrimo procesas (Pagrindinis tikslas) iš tikrųjų yra grindžiamas savanoriškų įnašų principu ir reagavimu į reikalavimus kiekvienoje konkrečioje padėtyje, kurie yra bendrai apibrėžti.

Be to, kiekvienai ES operacijai kiekviena valstybė narė apibrėžia savo įnašo lygį pagal nacionalinę procedūrą. Blogiausiai atveju šis įnašas priklauso valstybės narės kompetencijai.

Galiausiai, nevykdant operacijos, aptariamas pajėgas visada kontroliuoja valstybės narės, kurioms jos priklauso. Todėl Europos Sąjunga neturi jokių nuolatinių pajėgų.

*
* *

Klausimas Nr. 27, kurį pateikė Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0589/08)

Tema: Įmonių direktorių atlyginimas

Dėl Eurogrupės pirmininko EP plenarinėje asamblėjoje 2008 m. liepos 9 d. padaryto ir ECB pirmininko pakartoto pastebėjimo dėl be saiko aukštų atlyginimų, mokamų įmonės direktoriams, ką pirmininkaujanti Tarybai valstybė mano apie pasiūlymus padidinti darbdavių įnašus ir įmonių mokesčius, kurie išmokami didžiulėmis sumomis premijų ir atskyrimo paketų („auksinių parašiutų“) forma? Ar dabar būtina įvesti Europos elgesio kodeksą dėl įmonių valdymo, kad būtų skatinamas skaidrumas dėl direktorių atlyginimų, tuo pačiu metu gerbiant įmonių įvairovę Europoje? Ar ji gali paaiškinti, kodėl atitinkama Komisijos rekomendacija⁽⁶⁾ buvo neišgirsta valstybėse narėse ir atitinkamose įmonėse? Ar būtina imtis priemonių užtikrinti informacijos apie direktorių mokesčio politiką atskleidimą ir išvengti interesų konflikto tarp vyresnių vadovų ir akcininkų? Kurios valstybės narės jau ėmėsi priemonių šiuo klausimu ir kaip?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybės narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Pirmininkaujanti valstybė pabrėžia, kad pirmiausia klausimai dėl bendrovės direktoriams mokamų atlyginimų aiškumo ir apmokestinimo priklauso valstybių narių kompetencijai. Vis dėlto pirmininkaujanti valstybė pripažįsta jų svarbą ir piliečiams susirūpinimą keliančius klausimus. Todėl šis klausimas bus aptartas neoficialiame finansų ministrų ir ES centrinių bankų valdytojų susitikime, kuris vyks rugsėjo 12–13 d. Nicoje. Šios diskusijos tikslas yra apibrėžti gerąją nacionalinę patirtį šioje srityje.

Svarbiausi šio susitikimo rezultatai kaip paprastai bus skelbiami pirmininkaujančios valstybės svetainėje.

*
* *

Klausimas Nr. 28, kurį pateikė Zdzisław Kazimierz Chmielewski (H-0591/08)

Tema: Žūklės priemonių atrankos naudojimas

Paskutiniuose Tarybos teisėkūros pasiūlymuose nėra nieko, kas išsklaidytų abejones Baltijos valstybėse dėl žūklės priemonių atrankos naudojimą reglamentuojančių taisyklių. Kodėl Europos Sąjunga nenustatė naudoti žūklės priemonių atrankos, pvz., BACOMA tinklų su išleidžiamuoju langu (angl. BACOMA escape window nets) arba T90 tipo tinklus, vandenyse, esančiuose už Baltijos jūros ribų, kai tokios rūšies priemonė yra privaloma Baltijos jūroje?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybės narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Taryba dėkoja gerbiamajam nariui už jo klausimą dėl žūklės priemonių atrankos naudojimo.

⁽⁶⁾ 2004 m. gruodžio 14 d. Komisijos rekomendacija dėl atitinkamos bendrovių, kurių vertybiniai popieriai yra įtraukti į biržos sąrašus, direktorių atlyginimų nustatymo tvarkos (2004/913/EB), OL L 385, 2004 12 29, p. 55.

Šiuo metu 1998 m. kovo 30 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 850/98 dėl žuvininkystės išteklių apsaugos, taikant technines priemones jūrų gyvūnų jaunikiams apsaugoti⁽⁷⁾, kuris taikomas daugumoje Europos Sąjungos jūros zonų, išskyrus Baltijos jūrą ir Viduržemio jūrą, neleidžia naudoti priemonės su Bacoma išleidžiamuoju langu arba T90 tralo maišu.

Vis dėlto pasiūlymas dėl Tarybos reglamento dėl žuvininkystės išteklių apsaugos, taikant technines priemones, apima nuostatas, kurios leistų naudoti tokias priemones ateityje, nenustatant tokio jų privalomo naudojimo⁽⁸⁾. Šiuo metu šis pasiūlymas yra aptariamas Taryboje. Taryba tikisi gauti Parlamento nuomonę dėl šio pasiūlymo.

*
* *

Klausimas Nr. 29, kurį pateikė Johan Van Hecke (H-0595/08)

Tema: Viduržemio jūros regiono valstybių sąjunga

Liepos mėn. Viduržemio jūros regiono valstybių sąjunga iškilmingai įsteigta: siekiant sujungti 17 valstybių, besiribojančių ties Viduržemio jūra Europos Sąjungoje, dėl regioninių projektų. Tačiau kai kuriose valstybėse žmogaus teisių padėtis yra apgailėtina.

Pvz., Maroke, kovo mėn. Fezo mieste, 250 kilometrų į šiaurę nuo Kasablankos, buvo aptiktas didelis masinis kapas. Žmogaus teisių agitatoriai mano, kad kūnai sušaudyti kariuomenės, siekiančios numalšinti visuotinę streiką 1990 m. Anot ekspertų, kūnų aptikimas masiniuose kapuose rodo, kokių rimtų žmogaus teisių pažeidimų šiuolaikinėje Maroko istorijoje būta visai neseniai. Iki šiol Maroko valdžios institucijos nepanaikino mirties bausmės ir neratifikavo Romos statuto.

Ar Viduržemio jūros regiono valstybių sąjunga taip pat bus naudojama kaip platforma, kad būtų reikalaujama demokratinės reformos ir geresnės žmogaus teisių padėties Sąjungos ne ES narėse? Ar pirmininkaujanti valstybė įtrauks žmogaus teisių problemas į Sąjungos susitikimų darbotvarkę?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Paryžiaus aukščiausio lygio susitikime dėl Viduržemio jūros (liepos 13 d.) valstybių arba „Barselonos proceso: Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos“ vyriausybės vadovai pareiškė, kad šis Procesas bus grindžiamas Barselonos proceso acquis, kurio trys skyriai (politinis dialogas, ekonominis bendradarbiavimas ir laisvoji prekyba, žmogiškasis, socialinis ir kultūrinis dialogas) toliau išlieka Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių pagrindu. Šiame aukščiausio lygio susitikime priimtoje deklaracijoje valstybės ir vyriausybės vadovai taip pat pabrėžė savo įsipareigojimą stiprinti demokratiją ir politinį pliuralizmą. Jie taip pat tvirtina savo ambicijas kurti bendrą ateitį, grindžiamą pagarba demokratiniais principams, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, kaip įtvirtinta atitinkamose tarptautinėse priemonėse, įskaitant ekonominių, socialinių, kultūrinių, pilietinių ir politinių teisių skatinimą, moterų vaidmens visuomenėje stiprinimą, pagarbą mažumoms, kovą su rasizmu ir ksenofobija, ir kultūrinio dialogo ir savitarpio supratimo pažangą.

Be to, asociacijos susitarimuose ir veiksmų planuose, kurie galioja Europos kaimynystės politikos pagrindu, yra numatyti įsipareigojimai žmogaus teisėms ir galimybė kelti klausimus šiuo aspektu. Taigi su keliomis Pietų Viduržemio jūros šalimis, ypač su Egiptu, Jordanija, Maroku ir Tunisu, buvo pradėtas specialiai žmogaus teisėms skirtas dvišalis dialogas.

*
* *

Klausimas Nr. 30, kurį pateikė Syed Kamall (H-0600/08)

Tema: Lisabonos sutarties ratifikavimas

Ar gali kuri nors Lisabonos sutarties dalis būti teisiškai įgyvendinama, jeigu tik 26 valstybės narės ratifikuoja tekstą?

⁽⁷⁾ OL L 125, 1998 4 27, p. 1–36.

⁽⁸⁾ 2008 m. birželio 4 d. Komisijos pasiūlymas COM(2008)324 galutinis, Dok. 10476/08.

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Pagal Lisabonos sutarties 6 straipsnio 2 dalį, Sutarties nuostatos gali būti taikomos tik tada, kai yra perduoti visų pasirašiusių valstybių ratifikavimo aktai.

*
* *

Klausimas Nr. 31, kurį pateikė Mihael Brejc (H-0602/08)

Tema: Kas mėnesį vykstanti Parlamento migracija

Kaip ir pirmtakų dabartinio Parlamento kadencijos metu buvo gausu reikalavimų atsisakyti dalinių sesijų Strasbūre. Europos visuomenė yra labai kritiška dėl to, kad nariai ir pareigūnai turi keliauti iš Briuselio į Strasbūrą, ir mano, kad išnaudoti pinigai, t. y. daugiau nei 200 mln. EUR per metus, galėjo būti naudingiau išleisti kitur. Negalima ignoruoti fakto, kad daugiau kaip milijonas Europos piliečių palaikė protestus prieš keliones į Strasbūrą ir iš jo.

Kitais metais bus išrinktas naujas Parlamentas ir žmonės mūsų klaus, kodėl ir toliau taip viskas tęsiasi. Kaip, Taryba nuomone, į šį klausimą turi būti atsakyta?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 289 straipsnį ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 189 straipsnį „Bendrijos institucijų būstinės vieta nustatoma bendru valstybių narių vyriausybės sutarimu“.

Pagal Protokolą (Nr. 8) dėl institucijų, tam tikrų Europos Bendrijų įstaigų bei padalinių ir Europolo būstinių vietos, kuris pagal EBS 311 straipsnį sudaro Sutarčių sudėtinę dalį, „Europos Parlamento būstinė yra Strasbūre, kur vyksta 12 mėnesinių plenarinių sesijų, įskaitant biudžeto sesiją. Papildomi plenarinės sesijos posėdžiai vyksta Briuselyje. Europos Parlamento komitetų posėdžiai vyksta Briuselyje. Europos Parlamento Generalinio sekretoriato ir jo padalinių būstinės lieka Liuksemburge.“

Pažymėtina, kad Sutartis, įskaitant šį Protokolą, pasirašė ir ratifikavo visos valstybės narės pagal jų atitinkamą konstitucinę tvarką. Bet kokiems nuostatų dėl institucijų būstinių vietos pakeitimams turi būti taikoma ta pati tvarka, kuri nustatyta Europos Sąjungos sutarties 48 straipsnyje.

Institucijų buveinės vietos nustatymas priklauso ne Tarybos, o valstybės narės kompetencijai.

*
* *

Klausimas Nr. 32, kurį pateikė Konstantinos Droutsas (H-0607/08)

Tema: Privačiai samdomų kareivių padaryti nusikaltimai

Amerikos imperialistai ir jų sąjungininkai sudarė pagrindinius susitarimus dėl samdomų karių, pvz., samdomų iš Blakvoterio, kurie okupuoja Iraką ir kitas šalis, vykdydami mirtinus išpuolius prieš beginklius gyventojus ir taip pat dalyvaudami prekyboje narkotikais ir kitoje neteisėtoje veikloje. Naudojimasis samdomais kariais yra gili reakcinė taktika, o už tai kenčia žmonės. Kaip pretekstas kovoti su organizuotu nusikalstamumu jie padeda žudyti politikus lyderius ir profesinių sąjungų veikėjus, ir yra apskritai priešiški darbininkų klasės judėjimams ne tik Irake, kur jų brutalumas jau tapo priežodžiu, bet taip pat ir Afganistane, Lotynų Amerikoje ir kituose regionuose, kur jie naudoja ginklų pramonės aprūpinamą šiuolaikinę sunkiąją ginkluotę, veikdami daugiausia pagal pilietinių vyriausybės nurodymus.

Ar Taryba smerkia Blakvoterio ir kitų privačiai samdomų karių nusikalstamą veiką ir ar ji reikalauja tokią praktiką panaikinti?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Apskritai Taryba neaptarė Blakvoterio arba kitos privačių kariuomenės ir saugumo organizacijų veiksmų. Tačiau Taryba mano, kad kaip minėta ES gairėse dėl skatinimo laikytis tarptautinių humanitarinių teisės aktų, visos konflikto šalys turi gerbti tarptautinius humanitarinius teisės aktus ir žmogaus teises. Privačių kariuomenės ir saugumo organizacijų naudojimas jokių būdu nekeičia šio principo.

Pažymime naujausią svarstymą, kurį Europos Parlamentas suorganizavo 2008 m. gegužės 5 d., dėl privačios kariuomenės ir saugumo organizacijų, ir tyrimą Europos Parlamento saugumo ir gynybos pakomitečio reikalavimu dėl didėjančio privačių kariuomenės ir saugumo organizacijų vaidmens, kuris buvo pristatytas tame svarstyme.

*
* *

Klausimas Nr. 33, kurį pateikė Leopold Józef Rutowicz (H-0608/08)

Tema: Šiltnamio efektas

Ar Taryba mano, kad būtina skirti darbo grupę įvertinti tikrą visų prie šiltnamio efekto prisidedančių veiksnių įtaką ir nustatyti išsamią energetikos politiką, kad būtų sušvelnintas jo poveikis?

Diskusijose ir pranešimuose dėl šiltnamio efekto apskritai kalbama apie anglies dvideginį, pamirštant paminėti metaną, kuris prisideda prie ozono skylės ir šiltnamio efekto atsiradimo. Vienas kubinis metano metras iš tikrųjų sukelia tuos pačius padarinius kaip 24 kubiniai anglies dvideginio metrai. Metanas į atmosferą skleidžiamas dėl kasybos, gyvūnų, žmonių ir puvimo procesų. Turi būti pabrėžiama, kad kai kuriose šalyse skleidžiamas metanas sudaro apytiksliai 30 proc. šiltnamio efekto.

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Kaip žinote 2007 m. sausio mėn. Komisija pristatė „energetikos / klimato“ teisėkūros paketą, kuriuo siekiama vienu metu spręsti šiltnamio efektą sukeliančias dujų mažinimo iššūkius, gerinant energetikos saugumą ir užtikrinant Europos Sąjungos konkurencingumą ateityje. Paketas apima daugybę pasiūlymų energetikos ir klimato kaitos srityje.

Vienas iš pasiūlymų pakete, t. y. pasiūlymas dėl dalijimosi pastangomis, apima visas Kioto protokolo A priede išvardytas šiltnamio efektą sukeliančias dujas, t. y. anglies dvideginį (CO₂), metaną (CH₄), azoto oksidą (N₂O), hidrochlorofluorometaną (HFCs), perfluorangliavandenilį (PFC) ir sieros heksafluoridą (SF₆), kurios išreikštos anglies dvideginio ekvivalenčiu dydžiu.

Konkrečiau apie žemės ūkį ir klimato kaitą priminsiu, kad Europos Vadovų Taryba savo išvadoje 2008 m. birželio 19–20 d. pareiškė, kad būtina dirbti žemės ūkio gamybos naujovių, mokslinių tyrimų ir vystymosi srityje, ypač didinti jos energijos vartojimo veiksmingumą, produktyvumo augimą ir gebėjimą prisitaikyti prie klimato kaitos.

Iki šiol Taryba negavo jokių pasiūlymų dėl institucijos skyrimo vertinti tikrą visų prie šiltnamio efekto prisidedančių veiksnių įtaką, bet kaip jūs žinote, diskusijos dėl pasiūlymų „energetikos / klimato“ pakete toliau rengiamos Taryboje ir Europos Parlamente, siekiant pasiekti globalinį susitarimą iki šių metų pabaigos.

*
* *

Klausimas Nr. 34, kurį pateikė Athanasios Pafilis (H-0610/08)

Tema: Išpuolių prieš Iraną grėsmė

Kaip atsaką į branduolinę programą Izraelis neseniai priėmė dar karingesnę poziciją dėl Irano, didindamas savo grąsinimus pradėti karinį puolimą. Tai padaryta pakankamai aiškiai naujausiuose Gynybos ministro

Ehudo Barako išsakytuose pareiškimuose, kad Izraelis yra pasirengęs stoti prieš Iraną, pabrėždamas, kad Izraelis praityje ne vieną kartą pademonstravo savo ketinimą imtis ryžtingų veiksmų. Nuo 2008 m. gegužės 28 d. iki birželio 12 d. grasinimų pagrindas buvo karinių oro pajėgų Glorious Spartan manevrai Graikijos teritorijoje, kuriuos kartu organizavo Graikija ir Izraelis, imituodamos hipotetinius Izraelio išpuolius prieš atominę jėgainę Irane. Šie įvykiai patvirtina, kad agresyvi imperialistinė Izraelio taktika kelia nuolatinę grėsmę taikai regione ir paveiktoms tautoms.

Ar Taryba smerkia šiuos agresijos grąsinimus ir mokomųjų pratimų organizavimą rengiant Izraelio karinius puolimus prieš Iraną, kurie sukeltę milžiniškas pasekmes susijusioms tautoms ir taikai tame regione ir visame pasaulyje?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris neturi privalomosios galios Tarybai arba valstybėms narėms, nebuvo pateiktas žodžiu Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo mėn. dalinėje sesijoje Briuselyje svarstytų klausimų Tarybai metu.

Taryba palaiko Generalinio sekretoriaus / Vyriausiojo įgaliotinio Javiero Solanos ir Šešeto grupės (Vokietijos, Kinijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Prancūzijos, Jungtinės Karalystės, Rusijos) požiūrį, kuriuo aktyviai siekiama Irano ir tarptautinės bendruomenės diplomatinio krizės sprendimo Irano branduolinės programos klausimu. Su Irano branduoline sritimi susiję klausimai turi didelį poveikį regiono stabilumui ir tarptautinio neplatino režimui.

Taryba deda kiekvieną pastangą, kad pasiektų taikų ir suderintą sprendimą, kuris atitinka tarptautinės bendruomenės problemas. Šiam tikslui, kaip Taryba ne kartą kartojo, turime ryžtingai įgyvendinti „dvigubą metodą“, kuris apima dialogo atvirumą ir sunkėjančias sankcijas, jeigu Iranas atsisako taikyti Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos Sprendimus.

Tuo pačiu metu Taryba apgailestauja dėl visų tvirtinimų, kurie, tikėtina, apsunkins pastangas pasiekti suderintą sprendimą, ir primena, kad ji keletą kartų ypač pasmerkė Irano valdžios institucijų atstovų išreikštus grąsinimus prieš Izraelį.

*
* *

KLAUSIMAI KOMISIJAI

Klausimas Nr. 41, kurį pateikė Christopher Heaton-Harris (H-0573/08)

Tema: Vartotojų apsauga ir Lisabonos sutartis

Ar Komisija mano, kad dabar nebegaliojanti Lisabonos sutartis būtų padėjusi vartotojų apsaugai Europos Sąjungoje, ir ar Komisija turi kokių nors planų tobulinti bet kurias kitas su vartotojų apsauga susijusias nuostatas Sutartyje?

Atsakymas

2008 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba pažymėjo Airijos referendumo rezultatą ir Airijos ketinimą pasiūlyti išeitį. Bet koku atveju iš anksto Komisija nepateiks ratifikavimo proceso rezultatų.

Lisabonos sutartis padėtų išsiplėtusiai Sąjungai veikti veiksmingiau ir demokratiškiau, kas yra teigiamai naudinga visose politikos srityse. Tai taip pat teisinga vartotojų politikos atžvilgiu, dėl kurios Komisija priėmė 2007–2013 m. laikotarpį apimančią strategiją.

*
* *

Klausimas Nr. 45, kurį pateikė Eoin Ryan (H-0586/08)

Tema: Kredito reitingo agentūrų reglamentavimas

Ar Komisija galėtų pateikti išsamų pasiūlyto sprendimo dėl būsimo kredito reitingo agentūrų reglamento Europos Sąjungoje vertinimą?

Atsakymas

2007 m. vasarą Komisija pradėjo vykdyti kredito reitingo agentūrų veiklos (KRA) ir jų vaidmenį didesnėje suirutėje apžvalgą.

Atsižvelgiant į apžvalgos pagrindų įgytą patirtį, daroma pažanga rengiant reguliavimo atsaką į keletą su KRA susijusių problemų. Komisija konsultuojasi dėl pagrindinių reguliavimo sistemos ypatybių. Pagal su konsultacija susijusius dokumentus siūloma priimti taisyklių komplektą, įvedant daug savarankiškų reikalavimų, kuriuos KRA turėtų atitikti, kad gautų leidimą ir galėtų vykdyti savo reitingų veiklą ES. Svarbiausias tikslas yra užtikrinti, kad reitingai būtų patikimi ir tiksli informacija investuotojams. KRA privalėtų spręsti interesų konfliktą, turėti pagrįstas reitingų metodologijas ir didinti savo reitingų veiklos skaidrumą. Pagal konsultacijos dokumentus, taip pat siūlomi du pasirinkimai veiksmingai ES KRA priežiūrai: pirmas pasirinkimas yra grindžiamas sustiprintu koordinavimo vaidmeniu Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetui (angl. CESR) ir stiprus reguliavimo bendradarbiavimas tarp nacionalinių priežiūros institucijų. Antras pasirinkimas apimtų Europos Agentūros (arba CESR arba naujos agentūros) įkūrimą visų ES KRA registracijai ir pasitikėjimą nacionalinėmis priežiūros institucijomis dėl KRA veiklos priežiūros. Konsultacija taip pat susijusi su galimais metodais dėl su perdėtu pasitikėjimu reitingais ES teisėkūroje susijusių klausimų.

Šis parengiamasis darbas bus baigtis 2008 m. rudenį priimant Komisijai teisėkūros pasiūlymą.

*
* *

Klausimas Nr. 46, kurį pateikė David Sumberg (H-0594/08)

Tema: Lisabonos sutartis ir vidaus rinkos funkcijos

Ar Komisija mano, kad Lisabonos sutarties „mirtis“, kurios priežastis yra tai, kad ne visose valstybėse narėse ji buvo ratifikuota, yra teigiamas aspektas vidaus rinkai funkcionuoti?

Klausimas Nr. 47, kurį pateikė Syed Kamall (H-0601/08)

Tema: Lisabonos sutartis ir vidaus rinka

Dabar, kai Lisabonos Sutartis yra „mirusi“, nes ne visos 27 valstybės narės ją ratifikavo, ar Komisija pritartų, kad Sutartimi pakankamai buvo stiprinama vidaus rinka ir kad visomis būsimomis ES sutartimis turi būti ir toliau stipriai išipareigojama laisvosios prekybos ir vidaus rinkos idealui?

Bendras atsakymas

Atsakydama į pirmąją klausimo dalį, Komisija norėtų pristatyti gerbiamesiems nariams Europos Vadovų Tarybos 2008 m. birželio mėn. išvadas. Europos Vadovų Taryba pažymėjo referendumo dėl Lisabonos sutarties Airijoje rezultatus ir pripažino, kad reikia daugiau laiko padėčiai išanalizuoti. Ji pažymėjo, kad Airijos vyriausybė aktyviai konsultuosis vidaus lygmeniu ir su kitomis valstybėmis narėmis, kad pasiūlytų bendrą tolesnę išeitį. Europos Vadovų Taryba priminė, kad Lisabonos sutarties tikslas yra padėti išsiplėtusiai Sąjungai veikti veiksmingiau ir demokratiškiau. Ji pažymėjo, kad iki tada 19 valstybių narių parlamentai ratifikavo Sutartį ir kad ratifikavimo procesas tęsiasi kitose šalyse. Iš tikrųjų po to Lisabonos sutarties ratifikavimui pritarta kitose trijose šalyse. Europos Vadovų Taryba nurodė, kad ji svarstys šį klausimą spalio 15 d., kad apgalvotų tolesnę išeitį. Europos Sąjungai pirmininkaujantis Prezidentas Nicolas Sarkozy patvirtino šį metodą savo kalboje 2008 m. liepos 10 d. Parlamente.

Vidaus rinka yra ir liks Europos integracijos pagrindas. Jos ateitis nėra tiesiogiai susijusi su Lisabonos sutartimi. Todėl darbas ir toliau stiprins vidaus rinką ir darys ją veiksmingesnę, kad ji galėtų būti klestėjimo ir ekonominio augimo varomąją jėgą Europos piliečių ir verslo naudai.

*
* *

Klausimas Nr. 51, kurį pateikė Marco Pannella (H-0544/08)

Tema: Žmogaus teisės ir Vietnamas

Per pastaruosius kelerius metus Vietnamas patyrė reikšmingą ekonominį pakilimą, kuris (be kitų priemonių) buvo remiamas ES vystymosi politika ir finansinės paramos politika. Greta šalies BVP augimo padaugėjo žmogaus teisių pažeidimų. Daugiau kaip 250 Vietnamo politinių kalinių, kurie buvo suimti 2001 m. ir

2004 m., dar turi būti išlaisvinti, o vis daugiau ir daugiau Khmerų Kampučijos kromų prašo prieglobsčio Kambodžoje dėl religinio persekiojimo.

Atsižvelgiant į tai, kad Komisija stengiasi užtikrinti, kad jos vystymosi politikos kryptys vis labiau atitiktų žmogaus teises, ar Komisija yra patenkinta poveikiu, kurį jos parama daro etninių ir religinių mažumų, imigrantų darbuotojų ir demokratijos aktyvistų Vietname padėčiai?

Ar Komisija nemano, kad ji turi patikrinti, ar Vietnamo vyriausybė laikosi teisinių įsipareigojimų, kurių ji prisiėmė pasirašydama bendradarbiavimo susitarimus ir ratifikuodama tarptautines konvencijas dėl pilietinių, politinių, socialinių ir ekonominių teisių?

Atsakymas

Pripažindama Vietnamo ekonominio atvirumo naudą, Komisija pritaria Parlamento susirūpinimui dėl žmogaus teisių padėties šalyje. Etninių ir religinių mažumų, taip pat žmogaus teisių aktyvistų teisės yra būtini demokratinės visuomenės ir tvaraus vystymosi pagrindai. Komisija intensyviai dalyvauja nacionaliniu, regioniniu (pvz., ASEAN) ir daugiašaliu lygmeniu, kad užtikrintų šių teisių pagarbą ir apsaugą. Tuo metu, kai Komisija aktyviai skatina projektus, kurie skirti remti žmogaus teisių apsaugą Vietname, ji pripažįsta, kad dar daug būtina padaryti.

Šiuo metu Komisija įgyvendina daug projektų, kuriais siekiama padidinti neturtingų ir socialiai nuskriaustų žmonių gyvenimo kokybę Vietname. Komisija įgyvendina 18 mln. EUR projektą (2006–2010 m.), kurio svarbiausias tikslas pagerinti sveikatos standartus, teikiant aukštos kokybės, profilaktinę, gydančią ir skatinančią rūpybą skurdžiai gyvenantiems šiaurės kalnuotose vietovėse ir vidurio kalnuotose aukštumose. Papildomai Komisija skiria 11,45 mln. EUR dotacijomis projektui, kurį įgyvendina Pasaulio bankas ir kuriuo bus daugiau finansuojamos pagrindinės sveikatos paslaugos, ypač kalnuotuose regionuose Vietname komunos lygmeniu. Tikimasi, kad projektas bus naudingas apytiksliai 3 mln. žmonių, daugiausia tautinėms mažumoms ir neturtingiems žmonėms. Taip pat yra bendras Komisijos ir Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro (angl. UNHCR) projektas, kuriuo bus užtikrinamas vienodas ir neribojamas švietimo prieinamumas socialiai nuskriaustoms vietinėms šeimoms.

Komisija ir Jungtinio komiteto pogrupis dėl žmogaus teisių toliau daro spaudimą Vietnamo vyriausybei žmogaus teisių dialogu dėl pažangios žmogaus teisių apsaugos vietos. Be to, Komisija smarkiai reikalauja įtraukti esminių elementų žmogaus teisių išlygą ir žmogaus teisių bendradarbiavimo išlygą tebevykstančių derybų dėl naujos Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo (PBS) metu.

Ateinančio Vietnamo Ministro pirmininko pavaduotojo ir užsienio reikalų ministro Pham Gia Khiem vizito metu Komisija atkreips dėmesį į klausimą dėl Vietnamo tarptautinių įsipareigojimų ir ragins Vietnamo vyriausybę laikytis Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto ir kitų tarptautinių žmogaus teisių standartų savo vidaus teisės aktuose.

*

* *

Klausimas Nr. 52, kurį pateikė Bernd Posselt (H-0552/08)

Tema: Atstovavimas Komisijai Kaukaze

Ar Komisija planuoja įsteigti atstovybę arba bent jau stebėsenos tarnybą Čečėnijoje, atsižvelgiant į ten esančias problemas ir šalies strateginę reikšmę, ir kokia yra bendra padėtis dėl atstovavimo Komisijai paskirstymo ir dėl Komisijos vidurio laikotarpio operacijų Kaukazo regione planavimo?

Atsakymas

Komisija neplanuoja atidaryti atstovybės arba stebėsenos tarnybos Čečėnijoje arba kitoje Šiaurės Kaukazo vietoje. Komisija dėjo aktyvias tarptautines humanitarines pagalbos pastangas Šiaurės Kaukaze viso konflikto regione metu, o Europos Komisijos humanitarinės pagalbos skyriaus (ECHO) biuras Maskvoje stebi, įskaitant dažniais vizitais į regioną, kaip įgyvendinamos šios pagalbos pastangos. Kalbant apie kitas šalis regione, Komisija turi delegaciją į Tbilisį, delegaciją į Jerevaną ir naują delegaciją į Bakų, taip stiprindama savo dalyvavimą regione.

*

* *

Klausimas Nr. 53, kurį pateikė Vural Öger (H-0560/08)**Tema: Rytų partnerystė – regioninio bendradarbiavimo Europos kaimynystės srityje formos**

Įkūrus Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungą dabar vyksta svarstymai įkurti Rytų Europos sąjungą Europoje. Taip pat buvo iškelta mintis sukurti Juodosios jūros regiono valstybių sąjungą. 2008 m. gegužės mėn. Švedija ir Lenkija pateikė darbo dokumentą pavadinimu „Rytų partnerystė“, siūlydamos glaudesnę ES ir Ukrainos, Moldavijos, Azerbaidžano, Armėnijos, Gruzijos ir Baltarusijos bendradarbiavimą.

Ką Komisija mano apie pasiūlymą dėl ES ir Rytų Europos sąjungos? Ar Komisija pateiks konkrečius pasiūlymus dėl tokios partnerystės komunikato forma, kaip ji padarė dėl Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos? Ar Komisija gali pateikti informaciją apie tokios partnerystės pagrindinius ramsčius? Ar Viduržemio jūros regiono valstybių sąjunga bus kaip modelis ir ar panašiai bus pabrėžiamas projektais grindžiamas bendradarbiavimas Rytų Europos sąjungoje? Ar Komisija teikia kokią nors pirmenybę šios sąjungos vardo atžvilgiu? Kokia yra Komisijos pozicija dėl pagrindinio principo sukurti kelias ir įvairias „sąjungas“?

Atsakymas

Europos kaimynystės politika yra ir liks pagrindiniu Komisijos prioritetu. Taigi Komisija trokšta sustiprinti dvišalius santykius su savo Rytų partnerėmis. Pasiūlymai, kuriais praktiškai prisidedama prie šio tikslo, pvz., Lenkijos ir Švedijos iniciatyva, yra vertinami teigiamai.

2008 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba pasiūlė Komisijai toliau imtis darbo ir pristatyti Tarybai pasiūlymą dėl „Rytų partnerystės“ modulių atitinkamų iniciatyvų pagrindu 2009 m. pavasarį.

Komisija nedelsdama pradėjo dirbti šiuo klausimu. Šiame etape galima pasakyti, kad Komisijos pasiūlymai bus grindžiami toliau aptariamais principais.

- a) Dvišaliu, diferencijuotu bendradarbiavimu su kiekviena partnere grindžiama Europos kaimynystės politika lieka esminis santykių su ES rytų kaimynėmis pagrindas. Taip pat akivaizdu, ko šios partnerės pageidauja.
- b) Pasiūlymai turi būti grindžiami jau galiojančių sistemų vertybėmis, papildyti jas ir pridėti vertės, nedubliuojant atliktų darbų ir ypač prieš metus sukurtos Juodosios jūros sinergijos, kuri dabar duoda vaisių su konkrečiais rezultatais tuo pagrindu.
- c) Bet kokia nauja daugiašalė programa turi apimti visas ES valstybes nares, kad Sąjunga galėtų paskirstyti savo visą politinį ir ekonominį svorį ir partnerės palaipsniui priartėtų prie Sąjungos.
- d) Žinoma, naujus pasiūlymus turi aiškiai palaikyti kaimynės, kurioms jie skirti.

*
* *

Klausimas Nr. 54, kurį pateikė Sarah Ludford (H-0563/08)**Tema: ES finansavimas kankinimo prevencijos programoms**

Europos Sąjunga lyderiavo finansuodama kankinimo prevencijos priemones ir paramą kankinimo aukoms pagal Europos iniciatyvą remti demokratiją ir žmogaus teises (EIDHR). ES finansavimą numatyta palaipsniui nutraukti ir (arba) sumažinti nuo 2010 m., valstybėms narėms perduodant finansuoti trūkumą. JT specialus pranešėjas kankinimo prevencijos klausimu Manfred Nowak neseniai perspėjo dėl šio plano, nebent pirmiau bus įgyvendinta išsami programa ir aiškūs išpareigojimai.

Atsižvelgiant į tai, kad numatyta palaipsniui nutraukti finansavimą, ar Komisija turi aiškius valstybių narių išpareigojimus toliau finansuoti kankinimo prevencijos projektus dabartiniu lygmeniu?

Atsakymas

Visų kankinimo ir netinkamo elgesio formų prevencija ir panaikinimas visame pasaulyje yra vienas svarbiausių ES žmogaus teisių politikos tikslų. Taigi Komisija išpareigojusi tęsti savo esminę paramą kovai su kankinimu pagal Europos iniciatyvą remti demokratiją ir žmogaus teises (EIDHR). Ji neplanuoja sumažinti savo visos paramos šioje srityje. 2007–2010 m. daugiau kaip 44 mln. EUR buvo skirta tam tikslui. Toks finansavimas visiškai atitinka buvusį finansavimą.

Tačiau Komisija tikrai ketina šiek tiek iš naujo paskirstyti EIDHR paramą kankinimų rehabilitacijos centrams. Iš tikrųjų ji ketina palaipsniui nutraukti mūsų paramą centrams ES nuo 2010 m., siekdama daugiau finansuoti

kankinimo reabilitacijos centrus ne ES, kur vyriausybės ir privati parama yra dažnai nepakankama arba jos net nėra. Komisija primena, kad EIDHR yra priemonė, skirta remti nevyriausybių organizacijų (NVO) projektus už ES ribų, ir kad ES valstybės narės turi įsipareigojimą teikti pagalbą kankinimo aukoms pagal EB ir tarptautinę teisę. 2008 m. balandžio mėn. Taryba priminė finansinės pagalbos kankinimo prevencijos ir reabilitacijos programoms svarbą ir specialiai ragino valstybes nars remti kankinimo reabilitacijos centrus.

Komisija gerai žino galimas šio paskirstymo iš naujo pasekmes ir atidžiai sprendžia šį klausimą. Komisija ir valstybės narės įsipareigojusios užtikrinti, kad paramos nutraukimas palaipsniui nebus atliekamas kankinimo aukų ES sąskaita. Šiam tikslui Komisija jau pradėjo konsultavimosi su suinteresuotais asmenimis, įskaitant atitinkamus JT organus ir NVO, procesą. Artimiausiu metu ji ketina apibrėžti dabartinių kankinimo aukų poreikius ir alternatyvias paramos formas, kad nustatytų išsamų metodą.

*
* *

Klausimas Nr. 55, kurį pateikė Gerard Batten (H-0564/08)

Tema: ES ir Rusijos aukščiausio lygio susitikimas

Kalbant apie naujausią ES ir Rusijos aukščiausio lygio susitikimą Chanty Mansijske, ar Komisija gali man pasakyti, ar ji iškėlė Aleksandro Litvinenko žmogžudystės temą, kaip asmeniškai prašiau Benitą Ferrerą Waldner Europos Parlamente 2008 m. birželio 18 d. diskusijų dėl ES ir Rusijos aukščiausio lygio susitikimo pasirengimo metu (2008 m. birželio 26–27 d.)?

Prašyta dėl to, kad būtų visų požymių, kad žmogžudystę įvykdė Rusijos valstybės organai ir kad Rusijos valdžios institucijos atsisakė perduoti svarbiausią įtariamąjį Andrėjų Lugovojų.

Jeigu klausimas buvo iškeltas, koks buvo atsakymas? Jeigu klausimas nebuvo iškeltas, tai kodėl?

Atsakymas

Aleksandro Litvinenko mirties klausimu Komisija nurodo prieš daugiau kaip metus pirmininkavusios ES valstybės padarytą pareiškimą ES vardu, kuriuo ES aiškiai išdėstė „savo nusivylimą, nes Rusija konstruktyviai nebendradarbiavo su Jungtinės Karalystės valdžios institucijomis“, ir pabrėžė „Rusijos Federacijos skubaus ir konstruktyvaus bendradarbiavimo šiuo klausimu svarbą“. Ši pozicija nepasikeitė ir Komisija toliau kelia klausimą savo dialoge su Rusija.

Komisija mano, kad vadovaujantis Rusijos priimtais privalomojo pobūdžio tarptautiniais įsipareigojimais, ypač Europos Tarybos ir Europos saugumui ir bendradarbiavimui organizacijos įsipareigojimais, teisinės valstybės principas turi būti pagrindinis principas mums bendradarbiaujant su Rusija.

Naujausiame 2008 m. birželio mėn. pabaigoje surengtame ES ir Rusijos aukščiausio lygio susitikime Komisija teigiamai įvertino Prezidento Dmitrijaus Medvedevo nuolat pabrėžiamą teiginį, kad būtina gerinti teisinės valstybės principą Rusijoje, ir pabrėžė šio principo praktinio įgyvendinimo užtikrinimo svarbą.

*
* *

Klausimas Nr. 56, kurį pateikė Laima Liucija Andrikiene (H-0569/08)

Tema: ES finansinė pagalba Afganistanui ir Irakui

Afganistanas ir Irakas tampa bandomaisiais tarptautinės vystymosi pagalbos ir daugiašalio bendradarbiavimo ir ypač Europos Sąjungos pavyzdžiais. Pvz., atsižvelgiant į Komisijos nacionalinę preliminarą programą, kuria skiriama 610 mln. EUR Afganistanui 2007–2010 m., labai svarbu rasti ir įgyvendinti teisingą pusiausvyrą tarp išlaidų teisės aktų įgyvendinimui ir karo veiksmų paramai, ir pilietiniam atkūrimui ir humanitarinei pagalbai, taip pat sveikatai ir švietimui.

Ką Komisija numato šioje srityje? Ar ES finansinė pagalba Afganistanui ir Irakui bus padidinta? Kokios programos ir projektai bus finansuojami per ateinančius trejus metus? Ar Komisiją ketina reguliariai vertinti ES finansinės pagalbos Afganistanui ir Irakui veiksmingumą ir atitinkamai informuoti Europos Parlamentą apie tokio vertinimo rezultatus?

Atsakymas

1. Komisija aiškiai pritaria svarbai užtikrinti veiksmingą paramą atkūrimui Afganistane ir Irake ir poreikiui gerinti saugumo padėtį ir jų gyventojų gerovę.

Dauguma Afganistano preliminariai programai prieinamų lėšų 2007–2010 m. laikotarpiu buvo skirtos remti atkūrimą kaimo vystymosi, valdymo ir sveikatos srityse. Švietimas yra remiamas iš Afganistano atkūrimo patikos fondo, kurį valdo Pasaulio bankas.

Kalbant apie Iraką, deja, Komisija dar neturėjo galimybių sukurti daugiametę preliminarą programą. Dėl saugumo, kintamos politinės padėties ir greitai besikeičiančių gyvenimo sąlygų šiuo metu nėra galimybių tokiam daugiamečiam planui. Todėl iki dabar pagalba Irakui buvo teikiama specialiomis priemonėmis. 2008 m. Komisija siūlo skirti 85 proc. visos 72 mln. EUR sumos pagrindinėms paslaugoms gyventojams ir pabėgėliams teikti ir techninei pagalbai Irako institucijoms suderinti.

2. Šalies strateginiame dokumente dėl Afganistano išdėstomi Bendrijos finansinės pagalbos Afganistanui 2007–2013 m. prioritetai. 2007–2010 m. laikotarpiui 610 mln. EUR buvo skirti. Be to, Afganistanas gauna naudos iš pagal temines biudžeto eilutes, Europos iniciatyvą remti demokratiją ir žmogaus teises, humanitarinę pagalbą ir stabilumo priemonę teikiamos paramos.

Kalbant apie Iraką, vyrauja Irako vyriausybės ir tarptautinės bendruomenės bendras supratimas, kad paramos teikėjo parama ateityje turi būti skirta Irako institucijų pajėgumams gerinti, kad būtų geriau panaudoti dideli Irako finansiniai ištekliai. Todėl Komisija skiria savo paramą techninei pagalbai Irako institucijoms ir pagrindinėms paslaugoms gyventojams gerinti.

3. Komisija pasiūlys metinėje veiksmų programoje 2008 m. Afganistanui paramą, skirtą sveikatos (60 mln. EUR), socialinės apsaugos (24 mln. EUR), teisingumo sektoriaus ir muitų (30 mln. EUR), taip pat žemės ūkio (30 mln. EUR) srityse. 2009 m. programose tikimasi įtraukti finansavimą valdymo, kaimo vystymosi, kasybos ir regioninio bendradarbiavimo srityse ir 2010 m. programose – sveikatos, kaimo vystymosi ir valdymo srityse.

Kalbant apie Iraką, atsižvelgiant į tai, kad nėra daugiametės programos, šiuo metu nėra numatytos programos kitiems trejiems metams. 2008 m. speciali priemonė Irakui bus pristatyta Tarybai ir Parlamentui 2008 m. spalio mėn. Jame bus vadovaujamasi Parlamentui padalyto 2008 m. birželio mėn. informacinio pranešimo nurodymais.

4. Bendrijos finansinė pagalba Afganistanui yra stebima ir vertinama sistemiškai misijų tam tikrose srityse ir vizitų, nepriklausomų rezultatais grindžiamų priežiūra misijų, reguliarių projektų ataskaitų, taip pat suderinto paramos teikėjo dialogo mechanizmo ir stebėjimo komitetų su Vyriausybe pagrindu. 2006 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo kontekste Komisija patvirtino savo ketinimą reguliariai teikti ataskaitas Parlamentui dėl pagalbos įgyvendinimo Afganistane. Pirma „padėties“ ataskaita skelbiama tinklapyje ir bus reguliariai atnaujinama.

Tuo pagrindu Irake dvi patikrinimo misijos ir vienas vertinimas buvo įvykdyti per 2008 m. Jų pirmi rezultatai yra teigiami. Galutiniai rezultatai ir išvados bus padalyti Parlamentui, kai tik jie bus prieinami.

*
* *

Klausimas Nr. 57, kurį pateikė Martin Callanan (H-0572/08)

Tema: Išorės santykiai ir Lisabonos sutartis

Dabar, kai Lisabonos sutartis yra „mirusi“, nes ne visos 27 valstybės narės ją ratifikavo, kaip Komisija norėtų, kad ES dalyvautų palaikydama išorės santykius ir tvarkydama užsienio reikalus be Sutartyje įtvirtintų nuostatų?

Atsakymas

Po „neigiamo“ balsavimo dėl Lisabonos sutarties 2008 m. birželio mėn. Airijos referendume Europos Vadovų Taryba nagrinėjo padėtį savo susitikime 2008 m. birželio 19–20 d. Nuspręsta, kad būtina daugiau laiko padėčiai išanalizuoti. Buvo pažymėta, kad Airijos vyriausybė aktyviai konsultuosis vidaus lygmeniu ir su kitomis valstybėmis narėmis, kad pasiūlytų bendrą tolesnę išeitį. Europos Vadovų Taryba nurodė, kad ji atkreips dėmesį į šį klausimą spalio 15 d., kad apsvarstytų tolesnę išeitį.

Europos Vadovų Taryba priminė, kad Lisabonos sutarties tikslas yra padėti išsiplėtusiai Sąjungai veikti veiksmingiau ir demokratiškiau. Komisija mano, kad naujos Sutarties įsigaliojimas ir būsimas įgyvendinimas sustiprins ES išorės dimensiją ir padidins ES veiksmų pastovumą ir darnumą pasaulyje.

Kaip, be kita ko, nurodyta jos 2006 m. birželio mėn. Komunikate „Europa pasaulyje“⁽⁹⁾, Komisija yra apsisprendusi prisidėti prie ES išorės santykių veiksmingumo, našumo ir matomumo stiprinimo dabartinių Sutarčių pagrindu.

Komisija toliau aktyviai prisidės prie bendro svarstymo dėl tolesnės išeities.

*
* *

Klausimas Nr. 58, kurį pateikė Manuel Medina Ortega (H-0528/08)

Tema: Susitarimai dėl grįžtančių imigrantų priėmimo

Ar Komisija neseniai priimtos Direktyvos dėl imigrantų grįžimo atžvilgiu pateiks informaciją dėl padėties, susijusios su susitarimais (arba susitarimų derybomis) su šalimis, kurios yra emigracijos į Europą pagrindinis šaltinis – susitarimais, kuriais ketinama užtikrinti, kad imigrantus (ypač nepilnamečius be lydinčiųjų asmenų), kurių negali priimti Europa, atgal priima tos šalys?

Atsakymas

Dabar Komisija buvo įgaliota vesti derybas dėl Bendrijos readmisijos susitarimų su 16 šalių. Taryba priėmė sprendimus dėl derinamų direktyvų dėl Maroko, Šri Lankos, Rusijos, Pakistano, Honkongo, Makao, Ukrainos, Albanijos, Alžyro, Kinijos, Turkijos, Buvusios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, Serbijos, Juodkalnijos, Bosnijos ir Hercegovinos ir Moldavijos.

Komisija sėkmingai užbaigė derybas su 11 iš 16 šalių. EB readmisijos susitarimai su Honkongu ir Makao įsigaliojo atitinkamai 2004 m. kovo ir birželio mėn., su Šri Lanka – 2005 m. gegužės mėn., su Albanija – 2006 m. gegužės mėn., su Rusija – 2007 m. birželio mėn. ir galiausiai su kitomis keturiomis Vakarų Balkanų šalimis, Ukraina ir Moldavija – 2008 m. sausio mėn.

Derybos su Pakistanu buvo baigtos svarbiausiu derybiniu lygmeniu 2007 m. rugsėjo mėn. Suderintą tekstą dar privalo oficialiai patvirtinti Pakistano kabinetas.

Susitarimo su Maroku sudarymas išlieka ES prioritetu. Derybos yra tęsiamos ir galiausiai gali būti baigtos netolimoje ateityje.

Derybos su Turkija oficialiai pradėtos 2006 m., bet nuo tada nedaug pažangos pasiekta. EB readmisijos susitarimo su Turkija sudarymas lieka ES prioritetu, o būdai, kaip rasti kelią iš aklavietės, yra svarstomi.

Galviausiai derybos su Alžyru ir Kinija dar nebuvo oficialiai pradėtos, bet dedamos pastangos, kad būtų kuo greičiau pradėtos.

*
* *

Klausimas Nr. 59, kurį pateikė Armando França (H-0531/08)

Tema: Teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse ir komercinėse bylose įteikimas

Tarybos reglamentas Nr. 1348/2000⁽¹⁰⁾ dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybės narėse (kurį Europos Parlamentas ir Taryba pagerino ir atnaujino 2005 m.) yra puiki teisminių dokumentų įteikimo supaprastinimo, palengvinimo ir pagreitinimo ir galų gale ES prekybos didinimo ir visos ES ekonomikos stiprinimo priemonė.

Atsižvelgdama į dabartinę išsiplėtimo padėtį (27 valstybės narės) ir būtinybę šį svarbų reglamentą visapusiškai įgyvendinti, ar Komisija pasakys, kurios valstybės narės iki šiol priėmė reglamentą? Kiek Reglamentas buvo įgyvendintas ES ir ar Komisija planuoja imtis kokių nors veiksmų, kad atnaujintų priimančių gaunančiųjų agentūrų vadovą ir dokumentų žodyną? Kada bus išleista kita ataskaita dėl Reglamento įgyvendinimo?

⁽⁹⁾ COM/2006/278 galutinis.

⁽¹⁰⁾ OL L 160, 2000 6 30, p. 37.

Atsakymas

Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1348/2000 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse taikomas visose 27 valstybėse narėse. Kalbant apie Daniją, reglamentas yra taikomas nuo 2007 m. liepos 1 d. susitarimo tarp Europos bendrijos ir Danijos Karalystės dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo⁽¹¹⁾ pagrindu.

2004 m. spalio mėn. Komisija priėmė pranešimą dėl reglamento taikymo. Pranešime teigiama, kad nuo jo įsigaliojimo 2001 m. reglamento taikymas apskritai pagerino ir pagreitino dokumentų perdavimą ir įteikimą tarp valstybių narių. Pagrindinės priežastys pagreitinti perdavimą ir įteikimą buvo tiesioginių kontaktų tarp vietos institucijų įvedimas, pašto paslaugų ir tiesioginio įteikimo galimybės ir standartinių formų įvedimas. Vis dėlto daug su reglamento taikymu susijusių asmenų, ypač vietos institucijos, vis dar neturėjo pakankamų žinių apie reglamentą. Be to, tam tikrų reglamento nuostatų taikymas nėra visiškai pakankamas. Šių nuostatų pritaikymas turi būti svarstomas, kad toliau būtų gerinamas ir supaprastinamas reglamento taikymas.

Todėl 2005 m. liepos mėn. Komisija pasiūlė iš dalies pakeisti tam tikras Reglamento nuostatas (COM (2005) 305). 2007 m. lapkričio 13 d. Parlamentas ir Taryba priėmė Reglamentą (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse (dokumentų įteikimas) ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000. Naujasis reglamentas įsigalios 2008 m. lapkričio 13 d.

Svarbiausios pataisos dėl Tarybos reglamento (EB) Nr. 1348/2000:

taisyklės, reglamentuojančios, kad gaunančioji agentūra imasi visų reikiamų priemonių, kad įteiktų dokumentą kuo greičiau ir bet kuriuo atveju per vieną mėnesį po gavimo, įvedimas;

naujos standartinės formos, kad būtų informuojamas adresatas apie jo teisę atsisakyti priimti įteikiamą dokumentą įteikimo metu arba grąžinant dokumentą gaunančiajai agentūrai per vieną savaitę, įvedimas;

taisyklės, reglamentuojančios, kad išlaidos, patirtos kreipiantis į teismo pareigūną arba pagal priimančiosios valstybės narės teisės aktus kompetentingą asmenį, turi atitikti vieną tos valstybės narės pastovų iš anksto nustatytą mokestį, kuris atitinka proporcingumo ir ne diskriminavimo principus, įvedimas;

vienodų sąlygų įteikimui pašto paslaugomis (registruotu laišku su gavimo patvirtinimu arba panašiai) įvedimas.

Pagal Reglamento (EB) 1393/2007 23 straipsnį Komisija tada skelbia valstybių narių perduotą informaciją ir atnaujintą vadovo ir žodyno versiją.

Reglamento (EB) Nr. 1393/2007 24 straipsnyje nurodoma, kad kita ataskaita dėl reglamento įgyvendinimo bus pristatyta ne vėliau kaip 2011 m. birželio 1 d.

*
* *

Klausimas Nr. 62, kurį pateikė Mairead McGuinness (H-0549/08)

Tema: Estetinio gydymosi „atostogos“

Pasirodo, kad daugėja piliečių, kurie nusprendžia važiuoti į užsienį dėl vadinamųjų „estetinių atostogų“ įvairioms chirurginėms ir nechirurginėms procedūroms atlikti ir taip pat estetiniam dantų gydymui.

Ar Komisija nurodys, kaip ši pramonė yra reglamentuojama? Ar yra rezultatų stebėseną ir kokie yra duomenys apie procedūrų rezultatus?

Kokie reglamentai taikomi chirurgams, kurie „atskrenda“ atlikti operaciją? Ir kokia kokybės kontrolė yra įgyvendinta, kad būtų užtikrintas chirurgo veiksmų teisėtumas?

Atsakymas

Komisija nėra atsakinga už sveikatos priežiūros paslaugų teikimo trečiosiose šalyse stebėseną.

⁽¹¹⁾ OL L 300, 2005 11 17.

Europos Sąjungoje pagal Sutarties 152 straipsnį valstybės narės yra atsakingos už sveikatos paslaugų organizavimą ir teikimą jų teritorijoje nepriklausomai nuo to, ar sveikatos priežiūra tiekiamą vidaus, ar užsienio pacientams. Tai apima rezultatų ir taip pat kokybės ir saugumo kontrolės stebėseną.

Savo kompetencijos srityje Komisija palaiko darbą, kuris lemia padidintą duomenų apie rezultatus ir medicinos procedūrų kokybę prieinamumą Europos Sąjungoje projektais, kurie bendrai finansuojami Visuomenės sveikatos programa.

Pvz., ja remiamas Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) sveikatos priežiūros kokybės rodiklių projektas, skirtas kardialinei priežiūrai, diabeto priežiūrai, psichinės sveikatos priežiūrai, pirmajai pagalbai ir prevencijai, taip pat paciento saugumui. Kitas pavyzdys yra Euforijos projektas, skirtas palyginti sveikatos rezultatus ir sveikatos priežiūros procedūrų kokybės vertinimą, arba Ligoninės duomenų 2 (HPD2) projektas, gerinantis duomenų sulavinimą ir nustatantis ligoninės procedūrų laiko intervalus.

Kalbant apie chirurgus, kurie „atskrenda“, Direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo numato laisvą paslaugų teikimą, užtikrinant atitinkamą kvalifikacijos lygį. Chirurgija priklauso medicinos specialybėms, kurioms direktyva užtikrinamas automatiškas diplomų, grindžiamų minimaliais bendrais standartais, pripažinimas ES lygmeniu.

Be to, nedarant įtakos valstybių narių vaidmeniui sveikatos priežiūros teikimo srityje, ateityje Europos bendrija gali prisidėti prie geresnio tarptautinio sveikatos priežiūros teikimo pacientams.

Kalbant apie ES valstybėje narėje teikiamą sveikatos priežiūrą, Komisija pasiūlė 2008 m. liepos 2 d. Direktyvą⁽¹²⁾ dėl pacientų teisių taikymo tarptautinėje sveikatos priežiūros srityje, kuria, be kita ko, bus patikslinta valstybių narių atsakomybė, susijusi su tarptautinės sveikatos priežiūros kokybe ir saugumu. Dėl aiškaus principo bus susitarta: gydančiajai valstybei narei priklauso atsakomybė apibrėžti, įgyvendinti ir stebėti standartų kokybę ir saugumą. Šiuo pasiūlymu taip pat siekiama gerinti duomenų rinkimą dėl tarptautinės sveikatos priežiūros. Tačiau paciento kilmės valstybė narė turi nustatyti, kuris gydymas yra apmokamas. Be to, ši pasiūlyta direktyva nepažeidžia Direktyvos 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo, o įgyvendinamos valstybių narių priimtoms priemonės neturi būti naujomis kliūtimis laisvam sveikatos specialistų judėjimui.

*
* *

Klausimas Nr. 63, kurį pateikė Bogusław Sonik (H-0550/08)

Tema: Mokėjimas 500 EUR banknotais

Mano dėmesys buvo atkreiptas į piliečių, kurie patiria sunkumų mokėdami 500 EUR banknotais Belgijoje, nusiskundimus. Su pagrindinėmis problemomis susiduriama smulkaus remonto įstaigose ir Briuselio Charleroi oro uoste. Labai nepatogu, kai nėra galimybių mokėti 500 EUR banknotais, ypač tokiose vietose kaip oro uostai. Tai nėra su pavieniais atvejais susijęs klausimas, kai mokėdamas asmuo negali pakeisti tokio nominalo banknotų, o greičiau nuolatinio atsisakymo priimti tokius banknotus atvejis.

Kokios teisinės nuostatos taikomos šioje srityje? Ar tokia praktika atitinka Bendrijos teisę?

Atsakymas

Pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 106 straipsnio 1 dalies trečiąjį sakinį ir 1998 m. gegužės 3 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 974/98 dėl euro įvedimo 10 straipsnį visi EUR banknotai turi teisinį atsiskaitymo priemonės statusą. Nors Reglamento 11 straipsnyje apibrėžiamas didžiausias monetų skaičius, kurį šalis privalo priimti, Reglamente nenustatytos ribos banknotams. Įvairūs EUR banknotai nustatyti Europos centriniam bankui (ECB) vadovaujančios tarybos sprendime.

Nėra Bendrijos taisyklių, kurios aiškiai numato galimybę atsisakyti priimti tam tikrus banknotus. Skirtingos nuostatos gali būti taikomos pagal valstybių narių civilinę teisę ir pinigų teisės aktus.

Komisija žino, kad kaip mokėjimo priemonės 500 EUR banknotų kartais atsisakoma tam tikrose parduotuvėse Belgijoje. Tačiau ši praktika nėra plintanti, o ji prasidėjo, kai buvo naudojamas Belgijos frankas, kai ta pati padėtis kartojo su 10 000 BEF banknotais. Atvejai, kai atsisakoma 500 EUR banknotų, taip pat užfiksuoti kitose eurozonos šalyse.

⁽¹²⁾ COM(2008) 414.

Jeigu parduotuvės savininkas aiškiai informuoja savo klientus, kad jis kaip užmokesčio nepriima didelio nominalo banknotų (pvz., matomais užrašais parduotuvės įėjime ir šalia kasos), laikoma, kad pirkėjas sudarė sutartinius santykius su pardavėju ir numanoma susitarė dėl nurodytų sąlygų.

*
* *

Klausimas Nr. 64, kurį pateikė Marian Harkin (H-0557/08)

Tema: Vartotojų apsauga

Kokių priemonių Komisija imasi, kad užtikrintų, jog ES maisto vartotojų interesai būtų apsaugoti būsimose PPO derybose, užtikrinant tolesnes ES gamintojų galimybes likti versle ir gaminant kokybiškus maisto produktus pagal ES kontrolę ir reglamentus?

Atsakymas

Šiuo metu, po septynerių derybų metų, kai pasisiekimas pagaliau atrodo pasiektas, 2008 m. liepos mėn. Ženevoje susitikę ministrai negalėjo užbaigti kažkokių derybų, kuriomis ES vis dar tikėjo ir dėl kurių ji tiek daug kovojo. Dabar per anksti vertinti ilgalaikės šio nepasisiekimo pasekmes. Mes žinome, kad susitarimas Ženevoje būtų suteikęs naudą Europai ir jos partnerėms, skatinant besivystančių šalių ekonomiką skirtingu nei anksčiau būdu, klojant pagrindus glaudesnei prekybai ir klestėjimui kitą dešimtmetį.

Žinoma, naujos prekybos galimybės tikrai reiškia didesnę konkurencingumą ir iššūkį prisitaikymui, kuris ne visada lengvas. Svarbu užtikrinti, kad šis pakeitimas yra palaipsniui įvedamas: todėl Dohos derybų rato nuostatos ir nebūtų įgyvendintos per naktį, o per daugelį metų. Todėl taip pat ES nuolatos atsisakė kai kurių Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) valstybių narių ekstremalių keliamų liberalizavimo reikalavimų žemės ūkio srityje visų derybų metu.

Per ilgą laiką prisitaikymo iššūkis tampa naudingas, nes perėjimas nuo mažiau prie labiau konkurencingesnių sektorių yra būtinas, kad būtų gerinamas produktyvumas ir apsaugomas ilgalaikis vystymasis. Komisija toliau mano, kad sėkmingas daugiašalis susitarimo sudarymas pagal PPO vis dar yra geriausias būdas pasiekti šį tikslą ir padaryti tai taip, kad kiti būtų priversti žengti panašius žingsnius.

Liberalizavimas ir žemesni tarifai, kurie neatskiriami nuo sėkmingo tokio susitarimo sudarymo, neišvengiamai reikš žemesnius maisto produktų tarifus ir taip pat pasireikš pigesniais maisto produktais vartotojams ir mažesnėmis sąnaudomis įmonėms.

Be to, visi importuojami maisto produktai ir toliau turės atitikti griežtas maisto saugos taisykles, palyginti su galiojančiomis Bendrijoje: Komisija gali užtikrinti gerbiamąjį narį, kad nebus jokio kompromiso šiuo svarbiu klausimu. Dabar Bendrija turi išsamią teisėkūros sistemą dėl maisto saugos, skirtos užtikrinti, kad nepriklausomai nuo kilmės visas maistas yra saugus. Komisija neketina to apsunkinti.

Sėkmingas susitarimas taip pat būtų reikšęs vienodas galimybes ES ūkininkams ir todėl daugiau galimybių Europos eksportui, atidarant naujas ūkio rinkas Europos gamybai užsienyje. 70 proc. ES žemės ūkio eksporto yra į galutinį vartotoją orientuoti produktai, kuriems didėja rinka pasaulyje.

Taip pat labai svarbu, kad tarp didelių sunkumų ir opozicijos iš daugelio šalių Dohos derybų ratu ES bandyta užtikrinti geresnę teisinę apsaugą vadinamosioms „geografinėms nuorodom“, specialioms vietos žemės ūkio produktams, kurie sudaro Europos konkurencingiausio eksporto dalį – pvz., Parmos kumpiui ir Rokforo sūriui. Taip pat svarbu pažymėti, kad tam tikra mūsų partnerių įsipareigojimo forma šia tema būtų buvusi sine qua non sąlyga paskutiniam susitarimui.

*
* *

Klausimas Nr. 65, kurį pateikė Lambert van Nistelrooij (H-0558/08)

Tema: Septintoji pagrindų programa

Nepaisant Europos Komisijos padarytų pažadų, finansinės procedūros dėl Septintosios mokslinių tyrimų ir plėtros pagrindų programos yra net sudėtingesnės už ankstesnes pagrindų programas. Projektui patvirtinti dabar reikės daugiau kaip 16 mėnesių po pasiūlymų pateikimo iki faktiškos veiksmų pradžios. Kitaip tariant, nors Komisija žadėjo pagreitinti savo vidaus finansines procedūras, jos iš tikrųjų užtruks 80 proc. ilgiau.

Dabar, kai daugiau kaip šeši mėnesiai buvo pridėti prie laukimo laikotarpio, tikėtina, kad daugelis mažųjų ir vidutinių įmonių praras susidomėjimą programomis ir naudos savo pajėgumus kitur, nepalikdamos nieko ES darbui. Tik didelės įmonės ir institucijos gali sau leisti nuolat laukti.

Ar Komisija gali paaiškinti, kodėl dabar finansinės procedūros užtrunka daugiau laiko ir, akivaizdu, tapo sudėtingesnės?

Ar Komisija taip pat gali nurodyti, kurie iš jos darbuotojų yra atsakingi už bendradarbiavimą su įmonėmis šiuo klausimu?

Atsakymas

Komisija neturi jokio pagrindo pritarti tvirtinimui klausime, kad 80 proc. padidėjo laikotarpis pasiūlymams nagrinėti. Vidutinis laikas dotacijoms teikti pagal Šeštąją mokslinių tyrimų ir plėtros pagrindų programą (FP6) buvo nuo 12 ir 13 mėnesių. Išsamių statistinių duomenų apie Septintąją mokslinių tyrimų ir plėtros pagrindų programą (FP7) dar nėra (nes nagrinėjimas vis dar tęsiasi), bet įvertinimas rodo, kad vidutinis laikas dotacijoms teikti pirmam FP7 projektų srautui turbūt bus toks pats.

Pati teisinė FP7 sistema numato dotacijų derybų supaprastinimą. Tačiau ši teisinė sistema ir Finansinis reglamentas taip pat numato ribas tokiam supaprastinimui, kad būtų sudarytos sąlygos atitinkamam užtikrinimui ir atskaitingumui.

Garantijos fondo įvedimas pasireiškia dideliu ex-ante finansinių galimybių patikrų sumažėjimu. Nebent yra išskirtinių aplinkybių, tik koordinatoriai ir dalyviai, prašantys daugiau kaip 500 000 EUR, turėtų būti tikrinami, o tai reiškia, kad devyniems iš dešimt dalyvių nebus taikomos ex-ante finansinių galimybių patikros (FP6 visi dalyviai turėjo būti tikrinami). Tai ypač naudinga mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) ir pradedančioms veiklą įmonėms.

Be to, pagrindinės investicijos į naujas sistemas ir procedūras buvo padarytos FP7 pradžioje, pvz., į unikalią registravimo priemonę ir naują derybų sistemą internete, kurios dabar abi yra visapusiškai naudojamos. Šių naujų sistemų įvedimas iš tikrųjų pasireiškė tam tikru delsimu vedant pirmojo dotacijų susitarimų srauto derybas, bet esame įsitikinę, kad šios investicijos apsimokės tolesniu FP7 laikotarpiu ir trumpins laiką teikti dotacijas. Unikali juridinių asmenų registracija yra dabar jau įtvirtintas procesas. Dėl pirmo pasiūlymų srauto daugiau kaip 7000 įmonių yra jau užregistruotos patvirtintų įmonių centrinėje duomenų bazėje ir neturės toliau būti registruojamos pristatant būsimus pasiūlymus, kuri sutaupys daug laiko ir pastangų vykdant dotacijų derybas. Dabar visiškai parengtas ir funkcionuoja naujas tinklapio įrankis deryboms (angl. NEF) internete, kuris leidžia lengvai keisti informaciją tarp koordinatorių ir projekto pareigūnų. Apskritai mūsų pastangos gerinti informaciją ir valdymą link galimų naudos gavėjų užtikrins tikslingesnes ir geriau parengtas paraiškas.

Mokslinių tyrimų programai gautų šimtų tūkstančių paraiškų nagrinėjimo ir vertinimo procesas yra sudėtinga užduotis, reikalaujanti veiksmingumo, griežtumo, nepriklausomybės ir sąžiningumo. Nauja priemonė Briuselyje, kuria valdomas šis procesas, jau atlieka šią užduotį veiksmingai. Už mokslą ir mokslinius tyrimus atsakingas Komisijos narys neseniai išplėtė Parlamento Biudžeto kontrolės komiteto nariams kvietimą patikrinti šią priemonę 2008 m. spalio mėn. ir patvirtinti procesą. Todėl šis kvietimas yra išplėstas taip pat ir gerbiamajam nariui.

*

* *

Klausimas Nr. 66, kurį pateikė Bart Staes (H-0559/08)

Tema: Moksliniai tyrimai dėl elektromagnetinės radiacijos iš mobiliųjų telekomunikacijų sistemų galimo žalingo poveikio vartotojams

2008 m. birželio mėn. buvo paskelbtas nerimą keliantis Leveno katalikiškojo universiteto (angl. UCL) tyrimas dėl sveikatos pavojų, kuriuos kelia elektromagnetinės radiacijos (mobilioji telefonija, WIFI, antenos). Tą patį mėnesį 20 tarptautinių mokslininkų Prancūzijos sekmadienio laikraštyje Journal du Dimanche perspėjo dėl mobiliojo telefono naudojimo. „2007 m. bendrojoje Europos elektroninių ryšių rinkoje pasiektos pažangos ataskaitoje“ (COM (2008) 0153), nerandu jokios užuominos apie santykį tarp vartotojų ir sveikatos. Be to, anot minėtos 20 mokslininkų grupės, dėl to, kaip šie tyrimai buvo finansuojami, kyla klausimas dėl mobiliojo telefono naudojimo tyrimų nepriklausomumo. Atsižvelgdami į atsargumo principą, mokslininkai siūlo 10 praktinių patarimų vartotojams.

Ar Komisija tirs ir patvirtins šiuos patarimus vartotojų apsaugos ir atsargumo principo atžvilgiu ir ar Komisija finansuoja arba remia nepriklausomus mokslinius tyrimus vartotojų apsaugos interesais galimo su elektromagnetinės radiacijos padidėjimu susijusio pavojaus atžvilgiu? Jeigu taip, ar Komisija taip pat perduos rezultatus Parlamentui?

Atsakymas

Komisija žino apie visuomenės susirūpinimą dėl mobiliosios telefonijos elektromagnetinių laukų (angl. EMF) poveikio. Ji taip pat informuota apie naujausias Prancūzijos 20 asmenų grupės rekomendacijas ir naujausio bandymo, kuriam vadovavo Belgijos Leveno katalikiškasis universitetas, rezultatus. Komisija be perstojo stebi tarptautinius mokslinius tyrimus dėl EMF, kad įgyvendintų savo vaidmenį saugoti visuomenę nuo galimų EMF neigiamų sveikatos padarinių.

Klausimą reglamentuoja Direktyva 1999/5/EB⁽¹³⁾, kuri taikoma radijo įrangai ir susijusiems sveikatos pavojams. Pagal šią Direktyvą priimti suvienodinti standartai taikomi visai įrangai ir įrenginiams, minėtiems gerbiamojo nario klausime. Tuose standartuose nustatytos vertės yra grindžiamos vertėmis, išvardytomis Tarybos rekomendacijoje 1999/519/EB dėl gyventojų apsaugos nuo elektromagnetinių laukų poveikio (0-300 GHz), prieinamomis geriausių mokslinių žinių pagrindu. Nuo 1999 m. Komisija reguliariai stebėjo jų įgyvendinimą ir kelis kartus konsultavosi su savo moksliniais komitetais, kad įvertintų, ar jos turi būti pritaikytos atsižvelgiant į naujus mokslinius pasiekimus.

Prancūzijos grupės rekomendacijos yra pagrindiniai veiksmai, kuriuos gali lengvai įgyvendinti vartotojai, kad net daugiau sumažintų mobiliojo ryšio telefonų naudojimo poveikį, jeigu jie taip nori. Jie yra teisingas būdas taikyti tam tikrą atsargumo formą.

2007 m. Atsirandančių ir nustatomų naujų pavojų sveikatai mokslinis komitetas (ANNSPMK) patvirtino, kad Radijo dažnio (RD) laukams iki šiol sveikatos padariniai nebuvo nuolat rodomi poveikio lygmeniu žemiau ribų, nustatytų Tarptautinės apsaugos nuo nejonizuojančiosios spinduliuotės komisijos (angl. ICNIRP) ir pasiūlytų Tarybos rekomendacijoje. ANNSPMK nuomonės yra viešos ir prieinamos Europos Parlamentui. ANNSPMK jau atnaujina savo 2007 m. nuomonę Komisijos prašymu ir atsižvelgs į visus naujus paskelbtus ir prieinamus mokslinius tyrimus.

Komisija toliau skatina nepriklausomus mokslinius tyrimus šioje srityje. Naujausia kvietime teikti pasiūlymus pagal 7-osios mokslinių tyrimų pagrindų programos Aplinkos temą yra tema apie RD sveikatos poveikį vaikams ir paaugliams. Šio mokslinio tyrimo rezultatai yra taip pat skelbiami.

*
* *

Klausimas Nr. 67, kurį pateikė Karin Riis-Jørgensen (H-0566/08)

Tema: Su konkurencija susijęs atvejis dėl oro uosto terminalo

Privačių investuotojų grupė Kopenhagoje planuoja pastatyti naują terminalą iš privataus biudžeto Kopenhagos oro uoste. Projektas vadinamas „A terminalo projektas“.

Šiuo metu Kopenhagos oro uoste galima skristi iš nacionalinių 2 ir 3 terminalų. Tačiau šių terminalų savininkas Københavns Lufthavne (Kopenhagos oro uostai) nenori, kad A terminalas būtų pastatytas, ir planuoja kitas iniciatyvas vietoj to, kad pasiūlytų konkurencingą aplinką oro linijoms Kopenhagoje.

Ar šis sprendimas gali būti vertinamas kaip pastangos suvaldyti konkurenciją? Ar Komisija mano, kad privataus konkurencingo terminalo atsisakymas pažeidžia ES gaires dėl laisvos konkurencijos?

Atsakymas

Oro uosto valdytojas privalo užtikrinti laisvą prieigą lėktuvų vežėjams prie jų centrų, su sąlyga, kad jie laikysis galiojančių veiklos taisyklių, ypač dėl laiko intervalų, aplinkosaugos apsaugos ir oro uosto mokesčių.

Įtvirtinant šį principą, neatrodo, kad juo abejojama Kopenhagoje, ir tai, žinoma, priklauso nuo oro uosto valdytojo laisvo sprendimo dėl jo vystymosi ir jo komercinės strategijos.

⁽¹³⁾ 1999 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/5/EB dėl radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių bei abipusio jų atitikties pripažinimo, OL L 91, 1999 4 7.

Svarbu pridėti, kad naujo terminalo statyba negali būti vertinama atskirai nuo oro uosto kitos infrastruktūros, veiklos pajėgumų, kurie yra pagal savo pobūdį riboti: kilimo ir leidimosi tako sistemos, priartėjimo kontrolės, oro uosto prieigos, automobilių stovėjimo aikštelės.

*
* *

Klausimas Nr. 68, kurį pateikė Ivo Belet (H-0570/08)

Tema: Oro linijos Kalitta Air

Oro linijos Kalitta air valdomi du lėktuvai patyrė avariją per du mėnesius. Tai kelia abejonių jos lėktuvų saugumu.

Ar Komisija svarstys galimybę tirti oro linijų saugumą, bendradarbiaudama su saugumo institucijomis kitose šalyse, siekiant prireikus nustatyti veiklos draudimą? Kada greičiausiai galima tikėtis šio vertinimo rezultatų?

Atsakymas

Komisija atidžiai stebi oro linijų Kalitta air LLC saugumą, bendradarbiaudama su kompetentingomis Jungtinių Amerikos Valstijų ir valstybių narių institucijomis.

Komisijos surinkta informacija atskleidžia, kad ši įmonė patyrė tris nelaimingus atsitikimus, vieną 2004 m. ir du 2008 m.: visus tris tyrė Jungtinių Amerikos Valstijų institucijos, Federalinė aviacijos administracija (angl. FAA) ir Nacionalinė transporto saugos valdyba (angl. NTSB). Kalbant apie 2008 m. įvykius du nelaimingus įvykius, tyrimai dar vyksta ir todėl būtų per anksti daryti bet kokias išvadas šiame etape.

Komisija toliau konsultuojasi su Jungtinių Amerikos Valstijų institucijomis, siekiant nustatyti šių nelaimingų atsitikimų priežastis ir užtikrinti, kad buvo imtasi atitinkamų priemonių. Jeigu pasirodys, kad Jungtinės Amerikos Valstijų institucijos nesiima priemonių, reikiamų sudaryti galimybes šių oro linijų lėktuvams tęsti veiklą pagal saugumo reglamentus, tuomet Komisija ieškos galimybes atnaujinti oro linijų sąrašą, atsižvelgdama į veiklos apribojimus Bendrijoje.

*
* *

Klausimas Nr. 69, kurį pateikė Carl Schlyter (H-0574/08)

Tema: Taisyklės dėl arbatos importo iš trečiųjų šalių

Su manimi susisieko pilietis, kuris papasakojo, kad grįždamas iš JAV į Švediją norėjo vežti arbatą, bet buvo informuotas, kad nustatyta 100 g riba arbatos importui (neapmokestinama). Galima kreiptis dėl muito netaikymo asmeninių ir (arba) namų ūkio prekių gabenimui, bet jis nebuvo informuotas apie tai, o bet kuriuo atveju esant specialioms ribojimams tai ribojama produktams, pvz., arbatai.

Logiška ir teisinga turėti griežtas taisykles prekėms, pvz., alkoholiui, tabakui, ginklams ir t. t., siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą, bet man sunku suvokti, kodėl tokiam nekenksmingam dalykui kaip arbata nustatomos nepaprastai griežtos importo taisyklės.

Ar Komisija gali paaiškinti šių taisyklių pagrindą ir kodėl, pvz., arbatai netaikoma bent jau ta pati 500 g riba kaip kavai? Ar Komisija planuoja sušvelninti taisykles dėl arbatos importo? Ar Švedija teisingai taikė taisykles šiuo atveju?

Atsakymas

Taikomos Bendrijos nuostatos skiriasi tarp nuostatų, kurios taikomos prekėms, įvežamoms į Bendrijos teritoriją, ir taip pat tarp muitų mokesčių, pridėtinės vertės mokesčių (PVM) ir akcizo tarifų.

Jeigu keliaujama iš trečiosios šalies, asmeninei nuosavybei netaikomi muitų mokesčiai ir PVM pagal tam tikras sąlygas; ypač jei prekės turėjo būti naudojamos ankstesnėje įprastoje gyvenamojoje vietoje ir turi būti ketinama naudoti naujoje įprastoje gyvenamojoje vietoje, o atleidimas nuo mokesčių netaikomas daiktams, skirtiems naudoti vykdant prekybą arba profesinę veiklą. Atleidimas nuo mokesčio netaikomas kai kurioms specialioms prekėms, pvz., tabakui arba tabako produktams ir alkoholiniams produktams. Tačiau arbata neturi tokio specialaus statuso ir todėl jai taikomos atleidimo nuo mokesčių lengvatos pagal tas pačias sąlygas kaip kitiems produktams. Akcizo tarifas arbatai taikomas skirtingu režimu. Iš tikrųjų arbata nepatenka į produktų, kuriems taikomas suderintas akcizo tarifas, sritį. Tačiau Bendrijos teisė netrukdo valstybėms

narėms apmokestinti akcizo tarifais arbatą ir nenumato tam tikrų lengvatų šioje srityje, jeigu keliaujama iš trečiosios šalies. Todėl valstybės narės, apmokestinančios akcizo tarifu arbatą, gali iš principo taikyti savo nacionalines taisykles šiuo klausimu.

Kalbant apie keliautojus iš trečiųjų šalių, padėtis yra skirtinga. Čia taikomas principas, kad prekėms, esančioms asmeniniame bagaže, netaikomas pridėtinės vertės mokestis, akcizo tarifas ir maito mokestis iki tam tikros pinigų sumos, taikomos visoms prekėms asmeniniame bagaže (iki šiol 175 EUR). Tačiau vietoj to, kai kurioms prekėms yra taikoma kiekybinė riba. Tai visų pirma taikoma alkoholio ir tabako produktams. Tačiau, kalbant apie PVM ir akcizo tarifus, kiekybinės ribos taip pat taikomos kvepalams, kavai ir arbatai. Kalbant apie arbatą, kiekybinė riba yra 100 g. Šioms trims paskutinėms kategorijoms išplėstas 1969 m. priimtas mokesčių taikymas dėl to, kad tuo metu jas dauguma valstybių narių apmokestino akcizo tarifais. Tačiau šiandien šis režimas daugiau neatspindi tikro apmokestinimo akcizų tarifais apmokestinamų prekių modelio didžiojoje daugumoje valstybių narių. Todėl Komisija 2006 m. vasario 22 d. pasiūlė panaikinti kiekybines ribas, taikomas šioms trims produktų kategorijoms⁽¹⁴⁾. Šį pasiūlymą priėmė Taryba 2007 m. gruodžio 20 d.⁽¹⁵⁾ Todėl arbata bus vertinama kaip bet koks kitas produktas ir jai bus taikoma tik pinigų riba, taikoma visoms asmeniniame bagaže esančioms prekėms (vertė padidėjo iki 300 EUR, o oro ir jūros keliautojų atveju – iki 430 EUR). Tačiau naujas taikomas režimas įsigalios tik nuo 2008 m. gruodžio 1 d.

*
* *

Klausimas Nr. 70, kurį pateikė Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (H-0575/08)

Tema: Lenkijos duomenų tarnybos atsisakymas išduoti civilinės būklės pažymėjimus

Norintys susituokti arba užregistruoti partnerystę piliečiai iš dviejų skirtingų Europos Sąjungos valstybių narių (heteroseksualai arba homoseksualai šalyse, kuriose tokia partnerystė yra pripažįstama pagal nacionalinius teisės aktus) privalo pateikti civilinės būklės pažymėjimą.

Tačiau už civilinės būklės duomenis atsakingos Lenkijos tarnybos atsisako išduoti atitinkamus civilinės būklės pažymėjimus lenkams, kurie prašo jų, kad užsitikrintų partnerystės pripažinimą užsienyje.

Regis, kad Lenkijos valdžios institucijų elgesys rodo pagrindinės žmogaus teisės į šeimą ir Europos Sąjungos pagrindinio principo – laisvo asmenų judėjimo pažeidimą. Ar Komisija paaiškins šį klausimą, turėdama omenyje, kad 2004 m. gegužės 1 d. prisijungdama prie Europos Sąjungos, Lenkija įsipareigojo visiškai paklusti Bendrijos teisei?

Atsakymas

Komisija dėkoja gerbiamajai narei už jos klausimą dėl Lenkijos valdžios institucijų civilinės būklės pažymėjimo, kuris suteiktų galimybių Lenkijos piliečiams vesti arba užregistruoti partnerystę kitoje valstybėje, kurios piliečiai jie nėra.

Sąjungos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, kurioje užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas, principas yra vienas iš Sąjungos pagrindinių principų. Esame tvirtai įsipareigoję šiam principui, taip kaip įsipareigoję teisėtai kiekvieno piliečio teisei sukurti šeimą.

Vis dėlto dabar nėra jokios Bendrijos priemonės dėl civilinės būklės pažymėjimų klausimo.

Kalbant apie šeimos politiką, Komisijos tikslas yra supaprastinti piliečių gyvenimą, įgyvendinant teisės aktų, aktų ir sprendimų abipusio pripažinimo programą. Kaip pareikšta už teisingumą, laisvę ir saugumą atsakingo Komisijos nario 2008 m. birželio 16 d. svarstyme, Komisija ketina pradėti darbą dėl civilinio būklės aktų ir visuomeninių aktų teisėkūros pripažinimo Europos Sąjungoje, siekiant ypač apsvastyti galimybes piliečiams sudaryti santuokas ir partnerystes šalyse, kuriose tokios santuokos arba partnerystės nebuvo sudarytos. Panašiai bus pasiūlyta teisinė sistema, leidžianti pripažinti santuokų ir partnerystės turtinio režimo pasekmes.

*
* *

⁽¹⁴⁾ Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos dėl prekių, importuojamų keliaujančiųjų iš trečiųjų šalių asmenų, atleidimo nuo pridėtinės vertės ir akcizo mokesčių, COM (2006) 76 galutinis.

⁽¹⁵⁾ 2007 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2007/74/EB dėl keliaujančių iš trečiųjų šalių asmenų importuojamų prekių neapmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu ir akcizais, OL L 346, 2007 12 29.

Klausimas Nr. 72, kurį pateikė Brian Crowley (H-0582/08)**Tema: Reguliavimo standartai dėl žaislų importo**

Ar Europos Komisija įsitikinusi, kad žaislų importą į Europos Sąjungą reglamentuojančios atnaujintos taisyklės atitinka aukščiausius visuomenės sveikatos, saugos ir vartotojų apsaugos standartus?

Atsakymas

Komisija pritaria gerbiamojo nario susirūpinimui, kad žaislai turėtų atitikti aukščiausius sveikatos ir saugos standartus. Negali būti jokio kompromiso dėl pažeidžiamiausių vartotojų vaikų saugos. Dėl to Komisija inicijavo plataus spektro teises ir veiklos priemones, kad užtikrintų aukščiausią į Bendrijos rinką patenkančių žaislų saugos lygį.

Komisijos 2007 m. vasario 14 d. pasiūlymo pagrindu Parlamentas ir Taryba priėmė 2008 m. liepos 9 d. du teisinius aktus dėl gaminių prekybos, būtent Reglamentą, nustatantį su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus,⁽¹⁶⁾ ir Sprendimą dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos⁽¹⁷⁾. Šiuose horizontaliuosiuose aktuose įtvirtinti gerokai aukštesni reikalavimai gaminių, įskaitant žaislus, saugai, pvz., padidinti ekonominių operatorių, t. y. gamintojų ir importuotojų, išipareigojimai dėl rinkos priežiūros ir dėl aptiktų pavojingų prekių tvarkymo. Jų taikymas prisidės prie užtikrinimo, kad į Bendrijos rinką patenkantys žaislai yra saugūs.

Be to, Komisija 2008 m. sausio 25 d. priėmė pasiūlymą dėl persvarstytos Direktyvos dėl žaislų saugos⁽¹⁸⁾. Komisijos pasiūlyme numatyti sustiprinti saugos reikalavimai žaislams, ypač kad būtų sprendžiami klausimai, susiję su neseniai nustatytais pavojais, pvz., chemikalais žaisluose. Dabar Komisijos pasiūlymas yra aktyviai svarstomas Parlamente ir Taryboje. Komisija ragina Parlamentą prisidėti prie tebevykstančio darbo, siekiant sudaryti pirmojo svarstymo susitarimą dėl šios svarbios iniciatyvos iki 2008 m. pabaigos.

*
* *

Klausimas Nr. 73, kurį pateikė Seán Ó Neachtain (H-0584/08)**Tema: Ispanijai priklausančio turto pardavimai ES piliečiams nenuolatiniams gyventojams**

Neseniai Europos Komisija pradėjo teisminį procesą dėl pažeidimo prieš Ispaniją remiantis tuo, kad jos vidaus teisės aktais buvo diskriminuojami ES piliečiai nenuolatiniai gyventojai turto pardavimų ir kapitalo prieaugio mokesčio atžvilgiu. Tačiau tai taikoma tik tiems žmonėms, kurie pardavė savo namus po 2007 m.

Ką Komisija daro, kad padėtų savo namus iki 2006 m. gruodžio 31 d. pardavusiems ES piliečiams, kuriems nebuvo taikoma 2007 m. taisyklė?

Atsakymas

Komisija nusprendė paduoti Ispaniją į Teisingumo Teismą pagal EB sutarties 226 straipsnį dėl to, kad ji apmokestino nenuolatinius gyventojus kapitalo prieaugio mokesčiu, pardavus Ispanijos nekilnojamąjį turtą. Komisija manė, kad Ispanijos mokesčių teisės aktai pažeidė EB sutartyje įtvirtintą laisvą kapitalo judėjimą.

Pagal ankstesnius Ispanijos teisės aktus nenuolatinį gyventojų kapitalo prieaugis buvo apmokestinamas 35 proc. fiksuotu dydžiu, o nuolatiniai gyventojams buvo taikomas progresyvinis mokestis, jeigu ilgalaikį turtą mokesčių mokėtojas valdė mažiau kaip vienus metus, ir 15 proc. fiksuotu dydžiu, kai turtas buvo realizuotas po vieno valdymo metų. Taigi nenuolatiniai gyventojams visada buvo užkrauta iš esmės didesnė mokesčio našta, jeigu jie parduodavo savo turtą po vieno valdymo metų, o dauguma atvejų turtas būdavo parduodamas per metus po įsigijimo.

Tuo metu Ispanijos parlamentas pritarė mokesčių reformai 2006 m. lapkričio 28 d. įstatymu 35/2006, paskelbtu Oficialiajame laikraštyje 2006 m. lapkričio 29 d. Reforma įsigaliojo 2007 m. sausio 1 d. Vienas

⁽¹⁶⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinant Reglamentą (EEB) No 339/93, OL L 218, 2008 8 13.

⁽¹⁷⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos ir panaikinant Sprendimą 93/465/EEB, OL L 218, 2008 8 13.

⁽¹⁸⁾ COM(2008) 9 galutinis.

iš reikšmingiausių pakeitimų dėl kapitalo prieaugio apmokestinimo buvo 18 proc. fiksuoto dydžio mokesčio įvedimas bet kokiam kapitalo prieaugiui. Komisija mano, kad šis pakeitimas pašalino bet kokią būsimą diskriminaciją tarp gyventojų ir nenuolatinių gyventojų šioje srityje.

Tačiau dėl to, kad yra daug nenuolatinių gyventojų, kurie nukentėjo nuo diskriminacinių taisyklių dėl kapitalo prieaugio, kuris dažniausiai per didelį laikotarpį ir susikaupdavo, naujam teisės aktui įsigaliojus, Komisija nusprendė tęsti teisminį procesą dėl pažeidimo, kadangi šis teisės aktas nenumato pakankamų priemonių tokiems neišspręstiems ankstesniems atvejams. Teisingumo Teismas nuspręš, ar ankstesni Ispanijos mokesčių teisės aktai pažeidė EB sutartyje įtvirtintą laisvą kapitalo judėjimą.

Turi būti pažymėta, kad net jeigu teisminis procesas dėl pažeidimo pagal EB sutarties 226 straipsnį yra pradėtas prieš valstybę narę, bet koks vėlesnis Teisingumo Teismo nustatytas pažeidimas neturi jokio automatiško arba tiesioginio poveikio individualių pareiškėjų procedūrinei padėčiai, kadangi Teismo procedūra neskirta nagrinėti asmenines bylas. Ji paprasčiausiai įpareigoja valstybę narę iš dalies pakeisti jos mokesčių taisykles pagal Bendrijos teisę. Nacionaliniai teismai ir administracinės institucijos yra atsakingos užtikrinti, kad valstybių narių valdžios institucijos laikosi Bendrijos teisės individualiose bylose. Todėl jeigu piliečiai mano, kad tam tikra priemonė arba administracinė praktika neatitinka Bendrijos teisės, patartina siekti teisių gynimo nacionalinėse administracinėse arba teisminėse valdžios institucijose.

*
* *

Klausimas Nr. 74, kurį pateikė Nirj Deva (H-0588/08)

Tema: Lisabonos sutartis ir tarptautinės organizacijos

Ar Komisija mano, kad dabar neegzistuojanti Lisabonos sutartis būtų sustiprinusi ES dalyvavimą tarptautinėse organizacijose, pvz., Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje?

Atsakymas

Lisabonos sutartį pasirašė 27 ES valstybių narių vadovai arba vyriausybės vadovai 2007 m. gruodžio 13 d. Pagal tarptautinę teisę savo parašu kiekviena pasirašiusi valstybė įsipareigojo dėti daug pastangų, kad užtikrintų, jog jos šalis ratifikuotų Sutartį. Ratifikavimas neturi įtakos Sutarties egzistavimui; tai susiję tik su jos įsigaliojimu. 2008 m. birželio 19–20 d. Europos Vadovų Tarybos metu susitarta, kad tolesni veiksmai po Airijos neigiamo balsavimo bus aptarti Europos Vadovų Taryboje 2008 m. spalio 15 d.

Lisabonos sutartis iš tikrųjų sustiprintų Europos Sąjungos vaidmenį pasaulinėje arenoje ir ypač tarptautinėse organizacijose. Pvz., pagal Sutartį, Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai, kuris taip pat bus Komisijos Pirmininko pavaduotojas, padidins Sąjungos pozicijų išraišką, inter alia tarptautinėse organizacijose ir daugumoje tarptautinių konferencijų.

*
* *

Klausimas Nr. 75, kurį pateikė Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (H-0590/08)

Tema: Restruktūrizavimo programos Lenkijos laivų statykloms

2008 m. liepos 9 d. Lenkijos televizija (TVP Info) pranešė, kad už Lenkijos laivų statyklas atsakingas Komisijos atstovas Karl Soukuep susitikimo su vienu Norvegijos investuotoju Ulsteinu Verftu metu patarė tos įmonės atstovams laukti neišvengiamo Ščecino laivų statyklos bankroto, kad išgytų jos turtą. Šis susitikimas įvyko 2008 m. birželio 20 d., kitaip tariant vieną savaitę prieš Lenkijos finansų ministerijai pateikiant Komisijai savo restruktūrizavimo programą dėl trijų Lenkijos laivų statyklų. Jeigu ši informacija yra teisinga, reiškia, kad Komisijos atstovas žinojo, kad, nepriklausomai nuo jų turinio, Komisija atmes restruktūrizavimo planus. Ar Komisija paaiškins šį ypač nerimą keliantį klausimą?

Atsakymas

Komisija gali patikinti gerbiamąjį narį, kad nei televizijos pranešimas, kurį jis nurodo, nei panašūs laikraščio pranešimai nėra teisingi.

2008 m. liepos 9 d. susitikime Konkurencingumo Komisijos narys informavo Lenkijos valstybės finansų ministrą, kad projektas dėl Gdynės laivų statyklos ir Ščecino laivų statyklos restruktūrizavimo planų, kurį Lenkija pateikė Komisijai 2008 m. birželio 26 d. valstybės pagalbos tyrimo kontekste, neužtikrino ilgalaikio

dviejų jardų įgyvendinamumo ir juose nesilaikoma sąlygų dėl leidimo teikti valstybės pagalbą pagal Bendrijos gaires dėl sunkumus patiriančių įmonių sanavimo ir restruktūrizavimo⁽¹⁹⁾.

Po susitikimo buvo išspausdinti su 2008 m. birželio 20 d. pareikštu pareiškimu susiję spaudos pranešimai. Šis pareiškimas nebuvo Komisijos ir Komisija jo nematė, nekomentavo ir dėl jo neišreiškė jokio pritarimo.

Tačiau Komisija gali patvirtinti, kad spaudos pranešimai neatspindi diskusijos, kuri vyko 2008 m. birželio 20 d. susitikime.

Šiame susitikime Ulstein Verft bendrais bruožais pristatė savo Ščecino laivų statyklos pertvarkymo strategiją, o po to uždavė klausimus, susijusius su galimais scenarijais dėl tebevykstančio valstybės pagalbos tyrimo ateities. Todėl Komisijos tarnybos pristatė išsamią galimų scenarijų dėl tebevykstančio valstybės pagalbos tyrimo dėl Ščecino laivų statyklos apžvalgą. Komisijos tarnybos paaiškino valstybės pagalbos teikimo sąlygas pagal Bendrijos gaires dėl sunkumus patiriančių įmonių sanavimo ir restruktūrizavimo ir taip pat pasekmes, jeigu šios sąlygos nebus įgyvendintos. Komisijos tarnybos paaiškino, kad pastaruoju atveju, kaip ir bet koku bet kokiai valstybei narei suteiktos neteisėtos ir netinkamos valstybės pagalbos atveju, Komisija turės susigrąžinti suteiktą valstybės pagalbą. Į Ulsteino Verfto klausimą, kokį turės poveikį reikalavimas susigrąžinti valstybės pagalbą turto pardavimui bankroto procedūroje, ar išieškojimo tvarka turi iš tikrųjų privesti prie bankroto, Komisijos tarnybos pateikė atsakymą, paaiškindamos įsitvirtinusią Komisijos praktiką ir Europos teismų praktiką dėl reikalavimų susigrąžinti valstybės pagalbą bankroto procedūrose vertinimo.

Komisijos tarnybų atsakymai buvo grindžiami Komisijos pranešimu „Veiksmingas Komisijos sprendimų, kuriais valstybėms narėms nurodoma susigrąžinti neteisėtą ir nesuderinamą valstybės pagalbą, įgyvendinimas“⁽²⁰⁾. Šio Pranešimo 3.2.4 dalyje aptariamas reikalavimų susigrąžinti vertinimas valstybės pagalbos naudos gavėjo nemokumo byloje.

Komisija gali patvirtinti, kad tokių pasiūlymų, kaip apibūdinta gerbiamojo nario klausime, nebuvo. Komisijos tarnybos pateikė susitikime dalyvaujantiems Lenkijos valdžios institucijų atstovams ir Ulsteino Verfto atstovams, pastarojo prašymu, paaiškinimą dėl atitinkamos Teismo jurisprudencijos ir Komisijos praktikos dėl bylų, susijusių su sanavimu ir valstybės pagalbos restruktūrizavimu, vertinimo taikymo.

*
* *

Klausimas Nr. 76, kurį pateikė María Isabel Salinas García (H-0592/08)

Tema: Komisijos kriterijaus dėl kaimo plėtros planų patvirtinimo pakeitimas

Iki 2008 m. kovo mėn. pabaigos Europos Komisija neturėjo jokių didelių problemų tvirtindama kaimo plėtros planus (KPP), sudarytus pagal Reglamento (EB) Nr. 1580/2007⁽²¹⁾ 60 straipsnį, pagal kurį valstybės narės buvo įpareigosios nustatyti priemonių finansavimo suderinamumo kriterijų vaisių ir daržovių sektoriuje OP ir KPP priemonėmis, su sąlyga, kad finansavimas nebus dubliuojamas. Nuo tada Komisija nusprendė nepriimti valstybių narių pasirinktų kriterijų ir nustatė labiau apribojantį kriterijų, priešingą politiniam susitarimui 2007 m. reformoje, kurios tikslas papildyti kaimo plėtros pagalbą ir COM pagalbą. Ar Komisija nemano, kad, nustatydama savo kriterijų dėl suderinamumo ir ignoruodama valstybių narių naudojamą kriterijų, ji pažeidžia Reglamente (EB) Nr. 1580/2007 numatyto subsidarumo principo taikymą, kuris atspindi Tarybos politinį 2007 m. birželio mėn. susitarimą? Ar ji vertino pasekmes vaisių ir daržovių sektoriui?

Atsakymas

Politiame susitarime dėl 2007 m. birželio mėn. vaisių ir daržovių rinkos reformos numatomos specialios nuostatos, susijusios su bendru pagal bendrą rinkos organizavimu (BRO) vaisiams ir daržovėms įtvirtintas operacines programas įgyvendinamų veiksmų ir pagal kaimo plėtros programas įgyvendinamų priemonių taikymu.

Papildymo principas, t. y. specialios bendro taikymo nuostatos, yra numatytas kaimo vystymosi reglamente. Taip pat Komisijos įgyvendinantys reglamentai vaisių ir daržovių sektoriuje susiję su tuo principu.

⁽¹⁹⁾ OL C 244, 2004 10 1.

⁽²⁰⁾ OL C 272, 2007 11 15.

⁽²¹⁾ OL L 350, 2007 12 31, p. 1.

Kaip bendra taisyklė šiose nuostatose nurodoma, kad jokia parama negali būti suteikta pagal Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai planams, kurie atitinka paramos kriterijus pagal Europos žemės ūkio garantijų fondą. Tačiau jeigu parama pagal kaimo plėtros fondą yra išskirtinai leidžiama priemonėms, priskirtoms bendrajam rinkos organizavimui, pvz., bendram vaisių ir daržovių sektoriaus organizavimui, valstybės narės užtikrina, kad naudos gavėjas gali gauti paramą aptariamai operacijai tik pagal vieną planą.

Kad būtų patenkintas šis užtikrinimas, valstybės narės turi apibūdinti savo kaimo plėtros programose kriterijus ir administracines taisykles, kurias jos taikys šioms išimtimis. Daug valstybių narių jau apibrėžė tokius kriterijus ir administracines taisykles, kai jos rengė savo kaimo plėtros programas 2007–2013 m. laikotarpiu. Jeigu kriterijai ir administracinės taisyklės buvo patvirtintos kaip kaimo plėtros programų 2007–2013 m. laikotarpiu dalis, valstybės narės turi iš dalies pakeisti savo programas, kad atsižvelgtų į naujas taisykles, įvestas pagal vaisių ir daržovių reformą, susijusią su aplinkosaugos veiksnių nacionalinėmis sistemomis ir nacionaline strategija veiklos programoms vaisių ir augalų sektoriuje.

Todėl, Komisijos nuomone, subsidiarumo principo buvo visapusiškai laikomasi.

*
* *

Klausimas Nr. 77, kurį pateikė Johan Van Hecke (H-0596/08)

Tema: Korupcija ir vandens krizė

Vanduo yra nepakeičiamas ir būtinas gamtos išteklius, kuris, gaila, nėra visiems prieinamas. Pagal „Transparency International“ pranešimą, korupcija vandens sektoriuje yra pagrindinė pasaulio vandens krizės priežastis, kuri kelia grėsmę milijonams gyvybių ir sunkina aplinkosaugos problemas. Pranešime minimos problemos: nuo mažo masto kyšininkavimo, susijusio su vandens tiekimu, iki apgaulės, apimančios lėšas irigacijai ir damboms, pramonės teršimo slėpimą ir manipuliavimą politika dėl vandens tvarkymo ir paskirstymo. Pagal pranešimą korupcijos įtaka vandens sektoriui yra nepakankamai pripažįstama vystymosi pagalbos bei maisto ir energetikos tiekimo srityse. Vis dėlto turi būti pripažįstama, kad daugiau kaip vienas milijardas žmonių visame pasaulyje neturi jokios užtikrintos prieigos prie vandens ir daugiau kaip du milijardai žmonių neturi jokios prieigos prie atitinkamos sanitarinių įrenginių.

Komisija visada buvo labai įsipareigojusi kovoti su visomis korupcijos formomis. Ar Komisija iš esmės atsižvelgs į „Transparency International“ pranešimo išvadą ir skirs didesnę dėmesį kovai su korupcija savo vandens programoje?

Atsakymas

ES užima išskirtinai pastovią poziciją šiuo korupcijos klausimu vandens sektoriuje ir vertina korupciją kaip pagrindinę kliūtį siekiant vystymosi tikslų.

EB vertina korupciją kaip prasto valdymo simptomą ir skaidraus, atsakingo valdymo ir kontrolės sistemų trūkumą. Su korupcija negalima susidoroti atskirai, bet ją būtina integruoti į vystymosi ir skurdo mažinimo strategijas ir į paramą demokratinio valdymo procesuose. Tai reiškia pilietinės visuomenės ir žiniasklaidos vaidmens stiprinimą ir taip pat daugiapartinės demokratijos ir rinkimų konkurencijos apsaugą.

Komisija dalyvavo – nebūdama narė – metiniuose 2006 m. įsteigto Vandens integralumo tinklo (angl. Water Integrity Network (WIN)) susitikimuose, kuris skatina padidintą su vandeniu susijusių korupcijos klausimų informavimą ir supratimą. „Transparency International“ yra vienas iš tinklo įkūrėjų ir Komisijai yra žinomas naujausias pranešimas.

Šiame kontekste per praėjusius dvejus metus Komisija įvedė valdymo modelį pagal Europos plėtros fondą (EPF) 10, kuris sudaro sąlygas nuodugniai analizuoti paslaugų teikimą ir pagalbos programų valdymą – įskaitant projektus vandens sektoriuje – kad būtų atkreiptas dėmesys į šiuos klausimus. Naujas šalies strategijos dokumentų dėl Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno šalių formatas nustato klausimų analizę, susijusią su valdymu platesniame politinės padėties analizės kontekste, ir teikia naudingą informaciją šia tema. Tikslas yra palengvinti ryšį tarp analizės ir atsakomosios strategijos.

Be to, Komisija įveda vandens sektorių apimančią sektoriaus valdymo analizės sistemą. Sistema analizuoja ir atkreipia dėmesį į blogo valdymo klausimą mūsų kalbose ir tai apima korupcijos problemą. Vandens sektoriuje Komisija žengia praktinius žingsnius link intensyvesnio vietos dalyvių dalyvavimo ir atskaitingumo integruoto vandens išteklių valdymo (angl. IWRM) skatinimo. 2007–2013 m. maždaug 180 mln. EUR bus skirti IWRM visame pasaulyje iš EPF ir Bendrijos biudžeto.

*
* *

Klausimas Nr. 78, kurį pateikė Zdzisław Kazimierz Chmielewski (H-0597/08)**Tema: Dreifuojančių tinklų naudojimas lašišų žvejyboje**

Deja, į klausimą dėl taisyklių, reglamentuojančių dreifuojančių tinklų naudojimą Europos Sąjungoje, dar kartą būtina atkreipti dėmesį. Atsižvelgiant į Komisijos priimtą sprendimą, draudžiant naudoti dreifuojančius tinklus lašišų žvejyboje Baltijos jūroje, paskutinis Tarybos ir Komisijos teisėkūros pasiūlymas stebina, nes juo leidžiama naudoti dreifuojančius tinklus iki 100 kilometrų ilgio kartu su 5 proc. ryklių priegauda kituose ES vandenyse, kadangi beveik visos ryklių rūšys yra apsaugotos. Todėl ar Komisija atsakys į šį klausimą, kurį ne kartą anksčiau uždaviau:

Kodėl draudžiamas dreifuojančių tinklų naudojimas Baltijos jūroje, kai nėra jokių įrodymų apie reikšmingą jūros kiaulių priegaudą? Tai visiškai nenuoseklu iš Komisijos pusės ir prilygsta diskriminacijai skirtingais žvejybos pagrindais.

Kaip ES teisės aktai gali būti suderinti su Jungtinių Tautų draudimu dėl ilgų pelaginių dreifuojančių tinklų naudojimo?

Atsakymas

Draudimas dėl dreifuojančių tinklų naudojimo ES vandenyse nepasikeitė ir yra aiškiai pagrįstas. Naudojant dreifuojančius tinklus, pasitaiko banginių šeimos žinduolių, pvz., jūros kaulių arba delfinų, priegauda. Kadangi dar nebuvo rastas pagrįstas veiksmingas techninis sprendimas, vienintelis būdas išvengti tokios banginių šeimos žinduolių priegaudos yra uždrausti dreifuojančių tinklų naudojimą.

Komisija priėmė 2008 m. birželio mėn. pasiūlymą dėl naujų techninių priemonių Atlanto vandenyne ir Šiaurės jūroje. Svarbiausi tokios peržiūros tikslai greta svarbiausių nuostatų suderinimo buvo galiojančių taisyklių, kurios kartais yra per sudėtingos ir per sunkiai suprantamos, supaprastinimas, atsižvelgiant į savitą žuvininkystės regiono pobūdį tuose vandenyse. Apskritai tame pasiūlyme nėra jokio leidimo naudoti dreifuojančius tinklus, kurie yra ir toliau bus draudžiami. Yra kai kurios taisyklės dėl apačioje montuojamų žiauninių tinklaičių, įskaitant draudimą naudoti žiauninius tinklaičius daugiau kaip 200 metrų gylyje, kad būtų sumažintas ryklių sužvejotas išteklų kiekis ir išmetamas išteklų į jūrą kiekis. Vis dėlto pasiūlymu leidžiama naudoti žiauninius tinklaičius iki 600 metrų gylyje, kai žvejojamos jūrų lydekos arba jūrų velniai.

Baltijos jūroje dreifuojančių tinklų draudimas yra būtina išsaugojimo priemonė pagal Bendrijos žuvininkystės ir aplinkosaugos teisės aktus ir galiojančius tarptautinius įsipareigojimus dėl uoste esančių jūros kaulių apsaugos ir atkūrimo. Buvo nustatyta, kad be stipraus uosto jūros kaulių populiacijos sumažėjimo Baltijos jūroje praėjusį šimtmetį atsitiktinis uosto jūros kaulių išpainiojimas žvejybiniuose įrenginiuose ir ypač dreifuojančiuose tinkluose buvo vienas iš pagrindinių veiksnių. Atsižvelgiant į tai, kad uosto jūros kaulės egzistavo visada Baltijos jūroje, jos šiandien aptinkamos tik vakarų jūros dalyje. Uosto jūros kaulės laikomos nykstančia rūšimi ir yra įrašytos į sąrašą pagal Natura 2000 Europos buveinių direktyvą. Pagal naujausius atliktus vertinimus praėjusius daugiau kaip dešimt metų nebuvo jokių atkūrimo ženklų, nors vis dar buvo reikšminga jūros kaulių priegauda, užfiksuota žvejojant lašišas Lenkijos dreifuojančiais tinklais per praėjusį dešimtmetį.

Skirtingai nuo kituose Bendrijos vandenyse taikytų priemonių, Baltijos žvejyba dreifuojančiais tinklais buvo uždrausta tik nuo 2008 m. vietoje 2002 m. ir tik po laipsniško adaptacijos laikotarpio ir finansinės pagalbos taikymo žvejams, kad prisitaikytų prie draudimo ir pakeistų žvejybinius įrenginius.

*
* *

Klausimas Nr. 79, kurį pateikė Georgios Toussas (H-0599/08)**Tema: Sunkaus ir nesveiko darbo sąvokos įtvirtinimas**

Anot Tarptautinio darbo biuro (TDB), kiekvienais metais dėl pramonės profesinių ligų miršta vidutiniškai 2500 žmonių Graikijoje, o Eurostato duomenimis, ES atitinkamai tai siekia 142 400. Tačiau kiekvienais metais vidutiniškai tik 20 su darbu susijusių ligų užfiksuoja atsakingi nacionaliniai vyriausybės skyriai ir IKA socialinės apsaugos įstaiga, patvirtindami, kad iš viso nėra su darbu susijusių ligų registravimo ir pranešimo sistemos, kuri būtina prevenciniams ir korekciniams veiksams darbo vietoje įgyvendinti. Nors, anot Pasaulio sveikatos organizacijos, 40–50 proc. dirbančių gyventojų susiduria su pavojais darbo vietoje, Graikijos

vyriausybė ir ES toliau nepaiso sunkaus ir nesveiko darbo sąvokos, kad sukliudytų išmokėti socialines išmokas darbuotojams ir padidintų monopolijų pelną.

Ar Komisija mano, kad sunkaus ir nesveiko darbo sąvoka turėtų būti tiksliau apibrėžta siekiant gerinti prevencinį medicininį gydymą ir priežiūrą darbo vietoje ir sumažinti pensinį amžių iki 50 metų moterims ir iki 55 metų vyrams?

Atsakymas

Komisija nurodytų gerbiamąjį narį, kuris negali pareikšti nuomonės apie Tarptautinės darbo organizacijos pateiktus statistinius duomenis, bet gali nurodyti tik Eurostato pateiktus duomenis.⁽²²⁾

Pagal EB sutarties 136 ir 137 straipsnius Europos bendrijai priklauso kompetencija priimti teisės aktus ir imtis veiksmų padaryti pagerinimus, ypač darbo aplinkoje, siekiant užtikrinti aukštesnį darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos lygį.

Tuo pagrindu didelis Bendrijos teisės aktų paketas buvo sukurtas, kurio bendras tikslas saugoti darbuotojų sveikatą ir saugą.

Pagrindinis teisės aktas yra Pagrindų direktyva dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo⁽²³⁾. Ja siekiama inter alia įvesti arba pagerinti prevencines priemones, siekiant apsaugoti darbuotojų sveikatą ir saugą ir užtikrinti aukštesnį apsaugos laipsnį (10 konstatuojamoji dalis).

Pagrindų direktyvos taikymo apimtis yra plati: pagal 2 straipsnio 1 dalį ji taikoma visiems tiek viešiesiems, tiek privatiems veiklos (pramoninam, žemės ūkiui, komerciniam, administraciniam, paslaugų, švietimo, kultūros, laisvalaikio ir t. t.) sektoriams.

Pagrindų direktyvos 14 straipsnyje nustatytas įpareigojimas užtikrinti, kad darbuotojams suteikiama sveikatos priežiūra, atitinkanti sveikatos ir saugos riziką, su kuria jie susiduria darbe. 15 straipsnyje nustatyta, kad ypač jautrios rizikos grupės turi būti apsaugotos nuo pavojų, kurie specialiai juos veikia.

Gerbiamojo nario dėmesį taip pat patraukė faktas, kad Bendrijos strategijoje (2007–2012 m.) dėl sveikatos ir saugos darbe nurodoma, jog „Nacionalinės ir ES politikos kryptys turi padėti kurti darbo sąlygas ir profesinės sveikatos paslaugas, kurios sudarytų sąlygas darbuotojams atlikti visapusišką ir apsauginį vaidmenį darbe, kol jie pasieks senatvę“⁽²⁴⁾.

Kalbant apie pensinį amžių, Komisija norėtų priminti, kad 2001 m. Stokholmo Europos Vadovų Taryba susitarė nustatyti ES tikslą vidutinio ES vyrų ir moterų 55–64 amžiaus grupėje ES didinti užimtumo rodiklį 50 proc. iki 2010 m. 2002 m. Barselonos Europos Vadovų Taryba priėjo prie išvados, kad „pažangus veiksmingo vidutinio amžiaus, ties kuriuo žmonės liaujasi dirbti Europos Sąjungoje, didėjimas apytiksliai per 5 metus turi būti pasiektas iki 2010 m.“⁽²⁵⁾.

Vienas iš ES užimtumo ir socialinių reikalų politikos tikslų yra atitinkamai pagerinti darbo sąlygas kiekvienoje darbovietėje, kad būtų siekiamas nuolatinis, tvarus profesinių nelaimingų atsitikimų ir ligų mažinimas ir didinamas asmenų gebėjimas dirbti ir taip išvengti ankstyvo pasitraukimo iš darbo rinkos. Dėl šių priežasčių sunkaus, nesveiko darbo sąvokos kūrimas neatitiktų aptariamąsias ES politikos tikslų, kadangi metodas yra pasiekti sveikas ir saugias darbo sąlygas prevencijos ir darbo sąlygų gerinimo priemonėmis.

*
* *

(22) Suvienodinti duomenys dėl profesinių ligų yra renkami kaip Europos profesinių ligų statistikos (angl. EODS) dalis dženelmeniško susitarimu su valstybėmis narėmis ir šalimis kandidatėmis Eurostato EODS darbo grupėje patvirtintos metodologijos pagrindu. Tačiau Graikija nedalyvauja renkant šiuos duomenis. Daugiau informacijos apie EODS metodologiją, žr.: <http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/hasaw/library>.

(23) 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyva 89/391/EEB, OL L 183, 1989 6 29.

(24) 2007–2012 m. Bendrijos darbuotojų sveikatos ir saugos strategija: gerinti darbo kokybę ir našumą (COM(2007) 62 galutinis), įvadas, p. 3.

(25) Pirmininkaujančios valstybės išvados: Barcelona, 2002 m. kovo 15–16 d., I dalis 32 punktas.

Klausimas Nr. 80, kurį pateikė Mihael Brejc (H-0603/08)**Tema: Vartotojų apsauga**

Dėl naujų ES saugumo reglamentų, apribojančių skysčio, kurį jie gali su savimi vežtis laive, kiekį keleiviai negali pirkti vandens, pvz., kol jie patys ir jų rankinis bagažas nėra saugiai patikrintas. Tačiau kai kuriuose oro uostuose, parduotuvėse ir baruose be saugumo kontrolės punktų, tarkim, kainos už vandenį yra nuo penkių iki šešių kartų didesnės už įprastas kainas. Prekybininkai aiškiai piktnaudžiauja griežtais saugumo reglamentais vartotojų sąskaita.

Kaip Komisija vertina šią padėtį ir kokių žingsnių ji gali imtis, kad užkirstų kelią tolesniems tokio piktnaudžiavimo atvejams?

Atsakymas

Prieinamos informacijos pagrindu Komisija nežino oro uoste parduotuvių, kurios naudojasi apribojimais dėl skysčių vežančių keleivių, kaip priemonė gauti besaikį pelną iš nealkoholinių skysčių pardavimų. Komisija parašė 2007 m. birželio 11 d. Tarptautinei oro uostų tarybai (angl. ACI) – suinteresuotų asmenų organizacijai, kuri atstovauja oro uostams – iškeldami galimybės gauti geriamojo vandens oro uostuose keleiviams klausimą.

Savo 2007 m. liepos 26 d. atsakyme ACI teigė, kad jos narių apklausa neatskleidė jokių kainų skirtumų nuo prieš saugumo kontrolės punktus parduodamo buteliuose supilstyto vandens kainų ir po jų. Be to, ji informavo Komisiją, kad oro uoste daug parduotuvių lygina savo mažmenininkų ir maisto bei gėrimų tiekėjų kainas su kainomis parduotuvėse miesto centre.

Tačiau jeigu Komisija gaus informaciją apie konkrečius bet kokio piktnaudžiavimo požymius, ji iškels klausimą ACI.

*
* *

Klausimas Nr. 81, kurį pateikė Proinsias De Rossa (H-0604/08)**Tema: Lyčių lygybės principo perkėlimas į Prekių ir paslaugų direktyvą**

Kokia yra dabartinė padėtis, susijusi su oficialiuoju pranešimu (t. y. pirmuoju įspėjimu), nusiųstu Airijai dėl to, kad Airijos vyriausybė nepranešė iki 2007 m. gruodžio 21 d. galutinio termino apie nacionalines priemones, perkeliančias Direktyvą, draudžiančią lyčių diskriminaciją tiekiant prekes ir teikiant paslaugas (Direktyva 2004/113/EB⁽²⁶⁾), į nacionalinius teisės aktus?

Kokių veiksmų Komisija imsis, kad užtikrintų visapusišką ir teisingą šios direktyvos perkėlimą į Airijos teisės aktus?

Atsakymas

Airijos valdžios institucijų atsakymas į Komisijos nusiųstą oficialųjį pranešimą šiuo metu yra nagrinėjamas. Tuo pagrindu Komisija nuspręs dėl kitų žingsnių, kurių bus imtasi dėl šio pažeidimo, iki 2008 m. pabaigos.

*
* *

Klausimas Nr. 82, kurį pateikė Glyn Ford (H-0605/08)**Tema: Prekybos lengvatos Kolumbijai**

Atsižvelgdama į šiais metais vien tik Kolumbijoje nužudytų profesinės sąjungos veikėjų skaičių (iki šiol 30) ir nebaudžiamumo lygį, kuris egzistuoja dėl šių nusikaltimų, ar ES priims tą pačią moralinę poziciją kaip JAV demokratai ir ar sustabdys visų prekybos lengvatų Kolumbijai taikymą, kol visiems bus pripažįstamos žmogaus teisės?

⁽²⁶⁾ OL L 373, 2004 12 21, p. 37.

Atsakymas

ES atidžiai seka, kaip Kolumbija laikosi savo įsipareigojimų dėl pagrindinių žmogaus teisių, nustatytų atitinkamose Jungtinių Tautų (JT) žmogaus teisių konvencijose, kurių narė Kolumbija yra, kaip jie ratifikuojami ir ar veiksmingai įgyvendinami, mat veiksmingas įgyvendinimas buvo sąlyga taikyti bendrąją tarifų lengvatų sistemą plius (GSP +). Žmogaus teisių padėtis Kolumbijoje yra nuolat aptariama palaikant dvišalius kontaktus su Kolumbijos vyriausybe. Visų GSP + naudos gavėjų, įskaitant Kolumbiją, GSP + būklė bus vėliau persvarstyta 2008 m.

ES pasikliauja savo sprendimuose dėl Kolumbijos veiksmų tikslumo ypač atitinkamų tarptautinių, specializuotų stebėsenos institucijų, inter alia JT stebėsenos komitetų, kurie turi kompetenciją ir įgaliojimus atitinkamų konvencijų atžvilgiu, priežiūra ir stebėjimu. Todėl ES vertinimuose dėl žmogaus teisių padėties Kolumbijoje bus atsižvelgiama į bet kokius stebėsenos mechanizmų rezultatus ir pranešimus pagal konvencijų pagrindu įkurtas atitinkamas tarptautines kontroliuojančias institucijas.

*
* *

Klausimas Nr. 83, kurį pateikė Konstantinos Droutsas (H-0606/08)

Tema: Papildomi darbai, būtini Mavrorchi sąvartynui veikti

Asyro rajono Langado srities, išsidėsčiusios Salonikų prefektūroje, gyventojai reiškia didelį nepasitenkinimą ir organizuoja aktyvius protestus kaip atsaką į numatytą atliekų tvarkymo centrą integruotą Mavrorachi sąvartyną, kuriam gresia pavojus tapti bendru sąvartynu dėl to, kad neatliekami būtinieji darbai. Septyni atliekų perkėlimo (angl. WTS), du perdirbimo centrai ir biologinė valymo gamykla dar nėra užbaigti statyti. Už tai atsakomybė priklauso valdžios institucijoms, kurios per daug dešimtmečių tiesiog naudoja Tagarades atliekų išvežimo centru Salonikų prefektūroje, nestatydamos jokių būtinos infrastruktūros sąvartynų, kad būtų apsaugota visuomenės sveikata ir aplinka. Per kelias dienas nustojus veikti Tagarades atliekų išvežimo centrui, labai padaugės problemų, su kuriomis ypač susiduria Salonikų gyventojai Asyro rajone.

Ar Mavrorachi sąvartynas yra saugus, atsižvelgiant į tai, kad minėti darbai, kurie yra būtini, siekiant apsaugoti visuomenės sveikatos ir vietos aplinką, nebuvo atlikti? Kokių priemonių Komisija imsis, kad užtikrintų, jog papildomi aptariamieji darbai būtų atlikti?

Atsakymas

2002 m. gruodžio 27 d. Sprendimu C (2002) 4710, iš dalies pakeistu Sprendimu C (2008) 3823, Komisija nusprendė suteikti Bendrijos pagalbą projektui „Atliekų išvežimo centras Salonikų šiaurės vakarų zonoje ir privažiavimo kelias“ iš Sanglaudos fondo. Šis projektas susijęs tik su atliekų išvežimo centro statyba ir susijusiais darbais ir taip pat su privažiavimo keliu. Galutinis terminas dėl išlaidų atitikties reikalavimams yra 2009 m. gruodžio 31 d.

Kai kurie gerbiamojo nario minėti veiksmai numatyti regioniniame kietųjų atliekų tvarkymo plane ir nėra bendrai finansuojami iš Sanglaudos fondo.

Kalbant apie darbą, numatytą minėtu sprendimu, kompetentingos Graikijos valdžios institucijos („Centrinės Makedonijos“ operacinės programos valdymo institucija) informavo Komisiją, kad bandomasis sąvartyno (HYTA), esančio Mavrorahi ir bendrai finansuojamo iš Sanglaudos fondo, veiklos laikotarpis prasidėjo 2008 m. birželio 7 d. ir truks penkis mėnesius. Turi būti pažymėta, kad šis bandymas prasidėjo baigus darbus dviejuose atliekų perdirbimo centruose ir susijusius infrastruktūros darbus, taip pat vietos privažiavimo kelio statybą.

Be to, pagal Graikijos valdžios institucijų pateiktą informaciją visas projektas, kaip apibūdintas sprendime, turi būti užbaigtas sprendime nustatytais terminais, įskaitant tirpalų tvarkymo gamyklos statybą.

Graikijos valdžios institucijos patvirtina, kad papildomas darbas, numatytas regioniniame kietųjų atliekų tvarkymo plane, neturi jokio poveikio Mavrorahi sąvartyno veiklai. Atliekų perkėlimo vietų tinklo baigimas daro įtaką atliekų gabenimo būdai, o ne sąvartyno veiklai. Du atliekų perdirbimo centrai veikia Tagarades ir Termėje, bet dar nepasiekė viso pajėgumo, o Eukarpia centrui turi būti išduotas jo aplinkosaugos leidimas. Galiausiai, pagal Graikijos valdžios institucijas, tirpalų tvarkymo gamykla neturi įtakos sąvartyno veiklai, kadangi gamykla turi būti baigta, kai tirpalų gamyba prasidės.

*
* *

Klausimas Nr. 84, kurį pateikė Leopold Józef Rutowicz (H-0609/08)

Tema: Pagalba neturtingoms valstybėms

Ar buvo atliekami moksliniai tyrimai dėl ES teikiamos pagalbos neturtingoms valstybėms veiksmingumo?

Pagal mano įvertintus įrodymus šia tema – išskyrus humanitarinę pagalbą – atrodo, kad dauguma atvejų valstybės naudos gavėjos vargu ar užfiksavo BVP augimą, kuris galėtų patvirtinti tokios pagalbos, kurią sudaro milijardai mokesčių mokėtojų pinigų, veiksmingumą?

Atsakymas

Komisijos teikiamos pagalbos veiksmingumas buvo vidaus ir išorės vertinimo tema. Kaip šiandien žinoma, priėmus 2005 m. Paryžiaus deklaraciją, buvo priimta pagalbos veiksmingumo darbotvarkė, apimanti tikslus, kurie turi būti pasiekti, ir nustatyti pažangos vertinimo rodikliai. Paryžiaus deklaraciją pasirašiusios šalys susitarė dėl jungtinės veiklos dėl stebėsenos įgyvendinimo (angl. Joint Venture on Monitoring Implementation). Šiuo metu paskutinio tyrimo rezultatus apibendrina Ekonominio bendradarbiavimo ir vystymosi organizacija (OECD) ir jie bus pristatyti Trečiajame aukščiausio lygio forume dėl pagalbos veiksmingumo Akroje 2008 m. rugsėjo mėn.

Preliminarūs tyrimo duomenų rezultatai rodo, kad 33 šalyse partnerėse, kurios dalyvavo abiejuose tyrimuose (2006 m. ir 2008 m.), Komisija padarė pažangą pajėgumų kūrimo (geresnis techninės pagalbos koordinavimas ir mažesnis lygiagrečių projektų įgyvendinimo padalinių naudojimas), suderinimo su partnerių valstybių prioritetais, pagalbos nuspėjamumo ir vietos misijų koordinavimo ir analitinio darbo su kitais paramos teikėjais srityse. Likę iššūkiai ir toliau vis labiau ir labiau išnaudoja valstybės sistemas (dėl viešojo finansų valdymo ir viešųjų pirkimų), bendrąsias priemones ir procedūras padidintu metodais grindžiamų programų naudojimu. Tyrimas taip pat rodo, kad apsimoka investuoti į viešojo finansų valdymo sistemas partnerėse valstybėse, kadangi trečdalis valstybių pagerino savo sistemas. Be to, ketvirtadalis partnerių valstybių sugebėjo pagerinti savo nacionalinio vystymosi strategijos kokybę, o beveik vienas penktadalis valstybių sugebėjo pagerinti susijusius stebėsenos pagrindais grindžiamus rezultatus.

Pagalbos veiksmingumo vertinimas yra nuo vidutinio iki ilgalaikio proceso, o kita tarptautinės bendruomenės išsami peržiūra vyks Ketvirtajame aukščiausio lygio forume 2011 m. Šiuo atveju būtų geriau nustatyti, ar 2010 m. tikslai, numatyti vystymosi bendruomenės Paryžiuje, buvo pasiekti ir koks buvo veiksmingesnės pagalbos poveikis (taikant Paryžiaus įsipareigojimus) Bendrojo vidaus produkto (BVP) augimui.

2007 m. OECD / Vystymosi paramos komitetas (VPK) atliko didelę Bendrijos teikiamos pagalbos vertinimo peržiūrą, kuria pripažintas Komisijos pagrindinis vaidmuo pagalbos veiksmingumo diskusijoje ir kuri apėmė svarbias rekomendacijas biudžeto paramos, lygiagrečių įgyvendinimo padalinių naudojimo, pagalbos atsiejimo ir santykių su pilietine visuomene srityse.

Tarptautinio valiutos fondo (IMF) duomenimis, BVP besivystančiose šalyse iš esmės padidėjo pastaraisiais metais: 2000–2008 m. metinis augimas sudarė 3,8–7,9 proc. „atsirandančių ir besivystančių“ ekonomikų grupėje. Į pietus nuo Sacharos esančioje Afrikos dalyje, t. y. regione, susidedančiame vien tik iš besivystančių šalių, dominuoja tie patys skaičiai 3,8 ir 6,8 proc. Akivaizdu, kad šalių padėtis iš esmės skiriasi.

Vyksta didelis mokslinis tyrimas ir tęsiasi diskusija apie tai, kokia apimtimi pagalba prisideda prie ekonominio augimo užtikrinimo (žr., pvz., Dollar, Collier: „Pagalbos paskirstymas ir skurdo mažinimas“ (angl. Aid Allocation and Poverty Reduction, JavaScript:WinOpen();)). Pagalba padeda sumažinti augimo apribojimus daugeliu skirtingų būdų. Kiek sparti ši įtaka, priklauso nuo daugelio veiksnių. Pvz., valstybės vystymosi strategija galėtų būti labiau nukreipta į privataus sektoriaus vystymąsi ir produktyvių gebėjimų kūrimą. Tokiais atvejais laukti padariniai ekonominiam augimui būtų labiau tiesioginiai. Panašiai ištekliai gali būti nukreipti, pvz., į sveikatos ir švietimo sektorius, kurie per ilgesnį laiką turėtų lauktus teigiamus padarinius ekonominiam augimui.

Bet kokių atvejų negali būti abejonės, kad veiksminga pagalba labiau prisideda prie ekonominio augimo negu prastos kokybės pagalba, kuri pernelyg užkrauna partnerius didelių finansinių operacijų išlaidų našta. Gerinti pagalbos veiksmingumą, įgyvendinti veiksmus ir keisti elgesį, įskaitant naujus susitarimus administruojant pagalbą, neišvengiamai užtruks laiko, kai kurie pagalbos veiksmingumo darbotvarkės elementai turi daryti labiau tiesioginę įtaką ekonominiam augimui. Pvz., partnerių valstybių viešojo finansų

valdymo gebėjimų gerinimas turi sukelti naudingus padarinius investicijoms. Be to, pagalbos atsiejimas turi teikti daugiau galimybių teikėjams iš besivystančių šalių pristatyti ir tobulinti savo žinias.

*
* *

Klausimas Nr. 85, kurį pateikė Göran Färm (H-0611/08)

Tema: Vertimas žodžiu ekspertų posėdžiuose

Ką Komisija mano apie vertimo žodžiu prieinamumą Europos statybininkų ir medienos apdirbėjų federacijos (angl. EFBWW) posėdžiuose Liuksemburge? Pvz., nebuvo vertimo žodžiu švedų kalba Pastatų komitetui 2008 m. balandžio d. 22–23, nepaisant to, kad posėdyje dalyvaujantys trys dalyviai prieš du mėnesius nurodė dalyvausią, taigi įvykdydami reikalavimus, kuriuos Komisija dabar nustato vertimui žodžiu. Vertimas žodžiu visomis dalyvių kalbomis yra demokratinės svarbos klausimas ekspertų posėdžiuose. Šiuo metu vyksta sudėtingos ir svarbios ekspertų diskusijos dėl ETT sprendimų Laval, Viking ir Rüffert bylose, kuriose judėjimo laisvė vertinama prieš darbuotojų teisių apsaugą. Ekspertų atstovai nėra pasirenkami dėl jų kalbos įgūdžių ir negalima tikėtis, kad jie dalyvaus ES lygio posėdžiuose be vertimo žodžiu.

Atsakymas

Komisija sutinka, kad informacijos prieinamumas gimtąja kalba yra demokratinis klausimas ir kaip įmanoma greičiau turi būti pristatytas instituciniame kontekste.

Tačiau Komisija pažymi, kad gerbiamojo nario paminėti posėdžiai nėra organizuojami Komisijos žinioje. Tai yra vidaus Europos statybininkų ir medienos apdirbėjų federacijos (angl. EFBWW) (arba priklausomai nuo aplinkybių kitų profesinių sąjungų) posėdžiai, kuriuose Komisija neatlieka jokio vaidmens, išskyrus skolina patalpas. Parlamentas aprūpina vertimu žodžiu.

Kalbant apie specialų 2008 m. balandžio 22–23 d. posėdį, dėl parlamentinės sesijos tą savaitę Parlamentas nesugebėjo aprūpinti vertimu žodžiu danų arba švedų kalba. Komisija prieš posėdį perdavė šią informaciją EFBWW.

*
* *